Sir Arthur Charles Clarke (16 decembrie 1917 – 19 martie 2008), autor de science fiction, inventator și futurolog britanic, rămas celebru pentru seria de romane SF *Odiseea spațială*.

S-a născut în Minehead, Somerset, Anglia. După ce a absolvit gimnaziul și Huish's Grammar School din Taunton, nu și-a putut permite să urmeze universitatea și s-a angajat ca auditor la secția de pensii a Ministerului Educației. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a servit în Royal Air Force ca instructor și tehnician radar, fiind trecut în rezervă cu gradul de locotenent. După război a absolvit King's College London, secția matematică și fizică.

Clarke a fost președintele Societății Interplanetare Britanice și, în onoarea activității sale, International Astronomical Union a recunoscut în mod oficial orbita geostaționară de deasupra Ecuatorului ca Orbita Clarke.

Între 1937 și 1945, câteva povestiri de Clarke au apărut în publicații minore, dar debutul său ca scriitor a avut loc în 1946, cu textul „Loophole" în revista *Astounding Science Fiction*. Din 1951 s-a dedicat exclusiv carierei de scriitor.

În 1956 a emigrat în Sri Lanka (pe atunci Ceylon) și a locuit acolo până s-a stins din viață, în 2008. În 1998 a primit distincția de Comandor al Ordinului Imperiului Britanic, iar în anul 2000 regina i-a conferit titlul de Sir. A primit de asemenea Premiul UNESCO-Kalinga pentru popularizarea științei în 1961, a fost nominalizat la premiile Oscar în 1969 pentru scenariul filmului *Odiseea spațială 2001*, scris împreună cu Stanley Kubrick, și la Premiul Nobel pentru Pace, în 1994.

Premii și distincții SF: SFWA Grand Master, trei premii Hugo și Nebula, câte un premiu Campbell Memorial, Locus, British SF, International Fantasy, Jupiter, Geffen, precum și două premii Seiun.

Scriitorul și editorul american Frederik Pohl s-a născut la 26 noiembrie 1919, în New York. Este unul dintre întemeietorii genului SF. A participat la cea dintâi întrunire de science fiction care a avut loc în Philadelphia în 1936, acolo unde l-a întâlnit pe cel care avea să-i devină prieten pe viață, Isaac Asimov. A urmat Liceul Brooklyn Tech, dar l-a abandonat înainte de absolvire. Între 1939 și 1943 a fost editorul revistelor *Astonishing Stories* și *Super Science Stories*. După participarea la cel de-al Doilea Război Mondial, a devenit agent literar, iar în anii '50 a revenit la activitatea de scriitor și editor. A fost distins cu Premiul Hugo pentru activitatea de editor al revistei *If* (1966, 1967 și 1968), precum și pentru povestirile „The Meeting", în colaborare cu C.M. Kornbluth, și „Fermi and Frost". Romanul *Man Plus (Proiectul omul plus)* a câștigat Premiul Nebula, iar peste numai un an *Poarta* a obținut toate marile premii SF: Hugo, Nebula, Locus și John W. Campbell Memorial. În 1980 romanul său *Jem* a obținut Premiul National Book, în 1992 a fost lansat jocul pentru calculator Gateway, iar în 1993 a fost desemnat SFWA Grand Master.

arthur c. frederik

clarke pohl

ultima teoremă

Traducere din limba engleză
ROXANA BRÎNCEANU

NEMIRA

Coperta colecției: Corneliu ALEXANDRESCU
Imaginea copertei: © Harman, Dominic Dominic / ARENA (QUANTUM ARTISTS LTD.) via Agentur Schlück GmbH.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CLARKE, ARTHUR C.
Ultima teoremă / Arthur C. Clarke, Frederik Pohl ; trad.: Roxana Brînceanu. - București: Nemira Publishing House, 2010
ISBN 978-606-579-109-1

I. Pohl, Frederik
II. Brînceanu, Roxana (trad.)

821.111-31=135.1

Arthur C. Clarke & Frederik Pohl
THE LAST THEOREM

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

ISBN 978-606-579-109-1

La prețul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din România.

PRIMUL PREAMBUL

Arthur C. Clarke spune:

Incidentele de la Pearl Harbor ţineau de viitor şi Statele Unite se bucurau încă de pace când o navă de război britanică poposi în Nantucket cu ceea ce mai târziu avea să fie numită „cea mai valoroasă încărcătură care a atins vreodată ţărmul american". Nu era prea impresionantă, un cilindru de metal înalt de vreo doi centimetri, echipat cu conductori şi ventilatoare pentru răcire. Putea fi uşor ţinut într-o mână. Însă micul obiect avea pretenţia serioasă de a fi responsabil pentru câştigarea războiului în Europa şi Asia – cu toate că avea să fie nevoie de bomba atomică pentru a spulbera ultimele rămăşiţe ale puterilor Axei.

Acest obiect abia inventat era magnetronul de cavitate.

Magnetronul ca principiu nu era o idee nouă. Se ştia de ceva timp că un câmp magnetic puternic poate provoca mişcarea electronilor pe orbite strânse, generând astfel unde radio. Însă acest fapt rămăsese puţin mai mult decât o curiozitate de laborator până când specialiştii îşi dăduseră seama că acele unde radio puteau fi utilizate în scop militar.

Atunci când i s-a dat un astfel de scop militar, a fost denumit radar.

Când oamenii de știință de la Massachusetts Institute of Technology au primit acel prim dispozitiv, l-au supus la mai multe teste. Au fost surprinși să descopere că energia de ieșire a magnetronului era atât de mare încât niciunul dintre instrumentele lor de laborator nu o putea măsura. Puțin mai târziu, alimentând uriașa antenă care fusese rapid înălțată pe coasta Canalului, radarul britanic a făcut treabă bună depistând miile de avioane de luptă ale Luftwaffe în timp ce intrau în formație pentru a ataca Anglia. Într-adevăr, radarul a fost responsabil, mai mult decât orice altceva, pentru că a permis Royal Air Force să câștige Bătălia pentru Anglia.

Curând s-a constatat că radarul putea fi folosit nu numai pentru detectarea avioanelor inamice pe cer, ci și pentru realizarea de hărți electronice ale terenului peste care zboară un avion. Asta însemna că, chiar în condiții de cer acoperit sau întuneric total, terenul de dedesubt putea fi reconstituit într-o formă utilă cu ajutorul unui tub catodic, acest lucru înlesnind navigația – și misiunile de bombardare. Imediat ce magnetronul a fost disponibil la MIT, o echipă condusă de viitorul laureat Nobel Luis Alvarez a pus întrebarea următoare: „N-am putea folosi radarul ca să putem aduce avioanele în siguranță la sol, nu numai ca să le doborâm?"

Astfel a început GCA, sau abordarea controlată de la sol, aterizarea avioanelor pe vreme nefavorabilă utilizând abordarea prin radare de precizie.

Experimentul Mark 1 GCA folosea două radare separate, unul funcționând pe lungimea de undă de zece centimetri ca să localizeze direcția avionului la azimut, iar celălalt – primul radar din lume pe trei centimetri – ca să măsoare altitudinea deasupra solului. Un operator așezat în fața celor două ecrane putea să conducă coborârea avionului, spunând pilotului când să zboare spre dreapta sau spre stânga – sau uneori, în situații de urgență, să crească altitudinea – totul foarte repede.

GCA a fost întâmpinată cu entuziasm de Comandamentul Bombardierelor RAF, care pierdea zilnic mai multe avioane deasupra Europei

din cauza vremii rele decât din cauza acţiunilor inamice. În 1943, Mark 1 şi echipajul său au fost poziţionaţi pe un aeroport în St Eval, Cornwall. Un echipaj RAF condus de locotenentul Lavington a fost trimis să li se alăture. Lavington era asistat de proaspăt numitul pilot Arthur C. Clarke.

În realitate, Clarke nu a făcut niciodată parte din Royal Air Force. El a fost funcţionar în cadrul H.M. Exchequer şi Departamentul de Audit şi în consecinţă a lucrat în rezervă. Însă suspecta pe bune motive că urma să fie scos din rezervă, astfel că într-o zi s-a furişat afară din birou şi s-a înrolat voluntar la primul punct de recrutare al RAF. Exact la timp. Câteva săptămâni mai târziu armata a început să-l caute – ca dezertor alocat trupelor sanitare! Cum lui îi era insuportabilă vederea sângelui, în special al său, evident căile de scăpare erau foarte puţine.

Pe vremea aceea, Arthur Clarke era deja un avid cadet al spaţiului, înscriindu-se în British Interplanetary Society imediat după înfiinţarea sa în 1933. Acum, dându-şi seama că avea pe mână cel mai puternic radar din lume, care producea raze de numai o fracţiune de grad deschidere, într-o zi l-a îndreptat către Luna care răsărea şi a aşteptat trei secunde să vadă dacă primeşte vreun răspuns.

Din păcate nu a primit. Au trecut ani înainte ca să recepţioneze cineva cu adevărat ecouri de pe suprafaţa Lunii.

Însă, cu toate că nimeni nu avea cum să ştie pe atunci, s-ar fi putut întâmpla altceva.

AL DOILEA PREAMBUL
Frederik Pohl spune:

Există două lucruri în viața mea despre care cred că au influență asupra subiectului acestei cărți, așa că poate ar fi timpul să le expun.

Primul: Pe la vreo treizeci de ani am avut parte de o cantitate respectabilă de matematică – algebră, geometrie, trigonometrie, puțin calcul elementar – fie la Brooklyn Tech, unde pentru o scurtă perioadă în tinerețea mea am avut ideea greșită că aș putea deveni inginer chimist, fie, în timpul celui de-al doilea Război Mondial, la Școala de Meteorologie a US Air Force din Chanute Field, Illinois, unde instructorii au încercat să mă învețe câte ceva din bazele matematice ale meteorologiei.

Niciunul dintre aceste tipuri de meteorologie nu a făcut mare impresie asupra mea. Ceea ce a schimbat lucrurile, radical și permanent, a fost un articol din *Scientific American* de la începutul anilor cincizeci care vorbea despre o ramură a matematicii despre care nu mai auzisem niciodată până atunci. Se numea „teoria numerelor". Se referea la descrierea și catalogarea proprietăților unității fundamentale a tuturor matematicilor, numărul, și asta mi-a zgândărit imaginația.

Mi-am trimis secretara la cea mai apropiată librărie ca să-mi cumpere toate cărțile citate în articol și le-am citit, și astfel am devenit dependent.

În anul următor și în alții care au venit mi-am folosit tot timpul pe care îl puteam stoarce din viața mea ocupată mâzgălind calcule complicate pe maldăre de hârtii. (Vorbim despre anii cincizeci, amintiți-vă. Nu existau computere. Nici măcar un calculator de buzunar. Dacă voiam să încerc să descompun în factori primi un număr care bănuiam că ar putea fi prim, o făceam în stilul lui Fermat sau Kepler sau, probabil, așa cum însuși bătrânul Aristarh o făcea, adică prin metoda unor interminabile repetiții și aritmetică laborioasă scrisă de mână.)

Nu am descoperit niciodată ultima demonstrație a lui Fermat, nici nu am rezolvat vreuna dintre marile enigme matematice. Nu am ajuns nici măcar prea departe în întreprinderea prin care, crezusem eu într-un timp, aș fi putut progresa oarecum, anume găsirea unei formule pentru generarea de numere prime. Ceea ce am realizat, și e destul de puțin, cu toată această muncă – a fost să inventez câteva din ceea ce s-ar putea numi trucuri matematice de salon. Unul era o tehnică prin care se putea socoti pe degete. (Hei, dar oricine poate socoti pe degete, veți spune. Mă rog, bine, dar până la 1023?) Celălalt era ducerea la bun sfârșit a unei sarcini aproape imposibile.

O să vă ofer vorbăria atașată acestui truc:

Dacă înșirați un rând de monede, nu contează cât de lung, în zece secunde sau mai puțin vă scriu numărul exact de permutări (cap-pajură-cap, cap-pajură-pajură etc.) pe care îl produc monedele când sunt aruncate în aer. Și ca să-mi fie și mai dificil, pot s-o fac chiar și dacă acoperiți oricât de multe monede vreți, de la fiecare capăt, ca să nu-mi pot da seama câte sunt în șir.

Imposibil, nu-i așa? Vreți să aflați? O să revin asupra problemei, dar nu chiar acum.

Al doilea lucru care cred că ar putea fi relevant s-a petrecut cu vreo douăzeci de ani mai târziu, când pentru prima dată în viața mea mi-am petrecut câteva săptămâni în imperiul insular al Japoniei. Mă aflam

acolo ca invitat al fandomului science fiction, împreună cu Brian Aldiss care reprezenta Marea Britanie, Iuli Kagarlitski din partea a ceea ce încă mai era URSS, Judith Merril reprezentând Canada și Arthur C. Clarke reprezentând Sri Lanka și cea mai mare parte din restul lumii locuite. Alături de un contingent de scriitori și editori japonezi am făcut turul orașelor Japoniei ținând discursuri, dând interviuri și, la cerere, arătându-ne latura nebunatică. (Arthur a executat un fel de versiune srilankeză a dansului hula hawaiian. Brian s-a antrenat în încercarea de a pronunța o lungă listă de cuvinte japoneze dintre care majoritatea – căci gazdele noastre apreciau o poznă bună – s-au dovedit a fi de o obscenitate violentă. Ce am făcut eu nu vă spun.) Drept recompensă ni s-a oferit tuturor un weekend relaxant pe lacul Biwa, unde am lâncezit în chimonouri și am golit barul hotelului.

Majoritatea timpului a trecut povestindu-ne unul altuia ce am mai făcut de ultima dată când ne-am întâlnit. Cred că Judy Merril a avut cea mai interesantă poveste. Ea venise mai devreme în Japonia și s-a furișat pentru câteva zile în Hiroshima înainte să sosim noi ceilalți. Se pricepea la descrieri și ne-a ținut treaz interesul cât ne-a povestit ceea ce văzuse. Toată lumea cunoaște bucata contorsionată de metal pe care japonezii o păstrează drept memorial, după ce tot restul clădirii a fost spulberat de prima bombă nucleară aruncată la mânie, și fața de piatră topită a lui Buddha. Și toată lumea cunoaște – nimeni nu poate uita odată ce imaginea a pătruns în minte – urma unui om gravată pentru totdeauna pe treptele de piatră pe care stătuse, de explozia nucleară intolerant de strălucitoare venită din ceruri.

„Trebuie să fi fost cu adevărat strălucitoare“ a spus cineva – cred că Brian.

Arthur a replicat: „Suficient de strălucitoare ca deja să fi fost văzută pe o duzină de stele din apropiere.“

„Dacă trăiește cineva acolo ca să se uite“ a adăugat altcineva – cred că eu eram ăla.

Şi am căzut de acord că într-adevăr cineva ar putea să se uite... sau cel puţin era plăcut să crezi asta.

Cât despre acele trucuri matematice de salon:

Încă nu cred că ar trebui să vi le explic, dar vă promit că înainte de sfârşitul cărţii cineva o va face.

Acel cineva va fi probabil un tânăr sclipitor pe nume Ranjit Subramanian, pe care îl veţi întâlni peste numai câteva pagini.

La urma urmelor, cartea aceasta este în principal povestea lui Ranjit.

AL TREILEA PREAMBUL
Testarea atmosferică

În primăvara anului 1946, într-un (până atunci) neatins atol din Pacificul de Sud numit Bikini, marina americană a reunit o flotă de vreo nouăzeci de vase. Erau nave de luptă, crucișătoare, distrugătoare, submarine și diverse nave suport, provenite din multe surse. Unele erau vapoare germane și japoneze capturate, rămășițe ale luptelor din recent încheiatul al Doilea Război Mondial; cele mai multe erau nave americane uzate de război sau depășite tehnic.

Această flotă nu era destinată să pornească într-o gigantică bătălie navală împotriva cuiva, sau de fapt să plece undeva. Atolul Bikini reprezenta ultima escală a vaselor. Flota fusese adunată numai pentru motivul de a se arunca asupra lor câteva bombe atomice. Una venea din aer, cealaltă de sub apă. Se spera ca această întreprindere să ofere amiralilor o idee despre ce ar putea suferi marina lor într-un viitor război nuclear.

Desigur, atolul Bikini nu însemna finalul testării armelor nucleare. Era doar începutul. În cursul următorilor zece ani americanii au explodat în atmosferă bombă după bombă, notând cu minuțiozitate randamentul și pagubele și orice altă cifră care putea fi extrasă dintr-un test. La fel au făcut sovieticii și britanicii puțin mai târziu, francezii și chinezii

și mai târziu. Împreună primele cinci puteri nucleare (care, nu din întâmplare, erau cei cinci membri permanenți ai Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite) au detonat peste o mie cinci sute de arme nucleare în atmosferă. O făcuseră în locuri ca insulele Marshall din Pacific, în Algeria și Polinezia Franceză, în zonele deșertice ale Australiei, Semipalatinsk în Kazahstanul sovietic și Novaia Zemlia la Oceanul Arctic, în întinderile mlăștinoase Lop Nor din China și în multe alte locuri pretutindeni în lume.

Nu conta prea mult unde își aveau originea exploziile. Fiecare producea un fulger imposibil de strălucitor – „mai puternic decât o mie de sori", așa îl descrisese fizicianul Hans Thirring – un fulger care se umfla în spațiu ca o gogoașă emisferică de fotoni, extinzându-se cu viteza de trei sute de mii de kilometri pe secundă.

Pe atunci deja fotonii primului impuls slab radar pe care tânărul Arthur Clarke îl trimisese spre Lună parcurseseră un drum lung din punctul galaxiei în care se aflase Pământul în momentul când fuseseră lansați fotonii.

Cât de departe ajunseseră? Deja trecuseră vreo treizeci de ani de când acel impuls radar nu întorsese niciun răspuns. Lumina – sau undele radio, sau radiația electronică de orice fel – se deplasează, ei bine, cu viteza de aproximativ trei sute de mii de kilometri pe secundă, adică viteza luminii. Deci în fiecare ani acei fotoni au călătorit un an-lumină, iar în drumul lor au străbătut sistemele a câteva sute de stele. Multe din acele stele au planete. Câteva au planete capabile să întrețină viața. O mică fracțiune din acea viață este inteligentă.

Oamenii nu au aflat niciodată ființele cărei stele au detectat pentru prima dată ceea ce se petrecea pe Pământ. Să fi fost Groombridge 1618? Alpha Centauri B? (Sau poate A?) Laland 21185, Epsilon Eridani, poate chiar Tau Ceti?

Oamenii nu au aflat niciodată, și poate asta a fost un lucru bun. I-ar fi îngrijorat numai.

Indiferent de sistemul pe care locuiau, astronomii creaturilor (ei nu își spuneau astronomi; termenul lor pentru ceea ce făceau era ceva asemănător cu „inventarierea exteriorului“) au acordat o atenție deosebită acelui prim puls slab. Era ceva tulburător.

Nu semănau câtuși de puțin cu oamenii, dar aveau anumite „emoții“ aproape umane, printre acestea numărându-se ceva oarecum asemănător cu teama. Emisiile de microunde dinspre Pământ erau primele lucruri care le provocau îngrijorare. Apoi ceva mai târziu urmară exploziile mult mai puternice - cele ale primului test nuclear de la poligonul White Sands, apoi de la Hiroshima și Nagasaki, apoi de peste tot. Acele fulgere îi făcură pe extratereștrii care studiau cerurile să se agite și să țipe unul la altul. Ele însemnau necazuri, potențial foarte mari necazuri.

Acei primi observatori nu se temeau de ceea ce făcea omenirea pe mica ei planetă îndepărtată. Nu le păsa deloc ce se întâmpla cu Pământul. Ceea ce îi îngrijora era că expansiunea sferei de radiații nu se va opri înainte de a ajunge la steaua lor. Că avea să continue, din ce în ce mai departe în galaxie. Și mai devreme sau mai târziu îi va atinge pe anumiți indivizi care probabil vor lua lucrurile foarte în serios.

1

PE STÂNCA SWAMI

Așadar, în sfârșit, îl întâlnim pe acest Ranjit Subramanian, cel a cărui lungă și remarcabilă viață reprezintă subiectul acestei cărți.

Pe vremea aceea Ranjit avea șaisprezece ani, tânăr student la principala universitate din Sri Lanka, în Colombo, și era chiar mai plin de sine decât băieții obișnuiți de șaisprezece ani. Era sfârșitul semestrului și, la cererea tatălui său, făcuse o lungă călătorie din Colombo de-a curmezișul insulei Sri Lanka până în districtul Trincomalee unde tatăl lui avea onoarea de a fi preotul principal în templul hindus numit Tiru Koneswaram. De fapt Ranjit își iubea foarte mult tatăl. Aproape întotdeauna era bucuros să-l vadă. De data asta însă ceva mai puțin, întrucât Ranjit avea o idee clară despre ceea ce voia să discute cu el respectabilul Ganesh Subramanian.

Ranjit era un băiat inteligent, de fapt unul care tindea să fie aproape atât de isteț pe cât își imagina el că este. Și arăta și bine. Nu era grozav de înalt, dar cei mai mulți srilankezi nu sunt așa. Din punct de vedere etnic era tamil, iar pielea sa avea culoarea maroniu-închis o unei lingurițe pline cu pudră de cacao, chiar înainte

de a fi vărsată în laptele fierbinte. Însă culoarea pielii nu se datora faptului că era tamil. Locuitorii Sri Lankăi au o paletă bogată de culori, de la albul aproape scandinav la un negru atât de intens încât pare aproape violet. Cel mai bun prieten al lui Ranjit, Gamini Bandara, era singhalez pur de mai multe generații decât s-ar fi ostenit cineva să socotească, dar băieții aveau aceeași nuanță a pielii.

Tinerii erau de mult timp prieteni – încă din acea noapte înspăimântătoare când școala lui Gamini arsese din temelii, focul fiind probabil provocat de câțiva elevi din clasele superioare care fumau interzisele țigări într-o debara.

La fel ca orice ființă umană din împrejurimi capabilă să ridice o bucată de placaj și s-o arunce în remorca unui camion, Ranjit fusese târât la munca de urgență. Ca și ceilalți elevi din școala lui. Fusese o muncă murdară, cu mult mai grea decât erau obișnuiți să facă mușchii în dezvoltare ai unui tânăr, fără să mai pomenim de așchiile, juliturile și nenumăratele tăieturi în cioburile de sticlă care se găseau peste tot.

Acelea erau aspectele neplăcute, și erau o mulțime. Dar existau și părți bune. Cum ar fi momentul când Ranjit și un alt băiat cam de vârsta lui reușiseră în sfârșit să descopere sursa unor sunete plângăcioase care veneau dintr-o grămadă de moloz și eliberaseră bătrâna pisică siameză a directorului, îngrozită, dar intactă.

Când un profesor dusese pisica proprietarului, cei doi băieți rămăseseră pe loc zâmbind unul la altul. Ranjit întinsese mâna, în stil englezesc.

– Eu sunt Ranjit Subramanian, spusese.

– Gamini Bandara, răspunsese celălalt scuturându-i vesel mâna. Hei, am făcut treabă bună aici, nu-i așa?

Căzuseră de acord că așa era. Când în cele din urmă li se permisese să plece se așezaseră împreună la coada pentru porridge-ul care reprezenta masa lor de seară și își întinseseră sacii de dormit

unul lângă altul în acea noapte, iar de atunci rămăseseră cei mai buni prieteni. Îi ajutase, desigur, faptul că incendiul făcuse şcoala lui Gamini de nelocuit şi elevii săi trebuiseră să se mute la cea a lui Ranjit. Gamini se dovedise a fi cam tot ceea ce trebuia să fie un prieten, inclusiv faptul că unica obsesie a vieţii lui Ranjit, cea care nu lăsa loc niciunei alte persoane care s-o împărtăşească, nu îl interesa deloc pe Gamini.

Şi, desigur, Gamini mai însemna ceva. Aceasta era partea iminentei discuţii dintre Ranjit şi tatăl său pe care Ranjit dorea cel mai puţin s-o poarte.

Ranjit zâmbi în sinea lui. După cum fusese instruit, merse direct la una dintre intrările laterale ale templului, dar nu pe tatăl său îl întâlni acolo. Un călugăr bătrân pe nume Surash îi spuse lui Ranjit – destul de oficial, gândi el – numai că va fi nevoit să aştepte puţin. Aşa că Ranjit aşteptă, după părerea lui mult timp, fără să aibă altceva de făcut decât să asculte zarva care venea din interiorul templului tatălui său şi faţă de care Ranjit încerca sentimente contradictorii.

Templul îi adusese tatălui său un scop în viaţă, un statut şi o carieră prosperă, ceea ce era bine. Însă de asemenea îl încurajase pe bătrân în speranţa deşartă că fiul lui îi va călca pe urme. Asta nu avea să se întâmple. Încă de mic lui Ranjit îi fusese imposibil să creadă în complexul panteon hindus de zei şi zeiţe, unii cu diferite capete de animale şi un număr neobişnuit de mâini, ale căror figuri sculptate împodobeau pereţii templului. De la vârsta de şase ani Ranjit ştia numele fiecăruia şi putea să-i înşiruiască puterile caracteristice şi zilele principale de post. Dar nu din fervoare religioasă. Pur şi simplu pentru că voia să-i facă pe plac tatălui pe care îl iubea.

Ranjit îşi amintea cum se trezea în fiecare dimineaţă devreme atunci când era mic şi încă locuia acasă, iar tatăl său se scula la

răsăritul soarelui ca să facă baie în bazinul templului. Își revedea tatăl, gol până la brâu, cu fața la soarele care se ridica, și îi auzea prelungul, reverberantul Om. Când crescuse puțin mai mare, Ranjit însuși învățase să rostească mantra, să localizeze cele șase părți ale trupului care trebuiau atinse și să ofere apă statuilor din camera de puja. Apoi plecase la școală. Nu se cerea respectarea ritualurilor religioase, în consecință acestea luaseră sfârșit. La vârsta de zece ani știa deja că nu va urma niciodată credința tatălui său.

Nu pentru că profesia tatălui nu ar fi fost bună. Adevărat, templul lui Ganesh Subramanian nu era nici străvechi, nici atât de mare ca acela pe care intenționa să-l înlocuiască. Cu toate că i se dăduse cu îndrăzneală același nume ca originalului – Tiru Koneswaram – chiar și preotul său principal arareori îl numea altfel decât „templul nou". Fusese terminat abia în 1983, iar ca dimensiuni nu reprezenta decât o bucățică din originalul Tiru Koneswaram, faimosul „templu cu o mie de coloane", ale cărui origini erau învăluite în două mii de ani de istorie.

Apoi, când în cele din urmă Ranjit fu primit, nu sosi tatăl lui, ci bătrânul Surash. Își cerea scuze.

– Pelerinii ăștia! zise. Sunt atât de mulți! Peste o sută, iar tatăl tău, preotul principal, e hotărât să-i binecuvânteze pe fiecare în parte. Du-te, Ranjit. Stai pe stânca Swami și privește marea. Într-o oră, poate, tatăl tău o să vină și el, dar acum...

Oftă și clătină din cap, apoi se întoarse la sarcina sa de a-și ajuta șeful să se descurce cu valul de pelerini. Și lăsându-l pe Ranjit de capul lui.

Ceea ce de fapt era foarte bine, fiindcă pentru Ranjit o oră pe stânca Swami era un dar binevenit.

Cu numai o oră în urmă stânca Swami ar fi fost înțesată de cupluri și familii întregi venite la picnic, ca să admire peisajul sau

pur și simplu să se bucure de briza răcoroasă care venea peste golful Bengal. Acum, când soarele cobora după dealurile dinspre apus, era aproape pustiu.

Așa prefera Ranjit. Iubea stânca Swami. O iubise întreaga viață de fapt – sau nu, își corectă el gândul, la șase sau șapte ani nu iubea atât stânca în sine, cât lagunele și plajele din jur, unde putea prinde mici țestoase stea și să le pună să se întreacă între ele.

Dar asta fusese pe atunci. Acum, la șaisprezece ani, se considera un bărbat adult și avea lucruri mai importante la care să se gândească.

Ranjit găsi o bancă de piatră liberă și se lăsă pe ea, bucurându-se atât de căldura soarelui la apus din spatele său, cât și de briza mării din față și pregătindu-se să se gândească la cele două subiecte care îi ocupau mintea.

Primul de fapt îi cerea puțină gândire. Ranjit nu era chiar dezamăgit de absența tatălui său. Ganesh nu-i spusese fiului său în vârstă de șaisprezece ani exact despre ce dorea să discute. Însă Ranjit avea o încredere deprimantă că știa despre ce era vorba.

Era vorba de ceva jenant, iar partea cea mai rea era că totul era pe deplin inutil. Ar fi putut evitat complet dacă el și-ar fi amintit să încuie ușa dormitorului pentru ca administratorul căminului universitar să nu dea peste ei doi în acea după-amiază. Dar Ranjit nu încuiase ușa. Administratorul intrase peste ei, iar Ranjit știa că Ganesh Subramanian îi pusese de mult întrebări omului. Vorbise cu administratorul cu unicul scop, ar fi spus Ganesh, ca să se asigure că lui Ranjit nu îi lipsea nimic. Dar aducea și beneficiul colateral de a-l asigura pe Ganesh că este bine informat de tot ce se petrece în viața fiului său.

Ranjit oftă. Ar fi vrut să evite discuția care urma. Dar nu putea, așa că își îndreptă atenția către al doilea subiect din mintea sa – cel

important – cel care era aproape întotdeauna deasupra celorlalte gânduri ale sale.

Din punctul său ridicat de pe stânca Swami, la o sută de metri deasupra apelor neliniștite ale golfului Bengal, privi spre est. La suprafață, în amurg, nu era altceva de văzut decât apă – de fapt nimic altceva pe mai mult de o mie de kilometri, în afară de câteva insule împrăștiate, până ajungeai la coastele Thailandei. În seara aceea musonul din nord-est se liniștise puțin și cerul era perfect senin. O stea strălucitoare, de o culoare ușor portocaliu-roșiatic, se zărea jos spre răsărit, cea mai luminoasă stea de pe cer. Alene, Ranjit se întrebă cum se numea. Tatăl lui ar ști, desigur. Ganesh Subramanian credea sincer și cu devoțiune în astrologie, așa cum se cuvenea unui preot din templu. Însă de asemenea fusese interesat întreaga viață de tot felul de științe laice. Cunoștea planetele sistemului solar și numele multor elemente chimice, și modul în care câteva bare de uraniu pot produce energia electrică necesară iluminării unui oraș, și transmisese o parte din această pasiune și fiului lui. Însă Ranjit nu păstrase atât astronomia, fizica și biologia lumii, ci mai presus de toate ceea ce le lega pe toate între ele, matematica.

Ranjit știa că acest lucru i-l datora tatălui său pentru cartea pe care i-o dăruise la cea de-a treisprezecea aniversare. Era volumul lui G.H. Hardy, *Explicațiile unui matematician.* În acea carte Ranjit întâlnise pentru prima dată numele lui Srinivasa Ramanujan, funcționarul indian sărac care fără nicio pregătire formală în matematică fusese miracolul lumii matematice în anii întunecați ai Primului Război Mondial. Hardy fusese cel care primise o scrisoare de la Ramanujan cu câteva sute de teoreme descoperite de el, iar Hardy îl adusese la Londra și la celebritatea mondială.

Ramanujan reprezenta o inspirație pentru Ranjit – categoric geniul matematic putea veni de la oricine – iar cartea îi suscitase

un interes aparte și dominant față de teoria numerelor. Și nu numai teoria numerelor; în particular minunatele intuiții care constituiau opera multicentenarului geniu Pierre de Fermat, și chiar și mai mult impozanta problemă pe care Fermat le-o lăsase succesorilor săi, demonstrația – sau demonstrația că nu exista nicio demonstrație – a faimoasei ultime teoreme a lui Fermat.

Aceasta era obsesia lui Ranjit și subiectul căruia hotărâse să-i dedice următoarea oră de gândire. Păcat că nu avea calculatorul în buzunar, dar prietenul său cel mai bun îl făcuse să se răzgândească. „Ți-l amintești pe vărul meu Charitha?“ spusese Gamini. „Cel care e căpitan în armată? El zice că unii dintre paznicii din tren confiscă calculatoarele. Le vând pe cât pot obține. Calculatorul tău de două sute de dolari, Texas Instruments, ar putea să-l vândă pe vreo zece dolari cuiva care vrea numai să-și țină cheltuielile, așa că lasă-l acasă.“ Ceea ce Ranjit, plin de bun-simț, și făcuse.

Lipsa calculatorului era supărătoare, dar nu deosebit de importantă, căci lucrul cel mai minunat la teorema lui Fermat era simplitatea. La urma urmelor, ce putea fi mai simplu decât $a^2 + b^2 = c^2$? Adică lungimea catetei unui triunghi dreptunghic la pătrat plus lungimea la pătrat a celeilalte catete egal pătratul ipotenuzei. (Cazul cel mai simplu este atunci când catetele au lungimi de trei și patru unități și ipotenuza are cinci, dar mai sunt și alte cazuri cu soluții întregi.)

Această ecuație simplă și-o poate demonstra oricine cu ajutorul unei rigle și cu puțină aritmetică. Ceea ce făcuse Fermat pentru a provoca obsesii generațiilor întregi de matematicieni fusese să pretindă că o asemenea relație funcționa numai pentru pătrate, nu și pentru cuburi sau orice alte puteri superioare. Putea să demonstreze, spusese.

Dar nu-și publicase demonstrația.

(Dacă doriți o discuție mai extinsă asupra ultimei teoreme a lui Fermat, există una inclusă la sfârșitul acestei cărți sub titlul „Al treilea postambul".)

Ranjit se întinse, căscă și se scutură din reverie. Culese o pietricică și o azvârli cât putu mai departe, pierzând-o din vedere în semiîntuneric cu mult înainte ca ea să lovească apa de dedesubt. Zâmbi. În regulă, recunoscu el în sinea lui, o parte din ceea ce știa că spun oamenii despre el nu era întru totul neadevărat. De exemplu, nu era greșit să se spună că ar fi obsedat. Își alesese de timpuriu loialitățile, și le păstrase, iar acum era ceea ce se putea numi un Fermist. Dacă Fermat pretindea că există o demonstrație, atunci Ranjit Subramanian, ca mulți alți matematicieni înaintea lui, considera un obiect de credință faptul că demonstrația exista cu adevărat.

Însă prin aceasta Ranjit cu siguranță nu înțelegea o aberație ca așa-numita demonstrație Wiles pe care încercase s-o comenteze cu profesorul său de matematică la universitate. Dacă acest fiasco greoi și vechi (data de la sfârșitul secolului XX) putea fi numit demonstrație – Ranjit ezita să folosească termenul „demonstrație" pentru ceva ce nicio ființă biologic umană nu putea descifra – Ranjit nu-i nega valabilitatea tehnică. După cum îi spusese lui Gamini Bandara chiar înainte ca afurisitul de administrator să dea buzna peste ei, cu siguranță nu era demonstrația cu care Pierre de Fermat se lăudase atunci când mâzgălise pe marginea volumului său din *Aritmetica* lui Diophantus.

Ranjit zâmbi din nou, strâmb, pentru că următorul lucru pe care i-l spusese lui Gamini fusese că o să găsească el însuși demonstrația lui Fermat. Și acest lucru stârnise îmbrâncelile amuzate și călărirea prietenoasă care dusese direct la ceea ce administratorul văzuse când intrase. Mintea lui Ranjit era atât de plină de amintirea

acelor clipe încât nu auzi pașii părintelui său și nu-și dădu seama că tatăl lui era acolo decât când bătrânul puse o mână pe umărul lui întrebând:

– Pierdut în gânduri?

Apăsarea mâinii lui Ganesh îl împiedică pe fiul său să se ridice. Ganesh se așeză alături, studiind metodic fața lui Ranjit, haina și trupul.

– Ești slab, se plânse.

– Și tu la fel, zise Ranjit zâmbind, dar și puțin îngrijorat fiindcă fața tatălui său avea o expresie pe care nu o mai văzuse înainte, de preocupare și regret care nu i se potrivea bătrânului de obicei optimist. Adăugă: Nu-ți face probleme. Mă hrănesc destul de bine la universitate.

Tatăl lui înclină din cap.

– Da, spuse, admițând corectitudinea declarației și în același timp faptul că știa destul de bine cât de adecvat era hrănit fiul său. Povestește-mi ce altceva mai fac pentru tine acolo.

Putea fi interpretat ca o invitație de a spune ceva despre dreptul unui băiat la o viață personală și la puțină libertate, fără să fie spionat de servitori. Ranjit alese să amâne subiectul cât de mult putea.

– În principal, spuse improvizând în grabă, matematica mi-a ocupat timpul. Știi despre ultima teoremă a lui Fermat... Apoi, când chipul lui Ganesh arătă pentru prima dată un amuzament adevărat, Ranjit zise: Mă rog, bineînțeles că știi. Doar tu mi-ai dat cartea lui Hardy, nu-i așa? În orice caz, există așa-zisa demonstrație a lui Wiles. E o monstruozitate. Cum își construiește Wiles demonstrația? Se întoarce la anunțul lui Ken Ribet care dovedea o relație între Fermat și Taniyama-Shimura. Există o conjunctură care spune...

Ganesh îl bătu pe umăr.

– Da, Ranjit, spuse cu blândețe. Nu-i nevoie să te ostenești să-mi explici mie chestia asta cu Taniyama-Shimura.

– Bine. Ranjit se gândi o clipă: Bine, hai s-o iau simplu. Cheia de boltă a argumentului lui Wiles rezidă în două teoreme. Prima spune că o anumită curbă eliptică este semistabilă, dar nu este modulară. A doua spune că toate curbele eliptice semistabile care au coeficienți raționali sunt modulare. De aici rezultă o contradicție, și...

Ganesh oftă profund.

– Ești foarte implicat în asta, nu-i așa? observă el. Dar știi că matematica ta mă depășește cu mult, așa că hai să vorbim despre altceva. Cum e cu restul studiilor tale?

– Aha, făcu Ranjit, oarecum nedumerit; era convins că nu ca să vorbească despre cursuri îl adusese tatăl său la Trincomalee. Da. Celelalte materii.

Ca subiect de conversație, acela nu era așa de rău ca acela despre ceea ce întrerupsese administratorul. Totuși nu era nici grozav.

– Zău așa, zise, de ce trebuie să învăț franceza? Ca să mă pot duce la aeroport să vând suvenire turiștilor din Madagascar sau Quebec?

Tatăl zâmbi.

– Franceza e o limbă a culturii, sublinie el. Și de asemenea limba eroului tău, Monsieur Fermat.

– Hm, făcu Ranjit, recunoscând tema dezbaterii, dar încă neconvins. Bun, dar istoria? Cui îi pasă? Ce nevoie am eu să știu ce a spus regele din Kandy portughezilor? Sau dacă olandezii i-au alungat pe englezi din Trinco sau invers?

Tatăl său îl bătu din nou pe umăr.

– Dar universitatea cere astea de la tine înainte să-ți ofere diploma. La urma urmelor, ca absolvent te poți specializa cât de

mult vrei. La universitate nu te învață nimic care să-ți placă în afară de matematică?

Ranjit se lumină puțin.

- Nu, acum nu, dar la anul o să termin cu biologia asta plicticoasă. Apoi o să pot urma un curs diferit, și o să mă duc la astronomie.

Amintindu-și, ridică ochii spre steaua roșie strălucitoare care acum domina orizontul în est.

Tatăl său nu-l dezamăgi.

- Da, e Marte, zise urmărind privirea lui Ranjit. E neobișnuit de strălucitor; se vede bine în seara asta. Ochii îi reveniră la fiul său: Apropo de planeta Marte, ții minte cine a fost Percy Molesworth? Cel al cărui mormânt obișnuiam să-l vizităm?

Ranjit scotoci în amintirile sale din copilărie și fu mulțumit să găsească un indiciu.

- O, da. Astronomul.

Vorbeau despre Percy Molesworth, căpitanul din armata britanică staționată la Trincomalee spre sfârșitul secolului al XIX-lea.

- Marte era specialitatea lui, nu? continuă el, fericit să vorbească despre ceva care i-ar face plăcere tatălui lui. A fost cel care a dovedit că, ăă...

- Canalele, îl ajută Ganesh.

- Așa-i, canalele! El a dovedit că de fapt nu sunt canale construite de o civilizație marțiană avansată, ci doar un exemplu a genului de feste pe care ni-l pot juca ochii noștri.

Ganesh aprobă încurajator.

- El a fost astronomul – marele astronom – care și-a desfășurat cea mai mare parte a cercetărilor aici în Trinco, și...

Apoi Ganesh se opri la mijlocul propoziției. Se întoarse și fixă fața lui Ranjit. Oftă.

– Vezi ce fac, Ranjit? Amân inevitabilul. Nu ți-am cerut să vii aici în seara asta ca să vorbim despre astronomi. Ceea ce trebuie să discutăm este mult mai serios. Relația ta cu Gamini Bandara.

Sosise momentul.

Ranjit inspiră adânc înainte să izbucnească:

– Tată, ai încredere în mine! Nu e ceea ce crezi! Doar ne jucam de-a treaba asta, Gamini și cu mine. Nu înseamnă nimic.

Pe neașteptate, tatăl său păru surprins.

– Nu înseamnă nimic? Bineînțeles că ceea ce făceați nu înseamnă nimic. Crezi că eu nu cunosc toate modurile în care tinerilor le place să experimenteze comportamente? Clătină din cap cu reproș, apoi spuse dintr-o răsuflare: Trebuie să mă crezi, Ranjit. Nu experimentarea comportamentului sexual contează. Ci persoana cu care o faci. Vocea sa era din nou stresată, ca și cum cuvintele și-ar fi găsit cu greu calea de ieșire: Amintește-ți, fiule, tu ești tamil. Bandara e singhalez.

Prima reacție a lui Ranjit fu să nu creadă ceea ce auzea de pe buzele părintelui său. Cum putea tatăl lui, care întotdeauna îl învățase că toți oamenii sunt frați, să spună acum astfel de lucruri? Ganesh Subramanian fusese fidel convingerilor sale în ciuda faptului că revoltele etnice începute în anii optzeci lăsaseră cicatrice care nu aveau să se vindece decât după multe generații. Ganesh pierduse rude apropiate din cauza gloatelor furioase. El însuși abia scăpase de moarte nu o dată.

Dar aceasta era istorie veche. Ranjit nu se născuse încă pe atunci – răposata sa mamă abia dacă se născuse – și deja de ani de zile se menținea armistițiul. Ranjit ridică mâna.

– Tată, se rugă el, te rog! Tu nu ești așa. Gamini nu a omorât pe nimeni.

Inexorabil, Ganesh Subramanian repetă cuvintele teribile:

– Gamini e singhalez.

– Dar, tată! Cum e cu tot ceea ce m-ai învățat? Cu poezia pe care m-ai pus s-o învăț pe dinafară, cea din Purananuru. „Pentru noi toate orașele sunt unul, toți oamenii sunt semenii noștri, așa am văzut noi prin viziunile celor înțelepți."

Se agăța de un pai. Tatăl său nu avea să fie mișcat de niște versuri tamile vechi de două mii de ani. Nu-i răspunse, doar clătină din cap, cu toate că Ranjit putea să-și dea seama după expresia chipului său că și el suferea.

– Bine, rosti Ranjit amărât. Ce vrei să fac?

Vocea tatălui său era grea.

– Ceea ce trebuie, Ranjit. Nu poți rămâne atât de apropiat de un singhalez.

– Dar de ce? De ce acum?

– Nu am de ales în privința asta. Trebuie să pun înainte de toate îndatoririle de mare preot al templului, iar problema asta creează disensiuni. Oftă, apoi continuă: Ai fost crescut în spiritul loialității, Ranjit. Nu sunt surprins că îi ții partea prietenului tău. Speram doar să poți găsi o cale astfel încât să-i fii credincios și tatălui tău, dar poate că asta e ceva imposibil. Scutură din cap, apoi se ridică, privind în jos la fiul său: Ranjit, zise, trebuie să-ți spun că acum nu ești binevenit în casa mea. Unul dintre călugări o să-ți găsească un loc în care să dormi la noapte. Dacă în cele din urmă decizi să-ți închei relația cu Bandara, dă-mi un telefon sau scrie-mi să mă anunți. Până atunci, nu mai ai niciun motiv ca să mă contactezi.

Tatăl său se întoarse și se îndepărtă. Ranjit căzu aproape imedit într-o depresie...

Poate că această stare trebuie analizată mai îndeaproape. Ranjit era cu siguranță amărât din cauza distanței subit apărute între el și iubitul său tată. Însă de fapt nimic nu îl făcea să creadă că el ar fi fost vinovat în vreun fel. La urma urmelor, avea doar șaisprezece ani.

La aproximativ douăzeci de ani-lumină distanță, pe o planetă atât de distrusă și murdară încât era foarte dificil de crezut că vreo formă de viață organică ar putea supraviețui acolo, o rasă cu aspect bizar cunoscută sub numele de Unu-Virgulă-Cinci supraviețuia totuși.

Problema curentă din mintea colectivă a Unu-Virgulă-Cinci, în timp ce se pregăteau să primească inevitabilele ordine din partea Marilor Galactici care erau de asemenea și stăpânii lor, era cât de mult avea să mai dureze această supraviețuire.

Adevărat, Unu-Virgulă-Cinci nu primiseră încă ordinul de plecare. Dar știau că urma. Ei înșiși detectaseră emisiile tulburătoare de pe Pământ în valurile succesive de fotoni care trecuseră peste ei. Știau la fel de bine și când acești fotoni aveau să ajungă la Marii Galactici.

Mai presus de toate, știau cum aveau cel mai probabil să reacționeze Marii Galactici. Gândul la ce ar putea însemna pentru ei această reacție îi făcea să se cutremure în interiorul armurii lor corporale.

Unu-Virgulă-Cinci aveau o singură speranță reală. Anume că vor fi capabili să ducă la îndeplinire tot ceea ce Marii Galactici le-ar cere și, când sarcina va fi îndeplinită, să existe suficienți supraviețuitori dintre ei pentru a păstra rasa vie.

2.

UNIVERSITATEA

Primele luni ale acelui an la universitate fuseseră cea mai frumoasă vacanță pentru Ranjit Subramanian. Desigur, nu din cauza cursurilor în sine. Ele erau extrem de plicticoase. Dar îi ocupau numai câteva ore pe zi, apoi el și Gamini Bandara aveau la dispoziție tot timpul pe care nu îl reclama deja școala și un întreg oraș incitant pe care să-l exploreze, fiecare avându-l pe celălalt drept tovarăș de explorare. Vizitară totul, de la Pinnewala Elephant Orphanage și Dehiwala Zoo la clubul de crichet și zeci de alte locuri cu reputație mai puțin onorabilă. Gamini, desigur, trăise în Colombo mai toată viața lui. De atunci explorase toate aceste locuri și multe altele, dar prezentarea lor lui Ranjit le făcea să pară noi. Băieții reușiră chiar să se strecoare în câteva muzee și unul sau două teatre – realizări ieftine, fiindcă părinții lui Gamini erau membri sau aveau abonamente lunare la orice exista în Colombo. Sau cel puțin la orice era respectabil; atracțiile care nu erau respectabile băieții le descopereau singuri. Bineînțeles că mulțimea de baruri, localuri unde se vindea toddy cald și cazinouri aduseseră

orașului Colombo porecla de „Las Vegasul Oceanului Indian". Firește că băieții le experimentau, dar nu-i interesau prea mult jocurile de noroc și cu siguranță nu aveau nevoie de cantități mari de alcool ca să se simtă bine. Era în natura lor să se simtă bine.

De obicei se întâlneau la prânz la cantina studenților imediat după sfârșitul orelor de dimineață. Din nefericire nu aveau niciun curs comun. Având în vedere pasiunea lui Gamini inspirată de tatăl său pentru administrație și lege, acest lucru era inevitabil.

Când nu aveau timp să pătrundă specificul orașului, era la fel de amuzant să exploreze chiar campusul universității. De la început descoperiseră deschisă o intrare de serviciu în holul facultății de medicină. Era o țintă promițătoare, cu platouri de bunătăți mereu întinse și rezerve nesfârșite de băuturi (nealcoolice). Din nefericire era – și părea că în permanență – dincolo de posibilitățile băieților; holul facultății era aproape întotdeauna plin. Gamini fu cel care descoperi deschiderea de ventilație de la vestiarul fetelor din sala de sport – și tot Gamini era cel care o folosea cel mai mult, lăsându-l pe Ranjit oarecum nedumerit. Iar într-o clădire neterminată, aparent abandonată de pe Queens Road descoperiseră o comoară. Conform firmei ruinate se intenționase să fie o școală de legislație locală, înființată într-una dintre perioadele în care guvernul întinsese ramuri de măslin nu numai tamililor, ci și musulmanilor, creștinilor sau evreilor.

Structura în sine era aproape gata, cu un șir de birouri și săli de clasă nemobilate la care lucrul abia fusese început. Biblioteca era mult mai avansată. Avea chiar și cărți. După Gamini, al cărui tată insistase să învețe araba de bază la o vârstă fragedă, autorii erau de genul lui Hanafi, Maliki și Hanbali pe latura încăperii destinată sunniților și în cea mai mare parte dedicată lui Jaafari pe latura shiiților. Și într-o mică nișă dintre cele două părți se aflau două calculatoare tăcute, dar pe deplin funcționale.

Întreaga construcție nefolosită parcă striga la băieți să profite de ea. Ei profitară. În scurt timp descoperiră recepția, mobilată, dar nu complet; biroul secretarei era de furnir, iar scaunele aliniate lângă perete erau de genul celor pliante folosite de regulă la pompele funebre. Însă nu aceasta era cea mai interesantă descoperire a lor. Pe birou se găsea o revistă americană cu poze, din cele dedicate vieților starurilor de la Hollywood, alături de un ceainic electric bolborosind și de cutia învelită în folie conținând prânzul cuiva.

Mica vizuină intimă a băieților nu fusese atât de intimă cum crezuseră ei. Dar nu fuseseră prinși, și chicotiră în sinea lor grăbindu-se să plece.

Explorarea acestui nou teritoriu era o delectare pentru Ranjit. Totuși studiul la universitate nu era. Spre sfârșitul primului său an învățase destul de multe lucruri, dintre care el considera că puține meritau efortul de a fi știute. Nu se regăsea în categoria lucrurilor care meritau știute, după opinia sa, nou descoperita sa capacitate de a conjuga majoritatea verbelor regulate în franceză și chiar și a celor mai importante dintre cele neregulate, cum ar fi *être.* Partea bună era totuși faptul că reușise cumva să obțină o notă de trecere la franceză, aceasta ajutându-l să-și păstreze statutul de student pentru încă un an.

Chiar și mult-detestatul curs de biologie deveni aproape interesant când (la fel de detestatul) profesor rămase fără broaște pe care să le disece și trecu de la discuții teoretice despre vectorii de răspândire a epidemiilor la anumite știri din presa din Colombo. Se povestea despre o nouă epidemie cu răspândire rapidă numită chikungunya. Numele era un cuvând swahili care însemna „ceea ce îndoaie“, descriind astfel postura cocârjată a pacienților suferind de distrugătoare dureri în articulații. Se părea că virusul chikungunya existase prin împrejurimi de ceva timp, dar în

concentrații relativ neînsemnate. Acum reizbucnea subit și infecta mereu disponibilele roiuri de țânțari *Aedes aegypti*. Mii de oameni din Seychelles și alte insule ale Oceanului Indian veneau cu erupții, febră și dureri paralizante ale articulațiilor... și, le reaminti profesorul, Sri Lanka încă poseda nenumărate mlaștini și bălți stătute care constituiau locuri ideale de înmulțire pentru *A. aegypti*. El nu susținea, dar nici nu nega, zvonurile cum că organismul chikungunya ar putea fi „înarmat" – adică creat artificial pentru a fi folosit în războiul biologic (de către care țară, sau ca să fie utilizat împotriva cărei țări, nimeni nu spunea) – și scăpase cumva în insulele Oceanului Indian.

Era cel mai interesant lucru pe care Ranjit îl găsise în pustietatea cursului de biologie. Națiuni ticăloase? Boli folosite ca arme? Despre astfel de lucruri voia să discute cu Gamini, dar nu era posibil. Gamini avea unul din acele cursuri poliștiințifice chiar înainte de prânz și nu avea să fie disponibil pentru cel puțin încă o oră.

Plictisit, Ranjit făcu ceea ce evitase să facă întreg trimestrul. Exista un seminar opțional pentru toți cei pasionați de a face bine, ceva despre problemele apei în lume. Toți studenții erau încurajați să participe și, desigur, majoritatea refuzau hotărât. Acest lucru îl făcea locul potrivit în care ar fi putut să se scufunde fără ca nimeni să vorbească cu el.

Dar lectorul începu să vorbească despre Marea Moartă.

Ranjit se gândise foarte puțin la Marea Moartă, dar pentru lector era o comoară ascunsă. Ceea ce se putea face, spunea el, era săparea unor apeducte între Mediterană și Marea Moartă, situată la patru sute de metri sub nivelul mării, și folosirea diferenței de nivel pentru generarea electricității. Ranjit descoperi că mintea lui prinsese ideea. Însemna rezolvarea unor probleme pe scară largă, adică ceva ce merita făcut! Ranjit abia aștepta să-i povestească lui Gamini.

Dar când Gamini apăru în cele din urmă la masă, nu fu impresionat.

– Chestie veche, îl informă Gamini. Prietenul tatei, doctor Al-Zasr – e egiptean; au fost colegi de școală în Anglia – ne-a vorbit odată despre asta la cină. Numai că n-o să se întâmple așa ceva niciodată. A fost o idee israeliană, iar celorlalte state din jur nu le plac ideile israeliene.

– Hm, făcu Ranjit. Lectorul nu menționase că era o idee israeliană. Sau că era veche de douăzeci de ani, și dacă nu fusese aplicată în douăzeci de ani era puțin probabil să se aplice acum.

Gamini nu era interesat nici de chikungunya, apoi veni rândul său să-l educe pe Ranjit.

– Problema ta, își informă el prietenul, este ceea ce se cheamă sindromul GSSM. Știi ce-i asta? Nu, nu știi, dar asta faci. Înseamnă multitasking, Ranj. Te împarți în prea multe părți. Profesorul meu de psihologie spune că există o mare posibilitate ca asta să te prostească, pentru că, știi tu, ori de câte ori treci de la una la alta te întrerupi, iar tu poți să faci atât de multe înainte să apară un efect permanent asupra cortexului prefrontal și să capeți ADD.

Ranjit se încruntă. Se juca pe laptopul lui Gamini. Recent Ranjit începuse să învețe tot ce putea despre computere.

– Ce-i ADD? Și dacă tot veni vorba, ce-i sindromul GSSM?

Gamini îi aruncă o privire dojenitoare.

– Zău ar trebui să ții pasul, Ranj. ADD este o boală de deficit de atenție, iar GSSM sunt inițialele celor patru oameni care au condus cercetările asupra sindromului multitasking. A fost cineva numit Grafman, plus inși pe nume Stone, Schwartz și Meyer. A mai fost și o femeie pe nume Yuhong Jiang, dar presupun că nu a mai fost loc pentru alte inițiale. Oricum, mie mi se pare că ești prea preocupat de evenimente dincolo de posibilitatea ta de control.

Era o acuzație meritată. Totuși în acea seară înainte de stingere, Ranjit insistă să urmărească știrile, numai ca să demonstreze că nu se lasă condus de principiile prietenului său. Nu multe știri erau frumoase. Cel puțin douăzeci de țări continuau să declare agresiv că aveau toate drepturile la orice program nuclear ar considera potrivit să implementeze, iar majoritatea chiar le implementau. Ca de obicei, Coreea de Nord se prezenta ca un model în sine de stat agresiv. În mereu agitatul Irak o incursiune shiită în teritoriile kurde bogate în petrol amenința să declanșeze o altă rundă a furtunii care caracteriza acea țară tulburată.

Și continuară în același fel.

Pe lista veștilor proaste de la prânzul zilei următoare avea să apară și o problemă personală.

Ranjit nu fu conștient de ea pe moment. Când îl zări pe Gamini acolo în fața lui investigând sceptic ceea ce cantina numea mai degrabă caritabil specialitatea zilei, tot ce simți fu plăcerea de a-și revedea prietenul. Dar când se așeză observă expresia de pe chipul lui Gamini.

– S-a întâmplat ceva rău? întrebă Ranjit.

– Rău? Nu, bineînțeles că nu, zise Gamini repede, apoi oftă. Of, la naiba. De fapt, Ranjit, e ceva ce trebuie să-ți spun. Cu ani în urmă i-am făcut o promisiune tatălui meu.

Ranjit deveni imediat suspicios. Din astfel de promisiuni nu avea cum să iasă ceva bun, mai ales rostite cu acea intonație.

– Ce promisiune?

– I-am promis bătrânului că o să-mi cer transferul la Școala de Studii Economice din Londra imediat după încheierea primului meu an aici. El a fost acolo cu ceva timp în urmă și s-a gândit că e cea mai bună școală din lume unde să înveți despre guvernare.

Indignarea se lupta cu surpriza în vocea lui Ranjit.

– Despre guvernare? Într-o școală de studii economice?

– Nu e numele ei întreg, Ranjit. În realitate se numește Școala de Studii Economice și Științe Politice.

La asta Ranjit nu putu să răspundă decât cu mereu utilul său „Hm“. Apoi adăugă ursuz:

– Deci ai de gând să te înscrii la școala asta străină doar ca să-ți ții promisiunea făcută tatălui tău?

Gamini tuși.

– Nu tocmai. De fapt, nu am de gând să fac asta. Am făcut-o deja. Mi-am depus cererea cu ani în urmă. Ideea a fost a tatei. El a zis că cu cât mă înscriu mai devreme cu atât am mai multe șanse, și se pare că a avut dreptate. Cert este, Ranjit, că m-au acceptat. Am primit scrisoarea săptămâna trecută. Plec la Londra imediat cum se termină anul școlar aici.

Acesta a fost al doilea lucru rău petrecut în prietenia dintre Ranjit Subramanian și Gamini Bandara, și pe departe cel mai rău dintre cele două.

Lucrurile nu merseră mai bine pentru Ranjit. Transportul de șoricei albi îmbălsămați ai profesorului de biologie sosi în cele din urmă, astfel că sinistra îndeletnicire a disecțiilor reîncepu, iar subiectele interesante precum chikungunya nu-și mai făcură apariția. Chiar și cursul de matematică, cel pe care contase că le va face pe celelalte suportabile, îl dezamăgi.

La sfârșitul primei săptămâni petrecute la universitate Ranjit fusese destul de sigur că deja cunoștea toată algebra de care ar fi fost vreodată nevoie. Rezolvarea marii enigme a lui Fermat nu depindea de secțiunea conului sau de sistemele de notație totalizatoare. Totuși trecuse ușor prin primele câteva luni; lucruri ca descompunerea polinoamelor și funcțiile logaritmice erau cel puțin moderat distractive. Dar în a treia lună deveni limpede că dr. Christopher

Dabare, profesorul de matematică, nu numai că nu își propunea să predea nimic legat de teoria numerelor, dar nici el însuşi nu ştia prea multe despre ea. Şi, cel mai rău, nu voia să înveţe şi nici să-l ajute pe Ranjit să înveţe.

Pentru un timp Ranjit se descurcă cu resursele bibliotecii universităţii, dar numărul cărţilor de pe rafturi era finit. Când le termină, Ranjit ar fi recurs la unele sau la toate revistele de teoria numerelor, ca *Journal of Number Theory* însuşi, de la Ohio State University, Statele Unite, sau *Journal de Théorie des Nombres de Bordeaux*, pentru care greu câştigatele cunoştinţe elementare de franceză i-ar fi putut fi utile la urma urmelor. Dar biblioteca universităţii nu era abonată la niciuna dintre acele reviste, iar Ranjit nu şi le putea procura singur. O, dr. Dabare ar fi putut, numai permiţându-i utilizarea parolei sale de membru al facultăţii. Dar n-ar fi făcut aşa ceva.

Pe măsură ce se apropia sfârşitul anului, Ranjit avea nevoie de un prieten asupra căruia să-şi descarce dezamăgirile. Dar nu avea nici aşa ceva.

Era destul de rău că Gamini plecase la nouă mii de kilometri distanţă. Dar ceea ce făcea lucrurile şi mai rele pentru Ranjit era că nici acele ultime săptămâni nu le mai puteau împărtăşi cei doi băieţi. Se dovedi că obligaţiile de familie ale lui Gamini treceau pe primul plan. Mai întâi un weekend la Kandy, „marele oraş“ care fusese cândva capitala insulei. O ramură a familiei lui Gamini rămăsese cu încăpăţânare acolo unde fusese căminul familiei înainte ca „Marea Atracţie“ care era aglomeratul oraş Colombo să-i atragă pe intelectuali, pe cei puternici sau doar ambiţioşi în locul unde se afla acum puterea. Apoi un alt weekend la Ratnapura, unde un văr se îngrijea de interesele familiei în minele de pietre preţioase; încă unul acolo unde bătrâna bunică a lui Gamini conducea plantaţiile de scorţişoară. Şi chiar atunci când era în oraş,

Gamini avea îndatoriri şi nicio şansă reală de a-l lua cu el pe Ranjit în cursul lor.

În tot acest timp Ranjit nu avea absolut nimic de făcut... doar să participe la cursurile plicticoase pe teme neinteresante de care lui nu-i păsa. Atunci apărură probleme mai apropiate.

Se întâmplă la sfârşitul cursului de sociologie care lui Ranjit nu-i plăcuse niciodată. Profesorul, care nici atât nu-i plăcea, era un anume dr. Mendis, iar când Ranjit era pe punctul să plece Mendis se aşeză în uşă, ţinând în mână caietul cu coperte negre în care trecea notele.

– Am analizat notele de la examenul de săptămâna trecută, îi spuse lui Ranjit. Ale tale sunt nesatisfăcătoare.

Pentru Ranjit nu era ceva surprinzător.

– Îmi pare rău, domnule, zise absent, uitându-se după colegii lui care dispăreau rapid. O să mă străduiesc mai mult, adăugă, pregătit să-i urmeze.

Dar dr. Mendis nu terminase cu el.

– Dacă îţi aminteşti, la începutul trimestrului am explicat clasei cum va fi calculată media finală. Se compune din examenele intermediare, testele-fulger date din timp în timp, prezenţa şi participarea la cursuri şi examenul final, în proporţii de 25, 20, 25 şi 30%. Acum trebuie să te informez că, deşi te-ai descurcat relativ bine la examenele intermediare, participarea ta la cursuri şi la testele-fulger este mult sub standardele acceptabile şi va trebui să obţii cel puţin 80% din examenul final ca să primeşti măcar o notă de trecere la cursul ăsta. Sincer, nu cred că eşti capabil de aşa ceva.

Analiză notiţele din caiet o clipă, apoi dădu din cap şi îl închise zgomotos.

– Așa că îți sugerez să iei Incomplet la cursul ăsta. Ridică o mână ca pentru a îndepărta obiecțiile lui Ranjit, cu toate că Ranjit nu plănuia vreuna: Sunt conștient, bineînțeles, că acest lucru îți va cauza probleme la obținerea în continuare a bursei. Dar ar fi mai bine decât un eșec clar, nu-i așa?

Așa era, Ranjit trebuia să recunoască – dar nu cu voce tare, pentru că nu voia să-i dea satisfacție lui Mendis. Când ieși din clasă singura persoană rămasă pe coridor era o fată creolă, destul de drăguță, cu câțiva ani mai mare. Ranjit știa că fusese la curs împreună cu el, dar nu însemnase pentru el mai mult decât o altă mobilă din încăpere. El nu prea avea de-a face cu creolii, nume dat unei mici părți a populației Sri Lankăi care datora o parte semnificativă a ascendenței lor unuia sau altuia dintre vechii coloniști europeni. În special cu fetele.

Această anume creolă vorbea la mobil, dar închise când se apropie el.

– Domnul Subramanian? întrebă.

Ranjit se opri, fără chef de conversații politicoase.

– Da? mormăi.

Ea nu păru ofensată de tonul lui.

– Eu sunt Myra de Soyza. Am auzit ce-ți spunea dr. Mendis. Ai de gând să faci ce ți-a propus și să ceri Incomplet?

Îl enerva. Zise:

– Sper că nu. De ce aș face-o?

– O, nu trebuie s-o faci. Nu ai nevoie decât de puțin ajutor la învățătură. Nu știu dacă ai observat, dar eu am primit numai note maxime. Te-aș putea medita, dacă vrei.

Ranjit nu se așteptase să audă așa ceva și acest lucru îi declanșă o reacție de suspiciune. Întrebă:

– De ce vrei să faci asta?

Orice răspuns ar fi putut fi adevărat – poate pur și simplu pentru că el era un tânăr care arăta bine – dar cel pe care i-l dădu ea fu:

– Pentru că nu cred că domnul Mendis e cinstit cu tine. Dar păru dezamăgită de reacția lui, poate chiar supărată. Continuând, tonul ei deveni tăios: Dacă nu vrei ajutor, spune-o. Dar să știi, ceea ce dr. Mendis numește sociologie nu înseamnă decât memorarea a ceea ce scrie în cărți și aproape întotdeauna numai părțile în care se vorbește despre Sri Lanka. Am avea timp destul s-o învățăm pentru examenul final.

O clipă Ranjit chiar luă în serios oferta. Obișnuința însă câștigă; irevocabil, ea era femeie.

– Mulțumesc, zise, dar mă descurc.

Înclină din cap cât să exprime suficientă recunoștință pentru a fi politicos, apoi se întoarse și plecă.

Dar, cu toate că o lăsă în urmă pe fată, luă cu el ceea ce spusese ea.

Era ceva inteligent – din partea unei femei, dar inteligent. Cine era profesorul să-i spună lui că nu se putea descurca la examenul final? Mai erau și alții în afară de un profesor singhalez și o femeie creolă care să cunoască istoria Sri Lankăi. Și exista un loc anume unde, Ranjit era aproape sigur, erau stocate asemenea cunoștințe, iar cei care răspundeau de el s-ar fi bucurat să le împartă cu el.

Trecu examenul. Nu cu „imposibilul" 80% pe care dr. Mendis îl considerase atât de amuzant, ci cu un procent de 91% – una din cele mai mari cinci note primite de cei care dădeau testul în acel an. Acum ce mai avea de zis dr. Mendis?

Ranjit se încrezuse în faptul că dacă tatăl său nu vorbea cu el nu însemna că ar refuza să-l ajute. Avusese dreptate. Când îi

explicase nevoia sa lui Surash, bătrânul călugăr care răspunsese la telefon, primise răspunsul pe care îl așteptase.

– Trebuie să mă consult cu marele preot, spusese Surash grijuliu. Te rog mai sună-mă peste o oră.

Dar Ranjit nu se îndoise de răspuns și deja își umpluse rucsacul cu peria de dinți, lenjerie curată și tot ce avea nevoie pentru o ședere la Trincomalee, înainte de a suna din nou.

– Da, Ranjit, spusese bătrânul. Vino imediat ce poți. O să-ți dăm ceea ce îți trebuie.

Singurul mod în care Ranjit putuse să ajungă la Trincomalee fusese cu autostopul, într-un camion care mirosea de la mâncarea cu curry a șoferului și de la încărcătura de scorțișoară. Asta însemnase să sosească la templu mult după miezul nopții. Bineînțeles tatăl său adormise de mult, iar preotul de serviciu nu se oferise să-l deranjeze. Însă preotul asistent fusese dornic să facă tot ce îi ceruse Ranjit: să-i ofere o chilie cu un pat și trei mese simple (dar adecvate) pe zi – și accesul la arhivele templului.

Arhivele nu erau scrise pe pergament antic sau pe piei de animale, așa cum se temuse Ranjit; se aflau în templul tatălui său, pus la curent cu toate utilitățile moderne. Când Ranjit se trezi de dimineață găsi un laptop lângă pat, prin care avea acces la întreaga istorie a Sri Lankăi, din vremurile triburilor Vedda care fuseseră primii locuitori ai insulei și până în prezent. Se găseau acolo multe lucruri de care profesorul lui nu se atinsese, dar Ranjit își adusese manualul cu el – nu ca să studieze, ci ca să-l ghideze asupra părților din trecutul neamului pe care le putea ignora liniștit. Nu mai avea decât cinci zile înainte de a fi nevoit să se întoarcă la universitate. Dar cinci zile de dedicare totală asupra unui singur subiect erau suficiente pentru un tânăr atât de inteligent și motivat cum era Ranjit Subramanian. (Și nici nu era întrerupt de multitasking. Un punct pentru teoria sindromului GSSM.) Învățase

și o serie de lucruri care nu aveau să apară la examenul final. Învățase despre vastul tezaur de perle, aur și fildeș pe care portughezii îl prădaseră din templul tatălui său, chiar înainte de a-l dărâma. Învăță că odată, timp ce cincizeci de ani, tamilii conduseseră insula – și că generalul care în cele din urmă învinsese forțele tamile și își „eliberase" poporul era evident ținut încă la mare respect de singhalezii moderni – chiar și de către familia lui Gamini, căci însuși tatăl său, Dhatusena Bandara, fusese numit după el.

Ranjit se îndreptă direct spre camera lui Gamini după ce camioneta templului îl lăsă la universitate. Zâmbea în sinea lui în timp ce bătea la ușa prietenului său, gândindu-se cât de amuzant ar fi să-i spună asta.

Nu fu cazul. Gamini nu era acolo.

Când Ranjit îl deșteptă pe paznicul de noapte, omul îi spuse somnoros că domnul Bandara plecase cu două zile în urmă. La casa familiei sale din Fort? Nu, deloc. La Londra, în Anglia, unde domnul Bandara urma să-și continue studiile.

Când în sfârșit Ranjit ajunse în camera lui, acolo îl aștepta o scrisoare lăsată de Gamini, dar în ea scria numai ceea ce Ranjit știa deja. Că zborul lui Gamini spre Anglia fusese devansat cu câteva zile. Că el trebuia să fie la bord. Și că o să-i fie dor de Ranjit.

Aceasta nu era singura dezamăgire a lui Ranjit. Părea destul de firesc ca personalul templului să nu-l deranjeze pe tatăl lui când Ranjit sosise atât de târziu. Nu era la fel de firesc, poate, că tatăl nu alesese să se deranjeze măcar cât să se uite o dată la fiul lui în oricare din cele cinci zile cât locuise el în templu.

Era aproape amuzant, își zise Ranjit în timp ce stingea lumina de lângă pat. Tatăl său nu-l iertase pentru apropierea de Gamini Bandara. Dar acum Gamini nu-i era deloc aproape, aflându-se la nouă mii de kilometri.

Astfel îi pierduse pe cei mai dragi doi oameni din viața lui, iar acum ce avea să facă cu viața lui?

În același timp avea loc un alt eveniment important. Nici Ranjit, nici vreo altă ființă umană nu știa însă despre el. Se petrecea la mulți ani-lumină distanță, în vecinătatea unei stele pe care astronomii umani o cunoșteau numai după numerele de ascensiune și declinație. Una dintre acele enorme emisfere de fotoni în expansiune, poate cea de la Eniwetok, poate una a bombelor-monstru sovietice, ajunse în cele din urmă în locul unde impulsurile fotonice provocară o decizie majoră care însemna vești proaste pentru locuitorii Pământului. Impulsurile alertaseră anumite ființe inteligente foarte avansate (sau una atât de avansată, natura lor făcând dificil de spus cum ar trebui denumite corect) și care (sau cel puțin o parte din care) populau un vortex de curenți de materie întunecată în acea parte a galaxiei.

Acele ființe inteligente erau cunoscute sub numele de Marii Galactici. Odată alertați, ei construiră un evantai de proiecții probabilistice. Ceea ce rezultă corespundea unora dintre cele mai rele speculații ale lor.

Marii Galactici aveau multe planuri și obiective, dintre care puține ar fi putut fi inteligibile pentru un pământean. Una dintre principalele lor preocupări era observarea formării legilor fizice naturale ale galaxiei. Și oamenii făceau asta, dar motivele pentru care o făceau era încercarea de a le înțelege. Principala grijă a Marilor Galactici era să se asigure că acele legi nu trebuiau schimbate. Alte interese erau încă și mai obscure.

Oricum, cel puțin una dintre preocupările lor ar fi fost limpede. Putea fi tradusă oarecum prin: „Protecție pentru cei inofensivi. Carantină pentru cei periculoși. Distrugerea celor rău-voitori – după realizarea unei copii de rezervă într-o zonă sigură.“

Acest lucru îi tulbura aici pe Marii Galactici. Este foarte probabil ca speciile care dezvoltă armamentul să-l încerce asupra altor specii, iar așa ceva nu poate fi tolerat.

În consecință Marii Galactici, printr-un acord unanim (acesta fiind singurul tip de acord pe care îl aveau vreodată), trimiseră o directivă uneia dintre cele mai noi, dar și cele mai utile rase protejate, Nouă-Membre. Directiva conținea două părți. Prima presupunea pregătirea unui mesaj radio către Pământ, în cât de multe limbi și dialecte dintre cele câteva mii pământene câte fuseseră emise până atunci în formă electronică astfel încât experții Nouă-Membre să le poată intercepta și învăța să comunice în ele. Mesajul trebuia să spună în mare: „Încetați." (Nouă-Membre erau în special buni la limbile străine. Acest lucru era destul de neobișnuit printre rasele protejate ale Marilor Galactici. Ei nu-i încurajau pe protejații lor să vorbească unul cu altul.)

A doua parte le cerea Nouă-Membre să continue, și chiar să sporească, supravegherea îndeaproape a Pământului.

Era ceva curios (ar fi putut gândi un observator exterior) ca Marii Galactici să ofere atât de multă responsabilitate unei specii care era, la urma urmelor, relativ de curând în serviciul lor. Oricum, Marii Galactici se folosiseră de ei în alte probleme în decursul mileniilor de când îi adăugaseră pe lista raselor protejate, și observaseră că Nouă-Membre dovedeau insistență, curiozitate și meticulozitate în îndeplinirea sarcinilor. Erau calități pe care Marii Galactici le prețuiau. Nu le trecuse prin minte că Nouă-Membre ar mai putea avea și alte calități, cum ar fi simțul umorului.

3.

O AVENTURĂ CU SPARGERE DE CODURI

Erau aproape două luni de vacanță de vară între sfârșitul primului an de școală al lui Ranjit și începutul celui de-al doilea. Această cârpăcire a calendarului era încă privită ca un experiment mai degrabă radical de mulți angajați ai universității. Până de curând nu avuseseră parte niciodată de o vacanță de vară pe moriv că, Sri Lanka fiind situată atât de aproape de Ecuator, nu avea anotimpuri. Dar câțiva ani de tulburări studențești, urmate de înțelegerea faptului că tinerele și tinerii aflați la vârsta colegiului aveau nevoie din când în când de o pauză în disciplină, a condus la experimentul prin care se urmau practicile din universitățile occidentale.

Pentru Ranjit, experimentul nu avea chiar atât de mult succes. Gamini plecase, deci nu avea cu cine să se bucure, iar știrile din lume rămâneau proaste.

Ceea ce le făcea și mai proaste era faptul că pentru un timp ele păruseră bune. Fusese promisă o întâlnire a superputerilor care să înăbușe unele dintre micile războaie letale ale lumii. Suna ca un avans promițător, dar alegerea locului de întâlnire merse

prost. Rusia propuse Kiev, în Ucraina, dar când se ajunse la vot Kiev pierdu cu două voturi la unul. China oferi orașul Ho Și Min, în Vietnam, dar și acesta fu înfrânt cu același scor. Astfel că americanii propuseră Vancouver, în Canada. După care delegația chineză părăsi furtunos clădirea ONU, declarând că puterile occidentale nu sunt cu adevărat interesate de pacea mondială.

Dar americanii și rușii se așteptaseră la asta și aveau un plan pregătit. În declarații comune deplânseră incapacitatea Chinei de a pune necesitatea păcii înaintea vanității naționale și își anunțară intenția de a renunța la des exprimatele și ireconciliabilele dispute și să continue întâlnirea fără prezența Chinei.

Drept scenă fu aleasă frumoasa Veneție a Nordului, Stockholm, în Suedia. Efortul lor aproape că avu succes. Căzură de acord asupra necesității stringente de a opri imediat luptele dintre Israel și palestinieni, dintre partidele musulmane și creștine în ceea ce fusese odată Iugoslavia, dintre Ecuador și Columbia - mă rog, între orice națiuni aflate în război, declarat sau nu, pe toată suprafața globului. Existau mulți candidați, și fără îndoială câteva rachete plasate la punctul potrivit i-ar fi făcut să înceteze luptele. Americanii și rușii căzură de acord că era pur și simplu de datoria lor, fiind cei mai mari bătăuși din cartier.

Însă nu reușiră să cadă de acord asupra unui singur lucru. În cazul perechilor de combatanți, asupra căruia să-și îndrepte rachetele.

Ranjit Subramanian se decise să facă tot posibilul ca să ignore asemenea lucruri. Îi stricau vara, care pentru Ranjit însemna un timp prețios, fără program, adică putea să facă cam tot ce voia, iar el știa exact ce avea să facă. Dar când îl încolți pe dr. Christopher Dabare în biroul lui, profesorul de matematică se supără.

– Dacă nu ți-am permis să-mi folosești parola în timpul anului școlar, de unde ți-a venit ideea trăsnită că ți-aș lăsa-o cât timp sunt în Kuwait?

Ranjit clipi nedumerit.

– Kuwait?

– Unde am contract în fiecare vară să predau fiilor șeicilor petrolului pentru, aș putea să menționez, un salariu mult mai impresionant decât obțin încercând să bag simplele adevăruri matematice în capetele voastre.

La care Ranjit, gândind repede, nu spuse decât:

– O, îmi pare rău. N-am știut că o să fiți plecat. Vă doresc călătorie plăcută.

Și ieși din biroul profesorului îndreptându-se spre cel mai apropiat computer. Dacă blestematul de dr. Dabare nu-i dădea parola de bunăvoie, existau și alte posibilități. În special genul de posibilități în cazul unui profesor care își câștiga averea la mii de kilometri distanță, iar Ranjit concepu imediat un plan pentru a profita de ele.

Pasul unu al planului era simplu. Fiecare membru al personalului universității păstra un fișier cu biografia sa. Lui Ranjit îi luă doar o clipă să-l extragă pe al lui Dabare. Peste zece minute pleca, împăturind în buzunar hârtia care conținea un început sănătos al tuturor informațiilor preliminare de care avea nevoie: data de naștere a lui Dabare, numărul de telefon personal, adresa de e-mail, numărul pașaportului, numele soției – și numele părinților ei – numele părinților lui, chiar și numele bunicului din partea tatălui, inclus pentru că fusese cândva primar al unui orășel undeva în sud. Plus numele terierului său Jack Russell, Millie, și adresa casei lui de pe plaja Uppuveli. Nu era absolut totul. Aproape cu siguranță nu era destul. Dar era un set bun de informații cu care să înceapă.

Întrebarea era unde putea găsi un loc ca să ruleze programele necesare.

Cu siguranță nu erau bune calculatoarele pe care le folosea ca să-și facă temele. Erau mult prea publice. Ranjit nu se îndoia că după ce va încheia programarea, computerul va pufăi mult și bine lucrând la toate combinațiile și permutările cerute. Nu voia ca vreun trecător întâmplător să se întrebe la ce lucra computerul.

Dar exista un loc ideal! Cel pe care el și Gamini îl descoperiseră în școala neterminată de legislație locală!

Însă când ajunse acolo avu un șoc. Intră cum o făceau de obicei el și Gamini – pe intrarea din spate – și fu mulțumit să vadă cele două calculatoare încă acolo, prinzând viață la prima atingere a butonului de pornire. Dar se auzea un zgomot îndepărtat de muzică, genul de gunoi lipsit de melodie la modă pe care el și Gamini căzuseră de acord că îl urăsc, și când trase cu ochiul în sala de recepție, acolo se afla o secretară. O femeie în vârstă, destul de grasă. Își prepara o ceașcă de ceai care să se potrivească cu „ziarul" noutăților de la supermarket pe care îl ținea în mână.

Părea să aibă urechi de liliac. Ridică imediat ochii spre locul unde pândea Ranjit.

– Alo! strigă. E cineva acolo?

O clipă, Ranjit se gândi că va trebui să-și găsească un alt loc perfect pentru lucrul la calculator, dar se dovedi că secretara nu considera verificările de securitate ca fiind incluse printre îndatoririle ei. Se prezentă ca fiind doamna Wanniarachchi. (La care Ranjit răspunse inventiv că el era Sumil Bandaranaga.) Se bucura să aibă companie, pentru că uneori locul devenea pustiu. Domnul Bandaranaga studiase măcar puțin religiile comparate? Ranjit o asigură că da, iar asta fu tot ceea ce era necesar. Doamna Wanniarachchi îi făcu prietenoasă cu mâna și reveni la ziarul ei de scandal, iar Ranjit primi acces liber în bibliotecă.

Nimic nu se schimbase. Cele două calculatoare erau încă acolo și lui Ranjit nu-i luă mult să-și instaleze programul și să-i furnizeze fragmentele pe care le adunase. Când plecă, femeia de la birou, deja ridicându-se și îmbrăcându-și pardesiul, întrebă alene:

– Ai închis totul, nu-i așa?

– Da, sigur că da, o asigură Ranjit.

De fapt nu închisese; însă calculatorul avea să se închidă singur după ce va găsi parola pe care o căuta Ranjit, sau când va ajunge la concluzia că parola nu putea fi generată din niciuna din datele introduse. Și dimineața putea primi rezultatele.

Care erau, cum mai mult sau mai puțin se așteptase, inexistente.

Programul nu avusese suficiente date ca să-și facă treaba. Însă el mai adunase și alte informații pe care să i le furnizeze, petrecându-și o oră din noapte îmbrăcat în hainele aspre ale unui gunoier și adunând tot gunoiul pe care familia domnului Dabare îl lăsa pentru adevărații gunoieri. Majoritatea lucrurilor colectate de Ranjit erau nu numai inutile, ci și ofensatoare pentru nasul său, dar existau câteva zeci de foi de hârtie – facturi de la diverse magazine și furnizori de servicii; oferte turistice, închirieri de mașini, facilități de credite la bănci; și, cel mai bun, cam o duzină de scrisori personale. Din nefericire, majoritatea erau în germană, limba țării unde profesorul urmase câteva cursuri de specializare, o limbă la fel de impenetrabilă pentru Ranjit ca și inuita sau choctaw, dar din scrisorile în engleză sau singhaleză reuși să extragă numărul permisului auto al dr. Dabare, înălțimea exactă în centimetri și PIN-ul pentru bancomat. (Oare n-ar fi destul de corect ca Ranjit să-i ia vreo mie de rupii pentru necazurile pe care i le provoca profesorul de matematică? Nu, trase el concluzia, n-ar fi. Așa ceva ar fi o ilegalitate. Dar era amuzant să se gândească la asta.)

Bineînțeles calculatorul terminase de mult de încercat permutările și se oprise. Ranjit introduse noile candidate, apăsă tasta de pornire și plecă iar. Da, el putea da divorț de lumea reală. Dar lumea reală avea foarte puține de oferit unui băiat tamil fără prieteni și – cel puțin temporar – fără tată.

Atunci, când ajunse în camera lui pentru somnul mult amânat, acolo îl aștepta ceva care îi lumină întreaga zi. Era o scrisoare cu timbru de Londra, de la Gamini.

Ranjit bătrâne,

Am ajuns teafăr aici, deși total epuizat. A fost un zbor de nouă ore, mai pune la socoteală și două schimbări de avion, dar când am sosit la Londra erau doar patru ore și jumătate mai târziu, ceea ce însemna că mai aveam aproape alte opt ore înainte să mă culc, iar eu eram o epavă. Mi-e al naibii de dor de tine.

Îi luase destul lui Gamini până să ajungă la partea bună, dar iat-o acolo. Ranjit citi acea propoziție de trei sau patru ori înainte să continue cu restul scrisorii. Care era plină de știri, dar nu foarte personală. Cursurile lui Gamini erau interesante, dar poate mai solicitante decât și-ar fi dorit. Mâncarea de la școala londoneză era, firește, oribilă, dar existau o mulțime de localuri indiene peste tot, iar unele din ele chiar știau să se folosească de curry. Cazarea era cu mult mai bună decât mâncarea, dar Gamini nu avea de gând să rămână acolo o veșnicie. Imediat ce obținea permisiunea de la avocații londonezi ai tatălui său urma să semneze un contract de închiriere pentru ceea ce proprietarul numea „o căsuță superbă“ la doar cinci minute de mers pe jos de locul unde se țineau majoritatea cursurilor. Tu poți să faci așa ceva, se gândi Ranjit privind fără veselie de jur împrejurul camerei sale sumbre, fiindcă ești destul de norocos să ai un tată bogat. Și, o, da, Ranjit,

continua scrisoarea, ai fi încântat să te afli aici pentru că școala este la nu mai mult de zece minute de roiul de teatre și restaurante din jurul Leicester Square. Gamini își găsise deja timp să vadă o repunere în scenă a comediei *She stoops to conquer* și câteva musicaluri.

Așadar Gamini Bandara, cu toate că se găsea la nouă mii de kilometri distanță, se distra.

Ranjit oftă, consumă o clipă bucurându-se că prietenului său absent îi mergea atât de bine - sau cel puțin consumă o clipă ca să-și spună sieși că se bucura - se târî în patul lui singuratic și adormi.

Îi luă lui Ranjit destul de mult ca să rezolve cu spargerea codului - unsprezece zile de fapt, dedicându-și fiecare zi săpării după noi posibile intrări și inventării de noi metode prin care calculatorul să le amestece și să le potrivească. Însă veni apoi dimineața când intră, fără prea mari așteptări, și avu suprema încântare să vadă ecranul calculatorului anunțând „Parola dr. Dabare identificată". Se dovedi a fi motto-ul Universității din Colombo, *Buddhih Sarvatra Bhrajate* - „Înțelepciunea strălucește pretutindeni" - cu ziua de naștere a soției împărțită în două și intercalată printre cuvinte:

Buddhih.4-14.Sarvatra.1984.Bhrajate

Și lumea documentelor matematice îi era deschisă!

4.

PATRUZECI DE ZILE DE AVERSE DE DATE

Așadar în cele șase săptămâni rămase până la începerea noului an școlar, pentru prima dată în viața lui Ranjit se pomeni aproape înecat în cascade de exact tipul de informații pe care și le dorea atât de mult.

Pentru început erau revistele de teoria numerelor. Existau două importante în limba engleză și câte una sau două în franceză, germană și chiar chineză (dar el se hotărâse dinainte să nu-și bată capul cu ceva ce trebuia tradus). Și cărțile – atât de multe cărți! Toate erau acum la dispoziția lui prin împrumut între biblioteci! Cele care păreau interesante, deși poate nu direct relevante pentru cercetarea lui, erau cele de genul *De la Fermat la Minkowski* de Scharlau și Opolka și *Bazele teoriei numerelor* a lui Weil, care conform recenziilor nu erau deloc baze, ci foarte avansate chiar și pentru Ranjit. Mai puțin promițătoare, fiind aparent scrise pentru cititori nu așa de informați ca el, erau *Enigma lui Fermat* de Simon Singh, *Invitație în matematica lui Fermat-Wiles* de Yves Hellegouarch și cartea lui Cornell, Silverman și Stevens intitulată

Formulele modulare și ultima teoremă a lui Fermat. Ei bine, lista era lungă, iar astea erau numai cărțile! Dar articolele, sute, poate chiar mii de articole scrise despre cea mai faimoasă enigmă matematică, publicate... cam peste tot: în Anglia în *Nature* și în America în *Science*, în reviste matematice citate, respectate și care circulau în jurul lumii, în reviste matematice tipărite în universități obscure din locuri ca Nepal, Chile sau ducatul Luxemburg, și poate nu tocmai respectabile.

Cu o oarecare tristețe continuă să descopere mici curiozități pe care i-ar fi plăcut să le împărtășească tatălui său. Exista, se pare, o puternică tradiție cuprinzând elemente de teoria numerelor în literatura hindu încă din secolul al VII-lea, și chiar mai devreme – Brahmagupta, Varahamihira, Pingala și chiar în Lilavati, Bhaskara. La fel și acel personaj embrionar arab, abu-i-Fath Omar bin Ibrahim Khayyam, bine-cunoscut celor care auziseră despre el și în rândurile cărora nu se inclusese până atunci Ranjit Subramanian, sub numele de Omar Khayyam, autorul unei lungi culegeri de catrene poetice numite *Rubaiyatele.*

Niciuna dintre acestea nu era în mod special utilă lui Ranjit în căutarea încăpățânată a lui Fermat. Nici chiar faimoasa teoremă a lui Brahmagupta nu însemna nimic pentru el întrucât nu-l interesa în mod deosebit faptul că într-un anumit tip de patrulater un anumit tip de perpendiculară va cădea mereu în mijlocul laturii opuse. Însă când Ranjit dădu peste a patra sau a cincea menționare a triunghiului lui Pascal și originile lui legate de Khayyam, se așeză și compuse un e-mail către tatăl său povestindu-i despre descoperirile lui. Apoi stătu ceva timp cu degetul deasupra tastei *send* înainte de a ofta și a apăsa în schimb *cancel.* Dacă Ganesh Subramanian voia să aibă o relație socială cu fiul lui, era de datoria lui și nu a fiului să facă primul pas.

Patru săptămâni mai târziu Ranjit citise, în întregime sau parțial, fiecare dintre cele șaptesprezece cărți și aproape o sută optzeci de articole din bibliografia lui. Nu obținuse rezultate. Sperase într-o intuiție întâmplătoare care să clarifice totul. Aceasta nu apăruse. Urmase zeci de fundături diferite – iar și iar, pentru că mulți autori matematicieni urmau aceleași căi ca și el. De cinci sau șase ori reexaminase exponenții relativ primi ai lui Wiefriech, lucrarea lui Sophie Germain asupra unor anumite numere prime bizare, teoria idealurilor a lui Kummer și bineînțeles Euler, și bineînțeles orice alt matematician care călcase nevinovat pe atrăgătoarea și letala mlaștină de gudron a lui Fermat și, urlând de spaimă ca orice alt lup fioros, mastodont sau tigru cu dinți sabie, nu mai scăpase niciodată.

Planul nu funcționa. Cu mai puțin de o săptămână înainte de începerea noului an școlar, Ranjit conștientiză faptul că încerca să lucreze din prea multe direcții deodată. Era ceva exact ca sindromul GSSM despre care îl avertizase Gamini.

Așadar se hotărî să-și simplifice atacul. Fiind Ranjit Subramanian, ideea sa de simplificare era un atac direct asupra acelei detestate și nesfârșit de lungi demonstrații a lui Wiles, cea pe care numai câțiva dintre matematicienii de vază ai lumii îndrăzneau să pretindă că o înțeleg.

Rânji și începu.

Primii pași erau ușori. Dar apoi înaintă mai mult în urâtul lanț de raționamente al lui Wiles și începu să dea de greu – mă rog, nu chiar de greu, nu pentru părerile lui Ranjit Subramanian, dar cel puțin începu să aibă nevoie de concentrare la fiecare rând. Pentru că atunci Wiles începea să recurgă la ecuațiile pentru curbe în planuri x-y, pentru curbe eliptice și la multiplele soluții ale ecuației de modularitate. Acolo Wiles, pentru prima dată, era capabil să demonstreze că ceea ce se numea conjunctura

Taniyama-Shimura-Weil – anume, că orice clasă infinită de curbe eliptice era modulară – era validă. Şi apoi, în timp ce Gerhard Frey şi Kenneth Ribet demonstraseră că o anumită curbă eliptică nu poate fi modulară, Wiles însuşi reuşea să demonstreze că aceeaşi curbă este în mod necesar modulară...

Şi, aha! Asta era! O contradicţie veritabilă!

O contradicţie reprezenta cufărul cu aur al matematicii care – uneori! – se găsea la finalul unui drum interminabil. O contradicţie era lucrul pentru găsirea căruia matematicienii îşi dedicaseră de bunăvoie vieţile, pentru că dacă deducţiile logice pornind de la ecuaţia de început duc la două concluzii care se contrazic una pe alta, atunci ecuaţia de început în sine trebuie să fie falsă!

Şi astfel se dovedea – oarecum – că Fermat spusese adevărul. Pătratul era limita. Suma niciunor numere la cub nu va fi vreodată un cub şi aşa mai departe pentru orice alt exponent de această parte a infinităţii. Dar Ranjit nu se apropiase de descoperirea propriei sale demonstraţii mai puţin înfricoşătoare a ceea ce Fermat afirmase cu atâta lejeritate cu mult timp în urmă.

Şi – o, da! – nu era conştient că i se făcuseră poze.

Fiinţele care făceau poze erau o altă rasă protejată a Marilor Galactici. Se numeau Stocaţi-Maşină, şi desigur Ranjit nu-i văzu niciodată. Ei nu intenţionau să fie văzuţi. În general nici nu erau văzuţi vreodată, cu toate că sub o anume combinaţie rară de lumină a stelelor, a Lunii şi a luminozităţii gegenschein câţiva dintre ei fuseseră ocazional detectaţi de câte o fiinţă umană. Raportate, aceste viziuni erau în general numite observaţii de farfurii zburătoare, adăugându-se prin urmare imensului catalog de falsuri, erori şi minciuni pur şi simplu căruia cu siguranţă niciun om de ştiinţă respectabil nu i-ar da atenţie.

Stocații-Mașină se ocupau în acel timp pe Pământ de anticiparea unei nevoi a Marilor Galactici, de ale căror necesități și dorințe se îngrijeau întotdeauna Stocații-Mașină. Marii Galactici nu ordonaseră această acțiune, dar Stocaților-Mașină li se permitea să ia singuri hotărâri în anumite circumstanțe limitate. Calitatea specială a Stocaților-Mașină consta în faptul că ei își sufocaseră planeta cu și mai multă sârguință ca Unu-Virgulă-Cinci, ajungându-se ca viața organică pe suprafața sa să fie acum complet imposibilă. Unu-Virgulă-Cinci rezolvaseră problema adăugând la infinit proteze corpurilor lor organice vulnerabile. Stocații-Mașină adoptaseră o cale diferită. Ei își abandonaseră planeta fizică, de fapt abandonaseră tot ceea ce era fizic. Se reconstituiseră într-un fel de programe de computer și acordaseră trupurilor lor acum fragile și bolnave privilegiul morții, în timp ce indivizii continuau să trăiască în cyberspațiu. (De atunci planeta lor devastată începuse să dea semne de regenerare. Nu toată apa lichidă era toxică, de exemplu – cu toate că ar fi fost încă un iad pentru orice organism.)

Dar Stocații-Mașină înșiși?

Ei se făcuseră utili. Uneori, când Marii Galactici hotărau să mute un număr de obiecte sau ființe dintr-un sistem stelar în altul, Stocații-Mașină erau instruiți să facă mutarea. Iar când fuseseră detectate acele prime microunde și apoi impulsurile nucleare de pe Pământ, au știut că Marii Galactici vor fi interesați. Nu au așteptat ordine. Au început imediat să supravegheze planeta și tot ce se găsea pe ea și să transmită imediat acele descoperiri spre colțul de galaxie unde Marii Galactici înotau în râurile lor de energie întunecată.

Desigur, Stocații-Mașină nu prea aveau habar ce pune la cale rasa umană prin variatele ei activități. Pentru așa ceva ar fi trebuit să înțeleagă limbajul uman. Nu era cazul. Marii Galactici preferau ca rasele lor protejate să nu cunoască o altă limbă în afară de a lor,

pentru că dacă ar fi putut discuta liber una cu alta cine știe ce și-ar fi putut spune?

Ranjit ar fi fost mirat să afle că propria sa imagine fusese transmisă prin spațiul interstelar în asemenea mod. Și totuși fusese. La fel și imaginile tuturor și aproape a orice de pe Pământ, fiindcă Stocații-Mașină – chiar dacă nu erau omnipotenți – erau sârguincioși. Și sperau că Marii Galactici vor aprecia, sau cel puțin vor tolera, această sârguință.

Când ceasul de pe noptiera lui Ranjit îl trezi pentru prima zi a noului an școlar, el sări din pat ca să-l oprească. Primul curs, astronomie: geografia sistemului solar, era aproape ultima sa speranță ca universitatea să-i ofere ceva interesant pentru următorii trei ani. Acest lucru în sine era relativ îmbucurător. Și atunci, pe când părăsea clădirea, portarul îi întinse o scrisoare – de la Londra, deci de la Gamini – iar Ranjit se simți într-adevăr bucuros.

Aplecat peste micul dejun, citi scrisoarea. Nu-i luă mult timp. Misiva era chiar mai scurtă decât precedenta și dedicată aproape în întregime descrierii „superbei căsuțe“ a lui Gamini:

> Intri din stradă și urci câteva trepte. Ajungi în living (britanicii îl numesc „salon“). Lângă acea încăpere este o bucătărie ca pentru păpuși, și asta e tot la acest nivel. Urmează alte scări care coboară din salon în spate, unde se află o cameră cu vedere spre câțiva metri pătrați de noroi care se presupune că ar fi o grădină. Cred că voi face din ea camera de oaspeți, dar nu-mi fac planuri să cazez în ea musafiri peste noapte. (Numai dacă tu, omule, nu vrei să vii pe aici într-un weekend!) Revenind la nivelul salonului, alte scări duc sus la dormitor și baie. Nu e prea convenabil pentru cineva care doarme în camera de oaspeți dacă are nevoie să facă pipi la miezul nopții. Și să ne întoarcem la bucătărie.

Are tot ce ți-ai dori de la o bucătărie modernă, dar la proporții minuscule: un frigider mic, un aragaz mic și cel mai mic spălător pe care l-ai văzut vreodată. Eu am zis că e suficient de mare cât să spele o pereche de șosete, dar Madge a zis că ar putea numai dacă pui câte o șosetă pe rând.

Oricum, așa cum este, e a mea! Chiar dacă toată mobila e stil Ieftin Timpuriu. Acum trebuie să fug, pentru că mergem cu gașca să vedem noua punere în scenă a lui Stoppard și vrem să luăm cina mai întâi.

Ranjit reuși să zâmbească imaginându-și-l pe Gamini spălând rufele – Gamini cel pentru care rufele fuseseră întotdeauna ceva ce duci acasă și dai servitorilor și care ți le dau înapoi a doua zi dimineață curate, călcate și împăturite.

Asta nu-l împiedică să se întrebe cine era Madge.

Așadar se prezenta la primul său curs pregătit pentru o dezamăgire...

Dar, formidabil, miraculos, nu asta se întâmplă!

5.

DE LA MERCUR LA OORT

Locul în care se ținea cursul de astronomie nu era o clasă obișnuită. Era una din acele încăperi în formă de teatru miniatural, cu șiruri semicirculare de scaune suficiente pentru o sută de studenți. Și aproape toate locurile erau ocupate, până la nivelul unde se aflau o catedră, un scaun și un profesor care nu părea cu mult mai în vârstă decât Ranjit însuși. Se numea Joris Vorhulst. Era evident un creol, și la fel de evident unul care alesese să părăsească insula ca să-și ia diploma.

Și școlile pe care le urmase îl impresionau pe Ranjit. Purtau numele unor astronomi venerați. Dr. Vorhulst își luase masteratul la Universitatea din Hawaii la Hilo, unde lucrase ca intern la vechiul și imensul telescop Keck, și continuase cu doctoratul la Caltech lucrând în paralel la Jet Propulsion Laboratory în Pasadena. La JPL făcuse parte din echipa care construise *Faraway*, nava spațială care zburase pe lângă Pluto în Centura Kuiper – sau în rămășițele Centurii Kuiper, cum spunea Vorhulst, loial vechii decizii a profesioniștilor care-i refuzaseră lui Pluto pretenția de a fi

o planetă adevărată, astfel încât acum acesta nu era decât încă una din nenumăratele milioane de bulgări de zăpadă din Kuiper. (De fapt, spuse Vorhulst clasei, *Faraway* parcursese deja până acum cea mai mare parte a drumului prin Centura Kuiper și țintea marginile norului lui Oort.)

Vorhulst continuă explicând ce erau toate acele lucruri nefamiliare (cel puțin pentru Ranjit), iar băiatul era fascinat.

Apoi, spre sfârșitul orei, Vorhulst le dădu câteva vești bune. Toți cei prezenți, anunță el, vor avea privilegiul să privească prin cel mai bun telescop din Sri Lanka la observatorul de pe coasta Piduruthalagala.

– O oglindă de doi metri cu adevărat bună, zise. Și adăugă: A fost un dar de la guvernul Japoniei, în locul unuia mai mic pe care ni-l dăduseră înainte.

Acest lucru iscă aplauze sporadice în rândurile studenților, dar nu fu nimic în comparație cu reacția lor atunci când spuse:

– O, apropo, parola de la computerul meu e „Faraway". Puteți s-o folosiți toți ca să aveți acces la orice material pe teme de astronomie de pe net.

Atunci izbucniră urale, iar cele mai puternice veneau de la un băiat singhalez care stătea lângă Ranjit. Iar când profesorul se uită la ceasul de pe perete și anunță că cele zece minute rămase puteau fi folosite pentru întrebări, Ranjit fu unul dintre primii care ridică mâna.

– Da, făcu Vorhulst uitându-se la tabela de pe catedră. Ranjit?

Tânărul se ridică în picioare.

– Mă întrebam dacă ați auzit vreodată de Percy Molesworth.

– Molesworth? Vorhulst își făcu mâna streașină ca să se uite mai bine la Ranjit. Ești din Trincomalee?

Ranjit aprobă.

– Mda, acolo e îngropat, nu-i așa? Sigur, am auzit de el. Te-ai uitat vreodată la craterul lui de pe Lună? Dă-i drumul. „Faraway" îți va da acces la pagina JPL.

Exact asta și făcu Ranjit în următorul minut după terminarea cursului. Localiză repede Jet Propulsion Laboratory pe internet cu ajutorul calculatoarelor din sală și descărcă o splendidă imagine a craterului lunar botezat Molesworth.

Era într-adevăr impresionant; aproape două sute de kilometri în diametru. Deși era aproape plat interiorul său, era presărat cu zeci de cratere formate de meteoriți, inclusiv unul cu un magnific pisc central. Ranjit se gândi la vizitele sale la mormântul lui Molesworth din Trincomalee împreună cu tatăl său. Ce frumos ar fi fost ca părintele său să știe că văzuse cu ochii lui craterul lunar. Dar așa ceva părea imposibil.

Firește, restul cursurilor lui Ranjit nu erau nici pe departe la fel de interesante precum cel de astronomie. Se înscrisese la antropologie pentru că se așteptase să-i fie ușor să treacă prin el fără să se gândească prea mult. Pe parcurs fu într-adevăr ușor, cu toate că un alt fapt izbitor în privința lui, află Ranjit, era plictiseala aproape ucigătoare. Și se mai înscrisese și la psihologie pentru că voia să afle mai multe despre sindromul GSSM. Însă în primul trimestru profesorul îl informă că el nu credea în GSSM, indiferent ce ar spune alți dascăli de la alte clase. („Pentru că dacă multitasking-ul te prostește, cum de reușesc atâția dintre voi să-și ia diploma?") În cele din urmă, mai alese și filozofia pentru că părea genul de lucruri care să te ajute să treci fără să fii nevoit să studiezi prea mult.

Aici greșise. Profesorul de Silva era devotat obiceiului de a da lucrări de control fulger aproape în fiecare săptămână. Poate că

ar fi fost destul de tolerabil, dar Ranjit se prinse repede că era genul de profesor care cerea elevilor săi să memoreze date.

Un timp Ranjit încercă să fie interesat de subiect. Platon nu însemna chiar o pierdere de vreme, considera el, și nici Aristotel. Dar când profesorul de Silva începu să se ocupe de Evul Mediu, cu Peter Abelard, Toma d'Aquino și toți acei oameni, situația se înrăutăți. Lui Ranjit nu-i prea păsa de diferența dintre epistemologie și metafizică, sau dacă exista Dumnezeu, sau ce era cu adevărat „realitatea". Așadar lumânarea interesului său mai pâlpâi puțin, apoi se stinse.

Dar, prin minune, bucuria explorării celorlalte lumi ale lui Sol deveni din ce în ce mai mare. În special când, în al doilea trimestru, dr. Vorhulst atacă posibilitatea vizitării unor planete, cel puțin a uneia sau două dintre cele mai puțin ostile.

Vorhulst parcurse lista. Mercur nu; nu prea ai vrea să ajungi acolo pentru că era cu mult prea fierbinte și secetos, chiar dacă părea să existe ceva apă – de fapt, gheață – la unul dintre poli. Venus părea să fie și mai rea, învăluită în acea pătură de dioxid de carbon care reținea căldura.

– Același tip de pătură, explică Vorhulst clasei, provoacă încălzirea globală aici pe Pământ și de care sper că într-o zi o să scăpăm. Măcar de cea mai rea parte a ei.

Pe Venus, adăugă el, acele „părți rele" asigurau suprafeței o temperatură care putea topi plumbul.

Următoarea era Pământul.

– ...pe care de fapt nu avem nevoie să-l colonizăm, glumi Vorhulst, pentru că aparent cineva, sau ceva, a făcut-o deja cu mult timp în urmă. Nu le dădu nicio șansă să reacționeze, ci continuă: Așa că hai să aruncăm o privire pe Marte. Vrem să vizităm Marte? Mai interesant, există acolo viață? Controversa durează de ani de zile.

Astronomul american Percival Lowell, spuse el, credea nu numai că există viață pe Marte, ci și că ar fi o viață foarte civilizată, extrem de tehnologizată, capabilă să construiască imensa rețea de canale pe care Giovanni Schiaparelli o observase pe suprafața sa. Telescoapele mai bune – cu ajutorul regretatului căpitan Percy Molesworth din Trincomalee – au desființat ideea atunci când au dovedit că acele *canali* ale lui Schiaparelli erau doar urme aleatoare pe care ochii lui amăgiți le consideraseră linii drepte. Apoi primele trei misiuni Mariner puseseră capăt dezbaterilor transmițând imagini ale unei suprafețe aride, marcate de cratere, reci.

– Dar, încheie dr. Vorhulst, fotografii mai performante ale suprafeței lui Marte au arătat de atunci indicii că ar exista apă curgătoare. Acum nu mai curge, desigur, dar evident cândva în trecut a curs apă adevărată. Așadar adepții vieții pe Marte erau din nou pe val. Însă, adăugă, pendulul a revenit. Deci cine are dreptate? Dr. Vorhulst parcurse auditoriul cu privirea, apoi zâmbi: Cred că singurul mod în care putem ști sigur este să trimitem niște oameni acolo, preferabil cu mult echipament de forare.

Făcu o pauză. Apoi spuse:

– Cred că următoarea întrebare va fi „După ce să foreze?“ Dar înainte de a răspunde, știe vreunul dintre voi ce loc din sistemul solar am lăsat deoparte până acum?

Urmă o liniște de câteva secunde în care o sută de studenți socoteau pe degete – Mercur, Venus, Pământ, Marte – până când o tânără din primul rând strigă:

– Vorbiți despre Lună, doctore Vorhulst?

El îi căută numele pe listă, apoi îi adresă un salut.

– Corect, Roshini. Dar înainte să ajungem la Lună, hai să vă arăt niște poze dintr-un loc în care chiar am fost, și anume Hawaii.

Se întoarse spre ecranul din spatele lui pe care începuse să se afișeze imaginea pe timp de noapte a pantei întunecate a unui deal

coborând în mare. Panta era punctată de focuri roșii, ca o tabără a armatei, iar în locurile în care petele atingeau țărmul apăreau efecte pirotehnice violente cu meteori arzând zburând deasupra suprafeței apei.

– Aceasta este Hawaii, zise Vorhulst. Marea insulă. Vulcanul Kilauea erupe și ceea ce vedeți voi este lava scurgându-se în mare. În timpul curgerii, fiecare mic șuvoi începe să se răcească la exterior, și astfel se formează un fel de tub de piatră întărită prin care continuă să curgă lava lichidă. Numai că uneori lava sparge tubul. Atunci se văd acele pete luminoase de lavă roșie fierbinte.

Lăsă timp clasei să se întrebe de ce se uită la Hawaii când evident subiectul era Luna. Apoi atinse din nou telecomanda. Acum ecranul îl prezenta pe dr. Vorhulst însuși alături de o femeie tânără și destul de drăguță în costumație de plajă. Stăteau la intrarea a ceea ce părea o peșteră supradimensionată în mijlocul unei păduri tropicale.

– Lângă mine este Annie Shkoda, explică Vorhulst studenților. A fost șeful meu de proiect la Hilo – și să nu vă vină vreo idee, pentru că la aproximativ o lună după ce a fost făcută poza asta ea s-a căsătorit cu altcineva. Suntem pe punctul de a intra în ceea ce americanii numesc Tubul de Lavă Thurston. Eu prefer numele hawaiian, Nahuku, pentru că de fapt omul de nume Thurston de la care vine celălalt nume nu are nimic de-a face cu tubul. El a fost doar un redactor de ziar care a făcut campanie pentru înființarea Parcului Național Vulcanic. Oricum, ceea ce s-a întâmplat a fost că acum patru sau cinci sute de ani Kilauea – sau poate vulcanul mai vechi, Mauna Loa – a erupt. A aruncat lavă; lava a format tuburi. Când lava a încetat să mai curgă, lichidul s-a scurs din tuburi. Dar tuburile au rămas ca niște uriașe conducte din piatră. Cu timpul au fost acoperite de pământ și Dumnezeu mai știe ce, dar sunt încă acolo. Făcu o pauză, privind

în sus la rândurile de studenţi: Bănuieşte cineva ce legătură are asta cu Luna?

Douăzeci de mâini se înălţară dintr-odată. Vorhulst îl alese pe băiatul de lângă Ranjit.

– Da, Jude?

Băiatul se ridică nerăbdător.

– Au existat vulcani şi pe Lună.

Profesorul aprobă din cap.

– Categoric au existat. Nu foarte recent, pentru că Luna, fiind atât de mică, s-a răcit cu mult timp în urmă. Dar încă se mai poate vedea că au fost unii gigantici, acolo unde scurgerile de lavă bazaltică încă mai acoperă sute de kilometri pătraţi, iar pe Lună se găsesc destule domuri – pe câmpii sau chiar în interiorul unui crater – care au probabil origine vulcanică. Şi dacă există scurgeri şi domuri, a existat şi lavă, iar dacă a existat lavă ce altceva a mai existat?

– Tuburi de lavă! răspunseră imediat vreo zece studenţi – printre care şi Ranjit.

– Exact, tuburi de lavă! aprobă Vorhulst. Pe Pământ, tuburi ca Nahuku rar ajung la mai mult de câţiva metri în diametru, dar pe Lună e altceva. În gravitaţia sa neînsemnată pot ajunge de zeci de ori mai mari – chiar de mărimea Chunnel-ului dintre Anglia şi Franţa. Stau acolo, aşteptând o fiinţă umană care să vină să sape până la unul dintre ele şi să-l călăfătuiască – cu foarte multă grijă – şi să-l umple cu aer... şi apoi să închirieze spaţiu de locuit pentru imigranţii de pe Pământ.

Ridică ochii la ceasul de deasupra ecranului, a cărui culoare trecuse de la verde la portocaliu şi acum clipea roşu.

– Şi aici se încheie lecţia de azi, spuse.

Dar de fapt nu era așa pentru că cel puțin zece mâini erau încă sus. Dr. Vorhulst aruncă o privire tristă la implacabila lumină roșie, dar cedă.

– Bine, zise. Încă o întrebare. Ce să fie?

Câțiva dintre cei cu mâinile pe sus le coborâră, întorcându-se spre un băiat pe care Ranjit îl văzuse în compania colegului său de rând, Jude. Acesta vorbi imediat, de parcă ar fi așteptat numai o șansă.

– Doctore Vorhulst, unii dintre noi ar dori să afle părerea dumneavoastră asupra unui lucru. Ceea ce spuneți sună adesea ca și cum ați crede că viața inteligentă ar fi ceva obișnuit în galaxie. Credeți că e adevărat?

Vorhulst îi aruncă o privire întrebătoare.

– Ei, haide! De unde să știu că nu aveți vreun cumnat care lucrează ca reporter? Și dacă eu spun ceea ce vreți voi să spun, ce articol o să mai fie, „Universitatea Stargazer pretinde că numeroase rase extraterestre se vor lua la întrecere cu omenirea“!

Băiatul rămase neclintit.

– Credeți? întrebă.

Vorhulst oftă.

– Bine, zise. E o întrebare cinstită și o să vă dau un răspuns cinstit. Nu cunosc niciun motiv documentat științific pentru care nu ar putea exista un număr, poate chiar un număr mare, de planete capabile să susțină viața în galaxia noastră, și nici vreun motiv științific pentru care pe unele dintre ele să nu se fi dezvoltat civilizații avansate. Acesta e adevărul. Nu l-am negat niciodată. Bineînțeles, adăugă el, nu vorbesc despre superființele voastre nebunești din benzile desenate, care vor să facă din oameni sclavii lor sau poate să ne extermine cu totul. Cum îi cheamă? Dușmanii lui Superman pe care i-a capturat tatăl lui înainte să le explodeze planeta și i-a pus într-un fel de închisoare

zburătoare care arată cam ca un prespapier cubic, numai că s-a întâmplat ceva și ei au scăpat?

O voce din rândul din spate striga deja:

– Generalul Zod?

O altă voce adăugă:

– Și fata, Urna.

Apoi alți cinci-șase interveniră:

– Și Non!

Profesorul le adresă tuturor un surâs larg.

– Mă bucură să văd că îi cunoașteți așa de bine pe clasici. Oricum, credeți-mă când vă spun: ei nu există. Niciun extraterestru hidos n-o să decidă să ne extermine, și acum hai să ieșim de aici până nu cheamă poliția campusului.

Cu toate că dr. Joris Vorhulst nu auzise niciodată de Marii Galactici sau de vreuna din speciile lor protejate – și ar fi fost foarte probabil să fi dat un răspuns foarte diferit dacă ar fi auzit – el, tehnic, avea destulă dreptate în ceea ce spunea. Niciun extraterestru nu avea să hotărască să extermine specia umană. Singurii extratereștri interesați de această problemă luaseră deja decizia s-o facă și apoi trecuseră la probleme mai distractive.

Marii Galactici nu aveau motive să-și țină gazonul curat de specii inamice lipsite de orice noțiune privind traiul în pace și prietenie. Ceea ce doreau ei, și obțineau, era o existență cu cât mai puține posibilități de distragere de la principalele lor interese. Unele dintre aceste interese erau legate de planurile lor privind un mediu galactic ideal, pe care ei sperau să-l realizeze peste zece-douăzeci de miliarde de ani. Alte interese se apropiau mai mult de ceea ce oamenii ar numi aprecierea frumosului.

Marii Galactici considerau multe lucruri „frumoase", printre ele ceea ce oamenii ar numi sisteme de numerație, nucleonică,

cosmologie, teoria stringurilor (și non-stringurilor), cauzalitate și multe alte domenii. Bucurându-se de aspectele fundamentale ale naturii, ei puteau petrece secole – și milenii, dacă voiau – contemplând bogatele modificări spectrale când un singur atom își pierde, unul câte unul, electronii de pe orbite. Sau puteau studia distribuția numerelor prime mai mari decât 10^{50}, sau maturizarea lentă a unei stele de la starea de fire de gaze și particule minuscule împrăștiate, prin inițierea arderilor nucleare și până la starea terminală de pitică albă sau, din nou, de nor de gaze și particule.

O, aveau și alte preocupări. Una, de exemplu, era proiectul lor de creștere a proporției elementelor grele relativ la hidrogenul primordial în compoziția chimică a galaxiei. (Aveau un motiv solid pentru un astfel de program, dar unul pe care ființele umane contemporane nu l-ar fi înțeles.) Alte preocupări erau și mai puțin inteligibile celor asemănători oamenilor. Dar da, considerau că suprimarea civilizațiilor potențial periculoase merită efortul.

În consecință datele referitoare la planeta Pământ le cereau să acționeze. Ordinul lor de încetare trimis prin unde radio către planeta oamenilor cu pasul leneș al luminii încă mai avea ani până să ajungă la destinație. Nu era suficient. De fapt nici nu conta, pentru că erau necesare măsuri mai urgente. Acele impertinente vertebrate bipede nu numai că posedau tehnologia fisiunii și fuziunii nucleare într-un grad care făcea posibilă crearea de armament deranjant, ci aveau deja o vastă industrie a armamentului la scară planetară ca să le construiască. Situația era chiar mai supărătoare decât presupuseseră Marii Galactici, iar ei nu tolerau niciun fel de supărare.

Aleseră să pună capăt acelei anume supărări.

Când Marii Galactici doreau să transmită instrucțiuni uneia dintre rasele lor protejate, aveau la dispoziție câteva sisteme de livrare. Exista, de exemplu, simplul radio, eficient, dar plicticos

de lent. Niciun semnal electromagnetic – lumină, radar, genul ăsta de lucruri – nu se putea deplasa cu viteză mai mare decât iubitul c al dr. Einstein, despre care se spune că reprezintă viteza maximă absolută de aproximativ trei sute de mii de kilometri pe secundă. Marii Galactici realizaseră unele dispozitive mai rapide, sprecurându-se printre fisurile relativității, dar și acelea erau de cel mult patru sau cinci ori mai rapide.

Însă Marii Galactici înșiși – sau orice fragment detașabil al lor – fiind ființe inefabil non-barionice, nu sufereau asemenea limitări. Din motive legate de geometria spațiu-timpului decadimensional, călătoria lor era compusă dintr-un număr de etape, de la a la b, apoi de la b la c, apoi de la c un pas drept la destinație. Pentru fiecare etapă timpul de tranzit era întotdeauna zero, fie că era vorba de diametrul unui proton sau de distanța de la miezul galaxiei până la cel mai îndepărtat braț al spiralei.

Așadar ei făcură pasul incomod de a-și detașa un fragment care să poarte instrucțiuni la Unu-Virgulă-Cinci, și astfel Unu-Virgulă-Cinci primiră ordinul de marș aproape imediat ce Marii Galactici hotărâră să-l dea. Și pentru că Unu-Virgulă-Cinci anticipaseră care va fi decizia, erau deja în plin marș atunci când sosi ordinul.

Unu-Virgulă-Cinci nu văzură niciun motiv de amânare. Armada lor invadatoare era gata de lansare. O lansară.

Categoric, Unu-Virgulă-Cinci erau ființe complet materiale și în consecință nu erau scutiți de regula vitezei luminii. Avea să treacă mai puțin de o generație umană înainte ca armada să poată ajunge la destinație și să extermine specia nedorită. Dar era pe drum.

6.

ÎNTRE TIMP, ÎNAPOI PE PĂMÂNT

Lucrurile mergeau bine pentru Ranjit Subramanian – mă rog, adică dacă nu luăm în considerare faptul că Gamini se afla la nouă mii de kilometri depărtare, iar tatăl lui Ranjit aproape că putea fi și el la fel. Situația se încingea din nou în Irak, unde bătăuși creștini plini de mușchi și cu puști de asalt păzeau un capăt al podului ca să nu fie traversat de islamiști; de partea cealaltă podul era păzit de islamiști la fel de duri și de bine înarmați care nu voiau ca acei creștini să polueze partea lor de râu.

Se petreceau multe asemenea lucruri, dar cu siguranță nu acelea îl făcuseră temporar fericit pe Ranjit.

Însă ele existau. Nu numai că îi plăcea cursul de astronomie, ci se și descurca foarte bine la el. Cele mai proaste rezultate ale sale se plasau totuși la peste optzeci de procente, iar bunăvoința profesorului (măsurată în complimentele făcute întrebărilor și comentariilor lui Ranjit) îl plasau poate chiar mai sus. Bineînțeles, dr. Vorhulst găsea cum să complimenteze pe oricine din clasă. Nu pentru că era un profesor leneș și indulgent, considera Ranjit.

Mai degrabă nu se înscria nimeni la cursul lui dacă nu era fascinat de ideea că vor ajunge să vadă cândva, cumva, oamenii plecând să viziteze unele din acele bizare alte lumi. Când Ranjit obținu a treia oară la rând 100% la un test, i se păru pentru prima dată că ar putea să devină genul de student de care tatăl său să fie mândru.

Astfel că, sub formă de experiment, încercă să ia și celelalte cursuri puțin mai în serios. Verifică lista de lecturi suplimentare a profesorului de filozofie și alese o carte care avea cel puțin un titlu interesant. Dar când luă cu el măreața lucrare a lui Thomas Hobbes, *Leviatanul*, interesul dispăru rapid. Hobbes spunea că intelectul uman era ca o mașină? Ranjit nu era sigur. Nici nu putea face distincție între, să zicem, *meritum congrui* și *meritum condigni*. Și deși era relativ încrezător că înțelegea ce spunea Hobbes atunci când lăuda „statul creștin“ drept cea mai înaltă formă de guvernare, aceasta nu era o noțiune care să-l atragă pe încăpățânatul și agnosticul fiu al preotului principal al unui templu hindus. Oricum, nimic la Hobbes nu părea relevant pentru viețile cunoscuților lui Ranjit. Duse posac cartea înapoi la bibliotecă și se îndreptă spre camera sa, fără să spere la nimic mai mult decât un somn liniștit de vreo oră.

Găsi două scrisori care îl așteptau. Una era într-un plic crem cu sigiliul auriu al universității. Cel mai probabil, gândi Ranjit, o notă de la banca studenților prin care era informat că tatăl său trimisese banii pentru încă un trimestru. Dar cealaltă era de la Londra și prin urmare de la Gamini. Ranjit o deschise imediat.

Sperase că veștile de la Gamini îi vor lumina ziua nesatisfăcătoare, dar fu încă o dată dezamăgit. Nu era așa. Scrisoarea era scurtă și nu reieșea deloc că lui Gamini îi era dor de el. Povestea în principal despre vizionarea unei comedii mai puțin amuzante de-a lui Shakespeare la ceva numit Barbican. Dintr-un motiv oarecare, zicea Gamini, regizorul îmbrăcase toți actorii într-un alb

uniform, astfel că jumătate din timp nici el și nici Madge nu putuseră să-și dea seama cine vorbea.

Întinzându-se după scrisoarea universității, Ranjit își dădu seama că era a treia, poate a patra oară când Gamini o pomenea pe această Madge. Analiză posibilele implicații ale acestui fapt în timp ce extrăgea o scrisoare pe o hârtie la fel de crem ca și plicul, și atunci posibila înșelăciune a lui Gamini îi ieși cu totul din minte. Scrisoarea purta antetul decanatului și spunea:

> Vă rog prezentați-vă la biroul decanului marțea viitoare la ora două după-amiază. S-a constatat că în timpul anului școlar trecut ați folosit neautorizat parola de acces în rețea a unui membru al personalului facultății. Vi se cere să aduceți orice document sau alt material pe care îl considerați relevant în cazul acestei acuzații.

Era semnată chiar de decan.

După plăcuța cu numele ei, femeia de la secretariatul decanatului era tamilă, lucru încurajator, dar era și la fel de bătrână ca tatăl lui Ranjit. Avea o privire rece.

– Ești așteptat, îl informă ea. Poți să intri direct în biroul decanului.

Ranjit nu mai avusese niciodată ocazia să-l viziteze pe decan. Știa totuși cum arăta omul – pagina de pe site-ul facultății oferea fotografii – și bătrânul care citea un ziar la imensul birou de mahon categoric nu era el. Lăsă jos ziarul și se ridică, nu chiar zâmbitor, dar cu siguranță fără expresia de judecător pus pe spânzurat delincvenți la care se așteptase Ranjit.

– Intră, domnule Subramanian, strigă el. Ia loc. Eu sunt doctor Denzel Davoodbhoy, președintele catedrei de matematică, și cum problemele matematice par să joace un rol important aici, decanul m-a rugat pe mine să mă ocup de acest interviu în locul lui.

Nu fusese o întrebare, iar Ranjit habar n-avea ce răspuns ar fi putut fi potrivit. Continuă pur și simplu să se uite la matematician cu o expresie care, spera el, transmitea o îngrijorare plină de solicitudine, dar nu o admitere a vinovăției.

Dr. Davoodbhoy nu păru să fie deranjat.

– Mai întâi, zise, sunt câteva întrebări formale pe care trebuie să ți le pun. Ai folosit parola doctorului Dabare ca să obții bani la care nu aveai dreptul?

– Categoric nu, domnule!

– Sau ca să-ți modifici notele la matematică?

De data asta Ranjit se simți jignit.

– Nu! Adică, nu, domnule, n-aș fi făcut așa ceva!

Dr. Davoodbhoy dădu din cap ca și cum s-ar fi așteptat la ambele răspunsuri.

– Cred că pot să-ți spun că nu s-a prezentat nicio dovadă care să susțină vreuna dintre aceste acuzații. La urma urmelor, cum ai obținut de fapt parola?

Din câte își putea da seama Ranjit, nu părea să existe vreun motiv ca să încerce să ascundă ceva. Sperând că așa stăteau lucrurile, începu cu descoperirea lipsei din țară a profesorului pentru o vizită prelungită și încheie cu întoarcerea la calculatorul din bibliotecă atunci când găsise soluția așteptându-l pe ecran.

Când termină, Davoodbhoy îl privi o clipă în tăcere. Apoi zise:

– Știi, Subramanian, ai putea avea un viitor în criptografie. Ai avea mai multe șanse decât să continui să-ți petreci viața încercând să demonstrezi ultima teoremă a lui Fermat.

Se uita la Ranjit ca și când ar fi așteptat un răspuns. Ranjit nu îi oferi unul, așa că Davoodbhoy adăugă:

– Nu ești singurul, să știi. Când eram de vârsta ta, ca orice student la matematică din lume, am fost și eu interesat de teorema finală. Te constrânge, nu-i așa? Dar când am mai crescut puțin,

am renunţat pentru că... ştii asta, nu-i aşa? Pentru că sunt foarte mari şanse ca Fermat să nu fi avut niciodată demonstraţia pe care pretindea că o are.

Nedorind să i se întindă o cursă, Ranjit îşi păstră atitudinea atentă şi politicoasă şi gura închisă.

– Vreau să zic, continuă Davoodbhoy, priveşte lucrurile în felul ăsta. Ştii, presupun, că Fermat şi-a petrecut mult timp, până în ziua morţii, încercând să dovedească că teorema lui se adeverea pentru puterile trei, patru şi cinci. Ei bine, gândeşte-te. Are vreun sens? Adică, dacă omul chiar cunoştea o dovadă generală că regula era valabilă pentru toţi exponenţii mai mari decât doi, de ce s-ar mai fi ostenit să încerce să demonstreze câteva exemple izolate?

Ranjit scrâşni din dinţi. Era o întrebare pe care, în nopţi întunecate şi zile pline de dezamăgiri, şi-o pusese şi el destul de des. Şi fără să găsească vreun răspuns satisfăcător. Îi dădu lui Davoodbhoy răspunsul nu tocmai bun cu care de obicei încerca să se mulţumească şi el:

– Cine ştie? Cum poate cineva ca mine sau ca dumneavoastră să ghicească de ce o minte ca a lui Fermat se mişcă în ce direcţie doreşte?

Matematicianul îl privi cu o expresie care semăna oarecum cu toleranţa, dar într-o oarecare măsură şi cu respectul. Oftă şi deschise braţele.

– Hai să-ţi ofer o teorie diferită asupra a ceea ce s-a întâmplat, Subramanian. Să presupunem că în – ce an era, 1637? – în 1637 Monsieur Fermat tocmai a terminat ceea ce credea el că e o demonstraţie. Apoi ceva mai târziu în cursul nopţii, în timp ce citea ceva în bibliotecă înainte să adoarmă, să presupunem că nu s-a putut abţine şi într-un puseu de exuberanţă a mâzgălit acea notiţă pe carte.

Acolo făcu o scurtă pauză, aruncându-i lui Ranjit ceva ce nu putea fi descris decât ca o privire întrebătoare. Însă apoi continuă, pe un ton care s-ar fi potrivit adresării atât unui coleg respectat, cât și unui elev așteptând să fie pedepsit.

– Să presupunem apoi că undeva mai târziu el și-a revăzut demonstrația și a reverificat-o, și a descoperit o eroare fatală. N-ar fi fost pentru prima dată, nu-i așa? Pentru că se mai întâmplase cu alte „demonstrații“ ale lui pe care mai târziu recunoscuse că sunt greșite, nu-i așa?

Avu mila să nu-i mai ceară un răspuns lui Ranjit și continuă direct:

– Așadar a încercat să-și repare demonstrația pe orice cale posibilă. Din nefericire a eșuat. Deci încercând să salveze ceva din greșeala lui a apelat la sarcina mai limitată de a demonstra enunțul pentru un caz mai ușor, ca $p = 3$, și aici a reușit; pentru $p = 4$, și a reușit din nou. Nu a obținut niciodată o dovadă pentru cazul $p = 5$, dar era destul de convins că ea exista. Și avea dreptate, pentru că altcineva a făcut demonstrația după moartea lui Fermat. Și în tot acest timp notița sa pe marginea cărții lui Diophantus stătea pe un raft din biblioteca lui. Dacă și-ar fi amintit vreodată că a scris-o, probabil ar fi considerat că ar trebui să se întoarcă și să șteargă acea presupunere greșită. Dar, la urma urmelor, ce șanse erau s-o vadă cineva vreodată? Apoi el a murit, cineva a căutat prin cărțile lui și a văzut... fără să știe că marele om se răzgândise.

Ranjit nu-și schimbă expresia.

– Aceasta, spuse, e o teorie perfect logică. Doar că eu nu cred că s-a întâmplat așa.

Davoodbhoy râse.

– Bine, Subramanian. Hai s-o lăsăm așa. Numai să nu mai faci asta vreodată. Răsfoi prin hârtiile din fața lui, apoi dădu din cap și închise dosarul. Acum întoarce-te la cursuri.

– Da, domnule. Șovăi puțin după ce își ridică rucsacul, apoi puse întrebarea: Dar o să fiu exmatriculat?

Matematicianul păru surprins.

– Exmatriculat? O, nu, nici vorbă. E doar o primă contravenție, știi tu. Nu exmatriculăm așa studenții, decât dacă e ceva cu mult mai grav decât furtul unei parole, și oricum decanul a primit niște scrisori extrem de favorabile în ce te privește. Deschise din nou dosarul lui Ranjit și căută printre hârtii: Da. Uite. Una e de la tatăl tău. Este foarte convins că la bază ai un caracter bun. Oricum, părerea în sine a unui tată despre fiul lui nu are mare greutate, dar mai este încă una. Scrisoarea te laudă aproape la fel de mult ca și cea a tatălui tău, dar vine de la cineva care, cred eu, nu-ți este foarte apropiat, dar e vorba de o persoană cu o importanță considerabilă pentru universitatea noastră. De fapt este avocatul universității. Dhatusena Bandara.

Acum Ranjit avea o nouă enigmă la care să cugete. Cine ar fi bănuit că tatăl lui Gamini s-ar fi ostenit să-l salveze pe prietenul fiului său?

7.

CUM AJUNGEM ACOLO

Anul școlar se apropia târâș de final. Prindea remarcabil viteză în perioadele mult prea scurte în care Ranjit participa la cursul de astronomie, dar restul orelor fiecărei alte săptămâni nu păreau să se grăbească deloc.

Pentru scurt timp Ranjit își făcu speranțe în privința unui punct luminos – destul de luminos. Amintindu-și prelegerea despre ceea ce se numea proiectul hidrosolar pentru Marea Moartă în Israel, se întoarse la seria de cursuri. Dar lectorul vorbea despre creșterea salinității în multe din puțurile de pe platoul continental oceanic, peste tot în lume, apoi despre cum unele dintre cele mai mari fluvii ale lumii nu se mai varsă în mare, în nicio mare, pentru că sunt mai întâi secate din cauza irigațiilor în agricultură, a apei trase la toalete și a stropirii peluzelor din fața caselor orășenilor. Ranjit nu avea nevoie de alte descurajări. Se ținu deoparte după aceea.

Se gândi chiar în treacăt să ia, sau cel puțin să pretindă să ia, școala în serios. De exemplu studiul putea fi considerat un joc, și

încă unul destul de uşor de câştigat. Nu semăna deloc cu acea insaţiabilă sete de învăţătură care îi marcase abnegaţia faţă de teorema lui Fermat. Tot ce avea de făcut acum era să ghicească ce întrebare avea să-i pună fiecare dintre profesori la fiecare test şi să caute răspunsurile. Nu nimerea întotdeauna, dar ca să obţină o notă de trecere nici nu trebuia.

Nimic dintre astea, desigur, nu se aplica astronomiei.

Acolo dr. Vorhulst reuşea să facă din fiecare lecţie o plăcere. Aşa se întâmplă când discutară despre terraformare – adică refacerea suprafeţelor planetelor astfel încât oamenii să poată trăi pe ele. Şi, dacă vrei să faci asta, cum ajungi acolo ca să începi terraformarea?

Răspunsul lui Ranjit ar fi fost „cu rachete". Mâna lui se ridicase deja pe jumătate pentru a oferi răspunsul când profesorul o îngheţă la mijlocul mişcării.

– O să spuneţi „cu rachete", nu-i aşa? întrebă dr. Vorhulst, adresându-se întregii clase şi în particular celor vreo zece care, ca şi Ranjit, ridicaseră mâinile. Bine. Hai să ne gândim puţin. Să presupunem că vrem să începem terraformarea lui Marte, dar trebuie să lucrăm cu un minimum de utilaje grele cu care să mutăm pământ. Un excavator foarte mare, de exemplu. Un buldozer. Câteva camioane de dimensiune medie pentru moloz. Combustibil suficient pentru ca toate să funcţioneze, să zicem, vreo şase luni. Oricum destul de mult ca să punem lucrurile în funcţiune. Făcu o pauză, observând o mână din rândul al doilea care tocmai ţâşnise. Da, Janaka?

Băiatul pe nume Janaka sări nerăbdător în picioare.

– Dar, domnule Vorhulst, există un întreg plan pentru producerea de combustibil din resursele marţiene care se găsesc deja acolo!

Profesorul îl fixă cu privirea.

– Ai absolută dreptate, Janaka. De exemplu, dacă într-adevăr există o mare cantitate de metan sub permafrostul marţian, aşa

cum crede multă lume, atunci acesta poate fi consumat drept combustibil, presupunând că putem găsi oxigen care să întreţină arderea. Bineînţeles, ca să facem asta ar trebui să avem încă alte utilaje grele, care ar avea nevoie de alt combustibil cu care să funcţioneze până se pun pe picioare uzinele de extracţie. Vorhulst îi adresă băiatului un zâmbet prietenos: Aşadar, Janaka, cred că dacă vrei să începi o terraformare în viitorul apropiat va trebui probabil să zbori cu tot cu combustibilul tău propriu. Hai să vedem.

Se întoarse spre tablă şi începu să scrie.

– Să zicem pentru început şase sau opt tone de combustibil. Utilajele în sine – ce spuneţi, cel puţin încă douăzeci sau treizeci de tone? Acum ca să trimitem aceste cel puţin douăzeci şi opt de tone de încărcătură de pe orbita circumterestră joasă, cunoscută ca LEO, până pe Marte, trebuie să le punem într-un fel de navă spaţială. Nu ştiu ce masă ar avea aceasta, dar hai să zicem că nava însăşi ar cântări cincizeci sau şaizeci de tone, plus combustibilul cu care să ajungă de pe LEO pe Marte. Se dădu un pas înapoi ca să privească cifrele de pe tablă şi se încruntă: Mă tem că avem o problemă, spuse clasei adresându-i-se peste umăr. Toate astea nu pornesc de pe o orbită joasă, nu-i aşa? Înainte ca nava să se îndrepte către Marte, trebuie s-o aducem pe LEO. Şi mă tem ca asta ar fi cam scump.

Se opri, privind clasa cu o expresie tristă. Aştepta ca unul dintre studenţi să profite de ocazie, şi după un timp o făcu una dintre fete.

– Pentru că trebuie să iasă din puţul gravitaţional al Pământului, nu-i aşa, domnule Vorhulst?

El îi zâmbi larg.

– Exact, Roshini, zise ridicând ochii la ceasul care se făcuse portocaliu. Aşa că vedeţi, primul pas e cel care ne ucide. Putem face ceva ca să uşurăm situaţia? O să încercăm să aflăm data viitoare.

Dar dacă vreunii dintre voi nu au răbdare să aștepte răspunsul, păi pentru asta există motoare de căutare.

Apoi, cum toată lumea începuse să se ridice, rosti:

- O, și încă ceva. Sunteți invitați cu toții la petrecerea de sfârșit de trimestru la mine acasă. Nu vă îmbrăcați altfel decât la ore, și nu aduceți alte daruri decât pe voi înșivă. Dar veniți. Mama o să se simtă jignită dacă lipsiți.

Unul dintre lucrurile care lui Ranjit îi plăceau cel mai mult la profesorul lui de astronomie – în afară de neașteptatele surprize plăcute cum ar fi petrecerile de sfârșit de trimestru – era faptul că dr. Vorhulst nu pierdea prea mult timp cu practica obișnuită a predatului. Când, la finalul fiecărei sesiuni, dr. Vorhulst spunea clasei despre ce va fi vorba în următoarea, profesorul știa perfect că cei o sută de cadeți spațiali ai săi pasionați și motivați vor parcurge materialul cu mult timp înainte de începutul sesiunii. (Puținii care la început nu fuseseră atât de motivați – cei care întreținuseră falsa speranță a unui curs scurt la care puteau lua ușor notă mare – renunțaseră repede sau fuseseră molipsiți de entuziasmul colegilor lor.) În consecință dr. Vorhulst avea cu ce să se joace în sesiunea următoare.

Însă de data asta Ranjit nu se repezi imediat la motoarele de căutare. Avea alte obligații. Mai întâi trebuia să treacă de extrem de plicticoasele o oră și cincizeci de minute de filozofie. Apoi venea înfulecarea rapidă a unui sendviș detestabil și a unui pahar de un oarecare suc călduț, astea însemnând prânzul, totul înghițit în grabă ca să poată prinde autobuzul de ora două cu care să ajungă la bibliotecă.

Dar imediat la ieșirea din sala de mese stătea colegul lui de la cursul de astronomie împreună cu câțiva prieteni, și avea vești pentru Ranjit.

– N-ai auzit ce ne-a promis doctor Vorhulst pentru următorul curs? Tocmai le spuneam prietenilor mei. Proiectul Artsutanov, știi tu. Vorhulst spune că s-ar putea construi chiar aici! În Sri Lanka! Pentru că Banca Mondială tocmai a anunțat că a primit o cerere de finanțare a unor studii pentru un terminal în Sri Lanka!

Ranjit abia deschidea gura să întrebe ce însemna asta când unul dintre ceilalți interveni:

– Dar ai spus că s-ar putea să n-o aprobe, Jude.

Jude păru dintr-odată doborât.

– Mă rog, da, admise el. Blestemații de americani, blestemații de ruși și blestemații de chinezi au toată puterea – și toți banii. E destul de probabil să nu susțină proiectul pentru că odată ce ai un ridicător Artsutanov funcțional, orice prăpădită de țară din lume poate avea un program spațial propriu. Chiar și noi! Și s-a terminat cu monopolul lor! Nu credeți?

Ranjit fu salvat de jena de a nu avea un răspuns – de fapt, de a nu avea habar despre ce vorbea Jude – de foamea crescândă a grupului de singhalezi. Apoi în bibliotecă – cu motorul de căutare pornit – Ranjit extrase cu mare viteză informațiile. Cu cât afla mai multe, cu atât împărtășea entuziasmul lui Jude. Acel prim pas greu al ridicării de pe suprafața Pământului până la LEO? Cu un cârlig Artsutanov nu mai era nicio problemă!

Adevărat, studiile de fezabilitate erau departe de a expune o mașină în care poți să sari pentru ca apoi să fie trasă cu viteză mare până la orbita circumterestră joasă, fără a fi necesare oceane de milioane de litri de combustibili explozivi lichizi. Dar se putea face. Și probabil așa se va întâmpla, mai devreme sau mai târziu, și chiar Ranjit Subramanian ar putea fi unul dintre acei norocoși care să dea ocol Lunii sau să se plimbe printre sateliții lui Jupiter, poate chiar să traverseze disperatele deșerturi ale lui Marte.

Conform datelor aduse de motoarele de căutare, demult prin 1895 primul rus care se gândise la călătoriile spațiale, Konstantin Țiolkovski, aruncase o privire Turnului Eiffel din Paris și îi venise o idee. O cale bună de a aduce o navă pe orbită, spunea el, era construirea unui turn foarte înalt dotat cu un elevator care să ridice nava până în vârf înainte de a-i da drumul să pornească în rătăcirile ei.

Oricum, în 1960 un inginer din Leningrad pe nume Iuri Artsutanov a citit cartea lui Țiolkovski și a văzut imediat că planul nu ar funcționa. Era o lecție pe care vechii egipteni o învățaseră cu mult timp în urmă – la fel și civilizația maya câteva mii de ani mai târziu de cealaltă parte a lumii. Lecția spunea că există o limită a înălțimii la care poți construi un turn sau o piramidă, iar această limită este stabilită de compresie.

Într-o structură compresivă – adică orice structură construită de la nivelul solului în sus – fiecare etaj trebuie să suporte greutatea tuturor etajelor de deasupra lui. Ar însemna sute de kilometri de etaje ca să se ajungă la orbita joasă, și niciun material imaginabil n-ar putea suporta o asemenea greutate fără să se sfărâme.

Artsutanov a avut inspirația să înțeleagă că prin compresie era numai unul dintre modurile posibile de a construi o clădire. Un alt mod la fel de viabil era tensiunea.

O structură bazată pe tensiune – una compusă din cabluri atașate de un corp aflat pe orbită, de exemplu – era o noțiune teoretic elegantă, dar practic intangibilă privită din punctul de vedere al unui inginer care avea la dispoziție pentru a face cablurile numai materialele existente la mijlocul secolului XX. Dar, susținea Artsutanov, cine putea să spună că materialele pentru cabluri care ar putea fi inventate peste câteva zeci de ani nu se vor ridica la înălțimea acestei provocări?

Când în cele din urmă Ranjit se duse să se culce, zâmbea – și continuă să zâmbească chiar și în somn, pentru că pentru prima dată de ceva timp descoperise ceva pentru care merita într-adevăr să zâmbească.

Încă mai zâmbea dimineața următoare la micul dejun și număra orele (erau aproape o sută patruzeci) până la următorul curs de astronomie. Nu încăpea îndoială că în mintea lui Ranjit orele sale de astronomie erau cele mai luminoase puncte ale anului universitar...

Așa stând lucrurile, de ce nu și-ar schimba specializarea din matematică în astronomie?

Se oprise destul de mult din mestecat ca să se gândească la asta, dar fără să ajungă la o concluzie satisfăcătoare. Exista ceva în capul lui care nu-i permitea să facă pasul oficial renunțând la matematică. Corect sau greșit, asta aducea prea mult cu a renunța la teorema lui Fermat.

Pe de altă parte era oarecum ciudat – după cum subliniase consiliera sa într-una dintre ședințele pe care binevoise să i le acorde – să ajungi să-ți iei diploma în matematică fără să frecventezi cursuri de matematică.

Ranjit știa ce trebuia să facă și avea și o întreagă dimineață liberă pentru asta. Imediat ce consiliera ajunse la birou, Ranjit se prezentă ca să-și lămurească statutul, iar spre prânz era oficial înregistrat ca înscris târziu la un curs de bazele statisticii. De ce statistică? Ei bine, era la urma urmelor un fel de matematică. Dar intrând în clasă atât de târziu, cum avea să meargă? Nicio problemă, o asigură Ranjit pe consilieră; nu exista vreun curs de matematici inferioare pe care să nu-l poată recupera. Astfel până la prânz Ranjit rezolvase cel puțin una dintre problemele sale, chiar dacă era una pe care nu o considerase suficient de importantă ca

să merite rezolvată. Aceasta fiind situația, Ranjit își ataca prânzul plicticos destul de vesel.

Apoi lucrurile începură să meargă prost.

Un tâmpit lăsase radioul la volum ridicat în loc de murmurul muzicii pe care studenții îl tolerau în timpul meselor. Și nici nu știa nimeni cum să-l închidă.

Bineînțeles, era inevitabil ca principalele știri ale zilei să fie exact genul de povești pe care Ranjit nu voia să le audă, pentru că așa erau în general cam toate știrile din lume.

Însă acum, că știrile se derulau, Ranjit le ascultă cu atenție. Previzibil erau vești proaste – toate micile războaie continuau, se promiteau altele noi, cam ca întotdeauna. Apoi se trecu la știrile locale din Colombo. Nu prezentau interes deosebit pentru Ranjit, până când un cuvânt îi atrase atenția. Cuvântul era „Trincomalee".

Atunci acordă știrilor atenție deplină. Se părea că un bărbat din Trincomalee fusese arestat pentru că nu făcuse loc cu duba sa veche unei mașini de poliție cu sirena pornită. (De fapt polițiștii din mașină se îndreptau spre un loc în care să ia masa.) Când fusese oprit evident poliția cercetase dubița. Atunci îl prinseseră cu o încărcătură de prăjitoare de pâine, blendere și alte mici aparate casnice, fără nicio explicație valabilă privind modul în care ajunseseră în posesia lui.

Ranjit se oprise cu lingura de orez la jumătatea drumului spre gură, exact când crainicul menționă numele suspectului. Kirthis Kanakaratnam.

Acest lucru îl nedumeri și mai mult pe Ranjit. Nu putea plasa numele. Îi suna vag familiar, dar de unde? De la școală? De la templul tatălui său? Putea fi de oriunde și oricât ar fi încercat, Ranjit nu putea asocia o față cu numele. Un nou buletin de știri, mult după amiază, când Ranjit aproape că renunțase, anunța că suspectul lăsase în urma lui o soție și patru copii mici.

Chiar nu era treaba lui, își spuse Ranjit. Totuși nu avu succes în a se convinge, pentru că dacă nu știa sigur cine era Kirthis Kanakaratnam, cum putea ști că nu era cineva care în anumite circumstanțe îi fusese prieten?

De aceea Ranjit sună la poliție. Sună la numărul sediului de la un telefon dintr-o parte a campusului pe care o vizita rareori. Răspunse o voce de femeie, nu prea tânără, și neobișnuită să ofere informații. Un prizonier pe nume Kirthis Kanakaratnam? Da, probabil. Sunt destul de multe persoane deținute în închisoarea din Colombo sau în altele, și nu întotdeauna acestea își dau numele adevărat. Ar putea da mai multe date despre această persoană? Numele unora dintre complicii săi, de exemplu? Avea cumva vreo relație cu el? Sau poate erau întovărășiți în vreun fel? Sau...

Ranjit puse tăcut telefonul în furcă și părăsi zona. Nu credea cu adevărat că o patrulă a poliției din Colombo putea să sosească alergând pe coridoare în orice moment. Dar era departe de a fi sigur că nu e posibil și nu văzu niciun motiv pentru care să aștepte pe acolo ca să afle.

Când Ranjit se întoarse seara în cameră se întâmplă al doilea cel mai bun lucru după prezența fizică a lui Gamini așteptându-l, și anume un e-mail de la Londra. (Mai era și un mesaj de la tatăl lui Ranjit care îl sunase și dorea să fie sunat înapoi – vești foarte bune, gândi Ranjit, pentru că cel puțin bătrânul părea dornic să vorbească din nou cu el... dar, oricum, mai întâi se uită la scrisoarea lui Gamini.)

Gamini dădea toate semnele că se simte minunat la Londra. Ieri (scria el) se plimbase până în campusul Colegiului Universitar din Londra pentru că Madge îi spusese că acolo se afla ceva ce voia ca el să vadă. Mă rog, era interesant, bine, presupunând că îți place să te uiți la morți – chiar morți de mult timp – pentru că ceea ce

era de văzut era corpul îmbălsămat și mumificat al filozofului utilitarian englez de acum două sute de ani, Jeremy Bentham. Fusese întotdeauna acolo, spunea Gamini, dar de obicei stătea închis într-un dulap de lemn pe care el îl numea „auto-icoana". Ca o favoare specială făcută lui Madge fusese deschis de către un membru tânăr al personalului fascinat de ea. Acest Bentham, continua Gamini explicațiile, fusese un gânditor din secolul al XIX-lea cu adevărat înaintea timpului său, și scrisese chiar și o argumentație gândită cu grijă în favoarea unei toleranțe extinse – mă rog, o oarecare toleranță, oricum – față de homosexuali. Bentham fusese un revoluționar, adăuga Gamini, dar fusese și atent într-un anume fel. Nu-și publicase argumentația. O ascunsese, și așa rămăsese timp de un secol și jumătate, până când cineva o pusese sub tipar în 1978.

Deja Ranjit se săturase de Jeremy Bentham și devenise puțin curios de ce Gamini îi povestea atât de multe. Oare pentru că Bentham fusese unul dintre primii oameni importanți care scrisese cu oarecare simpatie pentru homosexuali? Și dacă era așa, ce voia Gamini ca Ranjit să înțeleagă pe această temă? Cu siguranță niciunul dintre tineri nu se considera homosexual, pentru că evident nu erau.

Subiectul i se păru incomod de dezbătut și trecu mai departe. Oricum nu mai era mult din scrisoare. Câțiva dintre colegii lui Gamini – acolo Gamini nu o menționa și pe Madge, dar Ranjit ar fi putut paria o sumă mare că făcuse parte din grup – plecaseră pentru o zi la Stratford-upon-Avon. Și chiar la sfârșit, ca într-un gând de ultim moment, marea veste: „O, auzi, am de făcut niște cursuri de vară, dar tata vrea să stau acasă câteva zile vara asta ca s-o mai pot vedea o dată pe bunica înainte să se ducă. Zice că se simte rău. Așa că o să mă întorc în Lanka un timp. Tu unde o să fii? Nu știu dacă o să am timp să ajung în Trinco – dar altundeva?"

Ei bine, nu era o veste mare? Era. Singurul lucru care mai atenuă entuziasmul tăcut al lui Ranjit era faptul că trebuia să-l sune pe tatăl lui.

Bătrânul ridică receptorul de la primul apel. Glasul lui era vesel.

– A, Ranjit – afectuos, mulțumit – de ce ții secrete față de tatăl tău? Nu mi-ai spus că Gamini Bandara a plecat în Anglia!

Deși nu era nimeni acolo să-l vadă, Ranjit își dădu ochii peste cap. Dacă nu-i comunicase tatălui său noutățile, era aproape în întregime din cauză că avusese încredere că paznicii acestuia vor avea grijă să le afle. Surprinzător era că durase atât de mult. Ranjit se gândi o clipă dacă să-i spună sau nu că Gamini se va întoarce acasă pentru scurt timp, dar decise să nu le facă el treaba bârfitorilor. Spuse atent:

– Da, se duce la școală acolo. Școala de Studii Economice din Londra. Taică-său consideră că e cea mai bună școală din lume, cred.

– Sunt sigur de asta, aprobă tatăl lui, cel puțin pentru anumite tipuri de studii. Știu că probabil îți e dor de el, Ranjit, dar trebuie să-ți spun că pentru mine asta înseamnă un mare pas spre rezolvarea unei probleme majore. Nimeni n-o să-și mai facă probleme privind apropierea ta de un băiat singhalez dacă între voi e un ocean sau două.

Ranjit nu știu ce să spună și, logic, nu spuse nimic. Tatăl lui continuă:

– Realitatea e că mi-a fost foarte dor de tine, Ranjit. Mă poți ierta?

Ranjit nu trebui să se gândească de două ori ca să răspundă.

– Te iubesc, tată, zise imediat, și nu e nimic de iertat. Înțeleg de ce ai fost nevoit să faci ceea ce ai făcut.

– Atunci, întrebă tatăl său, o să vii să-ți petreci vacanța de vară în Trinco?

Ranjit îl asigură că nimic nu i-ar plăcea mai mult, dar începuse să se simtă stânjenit. Conversația se împotmolea. Se bucură când își aduse aminte de întrebarea la care tatăl său ar fi putut să-i răspundă.

– Tată? E un om din Trinco arestat în Colombo, Kirthis Kanakaratnam, și am senzația că s-ar putea să-l fi cunoscut cândva. Știi cine e?

Ganesh Subramanian inspiră adânc – fie pentru că întrebarea îl tulbura, fie pentru că, și el, era recunoscător schimbării de subiect, Ranjit nu-și dădu seama.

– Da, sigur că da. Kirthis. Nu-ți amintești de el, Ranjit? Chiriașul meu. Cel cu mulți copii mici și o nevastă cam bolnăvicioasă. De obicei lucra ca birjar la unul dintre hotelurile de pe plajă. Tatăl lui făcea diverse munci pe lângă templu până când a murit...

– Îmi amintesc acum, zise Ranjit, și așa și era. Bărbatul despre care vorbeau era scund și la fel de negru ca Ranjit însuși. Locuise, cu familie cu tot, într-o căsuță de la marginea proprietății lui Ganesh Subramanian: după cele mai optimiste estimări, trei camere cu totul, pentru doi adulți și patru copii mici, fără canalizare. Cea mai limpede amintire a lui Ranjit era a mamei care spăla abătută hainele copiilor într-o cadă imensă de tinichea... și copiii scâncind în jurul picioarelor ei și murdărind asiduu alte haine și pe ei înșiși.

Când Ranjit lăsă telefonul, se pregăti să se culce, simțindu-se relativ mulțumit în privința lumii. Lucrurile mergeau bine. Se împăcase cu tatăl lui. Avea să-l revadă pe Gamini, măcar pentru scurt timp. Iar misterul legat de identitatea acelui Kirthis Kanakaratnam era rezolvat și nu va mai trebui să se gândească vreodată la omul acela, credea el.

Statistica nu era chiar atât de plictisitoare cum se temuse Ranjit. Dar nici prea distractivă nu era. Cu mult înainte să înceapă cursul, Ranjit avea o noțiune destul de clară despre media aritmetică,

mediană și modul și știa ce înseamnă o deviație standard, și nu-i luă mult să învețe cum să traseze orice fel de histogramă pe care o voia profesorul. Dar în mod surprinzător se dovedi că profesoara avea simțul umorului și atunci când nu preda studenților despre tulpină-frunză și alte diagrame statistice, era aproape – mă rog, uneori era aproape – la fel de plăcut de ascultat ca și Joris Vorhulst însuși.

Dar dacă te gândești mai bine, își spuse Ranjit în sinea lui, nu. Mergea prea departe. Era o persoană destul de drăguță, dar pur și simplu nu avea materialul de la astronomie cu care să lucreze. Cum ar fi elevatorul spațial și minunatele sale posibilități.

Nici chiar elevatorul lui Artsutanov nu era singura distracție din oraș. Ce spuneți (întrebă într-o zi unul dintre studenți la ora de astronomie) despre ceva cum ar fi bucla Lofstrom? Căci atunci nu ar trebui să începem prin a pune pe orbită un satelit gigantic pentru că obiectul ar sta chiar pe suprafața Pământului, de unde ar arunca pe orbită capsulele spațiale.

Atunci dr. Vorhulst începu să înfrâneze speculațiile clasei.

– Fricțiunea, zise el succint. Nu uitați de fricțiune. Amintiți-vă ce a provocat fricțiunea multor nave spațiale din trecut. Dacă ați folosi o buclă Lofstrom, ați avea nevoie să accelerați capsula până la acea viteză de evadare de zece kilometri pe secundă despre care am vorbit data trecută înainte ca voi să vă dezlănțuiți, și atunci frecarea cu aerul ar arde-o de tot.

Făcu o pauză rotindu-și ochii peste clasă, cu expresia sa naturală dintotdeauna, dar și cu o sclipire slabă care îl făcu pe Ranjit să se aștepte la o surpriză.

– Așadar, zise sociabil profesorul, și-a dat seama vreunul dintre astronauții juniori ce fel de rachete vor trebui să utilizeze navele voastre?

Ranjit nu se gândise la nimic în afară de obişnuitul combustibil-plus-oxidant. Îşi ţinu gura închisă totuşi, pentru că ştia după modul cum pusese profesorul întrebarea că dr. Vorhulst avea altceva în minte.

La fel gândea şi colegul lui, dar el reacţionă în mod diferit. Ridică imediat mâna.

- Nu vorbiţi despre o rachetă chimică, nu, domnule Vorhulst? Atunci la ce vă gândiţi? Poate una nucleară?

- O idee bună, zise profesorul, dar nu, nu cred că o rachetă nucleară ar fi cea mai bună soluţie, cel puţin nu genul de energie nucleară la care vă gândiţi voi. O, există proiecte pentru rachete propulsate de bombe atomice, unul după altul. Putem discuta despre ele dacă vreţi, dar ca să ajungem de la LEO la Marte cred că există două posibilităţi mult mai bune. Amândouă sunt create pentru a fi folosite împreună cu un fel de elevator spaţial care să le propulseze pe orbita joasă, pentru că ambele sunt prea slabe ca să ridice ceva de pe suprafaţa Pământului în spaţiu. Una este vela solară. Cealaltă este racheta electrică.

Zece minute mai târziu dr. Vorhulst dăduse motive scurte şi convingătoare pentru evitarea exploziilor nucleare ca propulsie pentru rachete - necesitatea unui scut solid care să protejeze astronauţii de radiaţiile mortale, şi oricum cine vrea să detoneze câteva sute de bombe atomice în spaţiu? Velele solare aveau mai multe calităţi care să le recomande, admise el, dar erau îngrozitor de lente şi nu foarte uşor de manevrat. Totuşi racheta electrică, deşi de asemenea lentă la accelerare, nu are nevoie de un stoc de combustibil şi nu produce reziduuri nedorite. De unde provine electricitatea? Probabil de la o centrală electrică nucleară aflată la bord, admise Vorhulst, dar ar fi la fel de uşor şi cu energie

solară – adică de la energia solară din spațiu, unde nu există noapte sau vreme noroasă și soarele strălucește continuu.

– Și ce faceți cu această electricitate? O folosiți pentru ionizarea fluidului de lucru – un gaz ca xenonul de exemplu – iar gazul se aprinde, iese prin duzele rachetelor cu viteză foarte mare, și ați pornit.

Se opri să-și tragă răsuflarea.

– Bine, recunoscu el, o rachetă electrică nu accelerează foarte puternic. Dar poate accelera oricât de mult vreți, și cu cât durează mai mult accelerarea cu atât va fi mai mare viteza. Puteți accelera până la jumătatea drumului. Apoi vă întoarceți și decelerați până la sosire. Știe cineva ce implică asta?

Vorhulst le dădu câteva momente de gândire, dar nimeni nu-și dădu seama.

– Asta înseamnă, le spuse el, că cu cât e mai lungă călătoria, cu atât va fi mai mare viteza obținută. N-o să vă doriți un motor electric ca să mergeți pe Lună. E un drum scurt; nu aveți timp ca să prindeți viteză. Însă pentru Marte e optim. Pentru planetele exterioare, să zicem Uranus sau Neptun, mă rog, excursia asta nu durează cu mult mai mult decât până pe Marte! Iar dacă vreți într-adevăr să ajungeți într-un loc îndepărtat, să zicem în norul lui Oort, prin accelerare puteți obține o viteză atât de mare încât această călătorie imensă devine posibilă!

Apoi se opri și zâmbi.

– Bine, nu vreau să supraevaluez meritele rachetei electrice, pentru că are un dezavantaj serios. Și anume, nu există niciuna. Liniști slabele murmure de dezamăgire: O, principiul este solid. Dar nimeni nu a construit niciuna pentru că dacă ar trebui să te lansezi de pe suprafața Pământului nu ar funcționa. E nevoie de ceva care s-o ridice mai întâi pe orbita joasă, apoi poate să-și pună

în valoare talentele. Ceva în genul unui elevator spațial Artsutanov și, după cum știți, nu avem niciunul pe aici.

Zâmbi trist.

- O, într-o zi vom avea, promise el. Apoi vom avea și rachete electrice cu milioanele, și sunt gata să pariez că nu numai unul dintre voi va ajunge să călătorească în tot felul de locuri bizare și minunate. Dar nu încă, pentru că în prezent ele nu există.

Lucru care, odată ce nu te mai gândeai la el, era destul de adevărat, cel puțin pentru micul volum de spațiu din apropierea Pământului, cu toate că nu avea să fie așa pentru mult timp.

De fapt, puțin mai departe se aflau o sută cincizeci și patru de astfel de rachete electrice îndreptându-se direct către Pământ, iar indivizii de la bordul lor nu le considerau deloc neobișnuite.

Acești indivizi erau Unu-Virgulă-Cinci și (ei sau strămoșii lor) călătoriseră de la o stea la alta în astfel de nave spațiale timp de multe, multe generații. De fiecare dată cam cu aceleași misiuni. Acest lucru făcea ca Unu-Virgulă-Cinci să ocupe un loc unic printre speciile inteligente inferioare ale galaxiei.

Practic ei erau soldații Marilor Galactici.

Unui observator neatent poate nu i s-ar fi părut că Unu-Virgulă-Cinci ar fi buni candidați pentru astfel de slujbă. Dezbrăcat de scuturi și proteze, un Unu-Virgulă-Cinci obișnuit nu era cu mult mai mare decât o pisică terestră. Însă era puțin probabil ca acel observator neatent să vadă un Unu-Virgulă-Cinci dezbrăcat. Indispensabilele lor dispozitive protectoare cântăreau aproximativ jumătate cât corpul în sine (și de aici numele de Unu-Virgulă-Cinci) și fiecare bucățică a acestui echipament era vitală. Unele dintre dispozitive păzeau fragila ființă organică din interior împotriva radiațiilor - de la scurgerile ionizate ale centralelor lor nucleare sau de la reziduurile anticelor lor războaie nucleare.

Unele procesoare chimice îndepărtau otrăvurile din aerul respirat sau din hrana și apa ingerate. Altele doar îi împiedicau să înnebunească din cauza gălăgiei insuportabile care inunda fiecare colț al lumii lor (acest lucru implica acoperirea cu amortizoare de sunet susținute de anulatoare de frecvențe). Alte procesoare reduceau fulgerele și flăcările care le acompaniau industria.

Existau câteva puncte pe planeta lor unde un Unu-Virgulă-Cinci ar fi putut supraviețui dezbrăcându-se. Acele locuri erau camerele de împerechere și de naștere și o serie de puncte în care se realizau proceduri medicale și chirurgicale. Nu existau multe asemenea locuri. Pentru că pe planeta lor răvășită erau atât de multe lucruri de care trebuiau să se păzească, pe care să le neutralizeze sau să le prevină, astfel de locuri erau nu numai rare, ci și scumpe.

Aceasta fiind situația, te puteai întreba de ce o specie cu atât de mult simț practic în tehnologie ca Unu-Virgulă-Cinci nu își construiește o flotă de nave spațiale ca să înceapă o nouă viață pe o planetă neatinsă altundeva în spațiu.

De fapt, Unu-Virgulă-Cinci făcuseră asta... odată.

Însă proiectul nu avusese succes. Bine, navele fuseseră inventate și construite și fusese localizată o planetă suficient de inofensivă. Dar interveniseră Marii Galactici. După ce se întâmplase asta, succesul fusese atât de neînsemnat, încât, deși trecuseră multe mii de ani, Unu-Virgulă-Cinci nu se mai gândiseră niciodată să încerce iar.

8.

VARA

În mare anul școlar fusese o dezamăgire, dar vara începu bine pentru Ranjit Subramanian. De exemplu, trecuse examenele. Când fură afișate, nu fu surprins de nota minimă la filozofie (cea de la psihologie nu conta, fiindcă renunțase din plictiseală) și nici prea uimit, cu toate că era mulțumit, de cea maximă de la astronomie. Dar nota maximă la statistică fusese un mister total. Ranjit nu putu decât să presupună că era rezultatul conjunctural al studiilor sale personale avansate atunci când nu mai suportase să vadă încă un grafic sau o histogramă de densitate. Biblioteca îl salvase, prin texte avansate despre probleme ca metodele stohastice și analiza bayesiană.

Partea proastă a sfârșitului de trimestru, desigur, era că se terminase și cursul de astronomie. Dar exista măcar un post-scriptum sub forma petrecerii din casa profesorului Vorhulst.

Totuși, mergând pe jos de la autobuz la adresa aflată pe invitația lui, Ranjit simți că începe să se răzgândească. În primul rând, era un cartier stilat și în consecință nefamiliar fiindcă el și Gamini

îl evitaseră în plimbările lor prin oraş. (Şi familia lui Gamini locuia în acel cartier.) Apoi, casa lui Volhurst era nu numai mai mare decât avea nevoie o singură familie, ci era înconjurată de verande absolut inutile dotate cu coloane şi plasată într-o grădină minunat îngrijită.

Ranjit inspiră adânc înainte de a împinge poarta şi de a urca cele câteva trepte până pe verandă. Primul lucru pe care îl observă imediat ce trecu de uşă fu briza răcoritoare de la ventilatoarele de deasupra capului. Era ceva binevenit în căldura din Colombo. Şi mai binevenită fu apariţia lui Vorhulst însuşi, alături de o femeie aproape la fel de ostentativ voluminoasă ca şi casa în care trăiau. Profesorul îl întâmpină pe Ranjit făcându-i cu ochiul şi cu o înclinare de cap.

– Ranjit, zise, conducându-l către femeie, ne bucurăm că ai putut veni. Să ţi-o prezint pe Mevrouw Beatrix Vorhulst, mama mea.

Nesigur ce trebuia să facă în faţa unei femei – şi încă una cu o piele excesiv de deschisă la culoare – care îl depăşea în înălţime cu cel puţin trei-patru centimetri şi ca masă cu mai multe kilograme, Ranjit îi oferi o mică plecăciune experimentală. Mevrouw Vorhulst nu voia aşa ceva. Îi luă mâna şi i-o reţinu.

– Dragă Ranjit, sunt încântată să te cunosc. Fiul meu nu are favoriţi în clasă, dar dacă ar avea – te rog să nu afle că ţi-am spus asta – sunt convinsă că tu ai fi unul dintre ei. Am avut plăcerea să-l întâlnesc şi pe tatăl tău. Un om minunat. Am lucrat împreună într-o comisie de armistiţiu, pe vremuri când aveam nevoie de comisii de armistiţiu.

Ranjit îi aruncă o privire rapidă lui dr. Vorhulst în speranţa de a obţine vreun indiciu despre ceea ce ar trebui să spună acestei arătoase şi parfumate forţe a naturii. Nu primi niciun ajutor. Profesorul pălăvrăgea deja cu trei sau patru nou-veniţi, dar Mevrouw Vorhulst, conştientă de dificultatea în care se afla Ranjit, îi oferi ajutor.

– Nu-ți pierde timpul cu o văduvă bătrână, îl sfătui ea. Înăuntru sunt câteva fete drăguțe, ca să nu mai pomenesc de mâncare și băutură. Avem chiar și câteva din acele oribile răcoritoare americane de care Joris a devenit dependent în California, dar eu una nu le-aș recomanda. Îi dădu drumul mâinii cu o ultimă mângâiere. Însă trebuie să vii la noi la cină într-o zi, după ce se întoarce Joris de la New York. O să fie deprimat. Așa e întotdeauna după ce încearcă încă o dată să convingă ONU să ia măsuri în privința elevatorului Artsutanov. Dar desigur, adăugă ea, întorcându-se deja spre noii oaspeți, nu poți să dai vina numai pe ei, nu-i așa? Oamenii nu au învățat încă să se joace frumos împreună.

Intrând în salonul spațios, Ranjit observă că într-adevăr erau acolo câteva fete drăguțe, cu toate că majoritatea erau deja acaparate de câte unul sau mai mulți tineri. Schimbă saluturi cu câțiva colegi de clasă, dar pe moment cel mai mult îl interesa casa în sine. Nu era deloc ca modesta locuință din Trincomalee a tatălui său. Podeaua era din ciment alb lustruit și pereții întrerupți de uși deschise spre imensa grădină cu palmieri, frangipani și o piscină îmbietoare. Din precauție Ranjit mâncase deja, așa că etalarea mâncării era superfluă. Trecu cutremurându-se pe lângă răcoritoarele americane despre care vorbise Mevrouw Vorhulst, dar se bucură să găsească o rezervă din clasica deja cola. Când se uită după un deschizător, un servitor apăru de nicăieri, îi smulse sticla din mână, scoase capacul și turnă băutura într-un pahar înalt, deja răcit, apărut de asemenea de nicăieri.

Servitorul îl lăsă pe Ranjit clipind nedumerit până când, din altă direcție, o voce de femeie spuse:

– Îi iei bolul de orez de la gură, să știi. Dacă musafirii și-ar deschide singuri sticlele de cola, wallah-ul cu băuturile și-ar pierde slujba. Altceva, Ranjit, ce mai faci?

Când se întoarse o recunoscu pe tânăra creolă din nefericitul prim an cu cursul de sociologie, Mary... Martha... nu...

– Myra de Soyza, îl ajută ea. Ne-am întâlnit anul trecut la sociologie și mă bucur să te văd din nou. Am auzit că lucrezi la teorema lui Fermat. Cum merge?

Nu era întrebarea pe care se aștepta Ranjit s-o audă, în special de la o fată așa de frumoasă ca ea. Îi dădu un răspuns neutru:

– Destul de încet, mă tem. Nu știam că te interesează Fermat.

Ea păru ușor jenată.

– Mă rog, presupun că ar trebui să recunosc că tu ești cel care mi-a provocat interesul ăsta. După ce am auzit că ai furat parola profesorului de mate – o, ești surprins? Dar bineînțeles că toți studenții lui au aflat. Cred că dacă nu s-ar fi încheiat semestrul, ar fi apărut o mișcare în favoarea alegerii tale ca președinte de an. Îi oferi un zâmbet prietenos: Oricum, nu m-am putut împiedica să nu mă întreb care ar putea fi obsesia unei persoane ca tine – „obsesie" e un cuvânt prea dur?

Ranjit, care de atunci ajunsese să se împace cu descrierea tehnică a căutării lui până acum eșuate, ridică din umeri.

– Ei bine, continuă ea, să spunem că nu m-am putut opri să nu mă întreb ce ar putea avea importanță pentru puternicul tău interes în descoperirea unei dovezi pentru afirmația lui Fermat. Lucrarea lui Wiles nu e cu siguranță ceea ce a avut Fermat în minte, nu-i așa? Fie și numai pentru că aproape fiecare pas al lui Wiles provine din munca făcută de altcineva cu mult timp după ce Fermat murise, așadar Fermat nu avea cum să cunoască... O, Ranjit, te rog fii atent cu băutura!

Ranjit clipi și-și dădu seama despre ce vorbea. Zăpăcit de turnura conversației, permisese ca paharul de cola să se încline periculos. Îl îndreptă și bău o înghițitură ca să-și limpezească mintea.

– Ce știi despre demonstrația lui Wiles? întrebă, trecând de punctul peste care nu-i mai păsa dacă era sau nu politicos.

Myra de Soyza nu păru să se supere.

– De fapt nu prea mare lucru. Doar cât să-mi fac o idee despre ce e vorba. Evident nu cât un matematician adevărat. Știi cine e dr. Wilkinson? De pe Drexel Math Forum? Cred că el a dat cea mai simplă și mai bună explicație a ceea ce a realizat de fapt Wiles.

Ceea ce îi paraliza acum corzile vocale lui Ranjit era faptul că el însuși, în zilele când abia începuse să încerce să înțeleagă demonstrația lui Wiles, îi fusese cu adevărat recunoscător aceleiași analize a dr. Wilkinson.

Își dădu seama că probabil emisese niște sunete, căci de Soyza îl privea întrebător:

– Adică, lămuri el, vrei să spui că poți urmări explicațiile lui Wilkinson?

– Sigur că le pot urmări, zise ea dulce. A fost foarte clar. Doar că a trebuit să-i citesc explicațiile... ei bine, admise ea, de cinci ori. Și am fost nevoită să recurg destul de des la cărțile din bibliografie. Nu mă îndoiesc că mi-au scăpat multe, dar cred că am înțeles oarecum. Îl privi în tăcere un timp înainte de a întreba: Știi ce aș putea face dacă aș fi în locul tău?

Cu totală sinceritate, Ranjit replică:

– Habar n-am.

– Păi, nu m-aș osteni cu nimic din Wiles. Aș arunca o privire la ceea ce au făcut alți matematicieni, să spunem, în primii treizeci sau patruzeci de ani după moartea lui Fermat. Știi, vorbesc despre lucrări despre ale căror anticipări Fermat ar fi putut auzi, sau la care poate s-a gândit chiar el. Și... A, exclamă ea schimbând brusc subiectul și privind peste umărul drept al lui Ranjit, iată-l și pe de mult-pierdutul meu Brian Harrigan, cu mult întârziata mea șampanie.

De mult-pierdutul Brian Harrigan era unul dintre acei americani supradimensionați, și venea trăgând după el o fată drăguță de vreo douăzeci de ani. Îi oferi lui Ranjit o privire de o microsecundă. Apoi:

– Scuze, iubito, îi spuse Myrei de Soyza vorbind prin spațiul ocupat de Ranjit de parcă ar fi fost gol, dar am apucat să stau de vorbă cu, ăăă... Devika? Ea a crescut mai mult sau mai puțin în casa asta și a promis să-mi arate împrejurimile. Are niște aspecte arhitecturale grozave – ai observat podelele de ciment? Așa că dacă nu te superi...

– Du-te, zise Myra. Numai dă-mi șampania dacă nu s-a încălzit deja, și pe urmă du-te.

Și el plecă, la braț cu fata, care nu adresase niciun cuvânt nici Myrei, nici lui Ranjit.

Partea cea mai bună a plecării lui Brian Harrigan era că îl lăsase pe Ranjit în posesia exclusivă a companiei acestei surprinzătoare, uimitoare, una peste alta destul de neobișnuite tinere. (Cu toate că Ranjit era destul de sigur că nu era chiar atât de tânără. Avea cel puțin doi sau trei ani mai mult ca el, după calcule. Poate chiar și mai mult.) El nu considera acel tête-à-tête drept o întâlnire romantică. Era prea prost informat despre întâlnirile dintre băieți și fete ca să facă acest salt, și oricum exista problema acelui Brian Harrigan care i se adresase lejer cu „iubito". Prin câteva indicii, de Soyza îi contură în parte portretul lui Brian Harrigan. Se dovedi că de fapt nu era american. Era canadian. Lucra pentru unul dintre acele lanțuri de hoteluri întinse în toată lumea, în prezent făcând ceva planuri pentru un alt hotel de lux pe o plajă din Trincomalee. Însă ea nu-i dădu și informațiile pe care Ranjit era cel mai curios să le afle. Totuși, își spuse în sinea lui, chiar nu era treaba lui dacă ea se culca cu el.

Când Ranjit se agăţă de numele Trincomalee, de Soyza păru jenată.

– Oh, desigur. Nu m-am gândit. Tu eşti de acolo. Ştii hotelul despre care vorbeşte Brian?

Ranjit recunoscu că aproape tot ce ştia despre hotelurile turistice din Trinco se reducea la faptul că erau extrem de scumpe. Apoi ea îl întrebă despre templul tatălui său, despre care ea, din nou în mod uimitor, părea să cunoască foarte multe lucruri. Ştia că fusese construit pe ceea ce se numea colina sacră a lui Shiva, ştia că fusese – sau cel puţin templul cel mare pe care îl dărâmaseră portughezii în 1624 fusese – unul dintre cele mai bogate locuri de închinare din toată Asia de Sud-Est, cu depozite imense de aur, mătăsuri şi tot felul de lucruri pe care călugării le adunaseră în istoria sa de o mie de ani. Ştia chiar şi despre teribila zi din 1624 când comandantul portughez, Constantine de Sa de Menzes, ordonase preotului principal al templului să cureţe lăcaşul de toate lucrurile de valoare şi să predea tezaurul vaselor portugheze din port, pentru că dacă nu face asta de Sa va întoarce tunul de pe corabia sa asupra templului. Preotul nu avusese de ales. Făcuse cum i se poruncise... apoi de Sa bombardase totuşi templul prefăcându-l în ruine.

– Hm, făcu Ranjit după ce ea se opri. Chiar ştii multe despre timpurile alea, nu?

Ea păru stânjenită.

– Presupun că da, dar îmi imaginez că nu chiar atâtea ca tine. De fapt, strămoşii mei au fost în general printre jefuitori.

La asta Ranjit nu avu alt răspuns în afara unui alt „hm“. Ieşiseră în grădina cu frangipani şi ghimbir înflorit şi stăteau unul lângă altul sub un pâlc de palmieri. Aveau în faţa ochilor vasta piscină a familiei Vorhulst, unde câţiva dintre colegii lui Ranjit, făcând cumva rost de costume de baie potrivite, jucau volei în apă.

Un servitor adusese din nou şampanie pentru Myra şi cola pentru Ranjit. Alţi oaspeţi o salutară pe Myra în treacăt şi unul sau doi şi pe Ranjit. Însă de Soyza nu părea interesată să pună capăt acelui tête-à-tête. Nici Ranjit nu era interesat. Ceea ce, reflectă el, era puţin curios, pentru că foarte rar îşi dorea să extindă vreo discuţie cu o fată.

De Soyza, descoperi Ranjit, călătorise prin toată Sri Lanka împreună cu părinţii şi iubea fiecare centimetru al insulei. Se miră să audă că Ranjit se îndepărtase rar de Trincomalee, în afară de timpul petrecut în prezent în Colombo şi câteva excursii cu şcoala.

– N-ai fost niciodată la Kandy? N-ai văzut căţărătorii urcându-se în copaci să adune nucile din care se face toddy?

Nu, de fiecare dată răspunsul era acelaşi. Nu fusese.

Cam tot pe atunci Mevrouw Vorhulst trecu pe acolo făcându-şi rondul ca să se asigure că oaspeţii sunt bine trataţi.

– Voi doi păreţi să vă simţiţi bine, observă ea aruncându-le o privire. Pot să vă mai aduc ceva?

– Nimic, mătuşă Bea, zise de Soyza. E o petrecere frumoasă.

Apoi după ce Mevrouw Vorhulst se îndepărtă, răspunse întrebării din ochii lui Ranjit:

– Păi, bineînţeles că noi toţi creolii ne cunoaştem între noi, iar mătuşa Bea chiar îmi e un fel de rudă. Când eram mică am petrecut aici aproape la fel de mult timp ca la mine acasă şi Joris a fost fratele mai mare pe care nu l-am avut. Avea grijă să nu mă înec când mă ducea pe plajă şi mă aducea înapoi la timp pentru somn. Apoi observă semnele nedumeririi pe faţa lui Ranjit: Ce nu e-n regulă?

El zise cu ton de scuză:

– Sunt puţin confuz. Tu i-ai spus Bea. Credeam că o cheamă – cum era? – Mevrouw.

Myra era destul de politicoasă ca să nu zâmbească prea mult.

– Mevrouw înseamnă „doamnă“ în olandeză. Numele ei este Beatrix. Apoi aruncă o privire la ceas și păru îngrijorată: Nu vreau să te țin departe de prietenii tăi. Ești sigur că nu preferi să faci o baie în piscină? Familia Vorhulst păstrează o serie de costume de baie în vestiare...

Era sigur, fără îndoială. Cât timp trecuse discutând, Ranjit n-ar fi putut spune. Myra de Soyza nu părea grăbită să încheie conversația, dar cândva mai târziu fu luată în grijă de aproape uitatul Brian Harrigan. Le reaminti de existența lui trăgând cu ochiul, apoi intrând în mica lor grădină cu palmieri. Părea supărat.

– Am încercat să te găsesc peste tot, îi spuse Myrei.

Ea se ridică zâmbindu-i.

– Mi se pare că ai avut suficientă companie, zise ea.

– Te referi la fata care mi-a arătat locurile? Mi-a fost de foarte mult ajutor. E o casă mare și veche. Ziduri groase de un metru, numai din nisip, coral și tencuială, așa că la ce le-ar mai trebui aer condiționat? Dar ai uitat că avem rezervare la cină?

Myra uitase; își ceru scuze, îi spuse lui Ranjit cât de mult îi făcuse plăcere conversația și dispăru.

Ranjit nu părăsi petrecerea. Rămase, deși nu părea să mai fie la fel de distractiv. Se gândi și respinse ideea unei băi în piscină; petrecu un timp în grupul de studenți care se adunaseră în jurul lui Joris Vorhulst, unde se discutau cam același tip de lucruri care fuseseră deja discutate în clasă; se așeză puțin alături de cei câțiva invitați care urmăreau și comentau programul de știri de la televizorul din micul cort situat lângă zidul grădinii. Știrile, desigur, nu erau amuzante. În Coreea niște nord-coreeni supărați eliberaseră, aparent deliberat, o haită de câini răi și posibil turbați în apropierea graniței dintre Nord și Sud. Nimeni nu fusese mușcat. Trei dintre câini muriseră călcând pe o mină, iar restul fuseseră

rapid mitraliați de un detașament de grăniceri ai Republicii Coreea de Sud, și toată lumea căzuse de acord că nu e nevoie să se ia nicio măsură împotriva Coreei de Nord.

De fapt, Ranjit găsi surprinzător de ușor să poarte conversații cu acei străini – despre situația internațională încordată, despre necesitatea construirii cârligelor spațiale Artsutanov pentru ca oamenii obișnuiți să poată avea o speranță să călătorească în spațiu, despre cât de cumsecade sunt gazdele Vorhulst, despre zeci de alte subiecte. În final discuțiile se încheiară atunci când musafirii începură să se rărească. Ranjit înțelese de aici că ar fi timpul să plece și el.

Petrecerea îi făcuse plăcere, mai ales prima parte a ei, și nu se îndoia că ceea ce o făcuse atât de frumoasă fusese întâlnirea cu Myra de Soyza.

Pe drumul de întoarcere în campus Ranjit se pomeni gândindu-se – nu ca orice băiat despre o fată, firește – ce persoană interesantă era Myra de Soyza. Și întrebându-se care ar fi cea mai bună cale să-l ucidă pe Brian Harrigan.

De asemenea, Ranjit fu bucuros când se întoarse să-și petreacă vara la Trincomalee. Ganesh Subramanian presupusese că fiul său voia să-și ocupe timpul cu noi atacuri asupra acelei dificile și misterioase probleme a lui Fermat. Avea doar parțial dreptate. Ranjit nu uitase de teorema lui Fermat. Continua să-și facă apariția în mintea sa în momente inoportune, mai des de când Myra de Soyza îi redeșteptase amintirile. Dar de fiecare dată făcea tot posibilul s-o alunge. Ranjit Subramanian știa când era învins.

În orice caz avea alte lucruri cu care să-și ocupe mintea. Unul dintre călugări îi spusese că pe plajă se renova unul dintre vechile hoteluri din Trincomalee și studenții aflați în vacanță puteau obține slujbe ușoare și bine plătite. Ranjit verifică. Existau asemenea

slujbe. Obținu una, și pentru prima dată în cei optsprezece ani de viață Ranjit pentru să-și plătească singur drumul pe lume.

După cum i se promisese, slujba nu era grea deloc. Denumirea oficială era „dispecer aprovizionare". Îndatoririle lui erau: unu, să înregistreze încărcătura de materiale a fiecărui camion care sosea; doi, să alerge să spună imediat șefului de echipă dacă vreunul dintre acele camioane încerca să părăsească incinta cu o parte din bunuri aflate încă la bord; și trei, în fiecare dimineață la sosirea la locul de muncă să inventarieze rapid toate stocurile de materiale de construcții care sosiseră în ziua anterioară ca să se asigure că nu dispăruse vreo parte mare a lor în timpul nopții. Paznicii particulari angajați de compania hotelieră aveau ordine să-l sprijine în caz de nevoie. Și ei erau bine motivați să-și facă bine treaba, fiindcă fuseseră informați că orice pierdere provocată de furturi le va fi scăzută din salariu.

Ranjit avea de asemenea patru mici, dar foarte activi asistenți personali.

Nu erau pe statul de plată al hotelului și nici ei, nici mama lor nu figurase în planurile pentru vară ale lui Ranjit. Practic se alesese cu ei într-o zi când bătrânul Ganesh Subramanian îi dăduse fiului său câțiva saci cu mâncare despre care bucătarul spusese că se va strica dacă nu e mâncată imediat.

– Du-i doamnei Kanakaratnam, zise. Știi tu, soția lui Kirthis Kanakaratnam. Ți-l amintești pe Kirthis? A fost arestat în Colombo pentru posesia a ceea ce ei numeau bunuri furate.

Cu memoria împrospătată, Ranjit aprobă.

– Mă tem că familia lui trece prin momente grele, continuă tatăl lui. Le dau voie să stea în vechea mea casă de oaspeți. Ții minte unde e, sunt convins. Te rog, du-le astea din partea mea.

Ranjit nu avu nicio obiecție. Și nici nu-i fu greu să găsească locul. Unul dintre vechii lui tovarăși de joacă, fiul unui inginer

de căi ferate care făcea diverse munci pentru templu, locuise acolo când Ranjit era mic, iar Ranjit își amintea bine casa.

Nu se schimbase mult. Grădinița din față pe care o îngrijea nevasta inginerului era acum în parte folosită pentru legume și în parte invadată de buruieni. Clădirii înseși, se gândi Ranjit, i-ar fi prins bine o vopsea proaspătă. Era mai mică decât își amintea Ranjit, trei camere mici cu o privată în spate și o fântână cu pompă la marginea îndepărtată a terenului.

Oricum, casa era goală. Ranjit se întreba dacă putea să intre dacă nu era nimeni acasă, dar nu putea să lase pur și simplu mâncarea pe jos. Bătu la ușa neîncuiată, salută cu voce tare, apoi intră.

Prima încăpere era bucătăria – o plită cu propan; chiuvetă fără robinet, dar cu scurgere și un bidon mare de plastic pentru apă, aproape gol; masă și scaune; și cam atât. Imediat alături era o cameră mai mică, evident dormitorul cuiva după canapeaua cu perne și teancul de așternuturi împăturite la un capăt. A treia cameră era cea mai mare, dar și cea mai aglomerată: două leagăne, două paturi, trei sau patru scrinuri, câteva scaune...

Și încă ceva.

Ceva se schimbase față de cum arătase când Ranjit era copil. Atunci observă că în colțul camerei copiilor se vedea urma a ceva scris pe perete, iar când se uită mai atent văzu o inscripție aproape ștearsă, scrisă în sanscrită.

Bineînțeles! Era colțul de nord-est al casei și acolo fusese cândva colțul de puja al casei, spațiul sacru pentru venerare și rugăciune care se găsea în căminul fiecărui hindus temător de zei. Dar ce devenise acum acesta? Unde era statueta reprezentându-l pe Shiva – sau pe oricare dintre zei – pe micul său piedestal? Unde era containerul cu tămâie sau tava pentru ofrandele de flori, sau oricare obiect necesar ritualului de adorare? Nu exista nimic! Trecuseră mulți ani de când Ranjit nu se mai considerase în vreun fel religios, dar

când se uită la grămada de haine de copii spălate, dar neîmpăturite în colțul care fusese cândva spațiul sacru puja simți un fel de, ei bine, aproape repulsie. Nu așa ar trebui să se poarte o familie hindusă cumsecade, atee sau nu.

Când auzi voci afară și ieși să se prezinte, deveni și mai puțin sigur că era o familie hindusă cumsecade. Capul ei, soția lui Kirthis Kanakaratnam, nu era îmbrăcată ca o femeie hindusă. Purta o salopetă bărbătească și ghete bărbătești și trăgea după ea un cărucior de copil în care se aflau, printre alte articole mai mici, două bidoane mari de plastic cu apă și o fetiță. Mai erau trei copii, o fată de zece sau doisprezece ani ducând în spate o altă fetiță, încă și mai mică, și un băiat care ducea în joacă pe umeri un sac de pânză plin cu ceva.

- Bună ziua, le zise Ranjit tuturor în general. Eu sunt Ranjit Subramanian, fiul lui Ganesh Subramanian, care m-a trimis să vă aduc câte ceva. E înăuntru pe masă. Dumneavoastră trebuie să fiți doamna Kanakaratnam.

Femeia nu negă. Dădu drumul căruciorului și aruncă o privire pasagerului adormit ca să se asigure că încă doarme. Apoi îi întinse mâna.

- Sunt soția lui Kanakaratnam. Mulțumesc. Tatăl tău a fost foarte bun cu noi. Pot să-ți ofer o cană cu apă? Nu avem gheață, dar probabil îți e sete după ce ai cărat toate astea până aici.

Îi era, și bău recunoscător apa turnată dintr-unul dintre bidoane. (Toată apa lor de băut, explică ea, trebuia adusă de la distanță. Mai demult, tsunami-ul din Ziua Darurilor le inundase fântâna cu apă sărată din golf și nu mai putuse fi recuperată. Era bună de spălat sau pentru gătit anumite mâncări, dar nu ca să potolească setea.)

Doamna Kanakaratnam, observă el, era o femeie trecută de treizeci de ani, aparent sănătoasă, nu lipsită de atractivitate, și nici foarte proastă, dar serios certată cu o lume care se întorsese

împotriva lor. O altă particularitate a ei era că nu-i plăcea în mod deosebit să i se spună doamna Kanakaratnam. Îi explică că atât ea, cât și soțul ei nu se bucurau deloc să fie blocați în acel capăt de lume tropical numit Sri Lanka. Ar fi vrut să se afle acolo unde se întâmplau lucrurile – adică probabil în America. Dar fuseseră nevoiți să se stabilească în altă țară pentru că ambasada americană le respinsese cererea de viză. Emigraseră într-un loc cu totul diferit – Polonia – și nici acolo nu le mersese bine.

– Așadar, zise ea cu un ton apropiat de sfidare, am făcut ce am putut. Ne-am luat nume americane. Nici nu mă mai lasă să-i spun Kirthis. A adoptat numele George, iar eu sunt Dorothy. Dot pe scurt.

– E un nume drăguț, remarcă Ranjit. De fapt nu avea nicio părere despre nume. Voia doar să mai atenueze ostilitatea din vocea ei.

Aparent avu succes, pentru că ea deveni vorbăreață, explicându-i că le pusese copiilor nume asemănătoare atunci când apăruseră. Un timp Dot Kanakaratnam născuse câte unul la fiecare doi ani. Mai întâi Tiffany, cea mai mare de unsprezece ani, apoi băiatul, Harold, acum în vârstă de nouă ani, și Rosie și Betsy de șapte și cinci ani. Pe nepregătite spuse că soțul ei era acum la pușcărie; anunță vestea într-un asemenea fel încât Ranjit consideră că e mai bine să nu comenteze.

Când avu ocazia să facă un comentariu, Ranjit aprecie că sunt copii destul de drăguți, uneori dulci și uneori amuzant de imprudenți, muncind mereu din greu la afacerea riscantă și dificilă, dar amuzantă de a crește mari. Ranjit descoperi că-i plac. Atât de mult încât înainte de a pleca de la Kanakaratnam se oferi să-i ducă pe copii la plajă în următoarea lui zi liberă.

Asta era peste patruzeci și opt de ore. Ranjit își petrecu o mare parte a acestui timp întrebându-se dacă putea face față

responsabilității. De exemplu dacă vreunul dintre ei trebuia să, știți voi, să meargă?

În cele din urmă Tiffany se ocupă de problemă fără să i se ceară. Când Rosie trebuia să facă pipi, Tiffany o îndruma spre valurile liniștite, unde diluția masivă oferită de golful Bengal avea grijă de cerințele sanitare. Iar când Harold avea nevoie, Tiffany îl ducea de mână la una dintre toaletele mobile ale muncitorilor fără să-i facă lui Ranjit vreo problemă. Între timp mărșăluiau împreună împroșcând prin apele puțin adânci, cu Ranjit conducând procesiunea ca un gânsac urmat de copii ca de niște boboci. La prânz mâncau sendvișuri de la bufetul muncitorilor. (Muncitorii nu păreau să se supere. Și lor le plăceau puștii.) În cele mai fierbinți ore ale zilei copiii moțăiau printre palmierii de deasupra liniei fluxului, iar când Tiffany poruncea timp de odihnă, se așezau și îl ascultau pe Ranjit spunându-le povești minunate despre Marte, Lună și marele neam al sateliților lui Jupiter.

Desigur, în alte părți ale lumii lucrurile erau mai puțin amiabile. În școlile israeliene fetițe palestiniene de zece ani se aruncau în aer împreună cu toată lumea din jurul lor. În Paris, patru nord-africani înrăiți își demonstrau sentimentele față de politica franceză asasinând doi paznici ai Turnului Eiffel și azvârlind unsprezece turiști de pe platforma superioară. Lucruri la fel de rele se petreceau la Veneția, Italia și la Belgrad în Serbia, și unele chiar și mai rele la Reykjavik, Islanda... iar acei câțiva conducători ai lumii ale căror țări se întâmpla să nu fie în flăcări – încă – ajunseseră la capătul răbdărilor încercând să găsească o cale de a face față situației.

Lui Ranjit însă nu prea îi păsa...

Mă rog, nu. Îi păsa destul de mult de astfel de lucruri când se gândea la ele, dar făcea tot posibilul să nu se gândească prea mult.

Prin asta semăna oarecum cu chefliii nebuni din povestirea lui Edgar Allan Poe „Masca morții roșii". Lumea lui, ca și a lor,

era irecuperabil bolnavă. Dar între timp soarele era cald și copiii erau încântați când le arăta cum să prindă țestoase stea și să încerce să le pună la întrecere, și când le spunea povești. Copiilor le plăcea să asculte poveștile lui Ranjit aproape la fel de mult pe cât îi plăcea lui să le spună.

Destul de nostim, în același timp unii sau toți (rareori era posibil de spus cum ar fi corect) Marii Galactici încercau să predea unei cu totul alte clase de ființe vii o lecție oarecum similară.

Acele alte creaturi nu erau bineînțeles broaște țestoase, cu toate că aveau carapace dure ca ale țestoaselor și un IQ la fel de scăzut. Ceea ce Marii Galactici încercau să le învețe era utilizarea uneltelor.

Aceasta era una dintre foarte multele probleme autoimpuse ale Marilor Galactici. O minte umană ar putea-o considera o tentativă de ridicare a standardelor ființelor galaxiei.

Ideea lor era că dacă acele carapace dure ar învăța să utilizeze o pârghie, un cârlig sau o nicovală, atunci ar putea face primii pași spre zorii inteligenței. Iar dacă așa ceva s-ar întâmpla, ar putea merge și mai departe sub microtutela Marilor Galactici. Într-adevăr, ar putea parcurge drumul până la o tehnologie incipientă fără să fi descoperit distracții nedorite ca subjugarea, exploatarea sau războiul.

Ei bine, acest program avea să dureze mult, mult timp. Dar Marii Galactici aveau suficient timp la dispoziție și considerau că merită încercat. Credeau că timpul lor merita cheltuit dacă, în lunga istorie viitoare a universului, măcar o singură specie ar ajunge să evolueze până la a se ocupa de transmisiuni și colonii spațiale fără să fi învățat pe parcurs arta crimei. Marii Galactici erau cu siguranță inteligenți și puternici. Dar uneori erau și naivi.

9.

ZILE LENEȘE

Una peste alta, Ranjit era destul de mulțumit de vară. Slujba era ușoară și nimănui nu părea să-i pese dacă își aducea cei patru boboci cu el la lucru. Nu trebuia să-și facă probleme cu ei, insistă Dot, decât în zilele când ea era absolut nevoită să plece din casă. Totuși existau destul de multe astfel de zile. Uneori se întâmpla din cauză că trebuia să-și caute de lucru, deși nu prea avea noroc de așa ceva. Cel mai adesea era silită să vândă încă câteva din lucrurile lor ca să-și țină copiii hrăniți și îmbrăcați.

Ranjit observă că absențele deveneau din ce în ce mai frecvente. Se gândi că poate Dot căpăta încredere în el. Nu-l deranja. Fie din interes, fie din simplă politețe, copiii păreau încântați atât de poveștile lui, cât și de trucurile sale matematice. Anii petrecuți de Ranjit frământându-și creierii cu teoria numerelor nu fuseseră cu totul irosiți. Alături de colegii lui învățase jocuri cu numerele despre care profanii de rând nici nu auziseră.

De exemplu, era unul numit înmulțirea țăranului rus. Pentru început Ranjit hotărî că numai Tiffany era destul de școlită ca să învețe înmulțirea. Celorlalți le spuse:

– Să nu vă simțiți prost dacă nu știți să înmulțiți numere. Pe vremuri existau destui adulți, în special în locuri ca Rusia, care nu știau cum se face. Așa că au inventat o șmecherie. Au numit-o „înmulțirea rusească" și uite cum funcționează. Mai întâi scrii cele două numere unul lângă altul, așa. Să zicem că vrem să înmulțim 21 cu 37.

Scoase din buzunar carnețelul pe care fusese prevăzător să-l ia la el și scrise repede, arătându-le pagina:

21 37

– Apoi... știți cum se dublează un număr? Bun. Dublăm numărul din stânga, adică 21, și înjumătățim numărul din dreapta, le scriem sub primele numere. Obținem...

21 37
42 18

A mai rămas 1 după ce am înjumătățit numărul din dreapta, dar nu vă faceți probleme. Lăsăm acest 1 rămas deoparte. După aceea dublăm și înjumătățim iar numerele următoare și așa mai departe, până când numărul din dreapta ajunge la 1.

21 37
42 18
84 9
168 4
336 2
672 1

Ori de câte ori numărul de pe coloana din dreapta e par, ștergem pur și simplu întreaga linie.

21 37
84 9
672 1

Și adunăm numerele de pe coloana din stânga:

21	37
84	9
672	1
777	

Dedesubt Ranjit scrise triumfător: 21 x 37 = 777 și declară:

– Acesta este rezultatul!

Ranjit așteptă o reacție. De fapt obținu patru, diferite. Micuța Betsy replică bătând din palme, aplaudând succesul lui Ranjit. Rosie părea mulțumită, dar nedumerită, Harold se încrunta, iar Tiffany întrebă politicos dacă ar putea împrumuta pixul și hârtia de la Ranjit. El privi peste umărul ei când scria:

37 x 2 = 74

21 : 2 = 10,5

10,5 x 74 = 777

– Da, anunță ea, e corect. Te rog, mai dă-mi două numere.

El îi dădu un exercițiu ușor, 8 ori 9, apoi încă unul și mai ușor când Harold ceru și el o șansă. O avu, și părea că ar fi fost mulțumit să continue încă mult timp cu înmulțiri rusești elementare, dar fetele mai mici începuseră să se răzvrătească. Ranjit amână pentru altă dată ideea de a le arăta de ce înmulțirea rusească era un exemplu de aritmetică binară. Satisfăcut de succesul primei sale lecții de teoria numerelor cu copiii, zise:

– A fost distractiv. Acum hai să mai prindem niște țestoase.

Gamini Bandara ajunse în Sri Lanka după cum fusese stabilit, dar când îl sună pe Ranjit își ceru scuze. Programul lui era chiar mai încărcat decât își dăduse el seama. Nu putea să vină la Trincomalee de data asta, l-ar deranja mult pe Ranjit să vină el la Colombo în vizită?

Ranjit se supără puțin și nu o ascunse foarte bine.

– Ei bine, zise, nu știu dacă pot pleca de la slujbă.

Dar Gamini fu convingător și în cele din urmă șeful de echipă de pe șantier îl lăsă binevoitor pe Ranjit să-și ia câte zile libere vrea (având un cumnat bucuros să-i ia locul lui Ranjit, și banii lui, cât timp era el plecat). Iar Ganesh Subramanian făcu tot posibilul să-l ajute. Ranjit se temuse că tatăl său s-ar putea supăra din cauza reapariției lui Gamini în peisaj. Dar n-o făcu. Fiind o vizită aparent scurtă și în special una care avea loc la o distanță considerabilă, nu constituia o problemă. Ganesh făcu lucrurile cât mai ușoare posibil pentru fiul său.

– Autobuz? zise el cu un gest de respingere. Categoric n-o să iei autobuzul. Am o dubiță a mea pe care eu n-o folosesc. Ia-o, Ranjit. Păstreaz-o cât vrei. Cine știe, poate că însemnele templului de pe uși o să-i descurajeze pe oamenii rău intenționați să-ți dezumfle cauciucurile.

Astfel că Ranjit sosi în Colombo cu un rucsac umplut cu haine pentru câteva zile aruncat în spatele dubiței. În mod ciudat, Gamini îl informase că va sta la un hotel și nu în casa tatălui lui. Ranjit înțelegea alegerea acelui anume hotel – avea un bar pe care cei doi băieți îl vizitaseră destul de des în peregrinările lor prin oraș – dar era surprins că tatăl lui Gamini îl lăsa liber fie și pentru o noapte.

Când Ranjit ceru să fie anunțat, recepționerul scutură din cap, indicând spre bar. Într-adevăr, acolo se afla Gamini, și nu era singur. Avea câte o fată de fiecare parte și o sticlă de vin pe jumătate goală pe masă.

Toți trei se ridicară să-l întâmpine pe Ranjit. Fata blondă se numea Pru; cealaltă, al cărei nume era Maggie, avea un păr de culoarea rujului de buze, o culoare care n-avea cum să fie produsă de genele umane.

– Le-am cunoscut în avion, zise Gamini când termină prezentările. Sunt americance. Spun că sunt studente la Londra, dar merg la Universitatea de Arte – cea la care singurul lucru pe care îl înveți este cum să arăți bine. Au!

Ultima parte venea de la faptul că Maggie, cea imposibil de roșcată, îl ciupise de ureche.

– Nu da atenție bârfelor, îl instrui ea pe Ranjit. Eu și Pru învățăm la Camberwell. E un colegiu de artă unde profesorii te pun la treabă. Gamini n-ar rezista nicio săptămână acolo.

Făcându-și curaj, Ranjit întinse mâna. Cele două fete i-o strânseră cu putere, una după alta.

– Eu sunt Ranjit Subramanian, zise el.

Cea numită Maggie vorbi:

– O, știm cine ești, îl informă ea. Gamini ne-a spus tot ce era de spus despre tine. Ești o persoană scundă cu nume lung și îți petreci tot timpul rezolvând o unică problemă de matematică. Gamini spune că dacă o s-o rezolve cineva vreodată, tu o să fii acela.

Ranjit, care încă suferea de ocazionale atacuri de vinovăție pentru că neglijase teorema lui Fermat, nu fu sigur ce răspuns să dea. Se uită la Gamini în căutare de ajutor, dar însăși expresia de pe chipul lui Gamini aducea puțin cu vinovăția.

– Auzi, Ranj, începu el cu un ton și mai plin de remușcări decât fața lui. Mai bine îți spun chiar acum veștile proaste. Când ți-am scris, speram să avem parte de cel puțin vreo două zile împreună. Clătină din cap: N-o să se întâmple asta. Tata a făcut programări solide pentru amândoi pe fiecare zi, începând de mâine. Familia, știi tu.

Ranjit știa, amintindu-și acele zile dinainte de plecarea lui Gamini la Londra. Lăsă să i se citească dezamăgirea pe față.

– Eu am o săptămână, mașină și toate alea.

Gamini ridică din umeri răzvrătit.

– N-am ce-i face. Mă voia chiar și în seara asta la cină, dar i-am spus clar că nu. Îl analiză pe Ranjit o clipă, apoi zâmbi: La naiba, mă bucur că te văd! Hai să te îmbrățișez!

Asta Ranjit voia să facă, la început astfel încât Gamini să nu se simtă jenat în fața fetelor, apoi, când trupul suplu și cald al lui Gamini se lipi de al lui, îi răspunse cu reală afecțiune.

– Oricum, zise Gamini, încă n-ai băut nimic. Pru, te ocupi tu de asta, te rog?

Știind că fetele studiau ceva în domeniul artistic, Ranjit încercă să converseze.

– Așadar vrei să devii artistă? o întrebă pe Maggie.

Ea îi aruncă o privire incredulă.

– Ce, să mor de foame? În niciun caz! Sunt aproape sigură că o să ajung să predau arta într-unul dintre colegiile din jurul Trentonului, New Jersey, unde locuiesc ai mei. Sau pe unde va lucra soțul meu, când o să am unul.

Blonda, Pru, interveni:

– O, mie mi-ar plăcea să fiu artistă, Ranjit. Deși n-o să reușesc. Nu am deloc talent artistic, dar nu vreau să mă întorc la familia mea în Shaker Heights. Sper să găsesc un post la o casă de licitații ca Sotheby's. Bani frumoși, oameni interesanți cu care să lucrez, și aș fi înconjurată de artă chiar dacă nu o creez eu.

Maggie îi întinse lui Ranjit paharul de arrack cu cola, râzând:

– Mari șanse ai!

Pru întinse un picior pe lângă ale lui Gamini și o lovi.

– Măgărițo, făcu. Nu zic că imediat. Începi ca intern, și poate că primul lucru pe care ți-l dau să-l faci este să iei numerele plăcuțelor de licitații pe care le ridică cei din spatele sălii – știți, acolo unde nu se uită licitatorul principal. Ranjit? Nu-ți place arrack și cola?

Ranjit nu avea un răspuns prea bun. De fapt, îi plăcuse destul de mult când el și Gamini explorau Colombo, dar nu mai băuse așa ceva de când plecase prietenul său. Când îl gustă, îi alunecă plăcut pe gât. La fel și următorul.

Cu toate că seara nu fusese așa cum se aștepta Ranjit, nu se desfășură rău deloc. La un moment dat fata pe nume Pru se despărțise de Gamini și se așezase lângă Ranjit. El observă imediat trei lucruri în legătură cu ea. Era caldă, era moale și mirosea destul de frumos. Oh, nu așa de frumos ca Myra de Soyza, sau nici măcar la fel de frumos – într-un fel diferit, desigur – ca Mevrouw Beatrix Vorhulst, dar totuși plăcut.

Ranjit nefiind prost, era conștient că mirosul femeilor provenea în principal dintr-un produs care se putea cumpăra la orice farmacie. N-avea importanță. Era oricum plăcut, iar Pru mai avea și alte calități, printre care senzația de bine pe care i-o dădea sprijinindu-se pe brațul lui și, destul de des, știa să spună lucruri amuzante. Toate la un loc, Ranjit decise că se distra destul de bine.

Dar pe măsură ce seara trecea, își dădea seama că îi rămâneau în minte câteva întrebări fără răspuns. Când cele două fete plecară la toaletă, avu ocazia să abordeze unele dintre probleme. Pentru început îl întrebă pe Gamini dacă petrecuse mult timp cu ele la Londra. Gamini păru surprins.

– N-am văzut-o pe niciuna până când s-au urcat în avionul de Dubai și ne-am luat de vorbă.

– Înțeleg, făcu Ranjit, cu toate că nu era deloc sigur că înțelegea. Pentru lămurire întrebă: Ce-i cu prietena ta Madge?

Gamini îl privi îndelung, amuzat.

– Știi care-i problema ta, Ranjit? Îți faci prea multe griji. Madge e în Barcelona, probabil cu oricine ar fi ăla care-i trimite mesaje la fiecare oră. Mai ia-ți ceva de băut.

Ranjit își luă. De fapt își luară amândoi, la fel și cele două fete atunci când reveniră. Însă nu era chiar la fel ca înainte. Băutura lui Ranjit rămase neterminată în fața lui, la fel și majoritatea celorlalte. Pe urmă Maggie șopti ceva la urechea lui Gamini.

– Of, bine, îi spuse Gamini; apoi către Ranjit: Mă tem că asta a fost tot. Mă bucur că te-am văzut din nou, dar tata și cu mine trebuie să plecăm la bunica mâine dis-de-dimineață. Avem de făcut bagaje. Se ridică, zâmbind: Ne îmbrățișezi, da?

Ranjit se conformă, și primi o îmbrățișare și de la Maggie.

– Apropo, adăugă Gamini întorcându-se să plece, nu-ți face probleme cu nota de plată. Se trece în contul tatei. Hai, bombonelelor.

Și el și Maggie își croiră drum printre mese spre ușă, iar Ranjit înțelese ce implica pluralul.

Și iată-l pe Ranjit, singur cu fata pe nume Pru.

Îi lipsea experiența care să-i spună ce se aștepta de la el în asemenea circumstanțe. Însă văzuse destule filme americane care să-i dea un indiciu.

– Mai vrei ceva de băut? întrebă politicos.

Ea scutură din cap, zâmbind. Făcu semn cu capul spre paharul aproape plin din fața ei.

– Abia l-am atins pe ultimul. Oricum, cred că încă ceva de băut ar fi inutil, nu-i așa?

Așa era, dar el nu mai avea idei pentru următorul pas. În filme, în acest punct bărbatul o putea întreba pe femeie dacă ar vrea să danseze. Asta nu era o opțiune valabilă; în barul hotelului nu se dansa, și oricum Ranjit nu știa să danseze.

Pru îl salvă.

– A fost o seară foarte frumoasă, Ranjit Subramanian, zise ea, dar mâine vreau să mă scol și să admir câteva peisaje. Crezi că ospătarul mi-ar putea chema un taxi?

Ranjit fu mirat.

– Nu stai în hotelul ăsta?

– Am rezervat camere înainte de a pleca din Londra și am luat ce ni s-a oferit. E cam la cinci minute distanță.

Aici Ranjit știu ce are de făcut, și o făcu. Pru se bucură să călătorească în dubița lui – chiar dacă Ranjit era puțin băut la volan – și o interesă să afle despre statutul tatălui lui Ranjit, alături de un rezumat al lungii și coloratei istorii a templului Tiru Koneswaram. Atât de mult încât îl invită să se trezească cu o ceașcă de cafea când ajunseră la hotelul ei.

Agenția de turism din Londra le cazase pe fete la un hotel pentru tineret, cu mulți tineri care făceau holul puțin cam prea zgomotos pentru o conversație, așa că Pru îl invită pe Ranjit în camera ei. Stătură de vorbă, așezați confortabil unul lângă altul, iar apropierea își exercită magia. Într-o oră Ranjit își pierduse virginitatea, sau cel puțin virginitatea cu sexul opus. Îi plăcu foarte mult. La fel și lui Pru, suficient cât s-o facă de două ori înainte de a adormi în cele din urmă.

Soarele era sus și cald când îi trezi zgomotul unei chei în broască. Era Maggie, și nu păru surprinsă să-i găsească pe Ranjit și Pru împreună într-unul dintre cele două paturi ale camerei. Gamini? O, el plecase de mult, sărise din pat direct în haine când sunaseră de la recepție să-l anunțe că tatăl lui îl aștepta în hol.

– Și oricum, zise Maggie aruncându-i lui Pru o privire întrebătoare, trebuia să mergem la masa de prânz la ambasadă cu vărul profesorului nostru de desen după natură, iar acum e zece și un sfert.

Ranjit, care se îmbrăca pe cât putea de repede, luă asta drept o aluzie că ar trebui să dispară. Ceea ce nu știa era cum să se despartă Pru, iar de data asta ea nu-l ajută. Îi oferi din inimă un sărut de rămas-bun. Dar când încercă să sugereze că dacă voiau să se

plimbe el era disponibil, ea nu găsi nicio posibilitate de a-i face loc printre celelalte obligații ale lor din timpul zilei și nici altă dată.

Ranjit înțelese mesajul. O sărută din nou, de data asta cu o intensitate mult mai scăzută, îi făcu cu mâna lui Maggie și plecă.

Înapoi în dubiță, cugetă asupra situației. Avea dubița și libertatea pentru cel puțin o săptămână. Dar nu exista nimic care să-l țină în Colombo și nimic care să-l atragă în altă parte a Sri Lankăi. Așa că ridică din umeri, porni motorul și începu lungul drum de întoarcere în Trinco.

O oră mai târziu părăsise Colombo și se întreba ce va spune tatăl său dacă va returna dubița atât de repede. Însă cele mai multe din întrebările lui se refereau la subiectul Pru N-am-Știut-Niciodată-Și-Mai-Cum. De ce se purtase ea astfel – ba nu, în mai multe feluri contradictorii – în scurta, dar, cel puțin pentru Ranjit, foarte semnificativa lor relație? Parcursese deja treizeci de kilometri pe drum când ajunse la un răspuns satisfăcător.

Mă rog, „satisfăcător" nu era cel mai potrivit cuvânt. Era destul de sigur că avea o explicație, dar nu-i plăcea deloc. Concluzia lui era că acțiunile lui Pru erau consecințe ale culorii pielii sale. Să facă sex cu un asiatic scund și cu pielea închisă la culoare – ce nume foloseau cei din clasa socială a lui Pru pentru o astfel de persoană? O, da. „Goș." De la gentleman oriental șmecher. Să facă sex cu un astfel de bărbat ar putea fi un experiment plăcut când nu știa nimeni despre asta în afara unei alte tinere implicate în aceeași acțiune. Dar nu era acceptabil când poți fi văzut de oameni în stare să povestească celor din Londra, sau celor din Shaker Heights, indiferent ce ar fi Shaker Heights.

Aproximativ o oră gândurile lui Ranjit fură întunecate. Totuși nu rămaseră așa. Indiferent ce ar fi fost în mintea lui Pru, era plăcut să-și amintească lucrurile pe care le făcea trupul ei în timp ce ea le gândea. Fusese, admise Ranjit în sinea lui, una dintre cele mai

intense experiențe ale vieții lui. Bun, părea a fi un eveniment unic cu acea parteneră, dar existau și alte femei pe lume, nu-i așa? Inclusiv unele care nu-și făceau probleme din cauza culorii pielii lui.

Inclusiv, de exemplu, Myra de Soyza?

Era o idee nouă și interesantă pentru Ranjit. Experimental stabili o nouă sarcină pentru imaginația lui, reluarea amintirilor nopții petrecute în pat cu Pru Cumva, dar s-o înlocuiască pe Pru în rolul Femeii Partener cu însăși Myra.

Ranjit nu se mai gândise până atunci la Myra chiar în acest fel, dar descoperi că nu îi venea greu. Era și destul de agreabil, însă din nefericire începu să-i apară în minte hotelierul canadian, Brian Harrigan. Partea asta nu era deloc plăcută.

Fără tragere de inimă, Ranjit renunță la experiment și, străduindu-se să nu se gândească la nimic, continuă pur și simplu să conducă.

Soarele aproape apunea când ajunse în sfârșit la Trincomalee. Ranjit se gândi să se întoarcă în camera lui goală, dar își dorea să stea de vorbă cu cineva – mă rog, nu despre Pru Fără-Alt-Nume, bineînțeles, ci pur și simplu să stea de vorbă. Alese să se îndrepte spre casa familiei Kanakaratnam, și câștigă.

Erau toți înăuntru. Deși ușa era închisă putea auzi vocea lui Dot Kanakaratnam, dar numai a ei. Când Tiffany răspunse la bătaia în ușă și îl lăsă să intre, o văzu pe mama ei stând la masă și vorbind la telefonul mobil. (Ranjit nu știa că are unul.) Când îl zări stând în prag mai spuse rapid câteva cuvinte și închise telefonul. În expresia de pe chipul ei era ceva ce îl tulbura pe Ranjit – furie? tristețe? N-ar fi putut spune. Ea nu zise decât:

– Te-ai întors devreme, Ranjit. Credeam că o să-ți petreci mai mult timp cu prietenul tău.

– Așa credeam și eu, răspunse bosumflat, dar nu a mers. M-am simțit bine totuși. Nu intenționase să le spună exact cât de bine,

ci mai degrabă despre cât de interesant era Colombo, dar expresiile de pe fețele copiilor îl opriră. S-a întâmplat ceva? întrebă.

Dot răspunse pentru întreaga familie.

– E vorba de George. Soțul meu. A evadat.

Era o veste care depășea tot ce ar fi putut spune Ranjit. Ceru detalii. George Kanakaratnam, dintr-un insondabil motiv al poliției, era transferat dintr-o închisoare în alta. Avusese loc un accident rutier. Gardianul și șoferul muriseră. Kanakaratnam nu, și pur și simplu plecase de acolo.

– Poliția din Trinco a fost aici toată ziua, povesti Harold când mama lui făcu o pauză să-și recapete suflul. Spun că tati a fugit cu o barcă. Era un pod peste un râu destul de mare mai jos pe drum.

– Dar nu era sânge acolo, spuse Rosie triumfătoare, zăpăcindu-l pe Ranjit. Lui i se părea că de la doi morți ar fi trebuit să fie sânge pe undeva la locul accidentului.

Tiffany lămuri problema.

– Vrea să zică că nu era sânge în interiorul dubei, decât în jurul scaunelor din față. Așa că probabil tata nu a fost rănit.

Dot întâlni ochii lui Ranjit cu o privire ostilă.

– Tu te gândești la George ca la un pușcăriaș, dar pentru ei e tatăl lor. Firește că îl iubesc, îl informă ea. Apoi, cu ton prietenos: Vrei o ceașcă de ceai? Ne-ar plăcea să aflăm totul despre călătoria ta.

Supunându-se îndemnului ei, Ranjit se așeză la masă. Însă nu avu nicio șansă să-și spună povestea, fiindcă Tiffany flutura din mână. Când vorbi, nu i se adresă lui Ranjit, ci mamei ei.

– Ar trebui să-i spunem acum despre scrisoare? întrebă ea.

Dot îi aruncă lui Ranjit o privire șocată.

– O, îmi pare rău. S-au întâmplat atâtea încât am uitat pur și simplu. Căută o clipă prin grămada de hârtii de pe masă, apoi extrase un plic și i-l întinse lui Ranjit: L-a adus unul dintre călugări.

A stat o săptămână la poşta templului pentru că nu le-a spus nimeni unde stai.

– Şi azi-dimineaţă, când s-au lămurit, au vrut să ţi-o aducă în cameră, dar tu nu erai acolo, continuă Tiffany. Şi mama le-a spus că pot s-o lase aici şi o să avem noi grijă s-o primeşti.

Dot păru stânjenită.

– Da, aşa e. A fost poliţia aici, şi eu nu voiam decât să plece toată lumea...

Se opri când îşi dădu seama că Ranjit nu o mai asculta. Plicul avea în antet adresa hotelului cel mai apropiat de şantier. La fel şi foaia de hârtie dinăuntru, pe care scria:

Dragă Ranjit,

O să stau aici câteva zile. Ne-am putea întâlni la un ceai sau ceva de genul ăsta?

Era semnată Myra de Soyza.

Ranjit nu mai aşteptă ceaiul familiei Kanakaratnam.

– Ne vedem mai târziu, zise, deja îndreptându-se spre uşă.

Drumul până la hotel nu dură mai mult de douăzeci de minute. Tânăra de la recepţie fu foarte dornică să-l ajute, dar tot ce putu să-i spună fu:

– A, dar au plecat ieri, domnişoara de Soyza şi domnul Harrigan. Cred că s-au întors în Colombo.

Revenit în maşină, Ranjit îşi permise să admită cât de rău îi părea că o ratase – şi cât îi displăcea faptul că ea şi canadianul călătoreau împreună. Deprimat, făcu cale întoarsă. La intersecţia care ducea la casa familiei Kanakaratnam se opri, apoi o luă în cealaltă parte. Într-un fel era interesant că soţul lui Dot reuşise să evadeze dintr-o închisoare federală. Ranjit abia aşteptase să le povestească copiilor despre excursia lui. Mă rog, despre o parte din ea.

Dar nu chiar acum. Acum nu mai voia să vorbească cu nimeni despre nimic.

A doua zi se întoarse la lucru. Cumnatul șefului de echipă nu fu prea fericit să-l vadă, dar când Ranjit îi luă pe copiii Kanakaratnam fericirea lor fu suficientă cât să compenseze. La ora poveștilor se bucurară ascultând cum regii din Kandy îi alungaseră pe invadatorii europeni timp de atâția ani (după cum citise Ranjit la calculator de dimineață) și nu părură dispuși să vorbească despre tatăl lor evadat.

Și nici mama lor, cel puțin timp de câteva zile, până când într-o dimineață se opri să-i ia pe copii și nu-i mai obținu.

Dot Kanakaratnam stătea la masă punând haine și obiecte gospodărești în bagaje și toți cei patru copii își împachetau propriile lucruri. Observând privirea întrebătoare a lui Ranjit, ea îi oferi un zâmbet larg.

– Am vești minunate, Ranjit! Niște prieteni vechi mi-au găsit o slujbă! Și e chiar aici în Trinco, dar jos în port. Nu sunt sigură despre ce fel de muncă e vorba, dar au spus că se plătește bine și include și un apartament al nostru!

Îi aruncă o privire expectativă.

– E... grozav, zise el străduindu-se să-i dea ceea ce dorea. Se întrebă cum era posibil ca ea să nu știe ce fel de slujbă primea, dar își dădu seama că era disperată, așa că nu insistă. Când începi?

– Aproape imediat. Încă ceva, Ranjit. Mai ai încă dubița tatălui tău, nu? Taxiurile sunt așa de scumpe. Ne poți duce până în port?

10.

O VIAȚĂ NOUĂ PENTRU FAMILIA KANAKARATNAM

El avea dubița, pentru că tatăl lui îi spusese s-o păstreze ca să meargă cu ea la lucru, așa că putu să-i ducă. Adică imediat ce îl anunță pe șeful de echipă că îi ceda pentru încă puțin salariul lui cumnatului acestuia. Când se întoarse la casa lui Dot totul era pregătit. Douăzeci de minute mai târziu îi avea pe copiii chiuind de bucurie în spatele mașinii, în timp ce Dot stătea lângă el analizând portul pe măsură ce se apropiau.

Ranjit nu văzuse prea mult portul de când în Sri Lanka se instalase pacea. Ce-i drept existau lucruri care aminteau de nesupusa lume exterioară. În partea opusă a radei se puteau desluși siluetele ca de rechin a câtorva submarine nucleare, probabil indiene, și atât de multe altele! Se vedeau desigur vase pescărești, și nu din cele pentru patru sau cinci oameni care trăgeau pe plajele din jurul insulei. Erau nave de ape adânci care navigau la sute de kilometri depărtare de țărm ale unor firme cu valoare comercială. Erau acolo cargouri de toate formele și dimensiunile, golite de

containere sau mărfurile vrac sau încărcate cu altele noi. Ranjit observă cu uimire că existau câteva nave cu totul diferite – vopsite în alb strălucitor, festonate cu colaci de salvare atârnați de gruie, ornate cu șiruri de hublouri. O, navele de croazieră reveniseră! Ranjit nu se putu abține să nu tragă mai aproape pentru ca micuții să poată arunca o privire. Se așteptase la strigăte copilărești de încântare și fu nedumerit când nu obșinu decât nesfârșitele lor șoapte unul în urechea altuia.

Dot în schimb nu tolera amânări.

– Potoliți-vă, le porunci ea copiilor. Apoi către Ranjit: Aș vrea să ajung cât mai repede posibil. Vezi magazinul de suvenire lângă care sunt ancorate navele albe? Cred că ăla e locul.

Era un chioșc destul de sărăcăcios, și nu foarte aglomerat. Câțiva turiști în vârstă cu șorturi în culori stridente și imitații de cămăși hawaiiene studiau la întâmplare vederile și elefanții din plastic. Dar acolo insistă să meargă Dot Kanakaratnam, cu tot cu copii. Îl liniști:

– Da, ăsta e locul. Prietenii noștri o să vină să ne ia; acum, Ranjit, trebuie să pleci. Și, adăugă ea aruncându-și subit brațele în jurul lui, copiilor o să le fie dor de tine, și mie la fel!

Unul după altul copiii îl îmbrățișară și ei. Și, pe când Ranjit se îndepărta, văzu că toți plângeau.

Bineînțeles Ranjit nu plânse. El era adult. Și oricum oamenii se uitau la el.

Ranjit nu se grăbea să se întoarcă la slujba sa de pe plajă fără copiii care să-l amuze. Se aflau prin apropiere patru sau cinci mici restaurante și tarabe cu gustări, pregătite pentru necesitățile pasagerilor de pe vasele de croazieră. Parcă lângă cel mai puțin atrăgător ca să ia o ceașcă de ceai și stătu acolo un timp meditând cât de repede puteau copiii mici să cucerească o inimă.

Era ciudat, se gândi el, că Dot cunoștea detalii ca, de exemplu, că avea să primească un apartament odată cu slujba, dar părea să nu știe pentru ce anume a fost angajată. Aproape că îl făcea pe Ranjit să se întrebe dacă nu cumva Dot nu fusese pe deplin sinceră cu el.

Dar gândul era ușor de îndepărtat. Ce motiv putea avea femeia să păstreze secrete față de el? Când părăsi localul aruncă o privire scurtă spre locul în care îi lăsase. Dispăruseră.

Ranjit le ură în liniște rămas-bun și noroc, și conduse fără grabă de-a lungul golfului. Trecu pe lângă un mic cargou parfumat încărcat cu scorțișoară pentru export, situat lângă altul din Singapore care descărca (mai mult ca sigur) mașini, calculatoare și aparatură casnică provenită din fabricile din China. Alături era un grup de vase de croazieră, mult mai murdare văzute de aproape decât păreau când le zărise prima dată. Câțiva pasageri care aparent nu fuseseră interesați de marile tururi la stânca Swami sau la templul tatălui său trândăveau lângă balustradele punților superioare. Printre ei era o fetiță care făcea veselă cu mâna în direcția lui...

Ba nu! Nu era orice fetiță. Era micuța Betsy Kanakaratnam! Și cea care alerga rapid spre ea, aparent cu intenția de a o certa, era sora ei mai mare Tiffany, iar la câțiva metri mai încolo stătea singurul băiat al familiei, ținut de mână de un bărbat îndesat cu pielea cafenie.

Oare să fi fost Kirthis Kanakaratnam? Puțin probabil să fi fost altcineva. Tiffany îl striga deja pe bărbat, trăgându-și surioara spre el.

Bărbatul dădu din cap gânditor. Apoi se întoarse spre Ranjit, care se apleca în afară pe fereastra dubiței. Zâmbind larg, gesticula către el.

Nu era greu de înțeles ce încerca să spună: îi făcea semn lui Ranjit să urce la bordul navei, indicându-i un loc de parcare situat

nu departe, apoi spre sine şi spre pasarela care lega vasul de doc. Ranjit nu ezită. Întoarse spre parcarea indicată, opri motorul, trânti uşa şi păşi pe pasarelă.

Urcând, observă că vasul respectiv categoric nu făcea parte dintre hipopotamii de cincizeci de mii de tone care navigau în Caraibe şi insulele greceşti. Era cu mult mai mic, cu mult mai murdar şi avea mult mai multe puncte în care vopseaua cojită indica necesitatea unei refaceri. În capătul pasarelei un bărbat masiv cu barbă neagră într-o uniformă albă marinărească stătea în faţa unui cititor de coduri şi a unei mici porţi. Însă lângă el se afla presupusul George Kanakaratnam, care şopti ceva în urechea bărbatului şi apoi îl întâmpină pe Ranjit:

– Urcă, urcă! Ce grozav să ne întâlnim, domnule Subramanian! Copiii au avut atâtea să-mi povestească despre tine! Acum – pe aici, te rog – să coborâm să vorbim puţin cu Dot, iar tu o să poţi vedea ce cabină frumoasă au copiii, toată numai pentru ei! Eu primesc bani buni şi se pare că o să se găsească ceva de lucru şi pentru Dot. E cel mai mare noroc pe care l-am avut vreodată!

– Ei bine, zise Ranjit, presupun că ai fost într-adevăr norocos...

Kanakaratnam nu era omul care să încetinească din cauza vreunei întreruperi, mai ales a uneia ambigue care s-ar fi putut referi la evadarea din închisoare.

– Absolut, zise. Şi salariu bun! Acum trebuie să coborâm treptele astea...

Coborâră şi parcurseră încă un coridor, mai coborâră o scară, alături de Kirthis (sau George) Kanakaratnam care nu-şi întrerupea deloc recitalul despre norocul familiei sale şi despre cât îl iubeau copiii pe Ranjit Subramanian. Trecură prin şapte sau opt uşi, toate de tipul celor care se blocau irevocabil în caz de urgenţă, majoritatea purtând inscripţia INTRAREA INTERZISĂ. Până

când în final ajunseră la o ușă oarecum diferită, una la care Kanakaratnam se opri și bătu. Îi deschise un bărbat solid și bărbos.

– E somalez, îi spuse Kanakaratnam lui Ranjit. Cam toți arată așa.

Făcu semn din cap bărbosului și el îi răspunse tot cu un semn din cap. Apoi, pe un ton cu totul diferit, Kanakaratnam zise:

– Acum stai jos. Va trebui să rămâi aici o zi sau două. Nu cumva să faci vreun zgomot puternic sau să încerci să fugi, pentru că dacă faci asta o să te omorâm.

Gesticulă spre somalez. Evident omul înțelesese destul din ceea ce se petrecea, fiindcă mângâie pumnalul cu lama lată pe care îl purta la brâu.

– Ai înțeles totul? întrebă Kanakaratnam. Fără zgomot, nu încerci să pleci, rămâi aici până îți spune cineva că e în regulă să ieși. Așa că nu ne face necazuri și o să ai parte de o călătorie interesantă – după ce preluăm noi vasul.

11.

VIAȚĂ DE PIRAT

Dură ceva mai mult decât sugerase Kanakaratnam până când Ranjit fu eliberat. Oricum suficient de mult ca să primească de mâncare de câteva ori - chiar bine, pentru că la urma urmelor bucătăria era a unui vas de croazieră. Cel puțin de două ori Ranjit ațipi pentru scurt timp pe patul tare de lângă perete. Somalezul îl lăsă singur de mai multe ori, dar nu fără să încuie ușa în urma lui. Ranjit se gândi foarte bine înainte de a-și asuma riscul s-o încerce: era încuiată temeinic. Kanakaratnam veni de câteva ori, aparent doar pentru a părea sociabil. Era foarte dornic să-i explice lui Ranjit ce se petrecea. În cea de-a doua zi pirații - însuși Kanakaratnam folosise acest cuvânt, „pirați" - năvăliră pe punte, îi dezarmară pe membrii echipajului care nu le erau deja tovarăși și anunțară că nava își schimba cursul către portul Bosaso, da, în Somalia. Înainte să-i dea drumul lui Ranjit, pirații jefuiră aproape tot ce se găsea în cutia de valori și tot ce se putea căra ușor din cabinele pasagerilor - care, fură informați, aveau să fie trimiși destul de curând acasă, fără să li se facă vreun rău, numai dacă familiile

sau prietenii vor aduce suma potrivită pentru răscumpărare. („Ai fi surprins", îi spuse Kanakaratnam lui Ranjit, „ce sume pot plăti oamenii ca s-o recapete pe bunica.") Apoi mai era şi vasul însuşi. Dacă reuşeau să-l ducă în siguranţă în Somalia în portul care trebuia, o vopsea şi câteva acte false decente aveau să-l facă extrem de bun pentru navigaţie.

Totul era foarte profesionist. Era de fapt, după cum îi explică Kanakaratnam, destul de asemănător cu orice altă întreprindere comercială. De la începuturile secolului XXI, pirateria devenise o afacere de sine stătătoare destul de importantă, cu case de brokeraj pregătite să colecteze răscumpărarea şi s-o predea celor care o cereau şi în schimbul căreia garantau întoarcerea în siguranţă a prizonierilor.

– Practic, îi zise Kanakaratnam lui Ranjit cu satisfacţie, să fiu prins cu vechiturile alea furate a fost cel mai mare noroc pe care l-am avut vreodată. Colegul meu de celulă din Batticaloa era implicat în asta, dar a fost prins pentru altceva. Dar mi-a povestit totul, iar când am avut ocazia să evadez am ştiut unde să mă duc.

Chiar şi pirateria de afaceri avea uneori, desigur, aspectele ei neplăcute. Una dintre părţile proaste, Ranjit era sigur, era ceea ce făceau piraţii cu acei membri ai echipajului care le opuneau o rezistenţă prea viguroasă. (Ranjit îl întrebă pe Kanakaratnam, dar el pur şi simplu tăcuse. Ceea ce pentru Ranjit fu un răspuns edificator.)

Când Kanakaratnam îl anunţă că preluarea se încheiase şi el putea să iasă din celula sa, Ranjit descoperi că existase cel puţin cel puţin o întâmplare urâtă. Din cauza căpitanului vasului, care avusese un exagerat simţ al datoriei. Nu voise să predea cheile de la seif. Desigur, problema fusese rapid rezolvată. Piraţii îl împuşcaseră pe căpitan în urma unei judecăţi sumare şi îl promovaseră pe mult mai cooperantul prim ofiţer, care scosese el însuşi cheile din buzunarul decedatului şi le predase.

Ranjit nu mai urcase niciodată pe un vas de croazieră. În pofida circumstanţelor triste, acesta încă oferea tot felul de facilităţi absurde. Pe puntea superioară se găsea o piscină (cu toate că nu putea fi convenabil utilizată atunci când valurile erau mari, adică mai întotdeauna). Bucătăria producea mâncare destul de bună, cu toate că pasagerii erau abătuţi şi îngrămădiţi cu toţii pe o latură a sălii de mese, supravegheaţi de piraţii cu puşti de asalt. Cazinoul era închis, dar oricum nu prea mai avea importanţă fiindcă toţi pasagerii fuseseră uşuraţi de banii şi cărţile de credit cu care ar fi putut juca. Şi barurile erau închise şi în teatru nu avea loc niciun spectacol de noapte. Însă rulau filme pe ecranele din fiecare cabină şi vremea era plăcută.

Prea calmă, după părerea lui Kanakaratnam.

– Aş fi preferat mai mulţi nori, zise el. Habar n-ai câţi ochi sunt acolo sus urmărindu-ne. Sateliţi, lămuri el când Ranjit se arătă nedumerit. Bineînţeles, nu dau prea multă atenţie unei găleţi vechi şi ruginite ca asta, dar nu se ştie niciodată. A, adăugă el amintindu-şi de o promisiune, Tiffany te caută. Vrea să ştie dacă o s-o ajuţi cu copiii sus pe punte.

– De ce nu? făcu amabil Ranjit, de fapt mai mult dornic să-şi revadă cei patru tovarăşi de joacă.

Se simţea mizerabil, dar făcea tot posibilul s-o ascundă. Când urcă scara şi ieşi în lumina vie a soarelui tropical de pe puntea superioară, nu se putu abţine să nu arunce o privire rapidă cerului.

Desigur nu putea vedea niciunul dintre acei ochi de pe cer. Nici nu se aşteptase, dar nu se putu împiedica să nu se întrebe ai cui puteau fi acei ochi care îi priveau în acel moment...

Şi, bineînţeles, habar nu avea că printre ei se aflau şi ochi cu totul non-umani.

Se dovedi că erau aproape douăzeci de copii printre pasagerii vasului, de la şase-şapte ani până la paisprezece. Majoritatea

vorbeau aproximări rezonabile ale limbii engleze, iar ceea ce Tiffany voia ca Ranjit să facă – desigur – era să le spună povești astfel încât să uite că văzuseră trupul căpitanului ucis expus întreaga zi lângă pista de shuffleboard.

Se dovedi un ordin dificil de îndeplinit. Doi copii de vreo zece ani nu se opreau din plâns și alți câțiva păreau că nu-și pot dezlipi ochii de la piratul înarmat care patrula pe punte. Se poate ca și Ranjit să-și fi îngreunat situația, fiindcă în loc să le arate din nou simpla și infailibila înmulțire rusească se decise să-i învețe pe copii cum să socotească pe degete în sistem binar.

Nu avu succes. Evident niciunul dintre copiii pasagerilor nu mai auzise până atunci de numere binare. Când Ranjit îi informă că dacă voiai să apui că ai o unitate în sistem binar puteai folosi familiara cifră unu, dar dacă aveai două trebuia scris unu-zero, iar trei ca unu-unu, neînțelegerea deveni palpabilă.

Continuă grăbit cu ton de joacă:

– Acum ajungem la partea cu socotitul pe degete, zise ridicând cele două mâini. Trebuie să presupunem că fiecare deget reprezintă o cifră – da, Tiffany, știu ce vrei să întrebi. Da, degetul mare e și el un deget. (Tiffany nu spusese nimic, dar aprobă veselă.) Fiecare cifră trebuie să fie unu sau zero pentru că numai cu astea lucrăm în aritmetica binară. Când degetele sunt strânse – arătă doi pumni – fiecare deget este zero. Acum uitați-vă. Așeză pumnii pe masa din fața lui: În binar cele zece degete strânse reprezintă numărul 0000000000. Adică un alt mod de a spune că zero e numărul reprezentat de toate cele zece zero-uri, pentru că indiferent câte zero-uri scrieți tot zero înseamnă. Dar uitați acum.

Întinse toate degetele de la ambele mâini.

– Acum sunt toate unu, iar numărul binar pe care îl arăt este 1111111111. Asta înseamnă, exprimat în echivalent zecimal, că scrii 1 pentru ultima cifră din șir, plus 2 pentru cea de lângă ea.

Plus 4 pentru următoarea – se dublează de fiecare dată, vedeți, până la 512 pentru ultima cifră de la sfârșitul mâinii stângi. Astfel ați scris...

Făcu calculul cu un creion pe o bucată de hârtie:

1
2
4
8
16
32
64
128
256
+ 512

– Și dacă le adunați obțineți... 1023

Astfel ați adunat pe degete până la 1023!

Ranjit făcu o pauză ca să privească auditoriul. Ceea ce văzu nu era ceea ce sperase. Numărul plângăcioșilor se ridicase la patru sau cinci, iar expresiile de pe celelalte fețe variau de la simpla confuzie la o nedumerire morocănoasă.

Apoi, într-un târziu, începură întrebările:

– Vrei să spui că...

– Stai puțin, Ranjit, încerci să...

În cele din urmă, ca o recompensă:

– Of, hai să vedem dacă am înțeles bine. Să presupunem că numărăm pești. Cifra 1 de la degetul mic al mâinii drepte înseamnă o grămadă de pești în care se află un singur pește, 1 cel de alături o altă grămadă cu doi pești, apoi grămezi cu patru și opt pești, la fel până la grămada – cifra 1 de la celălalt capăt – care conține cinci sute doisprezece pești. Pui toate grămezile la un loc și ai o mie douăzeci și trei de pești. Așa e?

– Așa e, spuse Ranjit, mulțumit fără să vrea. Mulțumit în ciuda faptului că singurii copii care reacționaseră erau puștii lui Dot și Kirthis Kanakaratnam și singura care înțelesese cu adevărat, desigur Tiffany.

Kanakaratnam însuși nu păru îngrijorat de slaba recepție de care avea parte Ranjit. Când i se alătură la prânz – un meniu cu două feluri de supă, trei salate diferite și cel puțin șase aperitive – spuse aprobator:

– Ți-ai făcut un mare bine azi.

Nu specifică în ce fel, deși Ranjit – care de asemenea zărise cadavrul ciuruit și prăbușit al fostului căpitan – avea o idee destul de clară la ce se referă.

Când Kanakaratnam se întoarse, o oră mai târziu, se exprimă explicit:

– Trebuie să continui să demonstrezi prietenilor mei că și tu cooperezi cu noi, îi spuse lui Ranjit. S-au pus întrebări. Așa că uite cum stau lucrurile. Avem nevoie de informații biografice despre fiecare pasager – ca să știm cât de mare să fie răscumpărarea cerută – și majoritatea alor noștri nu cunosc vreo limbă pe care s-o înțeleagă pasagerii. Poți să ne ajuți să rezolvăm asta, bine?

În intonația lui Kanakaratnam era un semn de întrebare, dar în realitatea situației cu care se confrunta Ranjit nu exista niciunul. Îi era limpede că cele mai mari șanse de supraviețuire le avea făcându-se util piraților, astfel că în următoarele două zile petrecu zilnic câteva ore chestionând perechile de bătrâni – uneori îngroziți, dar cel mai adesea recalcitranți – privind conturile lor bancare, pensiile, proprietățile imobiliare și posibilele rude bogate.

Însă după numai câteva zile apărură necazurile.

Era încă întuneric când o modificare a nivelului de zgomot al navei îl trezi pe Ranjit. Mormăitul liniștitor al motoarelor nu

mai era apaticul *kerplum, kerplum,* ci devenise un rapid și frenetic *beggabegga! beggabegga!* Chiar și mai puternice erau răcnetele care răsunau pe coridorul din dreptul cabinei sale. Când scoase capul văzu membri ai echipajului inițial alergând cât puteau de repede spre ieșiri. Fiecare om ducea două sau trei valize, evident luate din cabinele pasagerilor – și, Ranjit era destul de sigur, burdușite cu bunurile valoroase furate. Cele mai multe răcnete proveneau de la unul dintre pirați, care îndemna membrii echipajului cu o bucată de frânghie. Corsarii păreau supărați și îngrijorați. Marinarii captivi păreau speriați de moarte.

Și de data asta lui Ranjit i se păru o idee bună să se facă util. Îi urmă pe purtătorii de bagaje până la o scară, de unde alți marinari din echipaj aruncau lucrurile furate în jos la nivelul lui. Când Ranjit se pregătea să apuce și el niște saci pe care să-i transporte auzi o voce de copil strigându-l pe nume și când ridică privirea Dot Kanakaratnam și progeniturile ei coborau scara spre el. Toți, chiar și micuța Betsy, cărau o parte din pradă, iar Tiffany avea multe informații. Cu o oră sau două în urmă unul dintre pirați depistase de la pupa ceea ce păreau a fi luminile unei nave.

– Dar pe radar nu apărea nimic, îl informă Tiffany emoționată, știi ce înseamnă asta?

Ranjit nu știa, dar era capabil de o presupunere decentă.

– Un vas cu ecran antiradar?

– Exact! Am fost urmăriți de un distrugător sau ceva de genul ăsta! Asta înseamnă că nu mai putem ajunge în Somalia, așa că trebuie să tragem la mal undeva – bănuiesc că probabil în India sau în Pakistan – și apoi să dispărem în junglă. Sus pe punte se lucrează acum la radio, în încercarea de a aranja cu una dintre bandele locale să ne ajute.

– De ce ar vrea o bandă locală de escroci să facă asta, când pot pur și simplu să ne ia prada? întrebă Ranjit.

Dar copiii nici măcar nu încercară să răspundă, iar Dot zise numai:

– Haide. Să ducem o parte din marfă la locul de plecare.

Imediat ce tot ceea ce merita furat fu târât la ieşirea de pe puntea B, nu mai rămânea nimic util de făcut pentru piraţi. Majoritatea se învârteau pe punţile exterioare, scrutând îngrijoraţi orizontul după o urmă a urmăritorului lor antiradar, sau studiind chiar şi mai îngrijoraţi orizontul, căutând să zărească un loc unde să acosteze nava.

De fapt nu era nimic de văzut în afară de apă. Dacă exista vreo altă navă sau vreun punct de uscat în apropierea lor, lui Ranjit nu i se dezvălui. Pe la prânz se săturase de distracţia asta şi coborî să caute ceva de mâncare, apoi se întoarse şi se aruncă în pat. Adormi în câteva minute...

Şi se trezi din nou când un scrâşnet metalic violent şi o mişcare de legănare smucită care aproape îl aruncă pe podea îl anunţă pe Ranjit că sosiseră.

Nava se opri, cu toate că înclinată la aproximativ douăsprezece grade faţă de verticală. Ranjit privi în jur asigurându-se că nu avea nimic de luat – nu avea – apoi, ţinându-se de balustrade, îşi croi drum spre ieşire. Aproape toată prada fusese deja aruncată de pe vas şi era mângâiată de valurile mici ale mării din spatele lor. La fel şi majoritatea oamenilor – piraţii, pasagerii şi echipajul captiv laolaltă. Câţiva dintre corsari, destul de grăbiţi, dădeau ordine marinarilor şi pasagerilor să care valizele ude dincolo de linia fluxului.

Ranjit aruncă o privire în jur, nu observă nicio fiinţă umană pe ţărm, şi îşi dădu drumul în apa călduţă adâncă până la jumătatea gambelor.

Pe acel ţărm mai trăiseră oameni. Lăsaseră semnele inconfundabile ale prezenţei lor. Era una dintre acele plaje pustii ale

Oceanului Indian care fuseseră folosite pentru eșuarea navelor la costuri scăzute (și în siguranță scăzută). Întregul loc puțea a ulei și rugină. Pe tot litoralul erau înșirate fragmente din fostele carene sau bucăți din mobilierul navelor – scaune, paturi, mese – prea vechi și prea deteriorate ca să mai merite înlăturate. Ceea ce nu se vedea nicăieri, cu toate că Ranjit știa că fuseseră cândva acolo, erau urmele disperaților săraci care se ocupaseră de secționarea carcaselor și de separarea porțiunilor profitabile din punct de vedere comercial ale motoarelor și arborilor elicelor... oamenii care muriseră pe acea plajă, destul de des, din cauza substanțelor toxice care ar fi făcut acea slujbă prea costisitoare pe oricare altă porțiune de coastă mai bine supravegheată. Cât de mult din acele otrăvuri și carcinogene rămăseseră în nisipul și apele din jurul lui, Ranjit nu putea bănui.

Cel mai bună cale de a face față problemei, Ranjit știa asta, era să plece de pe plajă cât de repede posibil.

Nu părea să existe vreo cale de a o face. Dacă era să fie ajutați de bandele locale, Ranjit nu vedea nici urmă de ele. Mă rog, putea fi ceva – o întrezărire rapidă a unei umbre pe jumătate ascunse în junglă, dar când se uită din nou acolo nu mai era nimic.

Înaintând greoi prin apă imediat în urma lui Ranjit, Dot Kanakaratnam se străduia să păstreze contactul cu toate cele patru mâini mici și fără să scape sacii cu pradă. În cele din urmă se dădu bătută și îi aruncă unul dintre baloturi lui Ranjit.

– Ia, zise. Sunt hainele lui George. Ține-le bine până apare el; vreau să-i scot pe copii din apă.

Nu așteptă consimțământul lui. Urmată de copii, se târî până pe nisipurile fierbinți de dincolo de linia fluxului, unde stătu uitându-se în jur după soțul ei. Ranjit în persoană ajunse subit ținta unuia dintre pirați, care își flutura pistolul în direcția aproximativă a unui grup de marinari prizonieri, dar evident răcnind la

Ranjit. Care nu era sigur ce îi poruncea bărbatul, dar consideră că era puțin probabil să fie vorba de ceva ce el ar fi vrut să facă. Așa că își plecă capul ca și cum ar fi fost de acord și în același timp se întoarse și o rupse la fugă, cât putu de repede, pe după pupa unei nave eșuate. Nu se opri până când nu ieși din raza vizuală a piratului...

Și atunci auzi bocetul îndepărtat al primei sirene.

Era un sunet înspăimântător, nu tocmai muzical, dar amintind de fundalul sonor al unui film de groază, când morții vii încep să iasă din sicriele lor. Nu îl auzi numai el. Sus pe plajă un pirat care se aruncase pe nisip gâfâind după efortul depus ca să ajungă acolo se sculă și se uită îngrijorat în jur. La fel și un alt pirat, și câțiva membri ai echipajului, toți ridicându-se sau stând în picioare și încercând să vadă de unde venise sunetul.

Apoi Ranjit le văzu, un șir de aparate de zbor în depărtare venind către ei peste mare. Elicoptere. Cel puțin o duzină, fiecare dotat cu niște discuri ciudate semănând cu farfuriile, toate rotindu-se la fiecare modificare a direcției elicopterelor pentru a rămâne fixate asupra oamenilor de pe plajă... iar sunetul devenea mai puternic...

Și continuă să crească din ce în ce mai mult.

În tot restul lungii sale vieți Ranjit Subramanian nu reuși să uite acea zi pe plajă. Adevărat, o urmaseră zile și mai rele, dar acele momente terifiante și degradante de sub barajul acustic al elicopterelor ar fi fost urâte pentru oricine. Ranjit nu mai fusese niciodată expus arsenalului subletal al unei forțe de asalt moderne. Nu știuse ce înseamnă ca sunetul să-ți scurtcircuiteze creierul. Stomacul percepea cel mai rău efectele sale, cu intestinele slăbite, voma abundentă, cu dureri nemiloase provocate de greață.

Atacul nu era întru totul subletal. Cel puţin doi dintre piraţi reuşiră să-şi stăpânească mizeriile corpurilor suficient cât să tragă în elicoptere cu armele lor câteva serii de gloanţe. (Din nefericire pentru Ranjit, printre ei se afla şi Kirthis Kanakaratnam.) Fu o greşeală. Fiecare elicopter avea două uşi deschise, una ocupată de un mitralior, cealaltă de un om la fel de aducător de moarte cu un aruncător de grenade, şi niciunul dintre piraţi nu supravieţui focului mai mult de un minut.

Cât despre ceilalţi observatori din ceruri...

Ei găsiră incidentul enigmatic, chiar şi cei numiţi Nouă-Membre.

A, Nouă-Membre mai văzuseră şi înainte schimburi de focuri între oameni. Nouă-Membre erau singura rasă protejată a Marilor Galactici încurajaţi să devină lingvişti, iar principala lor misiune era să-şi informeze stăpânii ce îşi spun acei oameni unul altuia – însă nu-i poţi spiona prea mult timp pe oameni fără a te întâlni cu violenţa. Nouă-Membre crezuseră că ştiau ce urma de data asta. Când identificaseră o navă de suprafaţă plină cu arme chimice explozive în urmărirea lentă şi discretă a o alteia aparent neînarmată, presupuseseră că deznodământul va fi o nouă baie de sânge uman. Chiar se întrebaseră dacă merita să-şi piardă timpul pe acolo ca să observe încă un exemplu al crimelor în masă ale oamenilor.

Fu o surpriză pentru ei că atât de puţini oameni de pe plajă fuseseră ucişi ca rezultat al penetrării tegumentelor lor de către proiectilele armelor din elicoptere.

Recunoscură natura armelor primitive din aparatele de zbor – dispozitivele cu aer comprimat, tunul cu mişcare rotaţională şi toate celelalte – pentru că mai văzuseră ceva asemănător. La urma urmelor, existau puţine arme utilizate de specia umană care să nu fi fost folosite, iar şi iar, de alte rase în alte timpuri şi locuri din galaxie. Şi Nouă-Membre înţelegeau prea bine, din istoria altor

specii care folosiseră arme similare în lungul trecut galactic, ce efecte neplăcute și epuizante pot avea astfel de arme asupra unui corp animal neprotejat.

Pentru Nouă-Membre enigma era aceasta: De ce acești primitivi ar utiliza asemenea arme preferențial față de arsenalul lor obișnuit de penetranți propulsați prin explozie, care produceau efecte mult mai distructive asupra corpurilor organice?

Când întâlnirea de la suprafață luă sfârșit, cei care luau deciziile în cadrul echipajului Nouă-Membre dezbătură minute în șir înainte de a se hotărî dacă trebuia să raporteze ceea ce văzuseră.

În cele din urmă așa făcură. Raportară faptul cu precizie și detaliat, lăsându-i pe Marii Galactici să facă ce vor cu el, cu toate că Nouă-Membre încercară să-și lase puțin spațiu de manevră prin titlul dat raportului: „Un exemplu de incident anormal."

12.

JUDECATA

Ranjit nu văzu prea mult din vărsarea propriu-zisă de sânge, fiind total absorbit de problemele urâte ale umilinței lui. În afară de faptul că se simțea ca și cum o turmă de porci turbați îi tropăiau prin sistemul digestiv, subsonicele îi provocaseră, după cum fuseseră programate, o mizerie voluminoasă. Nu mai făcuse așa ceva din copilărie și uitase cât de scârbos era procesul.

Reuși să se dezbrace de hainele murdare și să se clatine înapoi în valurile blânde și calde, folosind cea mai puțin împuțită dintre rufe ca să se curețe aproape bine. După aceea avea un plan. Jefuise sacul cu îmbrăcămintea lui George Kanakaratnam pe care i-l dăduse Dot. Nu se găseau în bagaj pantofi, iar Ranjit hotărî să nu îmbrace lenjeria altcuiva, dar tot restul era acolo: pantaloni, tricouri și șosete groase de lână care spera Ranjit că i-ar putea proteja picioarele de pietrele tăioase de pe plajă. Apoi ieși din ascunzătoare ca să evalueze situația.

Arăta rău și mirosea și mai rău. Elicopterele aterizaseră și se poziționaseră în șiruri ordonate, iar acum revărsau cel puțin o

sută de soldați înarmați – probabil indieni sau pakistanezi, presupuse Ranjit, cu toate că nu era suficient de familiarizat cu niciunii ca să-și dea seama. Indiferent cine erau, separaseră eficient populația vasului de croazieră în patru grupe. Două erau compuse din foștii pasageri, un grup de bărbați și altul de femei, și fuseseră conduși în spații delimitate în grabă de cearșafuri întinse de-a lungul malului apei. Șase soldați le dădeau prosoape și pături pasagerilor care se spălaseră cât de mult doriseră. Ranjit observă că soldații care ajutau pasagerele erau de asemenea femei; în uniforme, purtând arme, arătaseră cu toții asexuați.

La câteva zeci de metri mai departe pe țărm douăzeci sau treizeci de bărbați și femei, nepăziți, se străduiau să se curețe și ei. Lor nu le dădea nimeni prosoape, dar aveau disponibile o grămadă de lucruri pe plajă. Ranjit îi identifică drept echipajul salvat după puținii pe care îi recunoscu... dar de fapt ar fi recunoscut oricum cine erau după expresiile fascinate de ușurare ale unor suflete salvate în ultima clipă pe care le afișau fețele lor.

Și mai era un grup. Acelora nu li se permisese să se spele sau să-și schimbe hainele. Stăteau întinși pe burtă, cu degetele prinse deasupra capetelor, și erau păziți de trei sau patru soldați cu armele pregătite.

Era limpede cine erau. Ranjit analiză siluetele nemișcate, dar dacă se afla printre ei vreun Kanakaratnam nu-l putu recunoscu după spate. Niciunul însă nu părea suficient de mic ca să fie vreunul dintre copii.

Unul dintre soldații care îi păzeau se interesă de Ranjit, strigând ceva ce el nu reuși să distingă și fluturându-și amenințător pușca.

Lui Ranjit i se părea că repetarea propriilor cuvinte îi făcea pe soldați suspicioși.

– Așa e, strigă el la soldat, sperând că știa cu ce se declara de acord, și își evaluă opțiunile.

Era greu de spus cărui grup îi aparţinea Ranjit de fapt. Totuşi nu încăpea îndoială că foştii pasageri primeau cel mai bun tratament, aşa că mimă un salut molatic către soldat şi se îndreptă spre cei care aşteptau haine curate de partea bărbaţilor şi se aşeză la rând, dând prietenos din cap spre bătrânelul aflat imediat înaintea lui.

Care nu îi întoarse salutul. Se încruntă în schimb la Ranjit o clipă, apoi deschise gura şi ţipă la soldaţi:

– Ăsta nu e pasager! E unul dintre ei! E cel care încerca să mă facă să le spun cât de mult ar plăti copiii mei ca să mă răscumpere!

Din acest motiv un moment mai târziu Ranjit ajunse să zacă întins cu faţa în jos, cu mâinile deasupra capului, între doi dintre cei mai mari şi – fiindcă lor nu li se dăduse şansa să se cureţe – cei mai puturoşi piraţi.

Rămase acolo ceasuri în şir.

Acele ore nu fură total lipsite de evenimente, fiindcă în prima dintre ele Ranjit învăţă două lecţii importante. Prima era că nu trebuia să încerce să ridice capul suficient cât să se uite după Kanakaratnam, pentru că dacă o făcea era lovit cu o bâtă deasupra urechii stângi în timp ce cel care o ţinea răcnea:

– Stai liniştit!

Durerea provocată de lovitură era ca un fulger luminos. A doua era că nu trebuia să încerce să şoptească nimic vecinilor, în căutare de informaţii. Asta îi aduse o izbitură serioasă la nivelul coastei inferioare pe partea dreaptă. Durerea fu de nedescris. Cel care lovise era soldat, în regulă, fiindcă purta categoric bocanci militari cu ramă metalică.

După vreo două ore – când soarele tropical urcase sus pe cer şi Ranjit începea să se simtă copt de viu – se întâmplă cu adevărat ceva. O nouă flotă de elicoptere sosi, mai mari şi părând mult

mai confortabile față de primele, care îi îmbarcară imediat pe toți pasagerii – și toate bunurile reclamate de aceștia – fără îndoială ca să-i ducă într-un loc mai frumos. După încă o oră se auzi un zgomot de motoare grele dinspre pădure și câteva camioane cu remorcă își croiră drum pe nisip ca să ia echipajul salvat. Și mai târziu – mult mai târziu, când soarele făcuse tot posibilul să-i fiarbă pe nefericiții pirați, inclusiv pe Ranjit – veni și rândul lor. De data asta apărură din nou elicoptere, unele mari care nu păreau deloc comode. Bărbatul aflat la conducere putea fi identificat după broderia metalică de pe uniformă și caschetă și după faptul că sosise cu propriul elicopter, iar înainte de a coborî din el alți soldați îi pregătiseră imediat un scaun și o masă – mă rog, o ladă întoarsă cu fundul în sus de fapt – unde să stea în timp ce împărțea dreptatea.

Fiecărui pirat, unul câte unul, i se porunci să se ridice în picioare și să răspundă la întrebările ofițerului. Ranjit nu putea auzi întrebările sau răspunsurile, dar verdictele erau rostite suficient de clar ca să fie auzite de toată lumea.

– Rawalpindi, închisoarea centrală, spuse ofițerul primului prizonier, și din nou: Rawalpindi, închisoarea centrală, celui de-al doilea și al treilea.

Ranjit era următorul la rând chemat în fața împărțitorului dreptății. Profită de puținele momente pe care le avea între ridicare și înfățișarea înaintea ofițerului ca să se uite în grabă printre pirații rămași în căutarea copiilor, dar dacă erau acolo, Ranjit nu-i putu identifica.

Apoi se afla în fața ofițerului și nu îndrăzni să mai caute. Ancheta fu scurtă. Ofițerul ascultă în timp ce un alt soldat îi vorbea la ureche, apoi i se adresă lui Ranjit:

– Cum te numești? întrebă – din fericire în engleză.

– Sunt Ranjit Subramanian, fiul lui Ganesh Subramanian, mare preot în templul Tiru din Trincomalee, Sri Lanka. Eu nu am fost printre piraţi...

Ofiţerul îl opri.

– Aşteaptă, zise, şi spuse ceva inaudibil asistentului său, care răspunse de asemenea inaudibil. Ofiţerul cugetă o clipă în linişte asupra informaţiei. Apoi se aplecă în faţă, cu capul aproape de Ranjit, şi inhală profund.

După aceea înclină din cap; Ranjit trecuse testul mirosului şi în consecinţă putea fi tolerat drept tovarăş de călătorie.

– La interogatoriu, rosti ofiţerul. Duceţi-l în elicopterul meu. Următorul!

13.

UN LOC CONVENABIL PENTRU ANCHETĂ

De la început la sfârșit, Ranjit rămase în mâinile anchetatorilor peste doi ani, dar numai în primele șase luni se desfășură ancheta propriu-zisă. Însă șederea lui nu fu în niciun caz confortabilă.

Prima suspiciune a lui Ranjit că așa avea să se întâmple apăru atunci când îl legară la ochi, îi puseră căluș și îi prinseră mâinile cu cătușe de un scaun în elicopterul ofițerului judecător, înainte de a decola. Nu-și putu da seama încotro zburau, cu toate că le luă mai puțin de o oră ca să ajungă la destinație. Apoi, încă legat la ochi, fu ajutat să coboare treptele pe o suprafață pavată, după care merse douăzeci sau treizeci de metri până la alte trepte care urcau în altă navă aeriană. Acolo fu din nou legat cu cătușele de scaun și avionul decolă.

De data aceasta nu mai era un elicopter. Ranjit simțea hurducăturile pistei când aparatul prindea viteză, apoi tranziția bruscă la zborul liber fără hurducături. Zborul nu fu deloc scurt și cu siguranță nu unul sociabil. Ranjit auzea echipajul stând de vorbă, cu toate că nu-și dădea seama în ce limbă, dar când încercă să

strige la ei că are nevoie să meargă la baie răspunsul primit nu fu prin cuvinte. Ci printr-o lovitură subită și puternică pe o parte a capului, la care nu se așteptase și pentru care nu era pregătit.

Totuși în cele din urmă îl lăsară să folosească mica toaletă a avionului, chiar dacă încă legat la ochi și cu ușa deschisă. Îi dădură și de mâncare – adică desfăcură tava scaunului, puseră ceva pe ea și îi ordonară „Mănâncă!" Pe pipăite află că era un fel de sendviș, posibil cu brânză de un tip necunoscut, dar cum trecuseră aproape douăzeci de ore de când Ranjit nu mai mâncase nimic, îl devoră sec. Riscă să ceară apă și primi încă o lovitură în laterala capului.

Ranjit nu putea spune cât de mult zburaseră căci alunecă într-un somn agitat, trezindu-se numai când zgâlțâitul nervos al avionului îl anunță că aterizau, pe o pistă cu mult mai proastă ca data trecută. Nu i se scoase legătura de la ochi. Fu ajutat să coboare din avion și să urce într-un vehicul oarecare, cu care merse mai mult de o oră.

Sfârși condus, tot legat la ochi, într-un fel de clădire, pe un coridor și apoi într-o cameră unde răpitorii îl făcură să se așeze. Unul dintre ei îi vorbi într-o engleză grosolană, cu accent puternic:

– Întinde mâinile în față. Nu, cu palmele în sus!

Când făcu astfel, fu lovit peste palme cu ceva brutal de greu.

Durerea veni ascuțită. Ranjit nu se putu abține să nu țipe. Apoi din nou vocea:

– Acum spune adevărul. Cum te numești?

Aceea era prima întrebare care i se puse lui Ranjit în detenție și cea mai frecventă dintre toate. Anchetatorii hotărâseră să nu creadă simpla afirmație că el ar fi Ranjit Subramanian, care se întâmplase să poarte hainele altcuiva al cărui nume, după cum arătau etichetele cusute pe material, era Kirthis Kanakaratnam.

De fiecare dată când răspundea adevărat ei cereau pedeapsa pentru minciună.

Aceasta era diferită de la anchetator la anchetator. Când punea întrebările bărbatul îndesat și asudat pe nume Bruno, arma sa favorită pentru obținerea adevărului era o bucată de cablu electric, gros de patru-cinci centimetri și capabil să provoace o durere extremă când era folosit. Alternativ, Bruno îi aplica lui Ranjit o palmă violentă peste burta dezgolită; acest lucru era nu numai dureros, ci îl făcea pe Ranjit să se întrebe de fiecare dată când o primea dacă nu îi rupea apendicele sau splina. Dar tehnica lui Bruno avea ceva liniștitor. Fără unghii smulse, fără oase rupte, fără ochi scoși; Ranjit spera că n-o să-i facă ceva care să lase urme permanente, iar asta îi sugera că s-ar putea ca în cele din urmă să intenționeze să-i dea drumul.

Această speranță însă nu ținu mult. Se evaporă când într-o zi Bruno aruncă exasperat cablul electric în partea opusă a încăperii, apucă o măciucă scurtă de lemn de pe masa cu instrumente utile și în mod repetat zdrobi fața lui Ranjit cu ea. Asta îl costă pe Ranjit un ochi învinețit și un dinte din față rupt, și de asemenea cea mai mare parte a slabei lui speranțe de a fi într-un final eliberat.

Celălalt torționar era un bărbat în vârstă care nu-și dădu niciun nume, dar ținea mereu un ochi pe jumătate închis. (Ranjit îl poreclise în sinea lui „Sașiul".) Lăsa rar urme pe trupul lui Ranjit și era bizar de liniștitor în discuții. În prima zi în care îl întâlni, Ranjit fiind fixat pe spate de doi asistenți puternici, Sașiul ridică o bucată pătrată de pânză.

– Uite ce-o să facem acum, îl atenționă el politicos. O să te facem să crezi că o să mori. Nu va fi așa. N-o să permit să se întâmple asta. Numai că tu trebuie să spui adevărul când te întreb eu.

Întinse pânza peste fața lui Ranjit și turnă apă rece peste ea dintr-o carafă de metal.

Ranjit nu mai experimentase niciodată ceva asemănător. Efectul nu era atât durerea cât o groază brutală, paralizantă. Ranjit auzise și înțelesese că Sașiul îi promisese că nu va muri, dar corpul lui înțelegea lucrurile în felul lui. Știa că se va îneca cu totul, mortal, și voia să se încheie imediat procesul.

– Ajutor! țipă Ranjit, sau încercă să țipe. Stai! Lasă-mă să mă ridic!

Tot ce ieși fură niște sunete bolborosite, sufocate, plescăite și apoase, niciunul dintre ele semănând a cuvinte englezești...

Gâdilătura apei turnate încetă, pânza îi fu luată de pe față și Ranjit fu săltat în șezut.

– Acum, spune-ne cum te cheamă, întrebă Sașiul politicos.

Ranjit încercă să-și rețină tusea suficient cât să articuleze câteva cuvinte.

– Sunt Ranjit Sub... începu el, dar nu termină să-și pronunțe numele și umerii îi fură lipiți iar de podea, i se puse din nou cârpa peste față și reîncepu șuvoiul îngrozitor de apă.

Ranjit reuși să reziste încă de patru ori înainte să i se termine curajul, rezistența în continuare fiind imposibilă, apoi gâfâi și reuși să spună:

– Sunt cine vreți voi să fiu. Numai opriți-vă!

– Bun, rosti Sașiul încurajator. Facem progrese, Kirthis Kanakaratnam. Acum spune-mi, pentru ce țară lucrezi?

Existau, bineînțeles, multe alte căi de a face un subiect să devină cooperant, dar niciunul nu produse mărturisiri mulțumitoare din partea lui Ranjit întrucât el nu avea ce crime să mărturisească.

Asta îi aducea pe anchetatori la exasperare. Cel pe care îl poreclise Sașiul se plânse:

– Ne faci de ruşine, Ranjit, sau Kirthis, sau cine ai fi. Ascultă-mă. O să-ţi fie mai uşor dacă încetezi să negi că eşti Kirthis Kanakaratnam.

Ranjit încercă să urmeze sfatul. Apoi îi fu ceva mai uşor.

14.

PREDAREA CĂTRE CEL MAI BUN LICITATOR

Cu toate că Ranjit nu știa nimic, se petrecuseră câteva lucruri dincolo de zidurile locului său de detenție. Catedrale fuseseră aruncate în aer, trenuri deraiaseră, clădiri de birouri fuseseră otrăvite cu prafuri radioactive introduse prin sistemul de ventilație. Și asasinate? O, da, avuseseră loc o mulțime de asasinate, prin tăierea gâtului sau aruncare de la ferestrele etajelor superioare; cu pistoale, puști și mitraliere; adesea prin otrăvire, uneori administrată în moduri destul de ingenioase. Ca să nu mai pomenim de cazul căderii unui pian peste capul victimei și altul prin așezarea peste pieptul victimei pentru a o ține pe fundul unei căzi în timp ce robinetul o umplea cu apă călduță. Și, bineînțeles, aveau loc războaie. Cel mai violent dintre cele noi zgândărise o rană veche atunci când un raid sunnit într-un teritoriu kurd amenințase să provoace o altă rundă a tulburărilor care caracterizau Irakul postocupație.

Însă nu toate veștile care ajunseseră până la el erau proaste. Sub atenta supraveghere a patru sau cinci țări scandinave – Islanda, cu agitațiile ei interne, rămăsese în afara grupului – câteva dintre cele mai dure războaie se mai potoliseră, chiar dacă pentru scurt timp. Chiar și Myanmar, țara pe care lumea o numea în mod obișnuit Burma (cu excepția propriei sale clici guvernante intransigente), eliberase fără niciun avertisment toți prizonierii politici și invitase diplomați străini să-i monitorizeze următoarele alegeri. În cele din urmă – o desfășurare a evenimentelor care i-ar fi făcut mare plăcere lui Ranjit dacă ar fi știut – după nesfârșite negocieri Banca Mondială acordase un decent împrumut de un miliard de dolari pentru un elevator spațial Artsutanov. Adevărat, un împrumut de la Banca Mondială era departe de învârtirea reală a roților, de mașini urcând și coborând pe cabluri, echipamentul care trebuia săltat și plasat pe orbita circumterestră joasă cu trei sute de kilometri pe oră. Dar era un prim pas.

Desigur, acestea nu erau singurele informații cu influență semnificativă asupra vieții sale despre care Ranjit nu aflase. De exemplu, nu știa de ce fusese adus în acel loc și de ce fusese torturat. Apoi, când tortura încetase, nu știa nici de ce se întâmplase așa. Ranjit nu auzise niciodată de predarea extraordinară sau de importanta decizie care fusese semnată în urmă cu câteva săptămâni de Lorzii Legislației Britanice.

Bineînțeles, torționarii lui Ranjit l-ar fi putut ajuta cu anumite informații dacă ar fi vrut. Aleseseră însă să n-o facă.

După prima zi fără chinuri nu-l mai văzu deloc pe Bruno, tipul cu palmele peste burtă și cu cablul electric. Pe Sașiu îl vedea destul de des, dar numai după ce Sașiul îi smulse promisiunea că nu va mai întreba de ce era torturat și dacă avea să fie eliberat vreodată, și de fapt orice altă întrebare la care Ranjit voia cu adevărat

să primească un răspuns. Saşiul îi oferi totuşi o informaţie. („Bruno? A, a fost promovat la etaj. El nu ştie cum să se descurce cu un prizonier fără să-l rănească, iar pe tine se pare că n-o să te mai rănească.“)

Acesta, îşi reaminti Ranjit, nu era un fapt de dispreţuit. Însemna o mare îmbunătăţire faţă de dieta precedentă de biciuiri şi înecări. Dar, în special după ce Saşiul nu mai veni fiindcă Ranjit nu-şi putu ţine promisiunea de a înceta să pună întrebările interzise, se dovedi al naibii de plictisitor. Ranjit nu rămase absolut lipsit de companie umană. Era un bătrân şchiop care îi aducea mâncarea şi îi lua găleţile cu mizerie, dar nu-i era de folos pentru conversaţie. Nu încăpea îndoială că vorbea o anumită limbă, dar părea a nu fi una dintre cele cunoscute de Ranjit.

Ranjit nu ştia când începuse să poarte lungi discuţii cu prietenii lui. Prietenii lui absenţi adică, întrucât niciunul dintre ei nu era fizic prezent în celulă.

Desigur, niciunul nu putea auzi ceea ce le spunea. Ar fi fost interesant dacă, de exemplu, Myra de Soyza ar fi putut auzi, sau Pru Fără-Nume. Mai puţin interesant pentru Gamini Bandara pentru că, după ce îi raportase propria existenţă seacă şi monotonă, cam tot ce mai avea Ranjit să-i spună prietenului său de-o viaţă era că ar fi trebuit să-şi gestioneze mai bine timpul ca să stea mai mult cu Ranjit şi mai puţin cu americanca pe care, la urma urmelor, n-avea s-o mai vadă niciodată.

Unii dintre prietenii absenţi ai lui Ranjit erau oameni pe care nu-i întâlnise niciodată în carne şi oase. De exemplu răposatul Paul Wolfskehl. Wolfskehl fusese un magnat german din secolul al XIX-lea a cărui iubită îi refuzase cererea în căsătorie. Ceea ce însemnase că, în pofida bogăţiei şi puterii sale, pentru Wolfskehl viaţa nu mai merita trăită, astfel că logic decise să se

sinucidă. Însă nu reuşi. În timp ce Wolfskehl aştepta momentul potrivit să-şi facă felul, se apucă într-o doară să citească o carte.

Cartea se întâmplă să se refere la ultima teoremă a lui Fermat şi era scrisă de cineva pe nume Ernst Kummer. Întâmplător Wolfskehl asistase la câteva prelegeri ale lui Kummer pe tema teoriei numerelor; curiozitatea îl împinse să citească noul eseu...

Şi, ca alţi matematicieni amatori dinaintea şi de după el, Wolfskehl fu imediat prins. Uită de sinucidere, prea ocupat de încercarea de a cârpi misterele lui a-pătrat plus b-pătrat egal c-pătrat, şi paradoxul că dacă numerele se ridică la cub nu se mai egalează niciodată.

Mai era de asemenea şi demult decedata Sophie Germain, care îşi petrecuse adolescenţa în vremurile înfricoşătoare ale Revoluţiei Franceze. De ce ar fi convins-o aceasta pe tânăra Sophie să se aplece asupra unei cariere în matematică nu era imediat limpede. Dar aşa era.

Bineînţeles că nu era o ambiţie uşor de îndeplinit pentru o femeie. După cum se exprimase cândva Elisabeta I a Angliei, Sophie era blestemată să fie mai curând analitică decât superficială, şi astfel tot ce încerca să facă era cu mult mai greu pentru ea decât pentru colegii ei superficiali.

Apoi, când prietenii imaginari de conversaţie începură să se rărească, ceva ce îi spusese Myra de Soyza începu să frământe creierii lui Ranjit.

Cum fusese? Ceva despre instrumentele pe care le posedaseră alţi matematicieni pe vremea când Fermat îşi mâzgălise lauda nefericită pe marginea cărţii?

Ei bine, care erau aceste instrumente?

Îşi aminti că se spunea că Sophie Germain fusese primul matematician indiferent de sex care făcuse vreun progres cu teorema lui Fermat. Aşadar, ce progrese făcuse?

Ranjit, desigur, nu avea cum să caute. La universitate, dotat cu parola, nu ar fi trebuit decât să apese pe câteva taste ale celui mai la îndemână computer și realizările de-o viață ale femeii i s-ar fi înfățișat pentru studiu.

Dar nu avea computer. Nu avea decât propria memorie și nu era convins că era adecvată unei astfel de sarcini.

Își aduse aminte ce însemna un „număr prim Sophie Germain" – anume orice număr prim p pentru care 2p+1 este de asemenea prim. Trei era cel mai mic număr prim Sophie Germain: 3x2+1= 7, 7 fiind și el prim. (Majoritatea altor numere prime Sophie Germain erau mult mai mari și în consecință nu prea amuzante.) Ranjit era destul de mulțumit de sine pentru că își amintise, deși indiferent cât de mult se gândea nu vedea niciun mod în care un număr prim Sophie Germain ar putea duce la o demonstrație a problemei lui Fermat.

Mai era încă ceva. După o muncă profundă, Germain emisese propria ei teoremă:

Dacă x, y și z sunt numere întregi, și dacă $x^5 + y^5 = z^5$, atunci fie x, fie y, fie z trebuie să fie divizibil cu 5.

Ca orice altă treaptă pe care Ranjit reușise s-o extragă din miezul refractar al minții sale, și aceasta era o dezamăgire. Ecuația nu avea niciun sens. Teorema lui Fermat ar fi trebuit să certifice în primul rând faptul că nu există egalitate de tipul $x^5 + y^5 = z^5$. Așadar nu era de niciun folos...

Sau era? Adică, să uităm de teorema lui Sophie Germain, însă cum ajunsese la ea?

Și nu asta era ceea ce Myra îi sugerase la petrecerea profesorului Vorhulst, pe vremea când Ranjit putea uneori să meargă la petreceri?

Exista o altă persoană (oarecum persoană) cu care Ranjit nu avusese de-a face personal niciodată, sau cel puțin nu încă, dar care i-ar fi putut furniza date foarte utile. Probabil e timpul să petrecem ceva timp alături de ea (sau ei, sau poate el).

15.

PREZENTAREA UNUIA (SAU MAI MULTOR) MARI GALACTICI

Primul lucru care trebuie lămurit despre acest Mare Galactic este dacă de fapt este un el, sau de fapt o persoană, sau în ultimă instanţă „un" (şi nu o fracţiune a „unui") Mare Galactic.

Niciuna dintre aceste întrebări nu are răspuns uşor. Astfel că vom ignora faptele şi vom stabili răspunsuri care nu ne pun nicio problemă în afară de faptul că sunt pur şi simplu greşite de-a dreptul. În primul rând vom spune că această persoană este cu adevărat o persoană, în ciuda faptului că este de asemenea o parte dintr-o „persoană" mai mare, adică toţi Marii Galactici la un loc.

Mari Galactici se găseau peste tot, de la marginile accelerate ale galaxiei până la miezul ei relativ imobil şi aproape pretutindeni între ele. Cât de mulţi Mari Galactici existau? De asemenea o întrebare fără sens. Erau mulţi, mulţi, dar dacă se pune problema astfel cei mulţi erau de asemenea unul, pentru că atunci când voia oricare Mare Galactic fuziona cu un altul sau cu toţi ceilalţi.

După cum ați observat, s-a atribuit arbitrar un gen Marilor Galactici. Să nu presupuneți că ei practicau sexul în vreun mod pe care un om să fie capabil să-l înțeleagă. Nu o făceau. Doar că nu putem continua la nesfârșit cu „el“, „ea“ sau „ei“, deci să tăiem nodul gordian și să-l facem „el“.

Tocmai ne-am permis o libertate semnificativă. Să ne mai permitem una. Să-i dăm „lui“ un nume. O să-l numim „Bill“. (Nu Bill. „Bill.“ Ne-am asumat o libertate majoră și trebuie să dăm de știre că o recunoaștem prin utilizarea ghilimelelor.)

Acum, ce altceva ne-ar mai fi de folos să știm despre Marii Galactici în acest moment?

De exemplu, ar fi util să știm cât sunt de mari? Sau cel puțin, întrucât un nod al Marilor Galactici s-ar putea afla la mii sau milioane de ani-lumină de un alt nod, cum măsoară ei distanțele?

Să presupunem că ar fi într-adevăr util, dar de asemenea trebuie să recunoaștem că, la fel ca în cazul oricărei întrebări despre Marii Galactici, răspunsul va fi complicat. Începând cu faptul că Marilor Galactici nu le plac unitățile de măsură arbitrare pe care le folosesc oamenii. Dacă le analizezi, acestea au întotdeauna la bază o valoare umană, cum ar fi distanța de la vârful degetului la subțioară, sau o fracție din distanța dintre Pol și Ecuator pe planeta pe care din întâmplare o ocupă oamenii. Măsurătorile Marilor Galactici se fac întotdeauna pe scala Planck, care practic e destul de mică. Mărimea unei singure unități Planck este de $1{,}616 \times 10^{-35}$ metri. Cel mai ușor mod de a înțelege cât de mic înseamnă este să ne amintim că e atât de mic încât e imposibil de măsurat ceva mai mic.

(De ce imposibil? Pentru că nu poți măsura ceva ce nu vezi, și nimic nu se poate vedea fără ajutorul acelor particule purtătoare de lumină numite fotoni. Și orice foton suficient de puternic încât să lumineze o distanță de o unitate Planck ar trebui să fie atât de

puternic – şi în consecinţă extrem de masiv – încât s-ar transforma imediat într-o gaură neagră. Cuvântul „imposibil" e considerat uneori drept o provocare. În cazul acesta totuşi este un fapt obiectiv.)

Deci pentru a măsura ceva în cele trei dimensiuni, fie că e vorba de circumferinţa unui electron sau de diametrul universului însuşi, Marii Galactici numără pur şi simplu unităţile Planck pe dreapta dintre punctul A şi punctul B.

Se obţine invariabil un număr mare, dar pentru Marii Galactici e în regulă. Priviţi dintr-un anumit punct de vedere, ei înşişi sunt numere destul de mari.

Aşadar, găsind cel puţin căi de a identifica pe deplin ceea ce nu poate fi înţeles, să ne întoarcem la acea fiinţă mult mai simplă, Ranjit Subramanian.

Când Ranjit era mai mic, foarte religiosul său tată îl încurajase să citească nişte cărţi relativ bizare, dintre care una a unui autor pe nume James Branch Cabell era despre natura scrisului şi scriitorilor. (Un timp Ganesh Subramanian considerase că ar putea fi o carieră pentru fiul său.) Ceea ce unii scriitori aspiranţi încercau să spună lumii, scria Cabell, era: „Sunt gravid cu cuvinte, am nevoie de o naştere lexicologică, altfel mor."

Şi, curios, era exact starea în care se simţea Ranjit acum.

De câteva zile Ranjit cerşea ajutor, strigând pe coridoarele goale, explicând, cu toate că nimeni nu părea să asculte, că ştia ceva ce trebuia comunicat imediat unei reviste. Nu obţinu niciun răspuns. Chiar şi bătrânul şchiop împingea acum mâncarea în celula lui Ranjit şi se îndepărta târşindu-şi picioarele cât putea de repede.

Aşa încât atunci când Ranjit auzi paşii alunecaţi ai bătrânului sosind pe coridorul pustiu nu simţi niciun interes, numai că de data asta, alături răsuna şi un *rap-tap-tap* al paşilor cuiva care nu

șchiopăta deloc. O clipă mai târziu ușa celulei lui Ranjit se deschise. Bătrânul era acolo, dar respectuos, cu un pas sau doi în urma unul alt bărbat - un bărbat care etala o expresie de șoc și tristețe pe un chip ale cărui trăsături Ranjit le cunoștea la fel de bine ca pe ale lui proprii.

- Doamne Dumnezeule mare, Ranj, rosti Gamini Bandara nedumerit, chiar tu ești?

Dintre toate întrebările pe care le-ar fi putut pune acestui vizitator neașteptat din trecut, Ranjit o alese pe cea mai simplă.

- Ce faci tu aici, Gamini?

- Ce dracu' crezi că fac? Te scot de aici, iar dacă tu crezi că a fost ușor ești mai nebun decât arăți. După aia o să mergem la un dentist - ce s-a întâmplat cu dinții tăi din față? A, nu, presupun că mai întâi trebuie să te vadă un doctor... Ce?

Ranjit se ridicase în picioare, aproape tremurând de emoție.

- Nu un doctor! Dacă mă poți scoate de aici, du-mă la un computer!

Gamini păru năucit.

- Un computer? Păi, sigur, se poate aranja, dar întâi trebuie să ne asigurăm că ești bine...

- La naiba, Gamini! strigă Ranjit. Nu înțelegi ce spun? Cred că am demonstrația! Am nevoie de un computer, am nevoie acum! Ai idee cât de groază îmi e să nu uit vreo parte a demonstrației înainte de a o publica?

Ranjit obținu doctorul. Obținu și computerul - de fapt amândouă în același timp, dar nu înainte ca Gamini să-l fi condus afară din închisoare până la un elicopter care îi aștepta cu elicea rotindu-se. Urcând, Ranjit observă câțiva oameni stând în apropiere. Sașiul era unul dintre ei; părea uimit și îngrijorat, dar nu-i făcu niciun semn de rămas-bun. Urmă un zbor de vreo douăzeci de

minute printre munţi înalţi care purtau capişoane sclipitoare de gheaţă. În elicopter, Ranjit nu se putu abţine să se întoarcă spre Gamini cu întrebări, dar de data asta Gamini fu cel care nu voia să vorbească.

– Mai târziu, zise, făcând semn cu capul spre pilotul elicopterului, care purta o uniformă pe care Ranjit nu o mai văzuse până atunci.

Aterizară pe un aeroport adevărat, la mai puţin de zece metri de un avion – şi nu orice avion, văzu Ranjit, ci un BAB-2200, cel mai rapid şi, în anumite configuraţii, cel mai luxos aparat construit vreodată de Boeing-Airbus, şi purta emblema cu globul albastru încununat al Naţiunilor Unite. În interior era chiar şi mai mult. Scaunele erau fotolii de piele. Echipajul era format dintr-un pilot (purtând uniforma de colonel a aviaţiei americane) şi două stewardese foarte drăguţe (purtând aceleaşi uniforme, dar fără tresele căpitanului şi pe deasupra şorţuri albe pufoase).

– Ne îndreptăm spre casă, domnule? îl întrebă pilotul pe Gamini.

Obţinu o înclinare din cap drept răspuns şi dispăru imediat în cabină. Una dintre stewardese îl conduse pe Ranjit spre un scaun (care, descoperi el, se putea roti) şi îi legă centura de siguranţă.

– Ea e Jeannie, îl informă Gamini, în timp ce era legat şi el în celălalt scaun. E şi doctor, aşa că ai face bine s-o laşi să te consulte...

– Computerul... începu Ranjit să obiecteze.

– Of, o să ai şi blestematul de computer, Ranj, dar mai întâi trebuie să decolăm. Durează doar un minut.

Între timp cele două femei se retrăseseră deja pe scaunele lor pliante de lângă perete şi avionul începuse să se mişte. Imediat ce semnalul pentru legarea centurilor se stinse, cea de-a doua stewardesă – „Eu sunt Amy. Bună!“ – scoase ca prin minune un laptop din măsuţa de lângă scaunul lui Ranjit, în timp ce numita Jeannie

se apropia cu stetoscopul, tensiometrul și câteva alte instrumente la îndemână.

Ranjit nu protestă. Îi dădu voie să-l înghiontească, să-l tragă și să-l asculte cât dorea în timp ce el, încet și stângaci, tipări un manuscris de aproape șase pagini, oprindu-se la fiecare câteva rânduri să-l întrebe pe Gamini dacă îi putea găsi adresa revistei *Nature*.

– Au birourile pe undeva prin Anglia.

Sau pur și simplu se încrunta la tastatură până când memoria îi spunea în cele din urmă care ar trebui să fie rândul următor. Era un proces lent, dar când Gamini riscă să-l întrebe dacă voia ceva de mâncare, Ranjit îi zise categoric și răstit să tacă.

– Mai lasă-mi câteva minute. Jumătate de oră cel mult. Nu mă pot opri acum.

Bineînțeles nu era vorba de zece minute. Nici de jumătate de oră. Trecuse cu mult peste o oră când Ranjit se ridică, oftă și i se adresă lui Gamini:

– Trebuie să verific totul, așa că mai bine trimit o copie la tine acasă. Spune-mi adresa ta de e-mail.

După ce o introduse, apăsă tasta de trimitere și se lăsă pe spate.

– Mulțumesc, zise. Îmi pare rău că am fost așa o pacoste, dar pentru mine era important. Încă de când mi-am dat seama, cu cinci sau șase luni în urmă, mi-era groază că aș putea uita ceva înainte s-o pot pune pe hârtie. Făcu o pauză, brusc sugându-și buzele: Și încă ceva. Mult timp m-am gândit la o mâncare adevărată. Aveți, să zicem, suc de fructe proaspăt la bord, de orice fel? Și poate ceva de genul unui sendviș cu șuncă, sau câteva ouă omletă?

16.

DRUMUL SPRE CASĂ

Gamini refuză să asculte discuții despre micul dejun american, ci făcu pur și simplu semn stewardeselor. Care aduseră o bună masă srilankeză – tăiețel de orez, o mâncare bogată cu carne, cartofi și curry și o farfurie de poppadom – făcându-l pe Ranjit să caște ochii de uimire.

– Spune-mi, Gamini, ceru el cu gura deja plină, când ai ajuns tu Dumnezeu? Ăsta nu e un avion american?

Gamini, sorbind dintr-o ceașcă de ceai provenit de pe câmpiile de lângă Kandy, scutură din cap.

– E un avion al Națiunilor Unite, zise, care întâmplător are echipaj american, numai că acum nu e problema nici a ONU, nici a SUA. Noi doar l-am împrumutat ca să venim după tine.

– „Noi" însemnând...?

Gamini scutură din nou din cap, rânjind.

– Nu pot să-ți spun, în orice caz nu acum. Păcat. Știu că te-ar interesa, de fapt chiar m-am gândit să te întreb dacă n-ai vrea să ni te alături după ce se încheie mica ta croazieră.

Ranjit nu lăsă lingura jos, dar o ținu nemișcată în timp ce îi arunca prietenului său o privire lungă și nu întru totul prietenoasă.

– Vrei să spui că ești o persoană atât de importantă încât poți pur și simplu să împrumuți un asemenea avion ca să-ți rezolvi problemele personale?

De data asta Gamini râse tare.

– Eu? Nu. Nu pentru mine au făcut-o. Au făcut-o pentru că le-a cerut tata. Vezi tu, are o funcție înaltă la ONU.

– Ce fel de funcție e asta?

– Nici asta nu pot să-ți spun, așa că nu întreba. Și nu mă întreba din ce țară te-am scos. N-a fost greu să aflăm unde ești, după ce am pus mâna pe Tiffany Kanakaratnam... Oh, făcu el observând reacția lui Ranjit la numele fetiței, asta e ceva ce pot să-ți spun, cel puțin până la un punct. Eu, ăă, m-am folosit de poziția tatălui meu ca să te caut pe un computer. Cam la fel cum ai obținut tu parola profului tău de mate; am introdus numele oricui am considerat că ar putea ști unde ești – Myra de Soyza, Maggie și Pru, toți profesorii tăi, toți călugării care lucrează cu tatăl tău și familia Kanakaratnam. Nu, zise el sesizând din nou expresia care apăruse pe fața lui Ranjit, nu a fost nimic de care să te jenezi. Căutam doar întâlnirile și conversațiile pe care le-ai avut după ziua în care ai dispărut. N-am găsit nimic. Nu am obținut nicio informație despre vreun Kanakaratnam adult, ceea ce cred că înseamnă că au fost împușcați împreună cu restul piraților de primul tribunal care i-a judecat. Dar am continuat să adaug nume pe măsură ce-mi veneau în minte, și când am pus numele celor patru copii i-am găsit. Fuseseră arestați, desigur, dar erau prea mici ca să fie acuzați pentru piraterie, așa că au fost luați de niște rude din Killinochchi, iar Tiffany ne-a făcut o descriere a oamenilor care te-au luat pe tine. A descris elicopterele și locul unde ai fost aruncat la țărm; după asta au avut loc o mulțime de cercetări, poți

să fii sigur, dar în cele din urmă te-am localizat. Ai fi putut să mai stai acolo încă mulţi ani.

– Şi cine erau cei care m-au luat?

– Of, Ranj, făcu Gamini, iar începi. Nu prea pot să-ţi spun asta decât, presupun, într-un fel de termeni generali, fără să menţionez ceva anume. Ai auzit vreodată de predarea extraordinară? Sau de verdictele Lorzilor Legislaţiei în cazurile de tortură?

Ranjit nu auzise, dar Gamini îl informă după ce prietenul lui se trezi dintr-un somn adânc care durase ore întregi. Pe vremuri unele mari puteri, cum ar fi Statele Unite, oficial se opuneau folosirii torturii în scopul obţinerii de informaţii. Însă se aflau în posesia unor prizonieri care cu siguranţă cunoşteau lucruri importante, dar nu le-ar fi spus niciodată de bunăvoie. Tortura nu era o metodă de încredere pentru a stoarce de la oameni răspunsuri adevărate – într-un anumit stadiu aproape oricine ar spune orice vor anchetatorii să audă, adevărat sau nu, numai să se oprească – dar aceste mari puteri nu aveau altă cale mai bună la îndemână. Astfel că au pus la cale un mic plan. Prizonierii de acest fel erau predaţi serviciilor secrete ale unei alte ţări, una care nu promisese să renege folosirea torturii ca tehnică de interogare, apoi informaţia era retransmisă Statelor Unite sau oricărei alte puteri care o ceruse.

– Şi aceasta, încheie Gamini, este predarea extraordinară. „Extraordinară" pentru că aşa este. „Predare" în sensul de a preda – însemnând a oferi, a da – ca în a da Cezarului ce-i al Cezarului, după cum spun creştinii.

– Hm, făcu Ranjit gânditor. Asta se petrece încă?

– Mă rog, oarecum. Superputerile nu se mai folosesc de comisionari. S-a făcut prea multă publicitate. Oricum nici nu mai trebuie, pentru că sunt o mulţime de state neangajate care arestează automat şi interoghează oamenii cu dosare inexplicabile. Cum ar

fi pirații, care sunt oricum în afara jurisdicției lor, și în mod special pirații care par să își ascundă identitatea. Ca tine, au crezut ei, din cauza poveștii cu numele. Apoi vând informațiile țărilor care fac pe evlavioasele, pentru că aici intervine decizia Lorzilor Legislației. Lorzii au stabilit un comision pentru informațiile obținute prin tortură atunci când s-a tras concluzia că, din motive morale, asemenea informații n-ar putea fi niciodată folosite într-o procedură legală. Pe de altă parte ar fi perfect în regulă, cică, s-o predea, să zicem, poliției. Ridică ochii spre cele două femei care se apropiau de ei: Și acum trebuie să ne punem centurile pentru că bănuiesc că ne îndreptăm către Bandaranaike. Ascultă. N-ai crede ce negocieri a trebuit să purtăm și ce promisiuni a trebuit să facem ca să te eliberăm de unde ai fost. Așa că ajută-mă să-mi țin aceste promisiuni. Indiferent ce s-ar întâmpla, să nu spui nimănui nimic prin care să poată fi identificați oamenii care te-au reținut. Altfel o să dau de necazuri mari, la fel și tata.

– Promit, zise Ranjit cu convingere. Apoi adăugă malițios: Ai spus că le-ai verificat pe fete. Ce mai face draga de Maggie?

Gamini îi întoarse o privire îndurerată.

– O, draga de Maggie e bine. S-a măritat cu un senator american acum câteva luni. Mi-a trimis o invitație la recepție, de fapt. Așa că m-am dus la Harrods și am ales o bucată frumoasă de pește pe care i-am trimis-o, dar eu nu m-am dus.

17.

PARADISUL

Când avionul BAB-2200 rula grăbit spre poartă, căpitanul-doctor Jeannie dădu verdictul: Ceea ce îi trebuia cu adevărat lui Ranjit era odihnă, îngrijire și hrană, suficientă hrană ca să pună la loc cele opt sau zece kilograme de masă corporală pe care dieta prădării extraordinare i le luase, cu toate că (adăugă ea) nu i-ar strica nici dacă ar petrece vreo câteva zile într-un spital. Însă alaiul care îl întâmpină pe aeroport se opuse ideii. Alaiul era compus dintr-o singură persoană, dar acea persoană era Mevrouw Beatrix Vorhulst, și nu avea chef să fie contrazisă. Locul potrivit pentru recuperarea lui Ranjit, declară Mevrouw Vorhulst, nu era o companie impersonală care producea îngrijire medicală în serie, dar prea puțină dragoste. Nu. Locul cel mai bun pentru ca Ranjit să-și recapete puterile era un cămin confortabil, iubitor. Al ei, de exemplu.

Așa fu hotărât. Beatrix Vorhulst avea categoric dreptate și în privința promisiunilor ei privind îngrijirea, căci din clipa în care sosi Ranjit toate resursele gospodăriei ei destul de bogate în resurse îi fură dedicate lui. Avea o cameră vastă și răcoroasă așa cum își

imaginase în cele mai fierbinți și transpirate nopți ale prizonieratului. Primea trei mese minunate pe zi – ba nu, mai degrabă o duzină, pentru că ori de câte ori închidea o clipă ochii, se trezea găsind un măr sau o banană perfectă sau un ananas rece ca gheața așteptând lângă patul lui. Mai mult, până la urmă câștigă și cearta cu doctorii cărora Gamini le ordonase să-l verifice încă o dată. Adevărat, mai întâi trebuise să-i convingă că pe toată perioada prizonieratului fusese sănătos în fiecare zi, sau cel puțin în fiecare zi în care nu era atât de învinețit și bătut încât simplul fapt de a merge să nu-l doară mai mult decât era cazul. Dar după aceea profită de libertatea casei mari și a grădinilor ei și mai mari. Inclusiv piscina, și cât de minunat era să plutească visător pe spate pe apa mângâietoare și răcoroasă, cu soarele arzător binecuvântându-l din cer și palmierii legănându-se deasupra capului. Și avea acces la știri.

În general acesta nu era un lucru bun. Timpul petrecut fără acces la presa scrisă sau televiziune nu-l pregătise pentru detaliile tuturor lucrurilor care se petrecuseră pe planeta Pământ – crime, revolte, atentate cu mașini-capcană, războaie.

Totuși niciuna dintre aceste știri nu era cea mai rea. Ea veni atunci când Gamini trecu într-o scurtă vizită înainte de a părăsi Sri Lanka pentru o treabă mai urgentă (dar, desigur, nespecificată). Când ajunse la ușă pregătindu-se să plece, se opri.

– Mai e ceva ce nu ți-am spus, Ranj. E vorba despre tatăl tău.

– Da, așa-i, zise Ranjit plin de remușcări. Ar trebui să-l sun imediat.

Dar Gamini clătină din cap.

– Aș vrea să poți. Problema e că a avut un accident cerebral. A murit.

Exista o singură persoană în lume cu care Ranjit voia să vorbească în acel moment, și îl prinse la telefon înainte ca Gamini să

părăsească casa lui Vorhulst. Era bătrânul călugăr Surash, care se bucură nespus auzind vocea lui Ranjit. Mai puțin, desigur, să povestească despre moartea lui Ganesh Subramanian, dar în mod curios nici prea trist din acest motiv.

– Da, Ranjit, spuse, tatăl tău a răscolit cerul și pământul ca să te găsească, și cred că asta l-a terminat. Oricum, s-a întors într-o zi de la poliție plângându-se că se simte obosit, iar a doua zi de dimineață era mort în patul lui. Nu stătea bine cu sănătatea de ceva timp, știi tu.

– De fapt nu știu, zise Ranjit cu regret. N-a spus niciodată.

– Nu voia să-ți faci griji – și, Ranjit, nu trebuie să te îngrijorezi. *Jiva* sa va fi întâmpinată cu onoare, iar funeraliile s-au desfășurat bine. Întrucât tu nu erai printre noi, eu am fost cel care a rostit rugăciunile și am avut grijă să fie flori și orez în sicriul lui, iar după ce a fost incinerat eu personal i-am dus cenușa în mare. Moartea nu înseamnă sfârșitul, să știi.

– Știu, zise Ranjit, mai mult de dragul călugărului decât pentru sine.

– S-ar putea nici să nu mai fie nevoie să se nască încă o dată. Iar dacă se reîncarnează, sunt convins că va fi în cineva sau într-o ființă din apropierea ta. Și, Ranjit, când o să poți să călătorești, te rog să treci pe la noi. Ai un avocat? Tatăl tău a lăsat ceva proprietăți. Bineînțeles că totul îți revine ție, dar trebuie puse în ordine niște documente.

Acest lucru îl tulbură pe Ranjit. Nu avea avocat. Dar când îi povesti lui Mevrouw Vorhulst, ea îi spuse că nu era o problemă, iar de atunci avu avocat. Și nu orice avocat, ci unul dintre partenerii din compania tatălui lui Gamini, al cărui nume era Nigel De Saram. Ceea ce îl necăjea mult mai mult pe Ranjit era junghiul de vinovăție pe care îl simțea. Nu știuse despre moartea tatălui său, iar motivul era că nu se ostenise să întrebe.

Sigur, își spuse, avusese o mie de alte probleme.

Dar dacă ar fi fost invers, Ranjit oare ar fi dispărut din mintea tatălui său?

În afară de servitori, Mevrouw Vorhulst fu singurul său vizitator în primele zile, dar apoi el protestă (și doctorii trebuiseră să fie de acord) că niciun stres provocat de vreun vizitator nu s-ar putea compara nici pe departe cu stresul cauzat de tinerii și puternicii temniceri lovindu-l cu bâtele. Barierele fură reduse. În dimineața următoare, în timp ce Ranjit experimenta unul dintre aparatele de gimnastică ale lui Vorhulst, valetul intră în sala de sport, își drese glasul și rosti:

– Vă caută cineva, domnule.

Mintea lui Ranjit cutreiera departe.

– Am vreun mesaj? întrebă.

Valetul oftă.

– Nu, domnule. Dacă sosește vreun mesaj vi se va aduce imediat, așa cum ați cerut. Acum domnul De Saram ar vrea să vă vadă. Să-l poftesc înăuntru?

Ranjit își puse repede unul dintre halatele din infinita rezervă a familiei Vorhulst. Avocatul De Saram preluă imediat cazul. Lui Ranjit nu i se părea chiar junior – avea vreo cincizeci sau șaizeci de ani, poate mai mult – și evident era bun în meseria lui. Nu trebui să i se explice despre moștenirea tatălui lui Ranjit. Cu toate că i se ceruse să se ocupe de problemele lui Ranjit cu abia patruzeci și opt de ore în urmă, stabilise deja existența lui Ranjit împreună cu tribunalul corespunzător din Trincomalee și avea o idee destul de limpede despre valoarea moștenirii.

– Nu sunt chiar douăzeci de milioane de rupii, domnule Subramanian, spuse el, dar nici cu mult mai puțin – sau, la cursul de schimb curent, cam zece mii de dolari SUA. Constă în mare din

două proprietăți, casa tatălui dumneavoastră și o casă mai mică în prezent neocupată.

– Cunosc casa, zise Ranjit. Trebuie să fac ceva anume?

– Acum nu, cu toate că există o posibilitate la care poate ați vrea să vă gândiți. Domnul Bandara însuși ar fi dorit s-o facă în locul dumneavoastră, dar, după cum știți, e implicat în niște probleme strict secrete ale Națiunilor Unite.

– Știu, dar nu știu prea multe, zise Ranjit.

– Desigur. Problema e că în mod normal ați putea face o plângere împotriva oamenilor care, ăă, v-au împiedicat atât timp să vă întoarceți acasă, dar...

Ranjit interveni:

– Știu. Nu trebuie să vorbim despre acei oameni.

– Exact, declară De Saram părând ușurat. Oricum, puteți urma o altă cale. Este posibil să începeți o acțiune împotriva liniei maritime bazată pe faptul că ei nu ar fi trebuit să permită ca nava lor să fie luată de pirați. Nu ar însemna o sumă la fel de mare ca în celălalt caz, bineînțeles, pentru că e puțin mai dificil de stabilit responsabilitatea lor și pentru că solvabilitatea lor nu e foarte mare...

– Nu, stați puțin, zise Ranjit. Lor li s-a furat nava, pe care eu mă aflam din propria mea prostie, și acum eu să-i dau în judecată pentru că s-a întâmplat așa? Nu sună cinstit.

Pentru prima dată De Saram îi oferi un surâs prietenos.

– Domnul Bandara a spus că asta veți zice, anunță el. Acum cred că mașina mea ar trebui să fie gata...

Și într-adevăr se auzi o bătaie în ușă. Era Vass, valetul, să anunțe că așa era. Apoi, înainte ca Ranjit să poată spune ceva, valetul i se adresă direct:

– Nu sunt mesaje pentru dumneavoastră, domnule. Și, dacă îmi permiteți – n-am vrut să vă deranjez mai înainte – suntem cu toții profund îndurerați de pierderea tatălui dumneavoastră.

Nu cuvintele valetului îi reamintiră lui Ranjit de moartea tatălui său. Nu avea nevoie să i se reamintească. Pierderea făcea parte din el, zi și noapte, o rană care nu se vindeca.

Cel mai rău în privința morții era faptul că punea irevocabil capăt comunicării. Ranjit rămăsese cu o listă lungă de lucruri pe care ar fi trebuit să i le spună tatălui său și nu i le spusese niciodată. Acum că pierduse ocazia, toate acele nerostite exprimări ale iubirii și respectului se depuneau în inima lui Ranjit.

Și, bineînțeles, în știri nu avea ce bucurie să găsească. Luptele se intensificaseră între Ecuador și Columbia, apăreau noi certuri privind împărțirea apelor Nilului, iar Coreea de Nord înaintase o plângere Consiliului de Securitate acuzând China de îndepărtarea norilor de ploaie de deasupra orezăriilor coreene spre cele aparținându-le lor.

Nimic nu se schimbase. Numai că acum populația lumii era irevocabil mai mică cu o persoană.

Însă exista un lucru pe care îl putea face – ar fi trebuit să-l facă deja de mult – și în cea de-a șasea zi petrecută ca musafir în casa Vorhulst, Ranjit ceru în cele din urmă, și obținu, o copie a comunicației frenetice pe care o trimisese grăbit din avion. O studie critic și insistent, așa cum un proaspăt profesor de literatură studiază teza finală a unui student. Dacă existau acolo greșeli care l-ar putea descalifica, el avea să le găsească. Descoperi deprimat că într-adevăr erau câteva – la prima vedere două, apoi patru, apoi unul sau două pasaje adiționale care nu erau cu totul greșite, dar nici nu păreau să fie foarte clare.

Ranjit avea scuze. Totul se datora ultimelor șapte sau opt săptămâni, când în cele din urmă își completase demonstrația în minte – tot ceea ce reușise să completeze, lipsindu-i hârtia, cerneala

sau calculatorul – şi continuase să o repete, pas cu pas, îngrozit că ar putea uita vreun pas crucial.

Întrebarea era ce să facă cu acele pasaje greşite.

Ranjit fu preocupat de problemă întreaga zi şi o mare parte din noapte. Să trimită revistei o listă de corecţii? Aşa ar fi părut logic să facă... însă mândria îi stătea în cale, pentru că „greşelile" erau mai degrabă superficiale, lucruri pe care orice matematician serios le-ar depista pe dată şi ar vedea foarte repede cum pot fi reparate. Iar el avea oroare să nu se considere că cerşeşte.

Nu mai trimise altă scrisoare la *Nature*, deşi în majoritatea nopţilor care urmară, în timp ce încerca să adoarmă îl frământa mereu întrebarea despre ce ar fi trebuit să facă.

Ranjit şi-ar fi dorit să ştie mai bine ce face o publicaţie ca *Nature* cu articolele de genul celui trimis de el. Era destul de sigur că dacă ar fi dorit să-l publice, primul pas ar fi să trimită copii la trei-patru experţi în domeniul respectiv ca să verifice dacă nu conţine greşeli evidente.

Oare cât putea dura asta?

Ranjit nu ştia. Ceea ce ştia era că deja durase mult mai mult decât i-ar fi plăcut lui.

Aşadar de fiecare dată când valetul bătea la uşă să anunţe un vizitator, speranţele lui Ranjit înfloreau, şi de fiecare dată când valetul anunţa ce treabă neimportantă avea respectivul, speranţele i se năruiau iarăşi.

18.

COMPANIA

În cea de-a şaptea zi petrecută de Ranjit la familia Vorhulst valetul anunţă un alt vizitator, iar acesta era Myra de Soyza.

- Deranjez, Ranjit? întrebă ea imediat. Mătuşa Bea zice că pot să stau cu tine atât timp cât nu te împiedic să te odihneşti.

În realitate el chiar se odihnea, iar Myra de Soyza cu siguranţă îl împiedica. Nu vru să-i spună asta şi să strădui să închege o conversaţie.

- Ce faci aici? întrebă. Adică, eşti tot la universitate?

Nu mai era. Nu mai fusese după cursul de sociologie pe care îl frecventaseră amândoi; de fapt tocmai se întorsese de la o sesiune postdoctorat (postdoctorat! Habar n-avusese cât urcase ea pe scara academică) la MIT în America, şi fireşte că el întrebă:

- Ce studiezi?

- Păi... inteligenţă artificială, mai mult sau mai puţin.

Decise să ignore cripticul „mai mult sau mai puţin".

- Şi ce mai face inteligenţa artificială?

În sfârşit ea zâmbi.

– Dacă te referi la cât de aproape suntem de a obține un computer cu care să putem sta de vorbă în mod rezonabil, e groaznic. Prin comparație cu tipurile de proiecte privind inteligența artificială pe care încercau să le realizeze cei care au creat domeniul ăsta, nu e rău deloc. Ai auzit vreodată de Marvin Minsky?

Ranjit își consultă memoria și nu găsi nimic.

– Nu cred.

– Păcat. A fost una dintre cele mai grozave minți care au încercat să definească ce este gândul și să descopere metode să determine un computer să facă ceea ce s-ar putea numi gândire. Obișnuia să spună o poveste care mă înveselește uneori.

Făcu o pauză, nesigură de interesul lui. Ranjit, care s-ar fi bucurat s-o audă anunțând întârzierile trenurilor sau cotațiile de închidere la bursă, emise sunetele necesare și ea continuă:

– Ei, problema e că la începutul studiilor despre IA el, la fel ca și alți pionieri, a considerat recunoașterea semnelor drept una dintre emblemele IA. Recunoașterea semnelor a fost rezolvată într-un mod relativ banal. Casieriile din toate supermarketurile din lume au început să citească prețurile fiecărui articol de pe codurile de bare. Și ce s-a întâmplat? IA a fost pur și simplu redefinită. Recunoașterea semnelor a fost eliminată din rețetă pentru că fusese rezolvată, deși computerele încă nu puteau să facă glume și nici să-și dea seama după felul cum arăți că ești mahmur.

– Deci acum poți face un computer să inventeze o glumă?

Ea se ridică.

– Aș *vrea* eu, zise ea fără chef. Apoi oftă: De fapt, nu mai sunt interesată în principal de genul ăsta de lucruri. Mai mult de aplicații. Proteze autonome, în cea mai mare parte.

Își schimbă și expresia și subiectul. Fără niciun avertisment întrebă:

– Ranjit, de ce îți tot acoperi gura așa?

Era o întrebare mai personală decât se așteptase din partea ei. Însă era destul de conștient de modul în care mâna continua să-i acopere fața. Ea insistă:

– Dinții îți fac probleme?

El admise:

– Știu cum arăt.

– Ei bine, și eu știu, Ranjit. Arăți ca un bărbat onest, serios și extrem de inteligent care nu s-a hotărât să lase un dentist să-i repare gura. Clătină din cap: E cel mai ușor lucru din lume, Ranjit, și nu numai că o să arăți mai bine, o să și mesteci mai bine.

Se ridică.

– I-am promis mătușii Bea că nu stau mai mult de zece minute și ea mi-a dat voie să te întreb dacă n-ai vrea să înoți în ocean. Pe plaja Nilaweli. Știi unde e? Avem o căsuță de vacanță acolo, așa că dacă ai vrea...

O, da, Ranjit voia.

– O să ne descurcăm, zise ea și îl surprinse cu o îmbrățișare. Ți-am simțit lipsa, spuse, retrăgându-se să se uite la el. Gamini mi-a povestit că l-ai întrebat despre fosta lui prietenă. Ai vreo întrebare de genul ăsta și pentru mine?

– Hm, făcu el. Apoi: Mă rog, da, presupun că te referi la canadian.

Ea zâmbi.

– Da, presupun că da. Ei bine, canadianul era în Bora-Bora, ultima dată când am auzit de el, unde construiau un hotel și mai mare. Dar asta a fost cu mult timp în urmă. Nu ținem legătura.

Ranjit nu știuse măcar ca Gamini și Myra aveau idee unul de existența celuilalt, cu atât mai puțin că aparent erau în relații prietenești. Nu numai asta nu știuse. Vizitele primite se îndesiră, cu avocatul de la firma dr. Bandara care tot venea cu acte de semnat –

„Nu din cauză că moştenirea tatălui tău ar fi aşa de complicată" se scuza el în faţa lui Ranjit. „Numai că ai fost dat dispărut şi cineva din birocraţie a interpretat acest lucru ca însemnând presupus mort. Aşa că trebuie să lămurim problema asta."

Şi mai era şi poliţia. Împotriva lui Ranjit personal nu avea nimeni nicio acuzaţie. De Saram se asigurase de asta înaintea oricărui interogatoriu. Dar ajunseseră în fundături privind pirateria, iar Ranjit era singurul care i-ar fi putut ajuta să se lămurească.

În plus era problema „protezelor autonome" ale Myrei de Soyza, ce-or fi fost şi ele. Căutările lui îi fură de puţin ajutor. Într-adevăr, îl îndrumaseră spre ortografia corectă, dar ce legătură avea IA cu membrele artificiale sau implanturile auditive?

Beatrix Vorhulst îl ajută de data asta.

– A, nu e vorba despre nişte picioare de lemn inteligente, Ranjit, îi spuse ea. E ceva mult mai subtil. Ideea e să creeze o mulţime de roboţi foarte mici care să fie injectaţi în fluxul sanguin, iar ei să fie programaţi să distrugă, să zicem, celulele canceroase.

– Hm, făcu el, analizând ideea şi plăcându-i. Era, desigur, exact genul de proiect care s-o intereseze pe Myra de Soyza. Şi roboţii ăştia mici, sunt buni?

Mevrouw Vorhulst zâmbi trist.

– Dacă i-am fi avut cu câţiva ani în urmă, poate n-aş fi fost văduvă astăzi. Nu, deocamdată doar se speră. Pur şi simplu nu există fonduri pentru cercetare – chiar şi Myra a tot aşteptat să i se finanţeze proiectul, şi tot nu s-a întâmplat. O, se găsesc destui bani pentru cercetare – atât timp cât cercetarea se referă la vreun tip de armă.

Când Ranjit fu în sfârşit în stare să dea curs invitaţiei Myrei de Soyza, Beatrix Vorhulst îi furniză bucuroasă o maşină şi un şofer. Pe drumul spre plajă începu să recunoască reperele. Desigur el şi

Gamini descoperiseră plaja pe când explorau tot ceea ce aveau de oferit împrejurimile. Nu se schimbaseră prea multe. Plajele își aveau încă partea de femei frumoase în costume de baie minuscule, dar relativ puține.

Ranjit habar n-avea cum putea să arate căsuța de pe plajă a familiei de Soyza, până când i-o arătă șoferul: acoperiș din țiglă, verandă îngrădită în jurul ușii, drăguț decorată cu flori viu colorate. Abia când ușa se deschise și Myra de Soyza ieși, purtând o rochiță subțire peste bikinii la fel de moderni și de minusculi ca oricare alții de pe plajă, fu sigur că nimerise în locul potrivit.

Apoi nu mai fu atât de sigur, pentru că imediat în urma ei apăru o fetiță de cinci sau șase ani. Ranjit experimentă o rapidă și dezamăgitoare schimbare a realității.

O fetiță de șase ani?

A Myrei?

Trecuse chiar atât de mult timp?

Nu. Ada Labrooy era fiica surorii Myrei, acum însărcinată în ultimele luni cu un alt copil și din acest motiv fericită să îndeplinească dorința fiicei ei de a petrece cât mai mult timp cu mătușa ei favorită. Și Myra se bucura s-o aibă pe Ada cu ea, mai ales fiindcă mama Adei o trimisese și pe bonă ca să se asigure că micuța nu era o problemă. După ce Ranjit se schimbă de haine și fu uns cu cremă de protecție solară de către Myra, faptul în sine fiind una dintre cele mai plăcute experiențe recente, cei doi plutiră peste nisipurile fierbinți spre apele răcoroase ale golfului.

Cel mai minunat lucru la plajele Sri Lankăi, în afară de companie, era că apa se adâncea treptat. La zeci de metri de linia țărmului încă puteai sta în picioare.

El și Myra nu înaintară mai mult de zona unde apa le ajungea până la talie și nici nu înotară atât de mult, ci mai degrabă se bălăciră fericiți în apă. Ranjit nu rezistă tentației de a-i arăta cât poate

să înoate pe sub apă – aproape o sută de metri; cu mult mai puţin decât reuşea în adolescenţă lângă stânca Swami, dar suficient cât să obţină complimente de la Myra, lucru care de fapt fusese şi scopul experienţei.

Şiretenia afacerii cu bona deveni evidentă. În timp ce ei făceau duş şi se schimbau, li se întinsese o masă bună. După ce terminară, bona o luă pe Ada la culcare, iar ea dispăru acolo unde se ducea când nu era vizibilă îndeplinindu-şi sarcinile.

În mare, pentru Ranjit aceasta fu una dintre cele mai plăcute părţi ale zilei. Însă când Myra anunţă că trebuia cu adevărat să înoate măcar câteva sute de metri – şi nu, Ranjit nu trebuia să vină cu ea, pentru că trebuia să se expună la soarele puternic doar atât cât era necesar pentru ca pielea lui să se obişnuiască din nou cu el – el fu liniştitor de sigur că ea se va întoarce. Iar în ultimele douăzeci de minute începuse să se întrebe dacă extrapolase corect unul din termenii lui Sophie Germain.

Tocmai se convinsese că nu greşise când micuţa Ada se trezi. Îşi căută mătuşa, dar se linişti când Ranjit flutură mâna în direcţia în care braţele şi loviturile de picioare ale Myrei o propulsau prin apă.

Atunci Ada îşi aduse un suc de fructe şi se aşeză să vadă ce făcea Ranjit.

În general Ranjit prefera să nu fie urmărit în timp ce se juca cu matematica. Ada însă părea să aibă propriile ei reguli privind audienţa. Nu se plânse că fusese lăsată acolo, nici măcar supărată nu era. Când Ranjit îi aduse o îngheţată de la vânzătorii ambulanţi de pe plajă, ea o mâncă încet, cu ochii fixaţi pe ceea ce scria el în caiet. Când o termină, alergă până la marginea apei să se spele pe degetele lipicioase înainte de a întreba politicos:

– Pot să văd ce faci?

Deja Ranjit se calmase în privința formulelor Germain. Deschise caietul pe măsuța din fața lui, interesat să vadă ce înțelegea ea din ecuația Germain.

Ea studie o clipă șirul de simboluri, apoi anunță:

- Nu cred că înțeleg asta.

- E dificil, fu de acord Ranjit. Nici nu cred că pot să-ți explic acum. Însă...

Făcu o pauză, examinând-o. Era cu mult mai mică decât Tiffany Kanakaratnam, bineînțeles, dar avea avantajul unei educații mai bune și al unei familii mai sofisticate.

- Pot să-ți arăt ceva, zise el. Știi să numeri pe degete?

- Sigur că știu, zise ea cu amabilitatea înjumătățită de indignare. Uite, continuă ridicând pe rând câte un deget: Unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece.

- Da, e foarte bine, dar numeri doar până la zece. Ți-ar plăcea să știi să numeri până la 1023?

Până să termine să-i arate copilului reprezentarea binară pe toate degetele a numărului 1023, Myra se întorsese de la înot și asculta la fel de atent ca Ada.

Când termină, fetița se uită la mătușa ei, care acum își usca părul cu un prosop.

- E bine, nu-i așa, mătușă Myra? Apoi către Ranjit: Mai știi și alte trucuri?

Ranjit ezită. Celălalt truc al său nu i-l arătase nici măcar lui Tiffany Kanakaratnam, dar acum Myra era spectator.

- De fapt, zise, știu.

Și îndepărtă o parte din scândurile verandei bungalow-ului ca să poată desena un cerc pe nisip:

O

– Asta e o rupie, zise. Mă rog, bineînțeles că e doar imaginea unei rupii, dar hai să zicem că e o monedă reală. O poți arunca în aer și poate ateriza în două feluri, fie cap, fie pajură.

– Sau dacă va cădea în nisip poate rămâne în dungă, spuse Ada.

El se uită la ea, dar expresia micuței Ada era nevinovată.

– Păi, atunci n-o aruncăm pe plajă. Folosim masa de la cazinou. Acum, dacă aruncăm două monede...

...fiecare poate cădea fie cap, fie pajură. Asta înseamnă că sunt patru variante posibile. Poate fi cap-cap, cap-pajură, pajură-cap sau pajură-pajură. În timp ce dacă avem trei monede...

...există opt posibilități: cap-cap-cap, cap-cap-pajură, cap-...

– Ranjit, îl întrerupse Myra zâmbindu-i cu o urmă de iritare în glas, Ada știe ce înseamnă doi la puterea trei.

– Sigur că știe, zise el supus. Uite despre ce e vorba. Ia bățul ăsta și desenează un șir de cât de multe monede vrei. Eu nu mă uit. După ce ai terminat, în cam zece secunde o să scriu numărul exact de combinații posibile la rotirea acelui număr de monede. Și, adăugă el ridicând un deget, ca să fie și mai interesant, o să te las să acoperi câte vrei dintre ele, de la oricare capăt al șirului, ca să nu pot să-mi dau seama câte monede sunt.

Ada, care ascultase atent, făcu:

– Uau. Poate să facă asta, mătușă Myra?

Myra spuse cu fermitate:

– Nu. Nu dacă nu trage cu ochiul sau trișează în vreun fel. Apoi către Ranjit: Nu tragi cu ochiul?

– Nu.

– Şi n-o să ştii câte monede sunt de fapt în şir?

El îşi strânse buzele.

– N-am spus nimic despre ce n-o să *ştiu*... dar nu, n-o să ştiu.

– E imposibil, declară ea.

Dar când Ranjit o invită să-l pună la încercare, ea îl întoarse şi o puse pe Ada să-i urmărească ochii ca să se asigure că nu se folosea de vreo fereastră care întâmplător ar fi putut servi drept oglindă. Apoi şterse repede monedele, lăsând doar trei. Îi făcu cu ochiul Adei, apoi coborî prosopul astfel încât să acopere două dintre cele trei rămase şi de asemenea încă un metru fără nicio monedă...

...apoi rosti:

– E rândul tău.

Ranjit se întoarse încet, de parcă ar fi avut tot timpul din lume, în timp ce Ada ţipa:

– Grăbeşte-te, Ranjit! Ai numai zece secunde! Sau cinci, acum. Sau numai două...

El îi zâmbi copilului.

– Nu te îngrijora, o sfătui el. Se aplecă şi se uită pentru prima dată acolo unde fusese şirul de monede, luă băţul şi la un capăt al şirului trasă o linie dreaptă. Apoi, îndepărtând prosopul Myrei, spuse:

– Uite răspunsul tău – şi zâmbi. Hm, zise admirând rezultatul. Foarte inteligent.

Aştepta o reacţie din partea Myrei privind înscrisul de pe nisip –

1000

Myra se holbă o clipă uluită, apoi expresia i se limpezi.

– O, Dumnezeule! Da! E reprezentarea binară pentru – stai puțin – numărul zecimal 8! Și e răspunsul corect!

Ranjit, continuând să zâmbească, înclină din cap și se întoarse spre Ada, acum puțin mai lămurită. Oare ar fi trebuit să-i explice cum funcționa notația binară – 1, 10, 11, 100 pentru 1, 2, 3, 4? Ezită. Însă buzele fetiței se desfăcură într-un surâs.

– N-ai spus că o să fie binar, Ranjit, dar nici n-ai spus că n-o să fie, așa că bănuiesc că e în regulă. E o șmecherie frumoasă.

Livră verdictul cu suficientă gravitate de adult ca să mențină zâmbetul lui Ranjit. Curiozitatea lui era totuși stârnită.

– Spune-mi ceva, Ada. Chiar știi ce sunt numerele binare?

Ea afișă o indignare batjocoritoare.

– Bineînțeles, Ranjit! Nu știi după cine i-a convins mătușa Myra pe părinții mei să-mi pună numele?

Myra fu cea care răspunse privirii nedumerite a lui Ranjit.

– E vina mea, admise. Când sora mea și soțul ei nu puteau cădea de acord asupra numelui copilului, eu am sugerat Ada. Știi, Ada Lovelace a fost eroina și modelul meu. Toate prietenele mele erau fixate pe femei ca Shiva, Wonder Woman sau Ioana d'Arc, dar singura femeie cu care voiam eu să semăn când voi fi mare era contesa Ada Lovelace.

– Contesa... începu Ranjit, apoi pocni din degete. Sigur că da! Femeia cu calculatorul din, cât era, 1800? Fiica lordului Byron, care a scris primul program de calculator din istorie pentru mașina de calculat a lui Charles Babbage!

– Da, ea, aprobă Myra. Bineînțeles, mașina nu a ajuns niciodată să fie construită – nu dețineau tehnologia necesară – dar programul era bun. De asta au denumit limbajul de programare Ada.

Drumul zilmic la plajă deveni ca o întâlnire fixă, și atunci Ranjit se gândi la un mod de a face lucrurile și mai frumoase. De Saram îi deschisese o linie de credit bancar în baza moștenirii de la tatăl său, ceea ce însemna nu numai că avea un cont în bancă cu rupii pe care le putea cheltui, ci și că avea un card. Ranjit remarcase restaurantele de pe plajă de dincolo de șirul de copaci și decise să o scoată pe Myra la o cină.

Șoferul opri la unul dintre restaurantele de pe drum, dar când Ranjit deschise ușa să investigheze mirosurile, nu erau încurajatoare. La a doua încercare fu mai bine. Intră, obținu un meniu, adulmecă minuțios și-i spuse persoanei de la care primise meniul că probabil se va întoarce, dar nu specifică și când. În cel de-al treilea, Ranjit primi un meniu la care abia se uită. Aromele din bucătărie, felul în care puținii clienți prelungeau șederea la ceai și desert... Ranjit inspiră adânc și făcu o rezervare. Iar când o invită pe Myra, ea păru nesigură doar o secundă, apoi spuse:

– Bineînțeles, ar fi grozav.

Ceea ce însemna că Ranjit mai avea numai o zi înainte de a avea plăcerea să fie el cel care îi oferea ceva ei.

Ada nu era acolo, așa că înotară împreună, mai departe ca de obicei, iar când se întoarseră se îmbrăcară și stătură cu răcoritoarele pe verandă, discutând alene. De fapt, Myra era cea care vorbea cel mai mult.

– Pe vremuri era mult mai animat aici, zise, privind peste nisipul aproape pustiu. Când eram mică erau două hoteluri de lux chiar pe plajă și mult mai multe restaurante.

Ranjit o privi curios.

– Ți-e dor de vremurile animate?

– O, nu prea. Îmi place pașnic, așa cum e acum. Dar părinții mei obișnuiau să vină să danseze aici, iar acum nu mai e nimic.

Ranjit aprobă.

– Tsunami-ul din Ziua Darurilor, rosti serios.

Dar ea clătina din cap.

– Cu mult înainte de asta. Era în 1984. Începutul războiului civil. Unele dintre primele lupte s-au purtat chiar aici, Tigrii Mării debarcând în locul ăsta ca să poată lansa un atac asupra aeroportului. Armata a preluat hotelurile ca poziții de tragere, așa că Tigrii au avut grijă de ele. Părinții mei erau aici, n-au putut pleca până nu s-au mai liniștit puțin lucrurile și s-au redeschis drumurile. Mama spune că trasoarele erau ca niște focuri de artificii, țâșnind de pe vasele de asalt și înapoi dinspre hoteluri. O numeau „distracția".

Ranjit vru să dea un răspuns, dar nu știu cum. Nu în cuvinte. Ceea ce voia cu adevărat era s-o îmbrățișeze. Se pregăti pentru un fel de prim pas punându-și mâna peste mâna ei care se odihnea pe brațul scaunului.

Ea nu păru să se supere.

– Vechile clădiri în ruină erau tot aici când am crescut eu, zise. Știi ce a avut în final grijă de ele? Tsunami-ul. Altfel cred că încă ar fi aici.

Se întoarse spre el, zâmbind... și părând destul de mult că ar vrea să fie sărutată.

El o testă.

Se dovedi că estimarea lui fusese corectă. Voia. Ea fu cea care îl luă de mână și îl conduse în casa de pe plajă, cu acea primitoare canapea perfect potrivită pentru două persoane, iar Ranjit descoperi că actul sexual cu o femeie era nu numai un lucru bun în sine, ci era chiar de multe ori mai bun când femeia era o persoană care îți plăcea, o respectai și în compania căreia voiai cu adevărat să petreci foarte mult timp.

Apoi urmă cina organizată de el, care fu de asemenea minunată. Una peste alta, acea zi pe plajă fu un imens succes, iar Myra și Ranjit făcură imediat planuri să o repete. Des.

Însă nu se întâmplă așa, fiindcă exact în ziua următoare se întâmplă ceva care le schimbă planurile.

Ada Labrooy era cu ei în acea zi, la fel și bona ei care le tot arunca priviri lungi piezișe Myrei și lui Ranjit, convingându-l pe Ranjit că ceea ce făcuseră amândoi le era scris pe fețe. Fu totuși o zi perfect normală – dacă nu punem la socoteală că la sosirea lui Myra îl sărută pe buze și nu ca de obicei pe obraz – până când se întoarseră din apă, își îmbrăcară halatele și se serviră cu băuturi.

Apoi Ada văzu ceva. Umbrindu-și cu mâna ochii de soare, întrebă:

– Iar a venit omul ăla care lucrează pentru Vorhulst?

Iar când Ranjit se ridică să se uite mai bine, da, era valetul familiei Vorhulst, mișcându-se mult mai repede decât îl văzuse Ranjit vreodată și ținând strâns într-o mână un snop de hârtii. Părea emoționat. Nu doar emoționat, ci nerăbdător să-i dea paginile lui Ranjit, iar când se afla la cinci-șase metri de el strigă:

– Domnule! Cred că asta s-ar putea să fie ceea ce așteptați!

Și așa și era.

Mă rog, într-un fel. Era o analiză amănunțită a articolului lui Ranjit, de fapt cinci analize diferite ale articolului, aparent fiecare scrisă de o persoană diferită (dar nenumită), iar ceea ce făceau ei – în detalii exacte și aproape ilizibile – era să parcurgă fiecare pasaj în care Ranjit însuși descoperise deja o eroare sau o neclaritate. În plus, ei găsiseră nu mai mult de unsprezece alte pasaje care aveau la fel de multă nevoie de curățenie, dar pe care Ranjit nu le descoperise în recapitularea lui. În total erau patruzeci și două de pagini, fiecare dens acoperită cu cuvinte și ecuații. După ce Ranjit o parcurgea rapid pe fiecare și se grăbea la următoarea, pasa foile Myrei, încruntarea adâncindu-i-se la fiecare pagină.

– Zeilor, zise în cele din urmă, ce vor să spună? Îmi comunică motivele pentru care îmi resping nenorocitul de articol?

Myra își mușcă buza în timp ce recitea pentru a patra sau a cincea oară pagina de sfârșit. Apoi începu să zâmbească. Îi dădu foaia înapoi lui Ranjit.

– Iubitule, zise – în tulburarea momentului niciunul dintre ei nu observă că ea nu-i mai spusese niciodată așa –, care e ultimul cuvânt de la sfârșitul mesajului?

Ranjit îi smulse foaia.

– Ce cuvânt? întrebă. Vrei să spui chiar aici jos? Unde scrie „Felicitări"?

– Exact la asta mă refer, îl informă ea, acum cu zâmbetul larg și tandru și din toate punctele de vedere cel mai frumos zâmbet pe care el și l-ar fi dorit vreodată din partea Myrei de Soyza. Ai mai pomenit vreodată să fie felicitat cineva pentru un eșec? Îți publică articolul, Ranjit! Consideră că ai reușit în sfârșit!

19.

FAIMA

– Imediat ce o să ți se publice articolul în revista aia o să fii celebru. Celebru cu adevărat! declară Beatrix Vorhulst când Ranjit se întoarse seara la ea acasă.

Însă se înșela. Nu dură atât de mult. Cu câteva zile înainte ca rotativa revistei să înceapă să tipărească sutele de mii de copii care trebuiau să aducă faima lui Ranjit în lume, faima sosise deja. Cineva – poate din angajații de la *Nature*, sau dintre referenți – lăsase să transpire povestea și reporterii începuseră să sune. Mai întâi BBC, apoi cineva de la *New York Times*, și după aceea toată lumea, toți dorind ca Ranjit să explice cu ce se jucase Monsieur Fermat și de ce durase atât timp ca să se demonstreze că avusese dreptate.

Lui Ranjit îi era destul de ușor să răspundă. Mai greu îi era să știe ce să spună când cei care sunau întrebau despre zvonul cum că fusese în închisoare sub o acuzație sau alta, dar acolo îl ajută De Saram.

– Spune-le pur şi simplu că avocatul tău te-a instruit să nu discuţi subiectul pentru că procesul este în desfăşurare. O să fie adevărat înaintând o acţiune împotriva liniei maritime.

– Dar nu vreau să le iau banii, obiectă Ranjit.

– Nu-ţi face probleme. N-o să-i primeşti. O să am eu grijă de asta, dar e un motiv suficient de bun ca să refuzi să răspunzi la orice întrebare... întrucât doctor Bandara a insistat ca întreaga problemă să nu fie discutată.

Stragema funcţionă bine, dar nu reuşi să scadă numărul celor care doreau să stea de vorbă cu el între patru ochi – adică ei împreună cu echipa lor de vreo zece tehnicieni – şi el să le spună totul despre persoana lui Fermat şi de ce se purtase el atât de bizar. În acest caz, îi explică De Saram când Ranjit îi ceru ajutorul, singurul mod de a le tempera curiozitatea în privinţa lui era să se expună public. Adică să organizeze o conferinţă de presă şi să spună imediat întreaga poveste oricui voia s-o audă.

Stăteau lângă piscina familiei Vorhulst, De Saram, Ranjit, Myra de Soyza şi Beatrix Vorhulst; drumurile la căsuţa de pe plajă nu mai erau distractive pentru Ranjit şi Myra, pentru că presa îi descoperise acolo şi acum Myra venea să înoate cu Ranjit în piscină.

– Am vorbit cu doctor Bandara despre problema asta, zise De Saram trăgându-şi scaunul mai aproape de umbra imensei umbrele de lângă piscină. Este convins că universitatea va găsi un spaţiu disponibil unde să aibă loc conferinţa de presă. De fapt spune că pentru şcoală ar fi o onoare.

Ranjit întrebă stânjenit:

– Ce trebuie să spun?

– Le spui tot ce ai făcut, răspunse De Saram. Lăsând deoparte, bineînţeles, toate amănuntele pe care dr. Bandara consideră că trebuie păstrate sub cheie. Puse paharul jos şi îi zâmbi lui Mevrouw

Vorhulst: Nu, nu mai vreau ceai, mulțumesc. Trebuie să mă întorc la birou. Nu trebuie să mă însoțiți spre ieșire.

Mevrouw Vorhulst îi strânse mâna, dar nu încercă să-l rețină.

– De fapt, se adresă ea lui Ranjit și Myrei, pare o idee excelentă. Mi-ar plăcea să aud prelegerea. Apoi, întorcându-se spre Myra: Draga mea, ții minte camera în care dormeai când părinții tăi întârziau mult? Tot acolo e, chiar lângă a lui Ranjit. Dacă vrei s-o folosești din când în când – sau cât de des dorești – îți aparține.

Astfel că atunci când se duse să se culce în acea seară, Ranjit putu s-o considere o zi bună. Avea foarte puțină experiență cu vorbitul în public, iar asta îl îngrijora puțin. Dar capul Myrei era pe pernă lângă al său și, una peste alta, lucrurile păreau în sfârșit să meargă bine pentru el.

Sala pe care universitatea o alocă pentru conferința de presă a lui Ranjit era destul de mare, și chiar trebuia să fie. Toate cele patru mii trei sute cincizeci de locuri erau ocupate, și nu numai cu reprezentanții media. Erau și aceștia câteva sute, dar părea că jumătate din Sri Lanka se hotărâse că vrea să fie prezentă. În afara celor patru mii trei sute cincizeci de norocoși, încă aproximativ o mie urmăreau la televiziunea cu circuit închis în alte săli ale campusului, lăsând alți câțiva extrem de importanți (după cum se considerau ei) indivizi consumați de indignare nevoiți să urmărească evenimentul la (uh!) televiziune.

Pentru Ranjit Subramanian, care trăgea cu ochiul printr-o gaură a cortinei, păreau a fi extrem de mulți oameni. Nu era vorba numai de numărul persoanelor din sală. Ci de cine erau anumite persoane! Președintele Sri Lankăi stătea în primul rând. Doi sau trei posibili candidați la viitoarele alegeri erau și ei prezenți, la fel și familia Vorhulst și – incredibil – fostul profesor de matematică al lui Ranjit, care nu avea nici măcar decența de a părea atât

de jenat cum ar fi trebuit să se simtă în loc să zâmbească și să-i salute pe toți cei situați în locuri mai puțin avantajoase decât al lui.

Când cortina începu să se ridice, bărbatul care stătea pe scaunul de lângă Ranjit îi aruncă o privire încurajatoare.

– O să fie bine, zise augustul doctor Dhatusena Bandara, sosit pe neașteptate de la treburile lui secrete în numele ONU doar pentru a-l prezenta pe Ranjit. Aș fi vrut să fie și Gamini aici, și el ar fi vrut, dar e ocupat cu recrutările din Nepal, adăugă, apoi cortina fu sus și reflectoarele ațintite asupra lui, iar dr. Bandara – fără să-i explice de ce trebuise Gamini să plece în Nepal pentru recrutări – se îndreptă spre pupitru.

După aceea, mai repede decât și-ar fi imaginat că ar fi posibil, el însuși se afla la pupitru, și toate perechile de palme din aulă începură să aplaude.

Ranjit așteptă răbdător ca zgomotul să înceteze. Când păru că nu intenționează să se oprească, își drese glasul.

– Mulțumesc, zise. Vă mulțumesc tuturor.

Apoi, după ce aplauzele se mai domoliră puțin, începu:

– Omul care mi-a prezentat această problemă – de fapt întregii lumi – se numea Fermat, avocat, sau jurist, în Franța cu câteva secole în urmă...

Până când ajunse la faimoasa mâzgăleală pe marginea paginii din Diophantus aplauzele încetaseră și publicul era atent. Nu păstrară liniștea în timpul discursului. Râseră la comentariul lui cum că ar fi fost scutiți de multe necazuri dacă acea carte pe care o citea Fermat ar fi avut margini mai largi. Și aplaudară din nou, deși nu chiar atât de furtunos, în timp ce descria fiecare pas în evoluția înțelegerii lui privind ceea ce spusese Fermat. Apoi, când descrise munca lui Sophie Germain și cum în final aceasta se dovedise a fi cheia, aplaudară mult. Continuară astfel cu fiecare ocazie până când Ranjit ajunse la momentul în care fusese sigur, sau cel puțin

aproape sigur, că prin voia zeilor completase o demonstrație a ultimei teoreme a lui Fermat care putea fi susținută.

Se opri, zâmbind, și clătină din cap.

– Aveți idee cât de greu e să memorezi o demonstrație matematică lungă de cinci pagini? întrebă. Vedeți voi, nu aveam nimic cu care să scriu. Nu puteam decât s-o recapitulez, iar și iar, repetând fiecare pas, știu și eu, de sute de ori, sau mii... Iar când am fost salvat, nu mă puteam gândi decât să fac rost de un computer și să scriu totul imediat... Și asta am făcut, încheie Ranjit, și îi lăsă să-și înroșească pielea de pe palme până oboseau. Ceea ce dură mult înainte ca el să poată interveni din nou: Gamini Bandara, cel mai vechi și mai iubit prieten al meu, este unul dintre oamenii cărora trebuie să le mulțumesc, la fel și tatălui său, dr. Dhatusena Bandara. Făcu semn spre bătrânul care acceptă politicos porția sa de aplauze. Și mai sunt încă două persoane cărora le sunt dator. Una este răposatul meu tată, Ganesh Subramanian de la templul Tiru Koneswaram din Trincomalee. Cealaltă persoană se ascunde aici în spate, dar ea a fost prima care mi-a sugerat că indiciul pentru a descoperi ceea ce descoperise Fermat constă în cercetarea procedurilor matematice despre care se știe că erau utilizate în acele timpuri, și în a încerca să ne imaginăm ce alte proceduri ar fi putut deduce Fermat pornind de la ele. Nu știu ce m-aș fi făcut fără ea, și nu încerc să mai risc altă dată. Așa că vino aici, doctor Myra de Soyza, și ia-mă de mână...

Ceea ce ea făcu, și cu toate că Ranjit încă mai vorbea când apăru ea, fu greu de distins ce spunea. Myra obținu cu ușurință cele mai multe aplauze în afară de Ranjit însuși, poate pentru că publicul putea citi expresia de pe fața lui atunci când vorbi despre ea, poate doar pentru că ea era categoric cea mai drăguță.

Ranjit ar fi lăsat să continue la infinit aplauzele pentru ea, dar Myra scutură din cap.

– Mulțumesc, strigă ea, dar haideți să auzim ce mai are Ranjit de spus.

Se retrase și se așeză chiar pe scaunul lui Ranjit ca să asculte. El se întoarse spre mulțime.

– Asta e tot ce am vrut să vă spun, îi informă, dar am promis să răspund la câteva întrebări...

Apoi totul se termină și el reuși să evite toate întrebările despre locul unde fusese închis și de ce. Reveniră la rezidența Vorhulst împreună cu o selecție strictă a invitaților din aula universității. Aceasta îi cuprindea aproape pe toți cei din primele două rânduri și câțiva dintre ceilalți, la fel și o echipă de servitori special angajați care să împartă băuturi și gustări. (Asta pentru ca personalul din casa Vorhulst, fiecare simțindu-se direct responsabil de o parte a evenimentului, să poată participa în calitate de oaspeți.) Ranjit și Myra stăteau unul lângă altul ținându-se de mână, evident fericiți să se afle acolo. Toți invitații erau la fel de fericiți, astfel încât șampania turnată de personalul angajat era aproape inutilă.

Dr. Bandara, desigur, se afla deja în drum spre New York în avionul său personal BAB-2200, dar înainte de a pleca îl luase pe Ranjit deoparte să-i spună câteva cuvinte.

– O să vrei o slujbă, bineînțeles, începu el și Ranjit aprobă din cap.

– Gamini a spus ceva despre posibilitatea de a lucra cu el.

Dhatusena Bandara zise:

– Sper că așa o să se întâmple, dar mă tem că nu chiar acum. Între timp, înțeleg că universitatea e pregătită să-ți ofere un post, să predai câteva cursuri avansate și să-ți continui propriile cercetări, dacă dorești.

– Dar eu nu sunt profesor! Nici măcar nu am absolvit!

Dr. Bandara vorbi răbdător:

– Un profesor e doar o persoană pe care universitatea a angajat-o în această funcție. Nu-ți face probleme că îți lipsește diploma. Mă aștept să ți se ofere toate titlurile pe care le vrei.

Toate astea, firește, Ranjit i le comunică Myrei. Dar Beatrix Vorhulst, de cealaltă parte a ei, părea să se îndoiască.

– Știi ce, zise ea, nu cred că ai nevoie de o slujbă. Uită-te aici.

Arătă un teanc de acte, verificate de secretarul ei personal care acum avea un asistent suplimentar numai pentru a rezolva traficul generat de Ranjit. Oamenii vor să vii să le vorbești, sau să dai interviuri, sau numai să declari că bei berea lor sau să porți tricourile lor. Și sunt dornici să plătească pentru asta! Dacă o să porți pantofii lor de sport, oamenii ăștia o să-ți dea o grămadă de dolari. Iar dacă le permiți să-ți ia un interviu, *60 Minutes* va plăti de asemenea. Universitatea Harvard te va plăti să vii să le vorbești – nu spun cât de mult, dar înțeleg că sunt bogați.

– Uau, făcu Myra râzând. Lasă-l pe bietul om să-și tragă sufletul.

Dar secretarul flutura o altă hârtie abia ieșită din imprimantă către Mevrouw, care îi aruncă o privire, își mușcă buza și zise:

– Ei, aici nu e vorba de bani, dar cred că o să vrei s-o citești, Ranjit. Și tu, Myra.

– Eu? întrebă Myra. De ce eu?

Dar după ce o luă Ranjit, care, deși părea trăsnit, i-o dădu ei, Myra înțelese repede de ce. Mesajul era de la bătrânul călugăr de la fostul templu al tatălui său, și spunea:

> Tatăl tău ar fi fost și mai mândru de tine și la fel de încântat ca noi toți, acum că urmează să te căsătorești. Te rog nu amâna prea mult! Doar nu vrei să aștepți până în lunile de rău augur Aashad, Bhadrapad sau Shunya. Și desigur, te rog, nu într-o marți sau într-o sâmbătă.

Myra ridică ochii spre Ranjit, care se holba confuz la ea.

– Am zis eu ceva despre căsătorie? întrebă el.

Acest lucru provocă o ușoară roșeață în obraji.

– Păi, ai zis câteva lucruri drăguțe despre mine, admise ea.

– Nu-mi amintesc să fi spus așa ceva. Probabil a fost subconștientul meu. Și, inspirând adânc, zise: Ceea ce demonstrează că subconștientul meu e mai deștept decât mine. Așadar, Myra, ce spui? Te căsătorești cu mine?

– Bineînțeles, răspunse ea, de parcă ar fi fost cea mai tâmpită întrebare pe care o auzise vreodată. Și asta fu totul.

Mai târziu, când amândoi se uitau din curiozitate la imaginile cu discursul prezentate la știri, își dădură seama că ceea ce spusese el era pur și simplu truismul evident că nu și-ar fi putut petrece restul vieții fără ea... dar era suficient și, oricum, atunci erau deja căsătoriți în regulă.

Era oare totul perfect pentru cei doi îndrăgostiți?

Ei bine, aproape. Marea problemă care trebuia rezolvată nu era dacă trebuiau să se căsătorească, fiindcă nu exista nicio îndoială în privința asta, și nici măcar când, pentru că răspunsul era cât de curând posibil. Adevărata problemă era unde și de către cine. Pentru un timp păru că și acesta era un lucru simplu, căci familiile Vorhulst, Bandara și de Soyza aveau acces în oricare biserică din orașul Colombo, ca să nu mai pomenim de starea civilă, și se apucaseră să le elimine pe cele mai puțin atrăgătoare când Myra observă expresia pierdută din ochii lui Ranjit.

Când întrebă, el ridică din umeri.

– Nu-i nimic, zău, zise. Nu. Absolut nimic.

Dar, întrucât Myra nu se dădea ușor bătută, el se înduplecă și îi arătă o altă scrisoare de la bătrânul călugăr:

„Tatăl tău ar fi fost atât de fericit să te vadă căsătorindu-te în templul său."

Myra citi de două ori, apoi zâmbi.

– Ce naiba, zise, nu cred că prezbiteriului din Ceylon o să-i pese. O să anunț pe toată lumea.

Și, desigur, „toată lumea" înțelese imediat că orice ar fi vrut Ranjit Myra ar fi susținut, și așa rămase hotărât. Dacă în unele cercuri din Colombo se simți puțină dezamăgire, în altele din Trincomalee fu o mare bucurie. Bătrânul călugăr înțelese rapid că avea să fie o ceremonie simplă. Cugetă melancolic ce minunată Paalikali Thalippu ar fi putut avea pentru mireasă – dacă în general ar fi putut organiza ceremonia – și cum sosirea mirelui pentru logodna Janavasanam în templu ar fi fost decorată cu cele mai frumoase flori și fructe. S-ar fi apropiat foarte mult de o procesiune completă, nu-i așa? Iar ceva de genul ăsta ar fi atras mult atenția exact atunci când cuplul dorea să fie ignorat. Așa că fără Paalikali Thalippu și fără Janavasanam, însă călugărul se asigură că alaiul miresei purta rezerva necesară de *paruppputenga* și alte dulciuri pe care să le ofere mirelui.

Partea bună a simplității nunții era că avea să se desfășoare destul de repede, din care motiv era de ajuns mai puțin de o săptămână înainte ca mirele și mireasa să vină la Trincomalee – mai precis, să se ascundă la Trincomalee, pentru că încercau să evite expunerea în public a fețelor lor dintr-odată ușor de recunoscut.

Din același motiv la ceremonie participară puțini oameni. Ranjit rosti cuvintele pe care bătrânul călugăr le scrisese și Myra îl lăsă pe bătrân să-i lege în jurul taliei sfoara sacră care îl ținea pe diavol la distanță, printre nenumăratele flori și nesfârșitul sunet al cornului Naathaswaram și al tobelor *melam*. Apoi totul se termină și cei doi, acum indisolubil uniți, se urcară în mașina de poliție pentru lungul drum de întoarcere la reședința Vorhulst.

„Viață lungă!“ le strigară călugării la plecare, și într-adevăr Ranjit și Myra se simțeau încrezători că asta îi aștepta.

Însă alte persoane, aflate mult mai departe, aveau speranțe diferite.

Printre acele persoane se numărau Unu-Virgulă-Cinci, asasinii desemnați ai Marilor Galactici. Ei își executau ordinul de a curăța mizeria de pe Planeta 3 a acelei triviale stele galbene, iar armada lor înainta în zbor. Întrucât navele lor erau materiale, nu se puteau deplasa mai rapid decât lumina. Aveau să urmeze ani lungi de călătorie, urmați de câteva zile pentru exterminarea propriu-zisă, și după aceea tinerii căsătoriți și orice altă ființă umană de indiferent unde aveau să fie morți.

La urma urmelor, poate că nu va fi o viață atât de lungă.

20.
CĂSĂTORIA

Acum că avea tot ceea ce îndrăznise să viseze să fie, anume liber, celebru și însurat cu Myra de Soyza, lui Ranjit i se părea că lumea lui personală mergea din ce în ce mai bine. Totuși o perspectivă mai largă tot intervenea în gândurile sale tainice, și din multe puncte de vedere aceasta nu era bună deloc.

Situația din Coreea de Nord, de exemplu. La început păruse să fie o schimbare de regim. Fanfaronul iubitor de lux Kim Jong Il murise.

Într-un anumit fel era aproape păcat. Poate Kim fusese un țicnit, dar genul de țicnit care întotdeauna se oprise la limita unui atac pe scară largă asupra vecinilor săi. Acum apăruse acest nou individ. Era întotdeauna numit „Adoratul Conducător". Dacă avea un nume normal, acesta părea a fi prea prețios pentru a fi împărtășit Occidentului decadent.

Dar dacă identitatea Adoratului Conducător era secretă, ceea ce făcea era mult prea public. Rachetele nucleare din ultima generație, pe care pretindeau că le au generalii Adoratului Conducător,

puteau uşor traversa întinderea Pacificului de Nord. Asta însemna de fapt că puteau să lovească teritoriul Statelor Unite ale Americii – cel puţin Alaska, poate chiar colţul nordic al statului Washington. Mai mult, se lăudau generalii, noile rachete erau categoric demne de încredere. Aceste discuţii sporeau nervozitatea vecinilor lor. Cei care nu aveau deja propriul lor armament nuclear erau din ce în ce mai grăbiţi să-l obţină.

Nici restul lumii n-o ducea mai bine. Africa alunecase spre cele mai rele zile ale secolului XX. Încă o dată apăruseră armate de soldaţi-copii, unii dintre ei abia intraţi în adolescenţă, recrutaţi atunci când familiile le erau ucise şi puşi să lupte pentru stocuri de diamante ilicite sau fildeş chiar şi mai puţin licit...

Era descurajant.

Exista totuşi un lucru care îl tulbura pe Ranjit atunci când se gândea, iar despre el veni vorba când Mevrouw Vorhulst interveni într-o discuţie cu avocatul De Saram ca să întrebe:

– Ce-aţi dori la cină?

Era aceeaşi întrebare pe care o punea în fiecare dimineaţă, dar de data asta fu recepţionată în mod diferit. Myra se întoarse cu o expresie întrebătoare către Ranjit, care ridică o sprânceană, oftă şi i se adresă gazdei:

– Am discutat ceva, mătuşă Bea. Considerăm că ar trebui să ne recuperăm casa.

Pentru prima dată Ranjit o văzu pe Beatrix Vorhulst indignată.

– Ba deloc, băiete dragă! Noi ne bucurăm să staţi aici cât vreţi. Faceţi parte din familie, să ştiţi. Ne face plăcere să vă avem aici, în plus suntem şi onoraţi, şi...

Dar De Saram, care analizase faţa Myrei, clătina din cap.

– Poate v-a scăpat esenţialul, Mevrouw, zise el. Sunt căsătoriţi. Îşi doresc propria lor casă, nu o parte dintr-a dumneavoastră, şi

au absolută dreptate. Hai să mai bem un ceai și să revedem opțiunile. Iar ca loc în care să locuiți amândoi, tu ai deja unul, Ranjit. Fosta casă a tatălui tău din Trincomalee e acum a ta, știi asta.

Ranjit se întoarse să examineze chipul Myrei. Expresia ei spunea cam ceea ce se așteptase el.

– Nu cred că Myra vrea să trăiască în Trinco, anunță el grupul cu regret, dar ea scutura deja din cap.

– Trinco e frumos, zise ea. Mi-ar plăcea să am o casă acolo, dar...

Nu termină.

– Atunci ce e? întrebă De Saram nedumerit.

Ranjit răspunse în locul ei.

– Casa a fost foarte bună pentru un bătrân singur. Dar pentru noi – adică pentru un cuplu care probabil își va dori mașini de spălat rufe și vase, tot felul de aparate cu care tatăl meu nu avea de ce să-și bată capul – ce zici, Myra? Vrei să începi să faci schimbări în casa tatălui meu?

Ea inspiră adânc, dar reuși să-și comprime răspunsul într-un singur cuvânt:

– Da.

– Bineînțeles că vrei, zise el. Mai degrabă ai demola-o ca să pornești de la zero. Nu? Bine. Atunci primul lucru pe care îl facem e să-l punem pe Surash să ne găsească un arhitect care să ne facă planurile de pornire – el îi cunoaște pe toți tamilii din Trinco – și îl invităm aici cu planurile, iar împreună cu el începeți să creați. Cu mine, adăugă el, disponibil pentru impulsuri creative ori de câte ori mi se cere. Între timp, Myra, tu și cu mine ne mutăm trupurile la un hotel. Cum îți sună?

Mevrouw se încrunta mai adânc decât o văzuse Ranjit vreodată.

– N-aveți niciun motiv, declară ea. Nouă ne e perfect comod cu voi aici până când locuința din Trincomalee e gata pentru voi.

Ranjit se uită la soția lui, apoi își desfăcu brațele.

– Bine, dar mai am o sugestie. Myra, iubito? Nu te-am auzit odată spunând ceva despre o lună de miere?

Myra păru surprinsă.

– Nu. Nu m-ai auzit. Recunosc că o lună de miere ar fi minunată, dar n-am rostit niciun cuvânt despre asta...

– Nu de când suntem căsătoriți, aprobă Ranjit, dar îmi amintesc exact ce am spus, chiar în camera asta, acum câțiva ani. Mi-ai vorbit despre locurile minunate din Lanka pe care eu nu le-am vizitat niciodată. Așa că hai să le vizităm, Myra. În timp ce toată lumea ne pregătește restul vieții.

Cel mai bun loc pentru început era și cel mai ușor, declară Myra, astfel că primul loc testat fu crescătoria de broaște țestoase din Kosgoda, pentru că Myrei îi plăcuse când era mică și în general pentru că era suficient de aproape pentru antrenament, apoi Kandy, străvechea cetate a insulei. Dar o săptămână mai târziu, după ce le vizitaseră pe ambele și se întorseseră la casa familiei Vorhulst și personalul vru să afle cum le plăcuse, răspunsurile lor fură călduțe. Fuseseră recunoscuți în Kosgoda și mici grupuri îi urmaseră aproape toată ziua. La Kandy fusese și mai rău. Poliția locală îi plimbase prin oraș într-o mașină oficială. Vizitaseră totul, dar nici măcar o dată nu li se permisese să hoinărească în voie.

La cină, Beatrix Vorhulst îl ascultă cu simpatie pe Ranjit povestind că fusese drăguț să fie conduși, dar mai mult le-ar fi plăcut să se amestece prin mulțime. Oftă.

– Nu știu dacă se poate întâmpla asta, zise ea. Voi sunteți cel mai bun spectacol pentru oameni. Vedeți voi, necazul e că aici în Lanka ne cam lipsesc celebritățile mondiale. Voi sunteți cam tot ce avem.

Myra o contrazise.

– Nu chiar. Mai e scriitorul...

– Bine, da, dar el abia dacă iese vreodată din casă. Oricum, nu e același lucru. Dacă ne-am afla într-un loc înțesat de stele de cinema și tot felul de oameni faimoși – Los Angeles de exemplu, sau Londra – v-ați putea pune niște ochelari cu lentile de culoare închisă și abia dacă ați fi remarcați. Atunci expresia i se schimbă: Păi, dacă tot a venit vorba, de ce nu?

Și cum toată lumea se uita la ea, explică:

– Ai tot felul de invitații din toată lumea, Ranjit. De ce n-ați accepta câteva?

Ranjit clipi uimit, apoi se întoarse spre Myra:

– Tu ce crezi? Ar fi cazul să încercăm o lună de miere adevărată – în Europa, America, oriunde vrei tu?

Ea se uită la el, apoi gânditoare de jur împrejurul mesei. În cele din urmă spuse:

– Cred că ar fi minunat, Ranjit. Dacă e să o facem, hai s-o facem repede.

El îi aruncă o privire curioasă, dar imediat se aplecă asupra întrebării care anume dintre invitații trebuia onorat. Abia când se îndreptară spre pat se gândi s-o întrebe:

– Vrei să facem asta, nu-i așa? Pentru că dacă nu vrei...

Ea îi puse un deget pe buze, apoi, pe neașteptate, continuă cu un sărut.

– Mă gândeam doar că dacă o să plecăm într-o călătorie lungă ar fi mai bine s-o facem curând. Mai târziu s-ar putea să fie puțin mai dificil. Nu voiam să-ți spun înainte de a mi-o confirma doctorul, dar nu ne mai vedem până vineri. Problema e că sunt aproape sigură că sunt însărcinată.

21.
LUNA DE MIERE, PARTEA A DOUA

În timp ce Myra și Ranjit se îndreptau spre Londra, o călătorie la fel de lungă și obositoare cum o descrisese Gamini cu ani în urmă, lumea își vedea de propriul ei drum. Care era, desigur, drumul spre moarte și distrugere. Rezervaseră bilete pentru un zbor ocolitor, prin Mumbai, pentru ca Ranjit să poată arunca o privire rapidă orașului. Dar avionul lor întârzie patruzeci de minute rotindu-se deasupra aeroportului înainte de a i se da permisiunea de aterizare. Tirurile de artilerie izbucniseră din nou în valea Kashmir. Nimeni nu știa ce plănuiesc agenții secreți pakistanezi să facă cu țintele din inima Indiei, astfel că cei doi își petrecură tot timpul în vechiul oraș uitându-se la televizor în camera lor de hotel. Nici acela nu prezenta vești bune. Unități din armata Adoratului Conducător, nemailimitându-se să provoace incidente la granița cu Coreea de Sud, avusese curajul să creeze câteva incidente cu țara care îi hrănea și care era cam singurul lor prieten adevărat în lume, Republica Populară Chineză. Ce puneau la cale nimeni nu putea să ghicească, dar patru incursiuni diferite, fiecare cu nu

mai mult de o duzină de trupe, pătrunseseră pe teritoriul chinez unde nu se găseau decât dealuri și pietre, și își ridicaseră tabăra.

Myra și Ranjit întârziară trei ore și la îmbarcarea spre Londra, dar până să decoleze ei, ocolind coastele Pakistanului în drum spre Heathrow în Anglia, luptele din Kashmir se domoliseră și efectivele nord-coreene se întorseseră dispărând în barăcile lor, fără ca nimeni să-și dea seama ce urmăriseră.

Și ajunseră la Londra.

Nu fură chiar dezamăgiți. Minunatele imagini ale orașului erau la fel de fascinante pentru Ranjit așa cum fuseseră pentru milioanele de vizitatori în cursul secolelor. Toate acestea – străvechea și imensa St Paul, Turnul Londrei, Parlamentul, Westminster Abbey – toate faimoasele monumente pe care fiecare turist trebuia să le vadă și numeroase alte peisaje care nu erau neapărat celebre, dar prezentau un interes deosebit pentru Ranjit – cum ar fi Școala Economică din Londra și o anumită căsuță superbă la câteva străzi distanță de Arundel Street, pentru că ambele fuseseră locuite de Gamini Bandara într-o vreme în care Ranjit nu avea nicio speranță să le viziteze vreodată. Când Myra îl convinse să facă o excursie la Kew Gardens, lui îi plăcură mult serele imense. Îi plăcură toate clădirile mărețe și faimoase din oraș, aproape fără excepție. Însă ceea ce nu-i plăcu în cele din urmă fură spațiile deschise și neacoperite dintre ele, spații pe care trebuia să le traverseze ca să ajungă de la una la alta.

Și care erau, fără nicio excepție în luna noiembrie, teribil, insuportabil de *reci*.

Această experiență care veștejea sufletul era una pe care Ranjit nu o mai întâlnise în întreaga sa viață. O, probabil uneori suferise o scurtă înfiorare, poate în vârful stâncii Swami când erau vânturi puternice sau când tocmai ieșise din valuri dimineața foarte devreme. Dar nu așa! Nu când era atât de frig încât zăpada rară

de săptămâna trecută, şi chiar cea din săptămâna dinaintea ei, încă îşi mai păstra rămăşiţele înnegrite la marginile parcărilor şi pajiştilor pentru că niciodată nu se încălzea suficient ca să se topească în totalitate.

Însă magazinele londoneze erau pline de haine făcute să ţină de cald chiar şi celui mai friguros turist, sau măcar relativ călduţ. Lenjerie termală, mănuşi şi un palton cu guler de blană făcură străzile Londrei suportabile pentru Ranjit, în timp ce prima haină de nurcă din viaţa ei îmbunătăţi lucrurile pentru Myra.

Apoi făcură cunoştinţă cu Sir Tariq. El era cel care, din partea Societăţii Regale de Matematică, îl invitase pe Ranjit să devină membru şi să vină la Londra ca să-şi prezinte realizarea. (Şi înfiinţase o fundaţie care să le acopere cheltuielile.) Sir Tariq al Diwani se dovedi a fi un bătrân lălâu cu păr ciufulit gen Albert Einstein, o inimă bună şi fără nicio urmă de accent, ci numai un pur OxCam. („Ei bine“, explică el când fu întrebat, „la urma urmelor sunt a patra generaţie de londonezi.“) Iar când descoperi că Ranjit îngheţa în majoritatea timpului, se izbi peste frunte. „Oh, la naiba“ zise, „vi s-a oferit lux în loc de confort. O să aranjez să fiţi mutaţi.“

Fură mutaţi într-un hotel nou-nouţ, dar nu foarte şic din South Kensington. Ceea ce o nedumeri puţin pe Myra până când avu o discuţie cu recepţionerul şi, zâmbind, îi relată lui Ranjit că Sir Tariq alesese anume acel hotel pentru că a) era convenabil de aproape de câteva dintre cele mai bune muzee ale oraşului, dacă erau interesaţi cât timp locuiau acolo, şi b) era ocupat în mod frecvent de şeicii arabi ai petrolului şi numeroasele lor suite, câte un etaj întreg sau chiar două în acelaşi timp. Acest fapt era important deoarece şeicii petrolului urau foarte mult, chiar şi mai mult decât Ranjit, frigul, nu numai în apartamentele lor private, ci şi în holurile hotelului, pe scările de incendiu şi chiar în ascensoare. Iar ceea ce proprietarii hotelurilor urau şi mai mult era să nu

reuşească să le ofere acestor arabi cheltuitori ultimul lucruşor pe care şi-l doreau.

Deşi el însuşi nu era un şeic cheltuitor, Ranjit fu fericit să obţină efectele secundare ale cheltuielilor lor. În următoarele luni dispoziţia i se îmbunătăţi vizibil – suficient cât să facă o încercare a celuilalt motiv pentru care se aflau în acel hotel, apropierea sa de Museum Row. Muzeul de Istorie Naturală (deşi răcoros) fu o încântare, inspirându-l pe Ranjit să accepte odiseea traversării Londrei spre marele British Museum, înapoi în partea de oraş a lui Gamini – chiar şi mai mare (şi mai răcoros) şi determinându-l să fie de acord că da, la urma urmelor, ţările reci pot avea avantaje în faţa celor calde.

Nu era vorba numai de turism. Conferinţa în faţa Societăţii Regale de Matematică îi ocupă puţin mintea, cu toate că de fapt Ranjit spuse şi la Londra cam ceea ce spusese şi la conferinţa de presă din Colombo. Două reviste cerură imediat o întrevedere, *Nature* pentru că ei fuseseră cei care îi publicaseră articolul şi *New Scientist* pentru că (promiteau ei) îl vor duce la cel mai bun pub de pe malul lor de Tamisa. Avură loc şi alte câteva conferinţe, aranjate de la distanţă de către De Saram din Colombo. Chiar şi aşa, cu feţele apărând pe fiecare stand de presă şi ocazional şi la TV, Myra îl convinse pe Ranjit să-şi pună lenjeria călduroasă la încercare stând în faţa Palatului Buckingham într-o seară ca să urmărească schimbarea gărzii. Când se întoarseră la hotel şi Ranjit fu nevoit să admită că nicio parte a sa nu părea să fi suferit de ger în urma chinului, recunoscu de asemenea că dintre toate camerele mânuite de ceilalţi turişti absolut toate erau îndreptate asupra gărzilor şi niciuna asupra lor.

– Aşadar e adevărat, spuse. Ne putem plimba prin Londra după bunul plac, nimeni nu ne acordă nicio atenţie. Mi-ar plăcea locul ăsta dacă l-ar muta cu vreo mie de kilometri mai la sud.

Ei bine, asta nu se putea face, așa că după câteva ore de împachetat ca să ajungă din holul hotelului la un taxi, și de la taxi la un alt hol, Ranjit se lăsă păgubaș. Îl luă deoparte pe Sir Tariq. Apoi îi telefonă lui De Saram în Colombo, după care îi raportă zâmbind Myrei:

– Plecăm în America. Există ceva numit Triplu A-S – Asociația Americană pentru Avansul Științei? – și luna viitoare are loc convenția lor anuală, iar De Saram a aranjat totul. O, nu am terminat aici, Myra, nu definitiv. O să facem tot ce e de făcut aici, dar nu înainte de a se mai încălzi vremea.

Așa că își rezervară bilete la clasa întâi – încă una dintre acele fundații generoase – ca să plece cu un zbor al American-Delta spre New York (Kennedy) la ora două după-amiază.

Ceea ce și făcură, deși cu multe proteste și mulțumiri din partea lui Sir Tariq, iar la două și douăzeci lăsau în urmă Anglia și se apropiau de coasta răsăriteană a Irlandei.

Ranjit era plin de solicitudine.

– Nu te-am grăbit prea mult, nu? Nu ești...?

Mișcarea gurii sale elucidă întrebarea pentru Myra, care râse. Ridică paharul ca să-i fie umplut cu suc de portocale de către stewardesă, care se execută imediat.

– Mă simt bine, zise. Da, ne putem întoarce în Anglia când e plăcut și cald – să zicem în iunie. Dar ești convins că faci bine mergând acum în America?

Ranjit termină de întins untul și gemul de căpșuni pe biscuit și băgă rezultatul în gură.

– Bineînțeles că da, spuse mestecând. Am verificat eu însumi prognozele meteo pentru New York. Acum au o minimă de nouă grade și în cursul zilei se așteaptă la optsprezece. Chiar și în Trinco a fost mai frig.

Neștiind dacă să plângă sau să râdă, Myra lăsă paharul jos.

– Of, iubitule. N-ai fost niciodată în America, nu-i așa?

Dintr-odată îngrijorat, Ranjit se întoarse spre ea.

– Ce vrei să spui?

Ea se întinse și-i mângâie mâna.

– Doar că nu ai remarcat cât de demodați sunt în unele aspecte. Încă mai folosesc mile în loc de kilometri, de exemplu. Și – sper să nu te supere asta – se agață de scala termometrului Fahrenheit în loc să treacă la gradele Celsius ca tot restul lumii.

22.
LUMEA NOUĂ

În afară de marea dezamăgire pe care climatul din New York o reprezenta pentru Ranjit, știrile care soseau pe ecranele numeroaselor televizoare din apartamentul lor din hotel erau chiar și mai descurajante ca de obicei. De exemplu, de ceva timp America de Sud fusese destul de liniștită și reținută în privința războaielor. Nu mai era așa. Acum (după cum una dintre gazdele lor americane le explică Myrei și lui Ranjit) ceea ce schimbase lucrurile fusese decizia Statelor Unite de a revizui delictele legate de droguri, coborându-le de la crime la cel mult contravenții. Astfel a fost scos de sub acuzație aproape întregul stoc pus în circulație de traficanții de droguri columbieni. Această schimbare a legilor a făcut posibil ca orice dependent american să poată obține ceea ce îi trebuia ca să-și satisfacă viciul, ieftin și fără intervenția gangsterilor, de la oricare farmacie, lucru care scotea definitiv de pe piață traficanții. (De asemenea devenea inutil pentru traficanții din periferii să distribuie mostre gratuite copiilor de doisprezece ani. Nu ar mai fi avut clienți dependenți pe viitor, întrucât niciunul

dintre aceşti posibili clienţi, dacă ar fi existat vreunul, oricum nu ar mai fi cumpărat de la ei. Şi astfel de la an la an recensământul dependenţilor americani scădea simţitor pe măsură ce bătrânii mureau sau rămâneau pe uscat şi veneau puţini tineri ca înlocuitori.)

Dar aceasta era numai partea bună a dezincriminării. Exista şi o parte rea.

Partea rea, cea mai rea dintre părţile rele, venea de la cartelurile drogurilor care, private de profiturile de pe urma plantaţiilor de coca, începuseră să se uite cu jind la marfa la fel de generatoare de dependenţă pe care o exportau vecinii lor din Venezuela. Păi, din petrol se puteau scoate mai mulţi bani decât se obţinuseră vreodată din droguri! Astfel grupuri înarmate din citadelele drogurilor columbiene se infiltraseră pe terenurile petrolifere ale vecinilor lor. Relativ mica (şi adesea destul de coruptibila) armată venezueleană opunea o rezistenţă ostentativă uneori, dar motivaţia cea mai puternică era de partea columbiană şi tot aşa şi cele mai multe dintre victorii.

Toate astea se adăugau desigur ultimei liste de mici escapade răutăcioase ale Adoratului Conducător nord-coreean, reînnoirii violenţelor dintre fragmentele ireconciliabile ale fostei Iugoslavii, luptelor din ce în ce mai acerbe în zone care făcuseră cândva parte din Uniunea Sovietică, Orientului Mijlociu...

Era rău peste tot. Ceea ce compensa puţin era New Yorkul însuşi, care nu semăna câtuşi de puţin cu Trincomalee, nici chiar cu Colombo şi de fapt deloc cu Londra.

– E atât de vertical, îi spuse Ranjit soţiei sale, stând la fereastra apartamentului lor de la etajul şaizeci şi şase al hotelului. Cine a mai pomenit să dormi aşa de sus?

Totuşi panorama oraşului care se întindea în faţa lor cuprindea cel puţin zece clădiri mult mai înalte, iar când se plimbară pe străzile oraşului soarele se vedea rar din cauza zidurilor înalte de

beton care îl blocau cu excepţia momentelor în care se afla direct deasupra capului.

– Dar are un parc minunat, sublinie Myra privind lacul, blocurile gigantice care mărgineau partea opusă a parcului şi acoperişurile îndepărtate de la Central Park Zoo.

– A, nu mă plâng, replică Ranjit, şi într-adevăr avea puţine motive să se plângă.

Cu toate că biroul dr. Dhatusena Bandara din clădirea ONU se găsea în oraş, doctorul în persoană se afla în altă parte cu o treabă despre care nimeni nu voia să discute. Biroul său le oferi totuşi o doamnă tânără care îi duse pe acoperişul Empire State Building şi le prezentă deliciile luxuriante ale scoicilor înăbuşite în vechea gară Grand Central, şi care era pregătită să le procure bilete la orice spectacol de pe Broadway. Ceea ce nu însemna o mare emoţie pentru Ranjit, a cărui experienţă de o viaţă în acest domeniu se redusese la micul ecran, dar Myrei îl făcu multă plăcere. Lucru care îi făcu plăcere lui Ranjit, ca să nu mai pomenim de faptul că descoperise în apropiere Muzeul American de Istorie Naturală, la numai câteva străzi distanţă – o minune în sine exemplificând noua încântare a vieţii lui Ranjit, muzeele, dar tulburătoare prin marele planetarium care ocupa partea sa de nord. „Planetarium" nu prea era cuvântul potrivit de fapt; construcţia din Central Park West era cu mult mai mult decât atât.

– Aş vrea să fie şi Joris cu noi! zise Ranjit, nu numai o dată, cutreierând printre minunatele sale exponate.

Atunci, după un interval suficient de lung pentru ca Ranjit să înceteze să se întrebe ce ar mai putea interveni, apăru acea persoană, cu totul pe neaşteptate, care putea transforma o vizită plăcută într-una de neuitat. Când Ranjit deschise uşa apartamentului de hotel în urma unei bătăi, presupunând că nu era decât o cameristă cu braţele încărcate de prosoape curate, în realitate de

cealaltă parte a ușii stătea Gamini Bandara cu un buchet de trandafiri proaspeți pentru Myra într-o mână și în cealaltă cu o sticlă de arrack bun din Sri Lanka pentru ei doi. Era pentru prima dată când se întâlneau după nuntă, iar întrebările veniră rapid și multe. Cum le plăcuse Anglia? Ce credeau despre America? Cum mai era în Lanka zilele astea? Abia când bărbații își turnaseră al treilea rând de arrack Myra observă că întreaga conversație se învârtea în jurul acelorași subiecte, întrebările fiind puse de Gamini și răspunsurile venind de la ea și soțul ei.

– Dar, zise ea în cele din urmă, spune-ne, Gamini, tu ce faci în New York?

El zâmbi și își desfăcu brațele.

– O blestemată de întâlnire după alta. Asta fac eu.

– Dar credeam că ai sediul în California, interveni Ranjit.

– Da, așa e. Dar se petrec tot felul de lucruri în lume, iar sediul ONU se află aici, nu-i așa? Dădu pe gât al treilea pahar și arboră o expresie serioasă: De fapt, Ranjit, motivul pentru care sunt aici este ca să-ți cer să-mi faci o favoare.

Ranjit reacționă prompt.

– Zi.

– Nu spune da atât de repede, chicoti Gamini. Presupune să-ți asumi un angajament pentru un timp. Dar nu e un angajament prost. Hai să-ți povestesc despre ce e vorba. Când o să ajungi în Washington o să fii contactat de un om pe nume Orion Bledsoe. E un tip stil capă și spadă și e situat foarte sus în acea parte a guvernului despre care majoritatea oamenilor nu aud niciodată. În privința asta deține chiar un record personal. E veteran al primului război din Golf, a participat la tulburările din fosta Iugoslavie, apoi la cel de-al doilea și mult mai puternic război din Golf, cel din Irak. Acolo a obținut, în ordinea asta, rana care l-a costat brațul

drept, Inima Purpurie, Crucea Marinei și, în cele din urmă, slujba pe care o are acum.

– Care anume? întrebă Ranjit când Gamini păru să facă o pauză de o clipă.

Prietenul său clătină din cap.

– Hai, Ranj. O să trebuiască să-l las pe Bledsoe să-ți spună asta – există reguli pe care sunt nevoit să le respect, știi tu.

Ranjit încercă din nou:

– O să fie vorba despre o slujbă reală?

Și de data asta Gamini se opri ca să se gândească.

– Ei bine, da, dar nu pot să-ți spun chiar acum despre ce e vorba, zise în cele din urmă. Important e că o să faci ceva folositor pentru lume. De Bledsoe nu avem nevoie decât ca să-ți asigure autorizațiile necesare privind securitatea.

– Pentru ce să fie necesare?

Gamini, zâmbind, clătină din cap. Apoi, vag jenat, spuse:

– Trebuie să te avertizez că Bledsoe e într-un fel genul de războinic de tip vechi din perioada Războiului Rece și puțin cam nărod. Dar odată ce primești slujba n-o să trebuiască să-l vezi prea mult. Și, adăugă el, fiindcă atunci când sunt în America baza mea e la maximum o jumătate de oră cu mașina de porțiunea lui de lume, probabil că o să mă vezi mult mai des, dacă poți suporta asta.

Îi făcu cu ochiul Myrei. Apoi declară că întârziase la o altă blestemată de întâlnire care avea loc în cu totul altă parte a orașului, și că spera să se vadă cu toții într-o zi în Pasadena, curând, și dispăru.

Ranjit și Myra se uitară unul la altul.

– Unde e Pasadena? întrebă el.

– În California, sunt aproape sigură. Presupun că acolo o să ai și tu sediul? Dacă accepți slujba, bineînțeles.

El zâmbi exasperat.

– Ştii ceva? Poate că ar trebui să-l întrebăm pe tatăl lui Gamini despre toate astea.

Ceea ce şi făcură, sau cel puţin lăsară un mesaj la biroul lui. Totuşi nu primiră imediat un răspuns. Nu obţinură niciun fel de răspuns înainte de a face micul salt de la New York (LaGuardia) la Washington National (Reagan) unde fură întâmpinaţi de oamenii din Triplu A-S şi cazaţi la noul lor hotel, de unde se vedea Capitoliul şi se putea ajunge pe jos la Mall. Întreaga comunicare cu dr. Bandara se reduse la „Gamini mă asigură că persoana cu care trebuie să vă întâlniţi vă va fi de mare ajutor." Dar nu specifica la ce avea să-i fie de mare ajutor, sau de ce îl interesa pe Gamini, şi astfel Ranjit oftă şi se resemnă. Dezamăgirea nu era de fapt extrem de mare, pentru că Washingtonul se dovedi a fi plin de aspecte care îl interesau mai mult decât o slujbă nespecificată oferită de o persoană încă necunoscută pe nume Orion Bledsoe.

Primul lucru – unde Ranjit şi Myra fură escortaţi de voluntari entuziaşti din AAAS – era faimosul (de care bineînţeles Ranjit nu auzise niciodată înainte de a veni la Washington) grup de muzee numit la general Institutul Smithsonian. British Museum din Londra şi Muzeul de Istorie Naturală din New York îl încântaseră; acest Smithsonian, nu numai o structură fabuloasă, ci un întreg şir de construcţii, îi tulbură imaginaţia. Nu-şi putu face timp decât pentru Muzeul Aerului şi Spaţiului şi o trecere rapidă prin unul sau două dintre celelalte, dar colecţia dedicată spaţiului cuprindea, printre nenumărate alte lucruri, un model funcţional (cu toate că nu la dimensiunile necesare) al elevatorului spaţial Artsutanov, care acum începea să se rotească în cer deasupra Sri Lankăi. Urmă discursul lui principal în faţa convenţiei Triplu A-S şi (acesta fiind încheiat şi încă o dată declarat un triumf), avu întregul congres la dispoziţie de unde să aleagă. De reţinut faptul

că acest geniu sărbătorit printre cele mai onorate minți științifice de pe Pământ, celebru în lume și deja posesor a trei titluri de doctor acordate de trei dintre cele mai prestigioase școli din lume (cu toate că în realitate el nu obținuse nici măcar o diplomă de licență) – acest Fermat sau chiar Newton modern nu avusese norocul să participe în întreaga sa viață nu foarte lungă la niciun fel de congres științific, cu excepția celor la care el fusese principalul vorbitor. Habar nu avea că se puteau învăța atât de multe pe atât de multe subiecte. Îndeplinindu-și propriile însărcinări, avu libertate pe parcursul întregului congres și el profită, participând la sesiuni pe teme de cosmologie și tectonică marțiană (și venusiană și europană) și la ceva intitulat „Inteligența mașinilor. Conștiința de sine“ (în principal pentru Myra, dar Ranjit fu la fel de fascinat ascultând), și numai Dumnezeu știe câte alte aspecte obscure ale altor domenii până atunci neexplorate (de către Ranjit) ale cercetării umane apăruseră pe undeva prin vasta și provocatoarea listă de evenimente.

Myra ținu și ea pasul cu el, la fel de fascinată de panoplia de învățăminte umane, cu câteva excepții. Excepția principală era somnul zilnic de după masa de prânz asupra căruia insistase el, fiindcă insistase unul dintre medicii lor. „Te pregătești să ai un copil, să știi!“ o informa în fiecare zi, cu toate că în realitate ea nu se îndoise niciodată de asta. Apoi, aproape în ultima zi a congresului, când Ranjit o învelea, se auzi un suav *bip-bip* la telefon. Era un mesaj text nou, care spunea:

> V-aș fi recunoscător dacă ne-am putea întâlni în cursul zilei de astăzi în apartamentul meu ca să discutăm despre o propunere care cred că vă va interesa.
>
> T.O. Bledsoe, lt.-col. USMC (ret.)

Ranjit și Myra se priviră.

– E omul despre care vorbea Gamini la New York, zise Ranjit și Myra aprobă energic din cap.

– Sigur că da. Hai, sună-l, vezi ce vrea. După aia întoarce-te aici și povestește-mi totul.

Apartamentul aparținând lt.-col. (ret.) T. Orion Bledsoe era remarcabil mai mare decât cel oferit de convenția AAAS lui Ranjit și Myrei. Chiar și bolul cu fructe de pe masa din salon era mai mare, și nici nu era singur. Alături se afla o sticlă nedesfăcută de whisky Jack Daniel's, cu gheața, paharele și agitatoarele corespunzătoare.

T. Orion Bledsoe însuși nu era cu mult mai înalt decât Ranjit, ceea ce pentru un american nu însemna deloc înalt, și cu cel puțin douăzeci de ani mai în vârstă. Dar avea încă tot părul pe cap și o strângere de mână destul de energică, cu toate că mâna stângă era cea întinsă de ofițer ca să-l tragă pe Ranjit înăuntru.

– Intrați, intrați, domnule... ăă... luați loc. Cum vă place Districtul Confuziei?

Fără să aștepte un răspuns, îl conduse până la masă.

– Vreți să beți ceva, domnule Subra... ăăă...? Dacă un Jack nu e prea tare pentru dumneavoastră.

Ranjit își reținu un zâmbet. Cineva care își petrecuse vârsta sălbatică de șaisprezece ani îngurgitând arrack era puțin probabil să găsească vreo băutură americană prea tare.

– E bine, zise. Mesajul dumneavoastră spunea ceva despre o propunere.

Bledsoe îl privi cu reproș.

– Se spune că noi, americanii, suntem mereu grăbiți, dar din experiența mea știu că voi, străinii, întotdeauna furați startul. Bineînțeles, vreau să discutăm ceva, dar îmi place să cunosc puțin omul înainte de a trece la afaceri.

În acest timp mâna lui dreaptă neglijată mai înainte apuca sticla de whisky şi cealaltă deschidea dopul. Bledsoe observă încotro se îndreptau ochii lui Ranjit şi chicoti uşor.

– E o proteză, admise el – sau se lăudă. Un design destul de bun. Aş putea să strâng mâinile oamenilor cu ea dacă aş vrea, dar nu vreau. Nu v-aş putea simţi mâna, aşa că ce rost ar avea? Iar dacă devin distrat şi strâng puţin mai mult, ai putea ajunge rapid pe piaţa protezelor să-ţi cauţi una personală.

Braţul artificial era în realitate destul de eficient, observă Ranjit, amintindu-şi să-i povestească Myrei despre el. Sticla fiind deschisă, mâna turnă câte doi centimetri de whisky în fiecare pahar şi i-l întinse lui Ranjit pe al său. Bledsoe urmări cu atenţie să vadă dacă Ranjit se folosea de vreun agitator. Când nu o făcu, înclină uşor din cap în semn de aprobare şi gustă din propriul pahar.

– Asta numim noi whisky sec, zise. Poţi să-l dai pe gât dacă aşa vrei – doar e o ţară liberă – dar ar trebui să-i oferim o şansă. Aţi fost vreodată în Irak?

Ranjit, sorbind puţin whisky sec din politeţe faţă de gazda sa, scutură din cap.

– Acolo m-am ales cu asta. Îşi mângâie braţul imitaţie cu cel bun. Între şiiţii şi sunniţii care făceau tot posibilul să se omoare între ei, dar care îşi făceau timp să omoare şi cât mai mulţi dintre ai noştri. Era războiul nepotrivit în locul nepotrivit, din motive nepotrivite.

Ranjit se strădui să pară interesat suficient cât să fie politicos, întrebându-se dacă Bledsoe urma să spună că războiul potrivit ar fi trebuit să fie Afghanistan sau poate Iran. Se înşela însă.

– Coreea de Nord, proclamă Bledsoe. Ei sunt cei care ar trebui pulverizaţi. Zece rachete în zece locuri potrivite şi ar ieşi imediat din joc.

Ranjit tuşi.

– Din câte înţeleg eu, zise el înghiţind încă puţin Jack Daniel's, problema în luptele cu Coreea de Nord e că ei au o armată foarte mare şi foarte modernă poziţionată exact pe graniţă, la mai puţin de cincizeci de kilometri de Seul.

Bledsoe flutură din mână.

– La naiba, sigur că ar exista pierderi. Multe, fără îndoială. Şi ce dacă? Ar fi pierderi sud-coreene, nu americane. Bine, se corectă el strâmbându-se supărat, bine, acolo sunt şi câteva trupe americane. Dar nu poţi face omletă fără să spargi ouăle, nu-i aşa?

Lui Ranjit i se părea că petrecerea devenea neplăcută, apoi când Bledsoe aruncă un şerveţel mototolit la coşul de gunoi se gândi că înţelesese motivul. Şerveţelul ricoşă dintr-o sticlă goală de whisky. Aparent nu era prima conferinţă ţinută de Bledsoe în acea zi.

Ranjit îşi drese glasul.

– Ei bine, domnule Bledsoe, eu vin dintr-o ţară mică şi care are propriile ei probleme. Nu vreau să critic politica americană.

Bledsoe dădu din cap aprobator.

– Şi mai e ceva, zise, întrerupându-se ca să se ofere să-i reumple paharul printr-un gest cu sticla; Ranjit scutură din cap. Bledsoe ridică din umeri şi-şi umplu propriul pahar. Mica ta insulă, continuă. Shree... Shree...

– Sri Lanka, îl corectă Ranjit politicos.

– Aceea. Ştiţi ce aveţi acolo?

Ranjit se gândi.

– Păi, cred că probabil e cea mai frumoasă insulă din...

– Nu vorbesc despre blestemata de insulă în întregime, pentru numele lui Dumnezeu! Doamne, există un milion de insule frumoase peste tot în lume şi n-aş da un ban pe niciuna dintre ele. Vorbesc despre un mic port de acolo, Trinkum... Trinco...

Lui Ranjit i se făcu milă.

– Cred că vă referiți la Trincomalee. Eu m-am născut acolo.

– Zău? Bledsoe analiză informația, nu-i găsi nicio utilizare și continuă: Oricum, nu dau doi bani pe oraș. Portul e cel care încinge spiritele. Știți ce-ar putea deveni? Ar putea deveni cea mai bună bază pentru submarinele nucleare, domnule Sub... Subra...

Își mai umpluse încă o dată paharul, iar whisky-ul sec începuse să-și facă efectul. Ranjit oftă și îl salvă din nou.

– Subramanian, domnule Bledsoe, și da, știm ce fel de bază ar putea deveni. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost sediul flotei Aliaților, iar înainte de asta lordul Nelson însuși a spus că este unul dintre cele mai minunate porturi ale lumii.

– Of, drace, ce-are lordul Nelson de-a face? El vorbea despre un loc pentru nave cu pânze, pentru numele lui Dumnezeu. Eu vorbesc de unele nucleare! Portul ăla e destul de adânc pentru ca un submarin să se scufunde sub orice navă inamică, și chiar s-o atace! Cu zecile! Poate sute. Și noi ce-am făcut? Am lăsat blestemata de India să ne smulgă prin tratate drepturile asupra întregului port. India, pentru numele lui Dumnezeu! Și la ce dracu' îi trebuie Indiei o marină, asta nu pot...

Ranjit începuse să se plictisească de dogmele lui de bețiv. Gamini era Gamini, dar nu era cazul să se aștepta ca Ranjit să mai suporte multe. Se ridică.

– Mulțumesc pentru băutură, domnule Bledsoe, dar mă tem că trebuie să plec.

Întinse mâna pentru o strângere de rămas-bun, dar Bledsoe nu reacționă. Se uită sever în sus la Ranjit, apoi puse ostentativ dopul la sticla de whisky.

– Scuzați-mă o secundă, zise. Avem niște treburi neterminate.

Dispăru într-una dintre băile apartamentului. Ranjit ascultă apa curgând, crezu că a terminat, ridică din umeri și se așeză. Dură totuși mai mult de o secundă. Trecură aproape cinci minute

înainte ca T. Orion Bledsoe să apară din nou, și abia dacă mai semăna cu omul dinainte. Avea fața spălată, părul pieptănat și aducea o ceașcă parțial umplută cu cafea neagră fumegând – fără îndoială de la automatul de cafea care părea să fie un articol standard în baia oricărui hotel american.

Nu-i oferi și lui Ranjit cafea. Nici nu-i oferi vreo explicație, doar se așeză, aruncă o privire sticlei de whisky, parcă mirându-se că se afla acolo, și rosti vioi:

– Domnule Subramanian, dacă pomenesc numele Whitfield Diffie și Martin Hellman, ce înțeles au pentru dumneavoastră?

Ușor confuz de abrupta schimbare de subiect și de comportament – dar puțin încurajat de faptul că discuția ajunsese într-o zonă despre care știa ceva – Ranjit răspunse:

– Criptografie bazată pe cheie publică, bineînțeles. Procedurile Diffie-Hellman-Merkle.

– Exact, zise Bledsoe. Nu cred că e nevoie să vă spun că aceste Diffie-Hellman au necazuri serioase din cauza computerelor cuantice.

Nu era nevoie. Cu toate că Ranjit nu fusese niciodată interesat în mod special de coduri sau de spargerea lor – fără a pune la socoteală faptele sale în legătură cu obținerea parolei unui anumit profesor – orice matematician din lume avea idee despre ce era vorba.

Diffie-Hellman se baza pe o idee foarte simplă, dar una care fusese atât de dificil de pus în practică, încât fusese inutilă până în vremurile computerelor cu adevărat puternice. Primul pas al codificării unui mesaj care se dorea a fi ținut secret era reprezentarea sa printr-o serie de numere. Bineînțeles, cel mai simplu mod de a face asta era înlocuirea literei A cu 1, a lui B cu 2 și așa mai departe până la Z cu 26. (Firește, niciun criptograf din lume, cel puțin nu unul peste vârsta de zece ani, nu ar lua

în serios asemenea sistem superficial de substituire.) După aceea aceste numere pot fi combinate cu un număr uriaş - să-l numim „N" - în aşa fel încât substituirea iniţială să fie ascunsă. Simpla adăugare a numerelor substituite uriaşului N reprezintă trucul în sine.

Dar N are un secret al său. Criptografii îl generau prin înmulţirea a două numere prime mari. Orice computer decent poate face acest lucru într-o fracţiune de secundă, dar cele două numere prime odată înmulţite, încercarea de a descoperi care erau acele numere prime fusese o muncă brută care, chiar şi cu ajutorul computerelor, putea dura mulţi ani. De aici denumirea de „cifru-capcană" - uşor de intrat, virtual imposibil de ieşit. Totuşi criptografia bazată pe cheie publică avea o mare virtute. Oricine putea cripta un mesaj folosind produsul unor numere prime - chiar şi, să zicem, um membru hărţuit al Rezistenţei Franceze din cel de-al Doilea Război Mondial, aflat cu un pas înaintea Gestapo-ului, referitor la direcţia spre care se deplasau diviziile de panzere. Dar numai oamenii care cunoşteau amândouă acele numere prime puteau citi mesajul.

Bledsoe sorbi din cafeaua sa care se răcea rapid.

- Problema e, Subramanian, zise el, că în momentul de faţă avem un trafic relativ însemnat în lume - nu mă întrebaţi ce anume. Nu am decât o noţiune vagă şi nici măcar atât nu vă pot povesti. Dar acum este mai important ca niciodată să folosim coduri imposibil de spart. Poate că există un mod de decriptare care nu implică acest hocus-pocus al factorizării în numere prime. Iar dacă există, am vrea să ne ajutaţi să descoperim care anume este.

Ranjit se strădui să nu râdă. Ceea ce i se cerea să facă era ceea ce toate agenţiile de codificare din lume încercaseră încă de când Diffie şi Hellman îşi publicaseră articolul în 1975.

– De ce eu? întrebă.

Bledsoe părea mulțumit de sine.

– Când am citit știrile despre demonstrarea ultimei teoreme a lui Fermat, mi-am amintit ceva. Toți matematicienii care lucrau la cheia publică foloseau ceva numit testul Fermat, nu-i așa? Și cine să știe mai multe despre așa ceva decât omul care tocmai i-a demonstrat teorema? Și cum mai aveați și alți admiratori, am pus în funcțiune mașinăria ca să vă recrutăm în echipa noastră.

Când se gândi cât de ridicolă era ideea lui Bledsoe, Ranjit fu tentat să se ridice și să plece. Testul lui Fermat constituia într-adevăr baza multor căi recente de identificare a numerelor prime. Dar să ajungi de aici la ideea că omul care demonstrase teorema lui Fermat ar fi bun la decodificarea bazată pe cheie publică era, pur și simplu, absurd.

Totuși, era oferta pe care Gamini îi ceruse s-o accepte. Ranjit își stăpâni impulsul de a-i râde lui Bledsoe în față și nu spuse decât:

– Să mă „recrutați"? Asta înseamnă că îmi oferiți o slujbă?

– Categoric da, Subramanian. Vi se va furniza tot ceea ce aveți nevoie – iar guvernul SUA are din plin resurse – și un salariu generos. Ce spuneți de...?

Ranjit nu se putu abține să nu tresară la suma menționată. Ar fi putut întreține câteva generații de Subramanieni.

– Pare potrivit, comentă sec. Când trebuie să încep?

– Ah, mda, zise Bledsoe vesel, mă tem că nu imediat. E o problemă de securitate. La urma urmelor ați petrecut ceva timp în închisoare, sub acuzația de asociere la activități teroriste.

Atunci Ranjit ajunse aproape de explozie.

– E ridicol! N-am fost implicat în nici...

Bledsoe ridică mâna.

– Știu. Credeți că v-aș mai oferi acest gen de slujbă dacă nu aș ști asta? Dar responsabilii cu securitatea devin nervoși când există

conexiuni cu niște teroriști dovediți ca pirații dumneavoastră. Nu vă faceți griji. Totul e pe cale să se lămurească. A trebuit să mergem chiar la vârf. A fost nevoie de intervenția Casei Albe, dar am obținut permisul pentru dumneavoastră. Numai că o să mai dureze încă puțin timp.

Ranjit oftă și îndrăzni:

– Cât anume?

– Trei săptămâni, poate. Cel mult o lună. Așa că vă sugerez să continuați cu toate acele discursuri la datele pe care le-ați agreat, iar când primim vestea vă contactez și aranjăm venirea dumneavoastră în California.

Nu părea să aibă ce face.

– În regulă, zise Ranjit. O să am nevoie de o adresă ca să vă informez unde pot fi găsit.

Bledsoe rânji. Arăta mulți dinți, foarte asemănători cu cei de rechin, atunci când zâmbea, se gândi Ranjit.

– Nu vă faceți probleme, zise el. O să știu unde sunteți.

Trei săptămâni deveniră șase, apoi două luni. Ranjit începea să se întrebe cât va mai dura generozitatea fundației care le plătea hotelul, dar încă nu primise nicio veste de la Bledsoe.

– E doar birocrația tipică guvernamentală, îl consolă Myra. Gamini a zis să accepți slujba. Tu ai acceptat-o. Acum trebuie să trăim după orarul lor.

– Dar unde naiba e Gamini? întrebă Ranjit supărat. Nu mai reapăruse, iar când Ranjit trimisese un e-mail la biroul tatălui lui încercând să obțină o adresă, i se răspunsese simplu: „Este pe teren și nu poate fi contactat.“

Cel puțin Myra avea parte de bucuria vizitelor vechilor ei prieteni de la MIT. Ranjit nu avea nici măcar atât. Când ea se întoarse la hotel, pufăind și – da, trebuie s-o recunoaștem –

legănându-se, dar încărcată cu noutăți despre recentele mari realizări ale unui fost coleg, el o întâmpină cu o întrebare neașteptată:

– Ce-ai zice să luăm următorul avion înapoi spre Lanka?

Ea se instală împreună cu burta ei imensă într-un scaun.

– Ce s-a întâmplat, iubitule?

– Nu ajungem nicăieri așa, anunță el, fără să mai adauge și că afară era foarte frig. M-am gândit la ce a spus dr. Bandara. Profesor cu normă întreagă la universitate nu ar însemna o viață chiar așa de rea. Aș avea și ocazia să fac cercetări, tu știi că există și alte probleme importante pe care nu le-a rezolvat nimeni. Dacă vrei să fim bogați, o să văd dacă pot scoate ceva din ecuația Black-Scholes. Sau dacă vreau o provocare adevărată, avem întotdeauna P = NP. Dacă cineva ar putea rezolva asta, ar revoluționa matematica.

Myra își schimbă greutatea pe scaun, căutând o poziție confortabilă. Decise că nu exista niciuna și se aplecă apucând mâna soțului ei.

– Ce e P = NP? întrebă ea. Sau cealaltă ecuație?

Era mai rău decât crezuse ea. Ranjit nu înhăță momeala.

– Problema e, zise el, că ne pierdem timpul aici. Am putea foarte bine să renunțăm și să plecăm acasă.

– I-ai promis lui Gamini, îi reaminti ea. Mai dă-i câteva zile.

– Doar câteva, zise el cu încăpățânare. Cel mult o săptămână, și după aia am plecat de aici.

Nu se ajunse la asta. Chiar în ziua următoare sosi un mesaj de la ex-lt.-col. T. Orion Bledsoe: „Permisiune acordată. Prezentați-vă în Pasadena ASAP."

Categoric ei erau gata să părăsească climatul din ce în ce mai rău al Bostonului. Dar când totul fu împachetat și așteptau limuzina care să-i ducă la aeroportul Logan pentru zborul spre LAX, Myra puse brusc mâna pe burtă.

– O, Doamne! Cred că a fost o contracţie.

Şi nu se înşela.

Odată ce îl făcu pe Ranjit să înţeleagă ce se petrecea, nu fu nicio problemă să reorienteze limuzina de la aeroport spre Massachusetts General Hospital. Unde, şase ore mai târziu, micuţa Natasha de Soyza Subramanian îşi făcu apariţia în lume.

23.

FERMIERUL „BILL“

Iar într-o altă parte a galaxiei, departe, foarte departe...

Nu se putea spune că Marii Galactici uitaseră de nesupusul Pământ. Așa ceva nu se întâmpla niciodată. Ei erau prin constituția lor incapabili să uite ceva. Totuși, Pământul alunecase categoric într-un cotlon al minții lor colective, iar atenția lor era concentrată asupra unor probleme mai importante, sau oricum mai interesante.

În cazul lui „Bill“ de exemplu, exista sarcina de a avea grijă de fermă – sau poate ar trebui să fie „fermă“ în ghilimele, întrucât nimic organic nu creștea acolo.

În mod normal nu ne-am gândi la Marii Galactici ca la niște fermieri, indiferent de ce tip. Cu toate acestea existau anumite genuri de culturi pe care ei le încurajau, iar acest lucru este curios fiindcă și țăranii medievali făcuseră ceva foarte asemănător cu micile lor loturi.

Lotul care îl interesa pe Bill suficient cât să-l facă să-l viziteze era un volum de spațiu cu latura de câțiva ani-lumină.

La prima vedere, orice astronom ar fi crezut că acolo nu se găsește nimic altceva decât spațiu vid. De fapt exact asta crezuseră astronomii umani când îl observaseră pentru prima dată. Totuși nu era întru totul vid. Observații mai bune, realizate când oamenii reușiseră să fabrice telescoape mai bune, arătau că în acel petic de spațiu exista ceva care curba lumina, reflectând albastrul într-o direcție și roșul în alta.

Acel ceva, după cum știuseră dintotdeauna Marii Galactici, era praful interstelar.

Această călătorie nu era, bineînțeles, prima vizită a lui Bill la ferma sa. Nu cu mult timp înainte – oh, de ordinul a milioane de ani în urmă – o explorase amănunțit, făcând un recensământ atent al prafului. Ce procent din particulele de praf (conform măsurătorilor umane) aveau mai puțin de o sutime de micron în diametru? Ce procent se încadra în dimensiunile unor adevărați giganți, care atingeau zece microni diametru sau chiar mai mult? Notă de asemenea și compoziția chimică, numărul de neutroni și starea de ionizare.

Toate astea erau o parte simplă și relativ ușoară a îndatoririlor autoimpuse ale unui Mare Galactic. Însă Bill întotdeauna o considerase printre ceea ce se putea numi îndatoririle cele mai plăcute. La urma urmelor, recensământul lui contribuia la unul dintre cele mai importante țeluri pe care le aveau Marii Galactici.

Așadar, ca un baron normand din secolul al XI-lea, Bill își inspecta moșiile. Peticul de praf era ceea ce șerbii saxoni ai baronului ar fi numit un ogor necultivat, căruia i se permisese să rămână neînsămânțat pentru ca solul să se poată odihni și să-și recapete fertilitatea.

Pe lotul lui Bill nu creștea porumb sau ovăz. Creșteau doar stele – mari, mici, de toate felurile; dar Marii Galactici le preferau

pe cele mari. Pe acei giganți – ceea ce oamenii numeau A, B și O – se putea conta că vor arde rapid rezerva inițială de hidrogen în cuptoarele nucleare din miezurile lor. Apoi, după terminarea acestuia, vor face la fel cu heliul, carbonul, neonul, magneziul – fiecare element mai greu decât cel dinaintea sa, până când aveau să ajungă la fier, care se afla la capătul șirului.

Când miezul unei stele se transforma în fier, cuptorul nuclear slăbea, până când nu mai putea rezista teribilei apăsări gravitaționale a greutății straturilor sale exterioare. Steaua se prăbușea în sine...

Și apoi reizbucnea într-o explozie titanică, revărsând în afară noi comori de elemente grele, formate la temperatura corespunzătoare a acelei explozii, pentru a se transforma în mici particule care să îmbogățească noul lot de gaz interstelar.

Acest lucru avea să se întâmple inevitabil, mai devreme sau mai târziu, în cursul firesc al evenimentelor, fără să necesite vreo intervenție din partea lui Bill. Aveau grijă acele simple legi newtoniene-einsteiniene ale gravitației pe care Marii Galactici nu avuseseră niciodată vreun motiv să le schimbe.

Cum am spus, „mai devreme sau mai târziu", dar Marii Galactici preferau mai devreme. Bill alese să grăbească lucrurile. Scană un volum considerabil din spațiul adiacent și avu suficient noroc să descopere o dâră de materie întunecată în apropiere... o convinse să curgă pe lotul lui... și fu mulțumit. Unul dintre obiectivele principale ale Marilor Galactici era astfel ajutat.

Și care era acel obiectiv?

Nu putea fi exprimat în termeni inteligibili pentru o ființă umană, dar un pas spre realizarea sa era creșterea proporției elementelor grele față de cele ușoare – în acest caz „grele" însemnând acele elemente cu cel puțin douăzeci de protoni în nucleele lor,

alături de mulţimi de neutroni. Adică genul de elemente pe care creaţia iniţială a universului le omisese cu totul.

Transformarea elementelor uşoare în elemente grele cerea muncă multă şi perioade imense de timp... dar timpul, la urma urmelor, aparţinea Marilor Galactici.

24.
CALIFORNIA

Coasta de Est a Americii se considera probabil centrul puterii, guvernării sau culturii. (Desigur, în funcție de care dintre orașele de pe Costa de Est era vorba, New York, Washington sau Boston.) Dar într-un singur fel deosebit de important era categoric inferioară celeilalte coaste a continentului nord-american. A, nu palmierii și florile care înfloreau pretutindeni erau cele care îi încântau pe Subramanieni. La urma urmelor, Myra și Ranjit veneau din Sri Lanka, iar vegetația luxuriantă exotică reprezenta cadrul lor natural. Nu, cel mai bun lucru în privința Californiei era căldura! Nu era niciodată dureros de frig, mai ales în jurul regiunii Los Angelesului, unde practic nu era frig deloc.

Astfel că Pasadena, unde Ranjit se pomeni repartizat, era un loc minunat în care să trăiești. Mă rog, era dacă nu puneai la socoteală posibilele cutremure. Sau incendiile care puteau pune la pământ un întreg cartier într-un an secetos. Și inundațiile puteau doborî un cartier, unul construit pe un teren prăpăstios pentru că toate terenurile plate erau deja construite, inundații care

întotdeauna erau gata de asta în anii în care un foc relativ mic distrugea destul de multe tufişuri pentru ca substraturile pământului să devină instabile.

N-avea importanţă. Poate nu aveau să se întâmple astfel de lucruri. Cel puţin nu înainte ca familia Subramanian să împacheteze şi să se mute altundeva. Până atunci era un loc splendid în care să creşti un copil. Myra împingea fericită căruciorul Natashei prin supermarketul local, împreună cu alte mame care făceau acelaşi lucru, şi considera că niciodată în viaţa ei nu mai fusese atât de norocoasă.

Ranjit, pe de altă parte, avea unele îndoieli.

O, adora partea bună a vieţii lor în California de Sud la fel ca şi Myra. Se bucura de excursiile în punctele de interes turistic care nu semănau cu nimic din Sri Lanka, puţurile de gudron din La Brea în inima oraşului, unde în decursul mileniilor animale străvechi fuseseră prinse în capcană şi conservate pentru ca oamenii să se minuneze în secolul XXI. Studiourile cinematografice, cu tururile şi expoziţiile lor. (Myra fusese puţin reticentă s-o ducă pe Tashy într-un loc atât de riscant, dar în cele din urmă Natasha chicoti şi fu fericită.) Observatorul Griffith cu seismografele şi telescoapele sale şi imensa zonă de picnic de deasupra oraşului.

Ceea ce nu-i plăcea lui era slujba.

Îi oferea tot ceea ce îi promisese T. Orion Bledsoe, asta era adevărat, şi chiar o serie de lucruri la care Ranjit nu se aşteptase. Avea propriul său birou, spaţios (trei metri pe mai mult de cinci) cu toate că lipsit de ferestre (pentru că, la fel cu restul dispozitivului, se afla la aproape douăzeci de metri sub pământ), dar mobilat cu un birou larg şi un fotoliu mare de piele pentru propria sa folosinţă şi câteva alte scaune mai puţin pretenţioase la o masă lucioasă de stejar pentru musafiri şi şedinţe. Şi nu mai puţin de trei computere diferite, cu acces nelimitat la aproape orice. Acum

nu trebuia decât să apese pe câteva taste pentru ca Ranjit să obţină copii personale după orice revistă de matematică din lume. Nu numai că primea revistele în sine – listate acolo unde era posibil, copii electronice dacă asta ofereau „redactorii" iniţiali. Primea de asemenea şi traduceri – oribil de scumpe, dar plătite de către agenţie din contul lor bancar aparent nelimitat – cel puţin extrase din acele lucrări care se întâmpla să fie în limbi pe care Ranjit nu avea nicio speranţă să le înţeleagă vreodată.

Rău era că nu avea nimic de *făcut*.

Primele zile fuseseră destul de ocupate, pentru că Ranjit trebuia să parcurgă toate locurile generate de birocraţie, pentru ca aceasta la rândul ei să poată înregistra contribuţia lui Ranjit la întreprindere – pregătirea legitimaţiei, documente de semnat, toată hârţogăria inevitabilă a oricărei firme mari din secolul XXI. Apoi nimic.

La sfârşitul primei luni, Ranjit, care nu era niciodată ţâfnos, se trezea ţâfnos aproape în fiecare dimineaţă a zilelor de lucru. Exista însă un leac. O doză prescrisă de Natasha, împreună cu una de Myra, vindeca de obicei simptomele înainte de terminarea micului dejun, dar până când se întorcea acasă la cină devenea morocănos din nou. Cu păreri de rău, evident.

– Nu vreau să mă descarc pe Tashy şi pe tine, Myra, dar pur şi simplu pierd timpul aici. Nu-mi spune nimeni ce ar trebui să fac. Când găsesc pe cineva să întreb adoptă o atitudine de respect batjocoritor şi-mi spune: Păi, asta mă depăşeşte, nu-i aşa?

Dar la sfârşitul cinei, când o îmbăia pe Tashy, îi schimba scutecele sau doar o legăna pe genunchi, cine mai putea rămâne morocănos? Nu Ranjit, şi atunci era vesel ca de obicei până data viitoare când trebuia să se ducă la non-munca lui.

La sfârşitul celei de a doua luni depresia se adânci. Dura mai mult s-o îndepărteze fiindcă, după cum îi spunea Ranjit soţiei lui, iar şi iar!

– E mai rău ca niciodată! L-am încolțit astăzi pe Bledsoe – și nu-i ușor, pentru că nu e mai niciodată în biroul lui – și l-am întrebat verde-n față ce fel de muncă ar trebui să fac eu. Mi-a aruncat o privire mârșavă, și știi ce mi-a zis? „Dacă o să afli vreodată, te rog să-mi spui și mie." Se pare că a avut ordine de sus să mă angajeze, dar nu i-a spus nimeni ce fel de slujbă să fie.

– Te-au vrut pentru că ești celebru și adaugi clasă operațiunii, îl informă soția sa.

– Bună presupunere. Și eu m-am gândit la asta, dar nu poate fi adevărat. Întreaga operațiune e atât de secretă încât nimeni nu știe cine lucrează în biroul de alături.

– Și vrei să demisionezi? întrebă Myra.

– Hm. Păi, nu cred. De fapt nu știu dacă pot, pentru că nu sunt sigur ce am semnat, dar oricum i-am promis lui Gamini.

– Atunci, zise ea, hai să învățăm să ne placă. De ce nu rezolvi acea problemă P = NP despre care vorbeai? Oricum, mâine e sâmbătă, de ce n-am duce-o pe Tashy la grădina zoologică?

Grădina zoologică, desigur, era o încântare, cu toate că în restul lumii lucrurile mergeau la fel de rău ca întotdeauna. Progrese recente? Vastele turme de vite ale Argentinei erau decimate de o variantă nouă a unei boli vechi numite limba-albastră. Tocmai se confirmase că epidemia era un derivat al unei arme biologice. Ceea ce nu era limpede era cine o răspândise. Poate Venezuela sau Columbia, credeau unii oameni din agenție, pentru că Argentina contribuise mult la forța internațională care încerca să țină armatele venezuelene și columbiene departe una de alta. (Nu avuseseră prea mult succes, dar venezuelenii și columbienii îi urau pentru că încercaseră.) Restul lumii era agitată ca de obicei. În Irak exploziile nocturne ale mașinilor-capcană și decapitările demonstrau că cele două tipuri de musulmani irakieni doreau să se asigure că exista

numai o singură credință islamică exterminându-se unii pe ceilalți. În Africa numărul războaielor recunoscute oficial crescuse la paisprezece, fără a se mai lua în calcul și câteva zeci de încăierări tribale. În Asia, nord-coreenii Adoratului Conducător emiteau comunicat după comunicat provocând majoritatea celorlalte state ale lumii prin răspândirea de minciuni despre ele.

Dar în Pasadena nimeni nu se lupta cu nimeni, iar micuța Tashy Subramanian își încânta părinții. Care alt copil atât de precoce încerca să se răsucească în leagăn la o vârstă atât de fragedă? Sau și mai precoce, la aceeași vârstă, dormea jumătate de noapte, sau uneori mai multe nopți la rând? Natasha Subramanian era făcută să fie o persoană extrem de inteligentă, Myra și Ranjit erau de acord, nu conta că Jingting Jian, pediatrul pe care serviciul de consultanță al firmei îi ajutase să-l găsească, jura că nu se poate spune nimic despre inteligența unui copil înainte de cel puțin patru sau cinci luni.

Deși slab în acest domeniu, dr. Jian era un pediatru foarte util, știa multe despre diagnosticarea plânsului unui bebeluș. Unele plânsete însemnau că trebuie să faci ceva imediat; altele puteau fi ignorate până se stingeau de la sine. Dr. Jian avea chiar și înregistrări cu multe stiluri de plâns posibile care să-i ajute să-și dea seama despre ce e vorba. De fapt, consultanții făcuseră cam tot ce era de făcut pentru Myra și Ranjit. Ei le găsiseră apartamentul mic și drăguț într-un complex rezidențial – patru camere, mașină de spălat instalată, acces la piscina comunității, propriul balcon împodobit cu plante cu vedere de sus asupra orașului Los Angeles și, poate cel mai important în acele timpuri, pază douăzeci și patru de ore pe zi care verifica fiecare persoană care intra sau ieșea. Consilierii făcuseră chiar mai mult, ajutându-i să aleagă cele mai bune curățătorii, pizzerii cu livrare la domiciliu, bănci și companii

de închirieri auto (până când se vor hotărî să-și cumpere ei înșiși câteva mașini, moment care încă nu sosise).

Îi oferiseră Myrei chiar și numele a trei firme pentru a angaja o menajeră, dar ea hotărî să le refuze pe toate.

– Apartamentul nu-i chiar așa de mare, îi spuse ea lui Ranjit. Ce menaj e de făcut aici? Să dai cu aspiratorul, să gătești, să speli rufe și vase – doar pentru noi doi nu implică prea multă muncă.

Ranjit aprobă cu convingere.

– Sunt sigur că te poți descurca, zise, ceea ce îi atrase o privire ușor înghețată.

– Sunt sigură că putem, îl corectă ea. Hai să vedem. Mai bine gătesc eu, pentru că mă pricep mai bine decât tine, și tu faci curat pe urmă? Așa ar fi bine. Rufele – poți să folosești o mașină de spălat, nu? Oricum toate instrucțiunile sunt scrise în manuale. Schimbatul și hrănitul copilului – când ești acasă putem face cu rândul. Când nu ești, pot să mă descurc singură.

Punct cu punct parcurseră lista treburilor casnice, de la înlocuirea becurilor arse și a rolelor de hârtie igienică până la plata facturilor. Nu era o problemă. Niciunul dintre ei nu voia ca celălalt să fie blocat cu vreo sarcină care să-l țină departe mai mult decât ar fi fost strict necesar, pentru că niciunul nu voia să fie privat de compania și conversația celuilalt.

În acest timp, armada Unu-Virgulă-Cinci naviga la viteza maximă de 0,94c. Pe scara temporală a majorității ființelor non-umane avea să ajungă la destinație într-o clipă. Bineînțeles, nicio ființă umană nu știa acest lucru, astfel că toate cele nouă miliarde își vedeau de treburile lor zilnice.

Apoi într-o seară, când familia Subramanian termina de spălat vasele după cină, se auzi o voce la interfon:

– Doctor Subramanian? Sunt Henry, de la poartă. E aici un bărbat care vrea să vă vadă. Spune că nu vrea să-și dea numele, dar că o să-l cunoașteți fiindcă e fostul prieten al lui Maggie. E în regulă să-l las să intre?

Ranjit sări în picioare.

– Gamini! strigă. Sigur, lasă-l pe nemernic să intre, și întreabă-l ce vrea de băut!

Dar când sosi, văzură că nu era Gamini Bandara. Era un bărbat mult mai în vârstă, ducând o servietă încuiată legată cu lanț de mâna sa dreaptă. O deschise și scoase din ea un cip pe care i-l întinse lui Ranjit.

– Rulați-l, zise el. Eu nu am autorizație să văd, așa că o să aștept afară, dar doamna Subramanian are permisiunea, și – zâmbi politicos – sunt convins că bebelușul nu va trăda niciun secret.

Când curierul se afla la distanță sigură pe hol, Myra introduse cipul în player și un Gamini surâzător apăru pe ecran.

– Îmi pare rău că v-am făcut să treceți prin tot misterul ăsta, dar aici mergem pe sârmă. Răspundem în fața a cinci guverne, plus personalul de securitate al ONU, și... mă rog, o să vă povestesc totul altă dată. Ideea e că cealaltă slujbă pentru tine despre care am discutat este liberă, dacă o vrei. O să vrei. Ai fi nebun dacă n-ai vrea-o. Oricum, înainte de a răspunde la toate întrebările, mai e o problemă minoră – ba nu, ca să fiu cinstit, e un lucru extrem de important care trebuie să se întâmple mai întâi. Nu pot să spun despre ce e vorba, dar o să-ți dai seama când o să vezi la știri, și atunci poți să-ți iei adio de la Pasadena. Așa că fii pregătit, Ranj. Asta e tot ceea ce serviciile secrete îmi dau voie să spun deocamdată – în afară de salutări tuturor!

Cipul se termină și ecranul se albi.

Zece minute mai târziu, când curierul își recuperase cipul și plecase, Myra dădu jos de pe raftul de sus al dulapului sticla de vin

pe care o păstrau pentru ocazii speciale. Umplu două pahare, trase cu urechea spre camera în care dormea Natasha și, după ce se declară satisfăcută, zise:

– Tu știi ce se petrece?

Ranjit ciocni și bău din paharul său înainte de a răspunde:

– Nu. Rămase tăcut un timp, apoi zâmbi: Oricum, dacă nu pot avea încredere în Gamini, atunci în cine să am? O să așteptăm și-o să vedem.

Myra aprobă din cap, își termină paharul, se ridică s-o verifice pe Natasha și spuse:

– Cel puțin se pare că așteptarea n-o să dureze mult.

Nu dură. Trecură numai trei zile înainte ca Ranjit – care făcea tot posibilul să descopere încă câteva numere prime cu adevărat mari cu care să se joace criptografii, întrucât conștiința nu-i permitea să stea degeaba – auzi gălăgie pe hol și constată că jumătate din personal încerca să ajungă în salonul din capătul coridorului. Toată lumea se adunase în jurul canalelor de știri. Ecranele arătau o procesiune de vehicule militare, cu zecile, scurgându-se printr-o deschizătură dintr-un gard necunoscut.

– Coreea, strigă bărbatul de lângă ecran ca să liniștească valul de întrebări. Intră în Coreea de Nord! Acum tăceți ca să putem auzi ce spun.

Într-adevăr se îndreptau către Coreea de Nord, iar uriașa armată a Adoratului Conducător nu părea interesată să-i oprească!

– Dar e o nebunie! spunea bărbatul de lângă Ranjit. Trebuie să se fi întâmplat ceva!

Nu se uitase spre Ranjit în căutarea unui răspuns, dar Ranjit îi oferi oricum unul.

– Sunt convis că s-a întâmplat ceva, îi zise bărbatului, rânjind. Ceva serios.

25.

TUNETUL TĂCUT

În dosarele Pentagonului avea o denumire oficială, dar pentru cei care îl inventaseră, care îl construiseră și cei care îi trimiseseră în misiune, numele lui era Tunetul Tăcut.

În bezna miezului de noapte Tunetul Tăcut își luă zborul din locul nașterii sale, adică fostul teren Boeing de la marginea orașului Seattle, statul Washington, și se îndreptă spre vest cu o viteză lejeră de o mie de kilometri la oră. Se alesese întunericul nu pentru a împiedica să fie văzut de vreun inamic. Ar fi fost imposibil. Orice dușman posibil, ca și oricine altcineva, deținea un cer plin de sateliți de supraveghere, iar aceștia supravegheau orice mișcare a oricui.

Era încă întuneric când, câteva ore mai târziu, Tunetul Tăcut își încheie traiectoria curbă traversând Oceanul Pacific și căzând – „ca o piatră", după cum s-a exprimat după aceea pilotul său – aproape la nivelul mării. Acolo alunecă peste apele dintre insulele Honshu și Hokkaido, intrând în Marea Japoniei.

Atunci întunericul deveni avantajos pentru oamenii care conduceau Tunetul Tăcut. Întunericul însemna că niciun reporter băgăcios de pe vreo insulă niponă nu se putea uita bine la el, pentru ca știrea să apară la micul dejun pe mesele tuturor. Radarele aparținând micii armate japoneze din Aomori și Hakodate îl depistară, desigur. Ele nu contau. Japonia nu avea destul armament ca să se pună cu ceva ca Tunetul Tăcut. Oricum, cu douăsprezece ore în urmă generalii japonezi fuseseră informați, strict secret, că America urma să trimită pe acolo o navă aeriană experimentală, și deci ar fi frumos din partea lor să se uite în altă parte.

Odată ajuns în Marea Japoniei, Tunetul Tăcut urcă din nou, stabilizându-se la douăzeci de mii de metri. Bineînțeles, coastele apusene ale mării erau rusești, și desigur acolo radarele erau cu mult mai numeroase și mai puternice ca în Japonia. Nici ele nu contau. Și înalții ofițeri ruși știau că Tunetul Tăcut nu reprezintă o amenințare – adică nu pentru ei.

Când pilotul și navigatorul său căzură de acord că ajunseseră la punctul țintă, Tunetul Tăcut încetini la o viteză suficientă ca să se mențină în aer și începu să-și desfășoare armamentul. Acele arme – o bombă nucleară cu randament modest și un tub gol de cupru nu mai gros decât corpul unui om – ar fi făcut de rușine specialiștii în armament chiar și cu zece ani în urmă, dar asta era tot ce-i trebuia Tunetului Tăcut ca să-și facă treaba.

În interiorul sistemului de ghidare al armei apăru o hartă a Coreei de Nord a Adoratului Conducător, suprapusă peste ovalul prelung și îngust care reprezenta schița bombei.

Niciun om din interiorul Tunetului Tăcut nu se uita la hartă, pentru că acolo nu era nimeni. Căpitanul – și tot echipajul – se afla în statul Washington, studiind harta pe un ecran TV.

– Mie mi se pare în regulă, spuse pilotul, un american, bombardierului, care întâmplător era rus. Desfășurați scuturile.

– Bine, zise bombardierul cu degetele pe tastatură.

Forme negre apărură în jurul marginilor ovalului, subliniind cursul râului Yalu la nord și vest, Linia de Demarcație care reprezenta granița cu Coreea de Sud, apoi coasta Pacificului în sud și est. Formele acelea nu erau nimic tangibil, bineînțeles. Nimic compus din materie nu ar fi putut supraviețui lucrului care trebuia mascat, iar crearea câmpurilor electronice care să facă mascarea fusese una dintre cele mai dificile părți ale construirii Tunetului Tăcut.

– Totul e gata, raportă bombardierul pilotului.

– Poziția continuă să fie bună? îl întrebă pilotul pe navigatorul chinez, iar când navigatorul raportă că era, pilotul își făcu cruce. (Se considera un catolic păcătos, dar existau momente când nu se simțea deloc căzut în păcat.) Trageți, îi ordonă bombardierului, și pentru prima dată în istoria lumii o națiune pierdu un război – îl pierdu complet, irevocabil – fără ca nimeni să fie rănit.

De fapt, nu era întru totul adevărat.

Câțiva bolnavi de inimă de pe teritoriul Adoratului Conducător muriseră. Era vorba de cei care avuseseră ghinionul să folosească un pacemaker atunci când lovi impulsul electromagnetic, purtând mai multă energie decât un fulger. (Dar cam singurii nord-coreeni care aveau acces la o tehnologie atât de scumpă – cea *occidentală* – erau autoritățile de rang înalt. Nu-i plângea nimeni.) Oh, mai erau unii ghinioniști care zburau cu avioane ușoare și nu supraviețuiseră prăbușirii acestora. (Cu rang la fel de înalt ca și ceilalți, și tot fără lacrimi.) În total, ultima schimbare de regim în Coreea de Nord avu loc cu mult mai puține victime decât un weekend obișnuit pe autostrăzile lumii occidentale.

Într-o fracțiune de secundă toate sistemele de telefonie ale Adoratului Conducător fuseseră scoase din uz. Majoritatea surselor de

energie electrică scurtcircuitate. Toate armele pe care le deţinea poporul său şi care erau mai complexe decât un pistol nu mai puteau funcţiona – şi poporul nord-coreean al Adoratului Conducător deţinea un număr imens de arme de tot felul. Fără telefoane şi radio, nimeni nu ştia ce se întâmplă dincolo de raza de la care se putea auzi o împuşcătură. Ţara nu mai reprezenta o ameninţare pentru nimeni, fiindcă pe acea bucăţică de pământ nu mai exista o ţară adevărată.

Adevărat, în acest non-război avea loc şi o mică bătălie reală. Se întâmpla din cauză că un colonel încăpăţânat staţiona în afara Kaesongului. Nu putea, bineînţeles, să înţeleagă ce se petrece, dar cel puţin îşi dădea seama că armata sa se află în pericol. Făcu ceea ce ar fi făcut mulţi alţi colonei. Întrerupse legătura cu superiorii, scoase puştile şi pistoalele care mai puteau trage şi lansă un atac peste frontieră.

Nu ajunse prea departe.

Nu parcurse nici măcar tot drumul prin câmpurile intens minate care mărgineau Linia de Demarcaţie. Jumătate de duzină dintre soldaţii din prima linie căzură când se declanşară minele, încă vreo douăzeci când trupele sud-coreene de pe partea sudică a frontierei îi văzură venind şi deschiseră focul... şi apoi încetară focul când văzură că nord-coreenii încă înaintau, acum încet şi prudent, cu mâinile ridicate deasupra capetelor.

Până atunci, desigur, întreaga lume începuse să afle ce se întâmpla... şi nu numai lumea noastră.

Restul galaxiei auzi mugetul electronic al acelei arme numai când ajunse la ei cu pasul de melc – abia trei sute de mii de kilometri (oamenii mai demodaţi şi americanii încă spun o sută optzeci şi şase de mii de mile) pe secundă – al vitezei luminii.

Armada Unu-Virgulă-Cinci, aflată la cincisprezece ani-lumină de Pământ în momentul exploziei, se intersectă în cele din urmă cu unda, pe care o depistară ca avându-și originea la acele ființe spre care se îndreptau ca să le anihileze.

Bineînțeles, pe Pământ nimeni nu știa asta.

Din contră, niciunul dintre Stocații-Mașină, sau din alte zone ale hegemoniei Marilor Galactici, nu știa ce se petrecuse în Coreea de Nord. În consecință, când auziră acel râgâit electronic răgușit, traseră câteva concluzii raționale, dar greșite.

Trecură ani până când zgomotul alb electromagnetic să ajungă la planetele speciilor protejate ale Marilor Galactici. În special la acel rid în fluxul de materie întunecată care reprezenta căminul celui mai apropiat grup de Mari Galactici. Și efectul fu negativ. Într-adevăr, ar fi putut fi tragic, chiar letal.

Dificultatea provenea de la natura armei pe care proprietarii săi o numeau Tunetul Tăcut.

Majoritatea armelor umane nu ridicau o problemă, ele bazându-se pe explozii chimice sau nucleare pentru a-și face efectul. Asemenea evenimente plăpânde nu provocau teamă Marilor Galactici non-barionici. Tunetul Tăcut însă era o cu totul altă poveste cu particule. Putea pune în pericol părți din însăși armura Marilor Galactici. Desigur, nu versiunea superficială care tocmai îl scosese de pe piață pe Adoratul Conducător, ci variantele mai avansate pe care acei oameni agasanți aveau să le dezvolte nu peste mult timp – dacă li se permitea.

Bineînțeles, nu trebuia să li se permită. Anihilarea lor totală era deja în program. Când o să aibă loc, problema nu va mai exista.

Ceea ce însemna, în faimoasa străveche exprimare a lui William Schwenck Gilbert, când Ko-Ko își explică transgresiunea Mikado-ului: Când se dă un ordin, e ca și îndeplinit, așa că de fapt chiar e îndeplinit.

Până în acel moment problema exterminării rasei umane nu fusese, într-un fel, cu totul rezolvată. Adică, înșiși Marii Galactici, după ce dăduseră ordinul, continuaseră să verifice situația din cauza îndepărtatei posibilități ca să se modifice circumstanțele și ei să vrea să anuleze ordinul.

Acum nu mai făceau asta. Nu vedeau niciun motiv să-și bată capetele (dacă ar fi avut așa ceva) cu această problemă particulară.

Astfel că o șterseră din conștiința lor (sau conștiințe) în favoarea unor probleme mai urgente și cu siguranță mai distractive. În capul acestei liste erau, unu, o pitică albă pe punctul de a fura destulă materie de la partenera sa gigantică roșie pentru a deveni o supernovă de tip Ia, doi, niște comunicații de la omologii lor din alte galaxii care trebuiau cel puțin luate în considerare, și trei, întrebarea dacă să desprindă din ei o altă fracțiune de tip Bill care să acorde atenție specială micii și rapidei galaxii a cărei orbită putea duce la prăbușirea peste a lor în orice clipă – mă rog, în următoarele patru sau cinci milioane de ani cel mai târziu.

Foarte jos pe lista lor se afla ceva care ar fi putut să le reamintească de acea mică planetă obraznică pe care ocupanții săi o numeau Pământ. De ce le-ar fi păsat? La urma urmelor, aceasta nu era o experiență fără precedent pentru Marii Galactici. În miile de milioane de ani de când deveniseră, vrând-nevrând, stăpânii acelei porțiuni de univers, întâlniseră două sute cincizeci și patru de rase similare periculoase și exterminaseră două sute cincizeci și una dintre ele. (Celorlalte trei, ale căror ofense fuseseră minore, li se mai acordase o șansă.)

Era puțin probabil ca oamenii de pe Pământ să devină cea de a patra.

26.

ÎN PRAGUL PĂCII

Înapoi pe Pământ continuau confuzia și grijile. O confuzie mai degrabă nostimă, categoric, fiindcă nimeni în lume nu avea nimic de obiectat la faptul că Adoratul Conducător – cu timidele și captivantele lui declarații publice de scuze și, o da, armata lui de un milion de oameni cu toate rachetele și bombele nucleare – devenise istorie. Dar se puneau întrebări. Cu ce drept distrusese America un alt stat? Și cum naiba reușise?

Nu răspundea nimeni. Guvernul american spusese doar că problema era analizată și urma să fie făcută o declarație, dar nu precizaseră când. Oamenii de știință militari din întreaga lume își doreau să aibă epava Tunetului Tăcut ca s-o studieze. Însă nu o aveau. Tot ceea ce rămăsese din Tunetul Tăcut era o ceață de particule lichide fierbinți de metal care se răcea rapid.

Agențiile de știri făceau tot posibilul. Într-o oră de la nimicirea Coreei de Nord a Adoratului Conducător de către Tunetul Tăcut, elicopterele reporterilor din Coreea de Sud și Japonia se roteau deasupra țării acum amuțite.

Nu era nimic de auzit, dar multe de văzut. Camerele de filmat surprindeau mulțimi agitându-se pe bulevardele vaste și în mod normal pustii din Pyongyang, sau grupuri mai mici stând neajutorate lângă aparatele de zbor nefuncționale și bazele aeriene acum inutile, sau grupuri chiar și mai mici care, uneori, nu-și puteau controla furia și confuzia și și-o refulau trăgând cu armele lor slabe în curioși.

Câteva astfel de camere surprindeau și alte lucruri. De exemplu, unele detectaseră alte elicoptere zburând în afara razei de acțiune a oricărei persoane cu o armă în mână.

Aceste alte aparate de zbor proveneau din aceleași orașe ca și reporterii. Însă misiunea lor nu era să observe. Era să informeze. Fiecare era echipat cu portavoce, și fiecare portavoce era mânuită de un fost refugiat nord-coreean. Zburau deasupra orașelor și cartierelor de unde veniseră, și fiecare vorbitor se prezenta cu numele lui și repeta un mesaj din patru părți:

„Regimul așa-zisului Adorat Conducător s-a sfârșit. El va fi judecat pentru crimele de trădare, maltratare și înfometare a unei întregi generații a poporului nostru.

Armata nord-coreeană este desființată. Nu mai servește unor scopuri utile. Nimeni nu o să vă atace. Toți soldații sunt acum liberi să se întoarcă la casele lor și să-și reia ocupațiile din timp de pace.

Cantități însemnate de hrană și alte utilități sunt chiar acum în drum spre voi. Fiecăruia dintre voi, de azi înainte, i se garantează o dietă adecvată pentru sănătate și dezvoltare.

În sfârșit, de acum veți avea dreptul să alegeți prin vot secret pe cei care vă vor guverna.“

La acestea mulți dintre vorbitori adăugau, adesea cu lacrimile curgând pe obraji:

– Și eu mă întorc *acasă!*

27.

PAX PER FIDEM

Gamini nu își lăsă colegii să aștepte lămuriri. Oricum, nu mai mult de treizeci și șase de ore, și în acest anume timp ei – ca și restul lumii – aveau multe lucruri care să-i țină ocupați. Nu munca îi obseda. Ci mass-media, cu nesfârșitele scene cu forțe militare externe scurgându-se înăuntru, fără să li se opună rezistență și aproape neînarmați, asta dacă nu se puneau la socoteală agitatorii zgomotoși și provocatorii de șocuri, mutându-se în anterior impenetrabila fortăreață Coreea de Nord a Adoratului Conducător. La acestea se adăugau infinitele discuții cu bănuieli, supoziții și uimiri pe care fiecare comentator le avea de oferit.

Apoi în sfârșit pe ecran apăru ceva care promitea cel puțin să dea niște răspunsuri.

După cină, și de asemenea după ce Myra își făcuse rândul la culcat copilul, Ranjit se repezi din nou la televizor. O clipă mai târziu scoase o exclamație de surpriză care care o aduse și pe ea înapoi în cameră.

– Uite, zise el. Poate o să avem niște informații adevărate.

Pe ecran era arătat un bărbat asiatic stând în fața unui pupitru. Nu îl prezentă nimeni. Începu pur și simplu să vorbească.

– Bună ziua, zise, cu o voce educată și destul de neimpresionat că se afla în fața camerelor de filmat. Mă numesc Aritsune Meyuda și într-o vreme am fost ambasadorul Japoniei în Statele Unite. Acum sunt ceea ce presupun că numiți director de personal la ceea ce noi am denumit Pax per Fidem. Asta e prescurtarea de la Pax in Orbe Terrarum per Fidem, sau Pace Mondială Prin Transparență. Noi suntem responsabili pentru evenimentele din peninsula Coreea. Pentru că operațiunea a trebuit să se desfășoare în secret s-au făcut multe speculații pe tema ei, ca și despre ceea ce a urmat de atunci. Acum putem să vă oferim câteva răspunsuri. Ca să vă explicăm cum s-au petrecut acele evenimente, ce semnificație au ele, vă va vorbi persoana care a făcut totul posibil.

Fața lui Meyuda dispăru de pe ecran, înlocuită de imaginea unui individ înalt, bronzat, în vârstă, dar cu o constituție solidă, vederea căruia îi smulse un icnet Myrei.

– Dumnezeule, făcu ea. Ăsta e... E...

Dar înainte ca ea să spună, Meyuda îl prezenta deja.

– Îl aveți înaintea voastră pe secretarul general al Națiunilor Unite, domnul Ro'onui Tearii.

Ro'onui Tearii nu-și făcu mai multe griji cu introducerile decât Meyuda.

– Să încep, spuse, prin a vă asigura pe toți că în Coreea nu s-a petrecut nimic incorect. Nu a avut loc un război de ocupație. A fost o acțiune polițienească necesară, aprobată prin vot secret, dar unanim, de Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite. Ca să vă explic cum s-a ajuns la asta, aș vrea să clarific o chestiune care datează de câțiva ani. Mulți dintre dumneavoastră vă amintiți că pe atunci se discuta modul în care cele trei mari puteri ale lumii – adică Rusia, China și Statele Unite – încercau să organizeze o

conferință a superputerilor, cu lăudabilul scop declarat de a găsi soluții la multe dintre războaiele mici care izbucneau peste tot în lume. Mulți comentatori au crezut că ceea ce s-a întâmplat atunci a fost ridicol, chiar rușinos, din cauza poveștii care a fost dată publicității. S-a zvonit că planul a căzut din motiv că cele trei țări nu puteau ajunge la un acord asupra orașului în care să se țină conferința. Însă în realitate, trebuie să vă spun că acel episod a fost o înșelătorie. S-a făcut la cererea mea. Era necesar să ascundem faptul că cei trei președinți aveau de fapt întâlniri în cel mai strict secret pe un subiect de o importanță covârșitoare. Problema lor era pur și simplu cum – și când, și chiar dacă – să fie declanșată o armă non-letală, dar extrem de distructivă, pe care o cunoaștem cu toții sub numele de Tunetul Tăcut. Ceea ce i-a determinat să facă acest pas excepțional a fost faptul că fiecare învățase, prin intermediul eficientelor lor servicii secrete, că celelalte două state proiectaseră o armă de tip Tunet Tăcut și se grăbeau să o pună în funcțiune. Toți cei trei președinți au avut consilieri care îi presau să fie primii care încheie dezvoltarea armei și apoi primii care o utilizează pentru distrugerea economiilor celor doi adversari, redevenind astfel unica superputere a lumii. Spre marele lor merit, toți au respins acest plan. În întâlnirile lor secrete au stabilit să predea Tunetul Tăcut Națiunilor Unite.

Rămase tăcut pentru o clipă, sobru – un bărbat înalt și impozant, despre care se spunea că fusese cândva cel mai puternic om din Maruputi, mica insulă a Polineziei Franceze unde se născuse. Apoi zâmbi.

– Și așa au făcut, anunță el, astfel că lumea a fost salvată de un conflict îngrozitor, cu rezultate de nebănuit.

Deja Myra și Ranjit își aruncau priviri uimite unul altuia aproape la fel de mult ca și ecranului. Acesta nu era sfârșitul. Mai era încă mult și, fără să țină cont de somn, deja uitat, continuară

să asculte. Practic aproape o oră – tot timpul cât secretarul general Tearii vorbi, apoi timpul mult mai lung când toți comentatorii politici ai lumii revedeau fiecare cuvânt în propriile lor dezbateri. Iar când Ranjit și Myra se pregăteau să se culce, încă mai încercau să găsească un înțeles.

– Deci ceea ce a făcut Tearii, strigă Ranjit în timp ce își peria dinții, a fost să organizeze Pax per Fidem asta, cu oameni din douăzeci de țări...

– Și toate neutre, sublinie Myra umflând pernele din pat. Și nu numai atât, ci numai insule care să nu fie suficient de mari ca să reprezinte o amenințare pentru cineva.

Ranjit își clăti minuțios gura.

– De fapt, zise ștergându-și fața, dacă vezi rezultatele, nu sună rău deloc, nu-i așa?

– Deloc, admise Myra. Într-adevăr Coreea de Nord a apărut întotdeauna ca o amenințare pentru pacea lumii.

Ranjit se holbă la reflexia lui în oglindă.

– Ah, bine, zise în cele din urmă. Dacă e să vină Gamini, aș vrea să fi ajuns deja aici.

Când ajunse acolo, Gamini aduse flori pentru Myra, o zornăitoare uriașă chinezească pentru copil, o sticlă de whisky coreean pentru Ranjit și un întreg sac de scuze.

– Îmi pare rău că a durat atât de mult, zise el sărutând cast obrazul Myrei și îmbrățișându-l pe Ranjit. N-am vrut să vă fac să așteptați, dar eram în Pyongyang cu tata să verificăm dacă totul merge bine, apoi a trebuit să facem un drum rapid până la Washington. Președintele e furios pe noi.

Ranjit păru imediat îngrijorat.

– Cum adică furios? Vrei să zici că nu voia ca voi să atacați?

– A, bineînțeles că nu. Nu-i nimic de genul ăsta. Problema a fost că exact lângă graniță, într-o zonă cu teren accidentat, s-a întâmplat să fie câteva hectare cu materiale de apărare ale SUA și Coreei de Sud care au fost distruse ca și cele ale Nordului. Ridică din umeri: N-am avut ce face, să știi. Bătrânul Adorat avea multe dintre cele mai ale dracului arme chiar pe partea lui de graniță, și e o fâșie cam îngustă. Trebuia să ne asigurăm că prindem totul. Președintele știe asta, bineînțeles, dar cineva a făcut greșeala să-i garanteze că nu va fi atins nimic aparținând Americii. Totuși e vorba de vreo paisprezece miliarde din cea mai letală înaltă tehnologie americană care nu mai funcționează. Și Ranj, ai de gând să deschizi sticla aia?

Ranjit, care își ascultase prietenul din copilărie cu pură uimire, se supuse, în timp ce Myra aducea pahare. Turnând, Ranjit spuse:

– Asta înseamnă necazuri?

– O, nu cât să ne facem griji. O să-i treacă. Uite, între timp mi-a dat să-ți transmit ceva.

Acel ceva era un plic ștampilat cu sigiliul oficial al Casei Albe. Când toți fură serviți și Ranjit luase prima gură de băutură – și se strâmbase – deschise scrisoarea. Aceasta spunea:

> Dragă domnule Subramanian,
>
> În numele poporului Statelor Unite, vă mulțumesc pentru serviciile dumneavoastră. Însă acum sunt nevoit să vă eliberez din prezenta dumneavoastră funcție și să vă rog să acceptați una și mai importantă care, mă tem, implică și mai mult secret.

– A semnat cu mâna lui, zise Gamini mândru. N-a folosit o mașinărie din alea. L-am văzut eu.

Ranjit puse jos băutura neterminată, care avea să rămână pentru totdeauna neterminată, și întrebă:

– Gamini, cât din spectacolul ăsta îl conduci tu personal?

Gamini râse.

– Eu? Mai nimic. Eu fac comisioane pentru tata. El îmi spune ce să fac, şi eu fac. Cum ar fi să-l ajut la recrutarea nepalezilor.

– Despre care chiar voiam să te întreb, zise Myra, adulmecând tacticos buchetul whisky-ului, dar fără să guste din el. De ce nepalezi?

– Păi, din două motive. Întâi, stră-străbunicii lor au servit în armata britanică – erau numiţi gurkhas – şi erau cam cei mai duri şi mai inteligenţi soldaţi pe care îi aveau. Şi, cel mai important, uită-te la ei. Nepalezii nu seamănă deloc cu americanii, chinezii sau ruşii, aşa că nimeni din Coreea de Nord n-a fost învăţat din naştere să-i urască. Mirosi whisky-ul, oftă şi îl lăsă jos. La fel ca noi doi, Ranj, adăugă. Un motiv ca să fim utili pentru Pax per Fidem. Aşadar ce ziceţi? Te pot înscrie în seara asta?

– Spune-ne mai multe, zise Myra repede, înainte ca Ranjit să aibă ocazia să vorbească. Ce vreţi să facă Ranjit?

Gamini zâmbi.

– Ei bine, nu ceea ce îi oferisem mai înainte. Pe atunci mă gândeam că m-ai putea ajuta să fiu asistentul tatei, dar pe vremea aia nu erai celebru.

– Dar acum? insistă Myra.

– De fapt, încă mai lucrăm la asta, mărturisi Gamini. O să lucrezi pentru consiliu şi probabil ei o să aibă diferite cerinţe – să vorbeşti în numele lor la conferinţele de presă, să prezinţi ideea Pax per Fidem în faţa lumii...

Ranjit îi aruncă prietenului său o privire încruntată care nu era pe de-a-ntregul prefăcătorie.

– N-ar trebui să ştiu mai multe ca să fac asta?

Gamini oftă.

– Dragul de Ranjit. Speram să fii iluminat și să semnezi pe loc, dar da, presupun că, tu fiind tu, cu siguranță va trebui să știi mai multe. Așa că ți-am adus câte ceva să citești.

Căută în servietă și scoase un plic cu hârtii.

– Hai să spunem că asta e tema ta pentru acasă, Ranj. Presupun că cel mai bine ar fi să le citești – să le citiți amândoi – și să discutați în seara asta, iar mâine dimineață eu o să vin să vă iau la micul dejun, apoi o să vă pun marea întrebare.

– Și care-i întrebarea asta? se interesă Ranjit.

– Păi, dacă vreți sau nu să ne ajutați să salvăm lumea. Ce zici?

Natasha căpătă în seara aceea mai puțin timp de joacă decât de obicei. Prin câteva scâncete le arătă părinților că observase lipsa, dar după două minute adormise, iar Myra și Ranjit se putură întoarce să-și studieze tema.

Erau două serii de hârtii. Una părea să fie un fel de proiect de Constituție pentru (bănuiau ei) țara care fusese în trecut Coreea de Nord a unui dictator sau altul. Și Ranjit și Myra o citiră bineînțeles cu atenție, dar în cea mai mare parte erau probleme de procedură – la fel ca în Constituția Americii pe care amândoi o citiseră în școală. Totuși nu era în întregime la fel cu cea americană. Existau câteva paragrafe total diferite în acel document. Unul stipula că țara nu va participa la război în niciun fel de circumstanțe – asta semăna mai degrabă cu Constituția Japoniei după cel de-al Doilea Război Mondial care fusese scrisă de americani. Un altul nu se afla în nicio altă Constituție despre care auziseră ei vreodată; descria niște metode oarecum neobișnuite de selectare a persoanelor cu funcții înalte care implica folosirea intensă a computerelor. Un al treilea garanta că fiecare instituție a statului – incluzând nu numai toate nivelurile legislative, ci și cele educaționale, științifice și chiar cele religioase – trebuia să permită accesul

observatorilor la toate procesele lor. („Presupun că asta este „transparența" despre care vorbea Gamini, observă Ranjit.)

Celălalt document trata lucruri mai tangibile. Povestea cum secretarul general, în deplin secret, făcuse consiliul său independent format din douăzeci de membri să creeze Pax per Fidem. Erau înșirați membrii săi, de la Bahamas, Brunei și Cuba la Tonga și Vanuatu (cu Sri Lanka băgată chiar înaintea lor). Și era puțin mai precis în privința conceptului de transparență. În interesul acestei „transparențe" Pax per Fidem era însărcinată cu crearea unui inspectorat independent pentru care organizația garanta să ofere aceeași transparență.

– Bănuiesc că la acest „inspectorat" o să fii trimis tu, zise Myra stingând lumina.

Ranjit căscă.

– Poate că da, dar am nevoie de o imagine mai clară a ceea ce o să am de făcut înainte de a promite că o fac.

În dimineața următoare Gamini se strădui să răspundă la întrebările lor.

– Am vorbit puțin cu tata despre câtă libertate o să ai. Foarte multă, Ranj. E convins că o să poți merge oriunde în cadrul Pax per Fidem să vezi ce fac, cu o singură excepție: orice are legătură cu Tunetul Tăcut. Nu vei ști câte arme avem sau ce e posibil să facem cu ele, pentru că nimeni situat mai jos de consiliul în sine nu va ști. Dar orice altceva, desigur. Vei putea participa la majoritatea ședințelor consiliului, iar dacă o să vezi ceva ce consideri că nu e bine, le vei putea raporta.

– Dar să presupunem, zise Myra, că el vede ceva rău și consiliul nu face nimic ca să îndrepte problema.

– Atunci e liber să vorbească presei mondiale despre asta, răspunse prompt Gamini. Asta înseamnă transparență. Așadar ce spuneți? Alte întrebări înainte de a accepta să ni te alături?

– Câteva, zise blând Ranjit. Consiliul. Se întâlnesc, corect? Și despre ce discută atunci când se întâlnesc?

– Păi, în general concep planuri pentru fiecare caz apărut. Nu se face o schimbare de regim fără să te asiguri că populația a rămas cu o societate viabilă după schimbare; am învățat asta de la Germania după 1918 și Irak după 2003. Nu înseamnă numai să te asiguri că populația are alimente și cât de curând posibil energie electrică, o forță polițienească funcțională care să împiedice jafurile și așa mai departe; înseamnă să le dai posibilitatea să-și formeze propriul guvern. Și, bineînțeles, e și viitorul. Existe multe conflicte mocnite și amenințări de război, iar consiliul e cu ochii pe toate acestea.

– Stai o clipă, zise Myra. Vorbești despre repetarea figurii cu Tunetul Tăcut în alte părți ale lumii?

Gamini îi adresă un surâs afectuos.

– Myra dragă, ce te-a făcut să crezi că ne vom opri la Coreea de Nord?

Apoi, observând expresiile de pe fețele lor, tonul lui deveni ofensat:

– Care-i problema? Doar n-o să spuneți că n-aveți încredere în noi, nu-i așa?

Myra fu cea care răspunse – sau mai exact îi replică, fiindcă evident nu era un răspuns anume la întrebarea lui Gamini.

– Gamini, ai citit vreodată romanul *1984*? A fost publicat în Anglia pe la mijlocul secolului trecut de către un om pe nume George Orwell.

Gamini păru jignit.

– Bineînțeles că l-am citit. Tatăl meu a fost un mare fan al lui Orwell. Încerci să sugerezi că noi seamănăm cu Big Brother? Pentru că, nu uita, secretarul general a avut aprobarea Consiliului de Securitate pentru tot ce am făcut!

– Nu asta vreau să spun, dragă Gamini. Mă refer la modul cum e divizată lumea în cartea lui Orwell. Existau numai trei puteri, pentru că ele le cuceriseră pe toate celelalte. Oceania, prin care Orwell înțelegea în general America; Eurasia – asta era Rusia, pe atunci încă Uniunea Sovietică; și Asia de Est, China.

Acum Gamini era vizibil supărat.

– Nu zău, Myra! Doar nu crezi că țările care au format Pax per Fidem încearcă să împartă lumea între ele, nu-i așa?

Din nou Myra replică printr-o altă întrebare.

– Nu știu ce plănuiește fiecare dintre ele, Gamini. Sper că nu așa ceva. Dar dacă ar face-o, ce ar putea să le oprească?

Când Gamini plecă – încă prieten, un prieten foarte drag, dar acum un prieten pe care nu aveau să-l vadă prea des – Ranjit se întoarse spre soția lui:

– Așadar, ce facem acum? Președintele m-a concediat din postul de aici. Am refuzat postul pe care el – și Gamini – ar fi vrut să-l primesc. Se încruntă gândindu-se. Și tatăl lui voia să-l primesc, adăugă. Îmi imaginez că nu e încântat că l-am refuzat. Mă întreb dacă oferta unei slujbe la universitate mai e încă valabilă.

28.

CONSTRUIREA UNEI VIEŢI

Ei bine, slujba exista. Orice păcate ar fi avut dr. Dhatusena Bandara, răzbunarea nu se număra printre ele. Universitatea era încântată să-l primească pe doctor (cu toate că numai onorific) Ranjit Subramanian printre membrii săi ca profesor cu drepturi depline, angajarea lui (şi în consecinţă şi salariul) începând imediat, iar munca atunci când profesorul va găsi de cuviinţă. Mai mult, universitatea era bucuroasă să găsească şi un post pentru doctor (de data asta nu onorific, ci un titlu cinstit dobândit) Myra de Soyza Subramanian. Desigur era de la sine înţeles că titlul ei nu avea să fie la fel de înalt ca acela al soţului ei, şi nici salariul ei. Dar totuşi...

Totuşi, se întorceau în Sri Lanka!

Dacă preşedintele Statelor Unite avusese obiecţii la declinarea ofertei de către Ranjit, nu spusese nimic. Şi nici altcineva. Ranjit îşi eliberă biroul de cele câteva obiecte personale; evident, un om de la întreţinere, care se întâmpla să facă parte şi din securitate, îl ajută să împacheteze totul. I se ceru să predea legitimaţiile, insignele

și alte documente de identitate. Dar nimeni nu-i deranjă în apartamentul lor, sau la aeroport, sau în avioane. Iar Natasha călători în leagănul ei între cei doi fără un scâncet.

Mevrouw Vorhulst, bineînțeles, îi aștepta pe aeroportul din Colombo, pentru că era limpede că cel mai bine pentru ei era să locuiască iar în casa ei.

– Numai până ne găsim un apartament, zise Myra în timp ce era îmbrățișată.

– Cât vreți voi, spuse Mevrouw Vorhulst. Joris n-ar accepta altceva.

Ranjit descoperi că era ceva ciudat cu aulele universității. Atunci când cea mai puternică și mai arzătoare dorință a lui fusese să iasă din ele, i se păruseră apăsător de mici. Nu și acum, nu unui profesor nou care nu mai stătuse vreodată în fața unei clase. Acum sala era o imensă boxă a juraților, plină de tineri și tinere care îl judecau pe el. Ochii lor se fixau fără greșeală asupra fiecărei mișcări a lui, urechile așteptau nerăbdătoare marile revelații pe care profesorul Subramanian le avea pentru ei privind cele mai intime secrete ale lumii matematicienilor.

Nu numai modul în care trebuia să hrănească acest cuib cu pui înfometați îl nedumerea pe Ranjit. Ci și cu ce anume trebuia să-i hrănească. Când comitetul de recrutare al universității îi urase bun venit, lăsaseră natura exactă a îndatoririlor sale la alegerea lui.

El nu avea niciun plan.

Ranjit era conștient că avea nevoie de ajutor. Spera chiar să-l poată găsi în persoana doctorului Davoodbhoy, omul care se comportase atât de corect în problema furtului parolei profesorului de matematică.

Nu numai că se mai afla încă în universitate. Prin mersul firesc al deceselor și pensionărilor, avansase deja o treaptă sau două pe

scara ierarhică. Cu toate acestea, când Ranjit apelă la el pentru ajutor, nu-i fu prea util.

- Of, Ranjit, zise. Pot să continui să-ți spun Ranjit? Știi cum e. Mica noastră universitate nu are prea multe celebrități de renume mondial. Comitetul de recrutare a vrut foarte mult să ni te alături, dar habar n-are ce să facă cu tine. Îți dai seama că de fapt nici n-o să ai prea mult de predat? Nu avem prea mulți membri ai personalului specializați în cercetare, dar și asta e o posibilitate.

- Hm, făcu Ranjit gânditor. Continuă să se gândească un moment, apoi spuse: Presupun că aș putea arunca o privire asupra unora dintre problemele celebre, ca Riemann, Goldbach, Collatz...

- Cu siguranță, admise Davoodbhoy, dar nu renunța la predat până nu încerci. Ce-ar fi să începem cu câteva seminarii scurte, pentru exercițiu? Genul de lucruri care se pot anunța din scurt.

Apoi când Ranjit se pregătea să plece, răsucind ideea în minte, Davoodbhoy zise:

- A, și încă ceva, Ranjit. Tu ai avut dreptate în privința lui Fermat și eu am greșit. N-am fost nevoit prea des în viața mea să recunosc asta. Mă face să vreau să mă încred în judecata ta.

Pentru Ranjit era plăcut să știe că șeful avea încredere în judecata lui. Însă Ranjit personal nu era atât de încrezător. Primul său seminar se numea „Fundamentele teoriei numerelor".

- O să le ofer un fel de perspectivă asupra subiectului în totalitate, îi promise lui Davoodbhoy, care imediat puse mecanismul în mișcare. Urma să țină șase săptămâni, lecții de câte patru ore, dedicat studenților juniori, seniori și absolvenți, în clase de maximum douăzeci și cinci de persoane.

Subiectul, bineînțeles, era unul căruia Ranjit îi acordase mai puțină atenție de când împlinise paisprezece ani și începuse să fie fascinat de notița lui Fermat. Așa că săpă în biblioteca universității

după texte și predă din ele, încercând să se mențină la cel puțin zece pagini în fața studenților trist de inteligenți și îngrijorător de isteți care se înscriseseră la seminar.

Din nefericire nu peste mult timp își dădu seama ce făcea. În acea seară i se confesă Myrei:

– Îi plictisesc. Pot să citească din carte la fel de bine ca și mine.

– Asta, replică ea cu loialitate, e ceva ridicol.

Însă după ce el reproduse câteva dintre comentariile destul de respectuoase, dar prea puțin impresionate pe care le făcuseră studenții, ea se gândi ceva mai bine.

– Știu. Trebuie să interacționezi ceva mai personal cu ei. Arată-le niște trucuri cu aritmetică binară, de ce nu?

Ranjit, neavând altă idee mai bună, le arătă. Prezentă înmulțirea rusească, număratul pe degete și cel cu scrierea permutărilor cap-pajură ale unui șir de monede de lungime necunoscută – folosi monede adevărate și îi lăsă pe studenți să-l lege la ochi în timp ce cineva acoperea un capăt al șirului. Myra avusese dreptate. Studenții se distrau. Câțiva dintre ei cerură mai mult, lucru care îl trimise pe Ranjit la rafturile bibliotecii, unde găsi un exemplar vechi al unei cărți de Martin Gardner cu jocuri și enigme matematice, și astfel trecu nevătămat peste cele șase săptămâni de seminar.

Sau așa credea el.

Atunci dr. Davoodbhoy îl invită să stea de vorbă.

– Sper că nu te superi, Ranjit, zise turnând pentru fiecare sherry în pahare cu picior, dar din când în când, în special când încercăm ceva nou, le cerem studenților părerile. Tocmai am parcurs comentariile privind seminarul tău.

– Hm, făcu Ranjit. Sper că sunt în regulă.

Rectorul oftă.

– Nu întru totul, mă tem, spuse el.

Într-adevăr nu erau în regulă, admise Ranjit în acea seară la cină.

– Unii au zis că le arăt trucuri ca magicienii din cluburile de noapte în loc de matematică, le spuse el soției sale și lui Mevrouw. Și aproape niciunuia nu-i place să i se predea strict după carte.

– Dar credeam că le plac trucurile, zise Mevrouw Vorhulst încruntându-se.

– Presupun că le plac – într-un fel – dar spun că nu pentru asta s-au înscris la curs. Curăță posomorât o portocală: Bănuiesc că așa și e. Doar că eu nu știu ce vor ei.

Myra îi mângâie mâna, acceptând o felie de portocală.

– Ei bine, zise, pentru asta ai și înființat seminarul, nu-i așa? Ca să vezi dacă formatul e valabil. Se pare că nu e, așa că acum încearcă altceva. Își șterse sucul de portocale de pe buze, se aplecă și-l sărută în creștet: Hai să-i facem baie lui Tashy, și pe urmă putem înota în piscină ca să ne mai înveselim.

Făcură toate acestea. Se înveseliră. Într-un anumit fel, aproape toate aspectele traiului în casa Vorhulst erau vesele. Personalul se mândrea vizibil cu distinșii lor oaspeți și, bineînțeles, mureau după Natasha. Adevărat, Myra continua să-și ocupe o oră-două în majoritatea zilelor căutând un apartament pentru ei trei ca să se mute, dar nu găsise deocamdată ceva potrivit. Unele păreau promițătoare la început, dar Mevrouw Vorhulst îi ajuta arătându-le viciile ascunse: vecini răi, distanță mare față de universitate, camere mici, întunecate sau în ambele feluri. O, existau mii de defecte pe care le putea avea un apartament pentru a fi nepotrivit pentru familia Subramanian, iar Beatrix Vorhulst continua asiduu să le găsească.

– Bineînțeles, îi spuse într-o seară Myra soțului ei pe când stăteau de vorbă în pat, de fapt ea vrea ca noi să rămânem aici, știi și tu. Joris fiind plecat, cred că se simte singură.

Ranjit replică sec:

– Hm. Apoi, căscând: Ştii, există lucruri şi mai rele decât a locui aici.

Ceea ce era categoric adevărat. *Chez* Vorhulst orice dorinţă le era îndeplinită fără niciun efort din partea lor, iar preţul era cu siguranţă bun. Ranjit insistase să restituie familiei Vorhulst măcar pierderile implicate de găzduirea lor. Mevrouw refuzase. Refuzase cu afecţiune şi prietenie, dar ferm.

– Of, bine, îi zisese Ranjit Myrei seara lângă piscină. Dacă ei îi face plăcere să ne răsfeţe, de ce am lipsi-o de bucuria asta?

Dacă Ranjit avea o dorinţă, aceasta era ca şi lumea exterioară să fie la fel de agreabilă. Nu era. Fără a mai include exemplul Coreei, globul pământesc era în continuare presărat cu mici războaie şi acte de violenţă. Existase o scurtă pauză, ca un sughiţ, după Tunetul Tăcut, în care timp combatanţii lumii ezitaseră la gândul că ei ar putea fi următorii. Nu fuseseră. Tunetul Tăcut nu se repetase, şi în mai puţin de o lună tunurile şi bombele din afara Coreei de Nord reveniseră la normal.

Din când în când Ranjit ar fi vrut ca Gamini Bandara să-i viziteze şi să le ofere o viziune din interior a ceea ce se petrecea. Nu îi vizita. Probabil era prea ocupat ca să îndrepte lucrurile în fosta Coree de Nord, presupunea Ranjit. Într-adevăr, acolo se întâmplau lucruri importante. Energia revenise în reţelele de transmisiuni ale ţării. Fermele care fuseseră abandonate din cauză că bărbaţii care ar fi trebuit să muncească acolo fuseseră înrolaţi în armată erau din nou arate. Chiar şi fabricarea bunurilor de consum îşi revenise. Existau chiar şi rapoarte uluitoare despre planificarea unor alegeri. Unele curioase, pe care nici familia Subramanian, nici altcineva dintre cei cu care stătuseră de vorbă nu şi le puteau explica prea bine. Computerele păreau să fie mult implicate, dar în ce fel anume nimeni n-ar fi putut spune.

Totuşi Myra şi Ranjit admiteau, în dialogurile lor nocturne, încolăciţi unul în braţele altuia, că majoritatea lucrurilor păreau să meargă măcar ceva mai bine, sau cel puţin ceva mai puţin rău, decât înainte ca Tunetul Tăcut să fi detronat un regim. Majoritatea lucrurilor. Printre acestea nu se includea în mod necesar cariera academică a lui Ranjit.

Problema carierei academice a lui Ranjit era că nu putea să înceapă. După dezamăgitoarea reacţie la primul său seminar, era hotărât ca a doua tentativă să nu aibă aceeaşi soartă.

Dar ce trebuia să facă? După multă gândire, decise că acesta avea să fie o recapitulare, pas cu pas, a lungii poveşti a implicării sale încununate de succes în moştenirea lui Fermat. Dr. Davoodbhoy fu de acord să-l programeze, remarcând temperat că cel puţin merită o încercare.

Studenţii însă nu-şi dădură acordul. Aparent se răspândise zvonul despre slabul său talent de profesor, şi cu toate că se înscriseră câţiva, destul de mulţi puseră întrebări, amânară şi în cele din urmă renunţară. Cei mai mulţi păreau să creadă că Ranjit acoperise deja destul de bine acest domeniu, cel puţin în discursuri şi interviuri. Seminarul fu anulat.

Ranjit luă în considerare şi opţiunea cercetării. Existau, pentru început, faimoasele şapte probleme nerezolvate propuse de Clay Mathematics Institute la începutul secolului XXI – probleme nu numai interesante în sine, ci, prin generozitatea institutului, fiecare aducând o recompensă de un milion de dolari pentru găsirea soluţiei.

Aşadar Ranjit accesă lista şi o cântări cu atenţie. Unele erau destul de absconse, chiar şi pentru el. Rămâneau totuşi enunţul Hodge şi ipotezele Poincaré şi Riemann – ba nu, cel puţin unele dintre ele fuseseră rezolvate şi premiile ridicate. Şi, bineînţeles, cea mai mare dintre toate: P = NP.

Indiferent cât de mult se concentra Ranjit asupra lor, ele îi rămâneau îndepărtate. Nu-i mai provocau sentimentul care îl copleșise prima dată când aflase ce scrisese Fermat pe marginea cărții. Myra îi oferi o teorie:

– Probabil pur și simplu pentru că nu mai ai paisprezece ani.

Dar nu era așa. Demonstrația lui Fermat fusese o problemă cu totul diferită. Nici măcar nu-i fusese prezentată ca o problemă pe care ar trebui s-o rezolve el. Una dintre cele mai mari minți din istoria matematicii se lăudase că descoperise demonstrația acelei ultime teoreme. Tot ce avusese Ranjit de făcut fusese să-și dea seama cum.

Încercă să-i explice Myrei:

– Ai auzit vreodată de George Dantzig? A absolvit UC Berkeley în 1939. La un curs a întârziat și când a intrat a văzut că profesorul scrisese pe tablă două ecuații. Dantzig a crezut că reprezentau o temă pentru acasă, așa că le-a copiat, s-a dus acasă și le-a rezolvat. Numai că nu erau teme. Profesorul le scrisese acolo deoarece erau două probleme de matematică statistică pe care nimeni nu reușise să le rezolve.

Myra strânse din buze.

– Deci tu spui, zise ea, că dacă Dantzig ar fi știut asta, probabil că nu ar fi fost capabil să le rezolve. Corect?

Ranjit ridică din umeri.

– Posibil.

Myra se folosi de replica favorită a soțului ei în fața unor remarci uluitoare.

– Hm...

Ceea ce pe el îl făcu să zâmbească.

– Bine, zise. Acum hai să-i dăm lui Tashy o lecție de înot.

Nicio persoană care o cunoștea pe micuța Natasha de Soyza Subramanian nu se îndoia vreo clipă că ar fi un copil excepțional

de inteligent. Învățase să folosească olița la mai puțin de un an, făcuse primii pași o lună mai târziu, articulase primul cuvânt clar – fusese „Myra“ – la aproape treizeci de zile după aceea. Toate aceste fapte Tashy le îndeplinise de una singură.

Nu pentru că mama ei n-ar fi avut lucruri pe care să tânjească să-și învețe fiica. Erau multe, dar Myra era prea inteligentă ca să încerce să i le arate pe toate deodată. Așa că își limita lecțiile parentale pentru copilul ei sub doi ani la două subiecte. Unul era cântatul, sau cel puțin vocalizarea unor sunete care să se potrivească celor pe care i le cânta Myra. Celălalt era înotul.

De pe marginea piscinei lui Vorhulst, cu picioarele bălăngănindu-se în apă, Ranjit le urmărea pe amândouă. Învățase să nu se repeadă să salveze copilul ori de câte ori aluneca pentru o secundă sub suprafața apei.

– O să iasă întotdeauna singură, îi promisese Myra, și într-adevăr Natasha așa făcea. Oricum, sunt eu aici.

Mai târziu, când Tashy era uscată și se juca fericită cu degetele de la picioare în țarcul ei de lângă piscină, iar mama ei se uita încruntată la știrile de pe ecranul laptopului ei, Ranjit trase cu ochiul peste umărul Myrei. Bineînțeles știrile erau proaste. Oare când nu fuseseră?

– Ar fi atât de drăguț, zise el gânditor, dacă s-ar întâmpla ceva frumos.

Și atunci se întâmplă ceva.

Purta numele de Joris Vorhulst. Când Ranjit intră pe ușă după o altă zi se stat în micul său birou de la universitate încercând să-și imagineze cum să-și merite salariul, auzi râsete. Chicotitul de femeie bătrână îl identifică rapid ca fiind al lui Mevrouw Vorhulst, hohotele reținute ca fiind ale iubitei lui soții, în timp ce acelea baritonale și categoric masculine erau...

Ranjit aproape că alergă cei zece metri spre locul în care stăteau adunaţi pe terasă.

– Joris! strigă. Adică, doctor Vorhulst! Nu pot să-ţi spun cât mă bucur că te văd!

Imediat ce rosti cuvintele îşi dădu seama cât era de adevărat. Zile în şir îşi dorise pe cineva ca fostul său profesor de astronomie – nu, nu pe cineva ca el! Ci acea persoană anume! Acel Joris Vorhulst care făcuse cursul de astronomie singurul curs din experienţa lui Ranjit pe care îşi dorise să-l fi urmat mai devreme. Şi care – poate – îl putea ajuta să-şi rezolve propriile probleme de predare.

Primul lucru stabilit fu că nu mai trebuia să existe „doctor Vorhulst".

– La urma urmelor, zise el, acum un profesor cu drepturi depline se adresează altuia, chiar dacă eu am fost într-un concediu prelungit ca să lucrez la Cârligul Spaţial.

Fapt care, bineînţeles, cerea ca Vorhulst să dea tuturor un raport despre cum avansa scara spaţială. Foarte bine, îi asigură el.

– Am început deja să desfăşurăm cablul micronic. Debutul fiind făcut bine, o să trebuiască să dublăm, apoi lucrurile o să înceapă cu adevărat să se mişte pentru că vom putea începe să folosim scara în sine ca să ridicăm material pe orbita joasă în locul nenorocitelor de rachete... Nu, adăugă el repede, ele nu fac treabă rea. Lucrurile se mişcă repede pentru că le împing băieţii mari. Rusia, China, America – sunt pe punctul de a renunţa la toate programele lor spaţiale ca să pună scara în funcţiune. Le verific deja de două luni toate locurile de lansare.

Întinse paharul ca să-i fie reumplut.

– Au început deja terminalul de pe Coasta de Sud-Est. Din cauza asta mă aflu astăzi în Lanka; trebuie să mă duc acolo şi să pregătesc un raport pentru cei trei preşedinţi.

– Mi-ar plăcea şi mie să văd, zise Ranjit visător.

– Sigur o să vezi. La fel ca toţi studenţii de la astronomie, sper, dar încă nu te duce. Acum nu sunt acolo decât vreo câteva sute de buldozere, lucrând toate o dată, şi cred că vreo trei mii de muncitori care se încurcă unii pe alţii. Aşteaptă câteva luni şi mergem împreună în vizită. Oricum, deocamdată totul e top secret – cred că americanii se tem ca bolivienii sau locuitorii Insulei Paştelui sau altcineva o să le fure ideile şi o să construiască un cârlig al lor. Ai nevoie de permise de nivel înalt ca să intri acolo.

Ranjit fu gata să-l asigure pe fostul lui profesor că avea cele mai bune permise de securitate pe care le putea obţine o fiinţă umană, apoi se opri întrebându-se dacă nu cumva fuseseră toate revocate. Deja Vorhulst spunea:

– Şi tu ce mai faci, Ranjit? În afară de găsirea demonstraţiei la teorema lui Fermat şi căsătoria cu cel mai arătos specialist în IA din Sri Lanka, ce-ai mai făcut?

Se dovedi că Joris Vorhulst auzise multe despre aventurile fostului său student şi voia să audă şi mai mult. Asta dură până la cină. Ranjit ezita să ceară ajutor în faţa întregii familii, şi oricum mătuşa Beatrix urmărise ştirile şi avea o mulţime de întrebări.

– Trimit barje încărcate cu tancuri vechi, arme autopropulsate şi alte lucruri de genul ăsta în Marea Chinei şi le aruncă în apă, informă ea grupul. Ca să formeze recife false în care să se înmulţească peştii, susţin ei. Şi au arătat imagini cu un fel de ghilotină, ca acelea din timpul Revoluţiei Franceze numai că sunt înalte cât cinci etaje, şi o folosesc ca să-şi ciopârţească rachetele intercontinentale. Îmi imaginez că mai întâi extrag combustibilul şi focoasele.

– Mai întâi le curăţă şi de metalele reciclabile, îşi informă Joris mama. Am văzut trenuri cu aşa ceva îndreptându-se spre vest prin Siberia; ruşii numesc asta o parte din recuperarea datoriei coreene. Aţi auzit ce alegeri au programat?

– Sigur că am auzit, replică Myra. Dar să înțelegem, nicio șansă.

Joris îi zâmbi trist.

– La fel și eu. Dar în China am dat peste o femeie care fusese acolo, și a încercat să-mi explice. Mai întâi, unitatea de bază pentru votare nu este orașul sau circumscripția unde locuiește alegătorul. Este un grup arbitrar format din zece mii de oameni, din toată țara, care s-au născut în aceeași zi. Din acești zece mii se ia un număr de treizeci și cinci, selectați aleator de computer, care conduc grupul. Acei treizeci și cinci se întâlnesc; petrec o săptămână pe lună într-o sesiune undeva în Coreea, și aleg dintre membrii lor un prezidiu – un fel de primar – și un comitet legislativ care să se ocupe de chestii ca emiterea permiselor și planificarea proiectelor de construcții. Ei numesc judecători, aleg reprezentanții în corpul legislativ național și așa mai departe.

– Sună complicat, comentă mama lui. Și partea cu selectarea lor aleatorie de către computer. Asta a fost sugerat cu vreo treizeci de ani în urmă de către un scriitor de science fiction.

Joris aprobă.

– Ei au cele mai bune idei, nu-i așa? Oricum, sistemul nu poate funcționa până nu își recapătă comunicațiile – cred că cel puțin pentru încă o lună-două. Poate până atunci o să-l înțelegem.

După cină părinții mândri trebuiră să-i arate lui Joris că bebelușul lor știa că înoate, iar Mevrouw insistă ca Joris să se culce odată cu Tashy. Întrucât de ultima dată când dormise într-un pat zburase peste jumătate de lume, era timpul să se odihnească puțin!

Deci nu avea șanse să-i ceară lui Joris ajutor. Când și Natasha și soția lui adormiseră, Ranjit trecu știrile în revistă iritat, stând în salon cu volumul prea jos ca să nu-i deranjeze pe cei care dormeau. Consiliul de Securitate dăduse o întreagă nouă serie de avertismente severe țărilor angajate, sau care păreau pe cale să se angajeze,

în vreun război; Tunetul Tăcut nu era menționat, dar Ranjit nu se îndoia de prezența lui în calculele tuturor părților beligerante. Era posibil, își spuse Ranjit, să fi făcut o greșeală refuzând oferta lui Gamini. Pax per Fidem părea să fie acolo oriunde se întâmpla ceva, pe când Colombo nu.

Enervat, închise programul de știri. Se gândi că ar face bine să doarmă și el și poate să stea de vorbă cu Joris de dimineață, înainte ca acesta să plece din nou spre locul de construcție al terminalului.

Dar se auzea un sunet slab de muzică venind de undeva.

Ranjit își puse un halat și porni să investigheze. Pe un balcon cu vedere spre grădină stătea Joris, sorbind dintr-o băutură și privind Luna în timp ce un radio cânta în surdină. Când îl observă pe Ranjit trăgând cu ochiul, îi adresă un surâs vag stânjenit.

– M-ai prins. Mă gândeam unde mi-ar plăcea să aterizez acolo, hm, poate peste vreo cinci sau șase ani, când o să fie funcțional Cârligul și eu o să pot ajunge sus. Mare Tranquillitatis, sau Crisium, sau poate undeva pe partea opusă, doar ca să mă dau mare. Stai jos, Ranjit. Nu vrei un pahar înainte de culcare?

Sigur că Ranjit voia, iar Joris avea tot ce le era necesar. Acceptând paharul, Ranjit făcu semn din cap spre Lună, aproape plină și suficient de luminoasă ca să se poată citi la lumina ei.

– Chiar crezi că o să reușești asta? întrebă.

– Nu cred, o garantez, promise Vorhulst. Probabil o să dureze ceva mai mult până când omul de pe stradă o să-și poată lua bilet. Dar nu și eu. Eu fac parte dintre conducătorii programului, iar ierarhia are și ea avantajele ei. Observă expresia vag întrebătoare de pe chipul lui Ranjit: Ce e? Nu te-ai fi așteptat niciodată ca eu să profit de funcție ca să obțin ceea ce vreau? Ei bine, în general n-o fac. Dar călătoria în spațiu e ceva special. Dacă singurul mod de a ajunge pe Lună ar fi jefuirea unei bănci pentru banii de finanțare, aș jefui bănci.

Ranjit scutură din cap.

– Mi-aş dori să-mi iubesc slujba la fel de mult cum ţi-o iubeşti tu, zise, simţind uşoara împunsătură a ceva ce nu putea fi considerat decât gelozie.

Dr. Vorhulst îi aruncă o privire cercetătoare fostului său student.

– Mai toarnă-ţi, îi oferi el. Apoi, în timp ce amesteca în pahar, continuă: Dacă tot am ajuns aici, ce-ar fi să-mi povesteşti cum te împaci cu universitatea?

Lui Ranjit, evident, nimic nu i-ar fi plăcut mai mult. Nu-i luă mult timp să-şi descarce problemele asupra fostului său profesor, şi chiar şi mai puţin lui Joris Vorhulst să priceapă.

– Deci, zise el gânditor umplând încă o dată paharele, să revenim la punctele de bază. Nu ai probleme să umpli o clasă, nu?

Ranjit clătină din cap.

– La primul seminar a fost o listă de aşteptare de treizeci-patruzeci de oameni care nu au mai avut loc.

– Atunci, de ce se înscriu studenţii la un curs cu tine? Nu pentru că eşti un mare profesor – chiar dacă ai fi, n-ai avea nicio şansă s-o afli. Nu pentru că neînţeleasa matematică a devenit dintr-odată populară. Nu, Ranjit, ceea ce îi atrage eşti tu însuţi, modul cum ai tras din greu la teorema aia toţi aceşti ani. De ce nu îi înveţi să facă la fel ca tine?

– Am încercat, răspunse Ranjit ursuz. Au zis că deja m-au auzit vorbind despre asta. Vor ceva nou.

– Bine, atunci arată-le cum altcineva a rezolvat o problemă de acest gen, pas cu pas...

Ranjit se uită la el cu un început de speranţă.

– Hm, făcu. Da, poate. Ştiu multe despre cum Sophie Germain a încercat ea însăşi să demonstreze Fermat – nu a reuşit, bineînţeles, decât parţial.

– Bine, zise Joris satisfăcut, dar Ranjit încă se gândea.

– Sau, stai puțin, spunea el subit emoționat, știi ce aș putea face? Aș putea lua una dintre marile probleme pe care nimeni n-a reușit s-o rezolve – să zicem, retratarea lui Euler a ipotezei Goldbach; se poate explica în cuvinte de câte o silabă pe care oricine le poate înțelege, cu toate că nimeni nu a reuțit vreodată să găsească o demonstrație. Ceea ce a propus Goldbach...

Joris ridică mâna.

– Te rog să nu-mi explici mie ipoteza asta Goldbach. Dar, da, sună bine. Poți s-o faci ca un fel de proiect. Toată lumea să lucreze împreună, și studenții, și tu. Cine știe? Poate chiar ați putea-o rezolva!

Acest lucru îl făcu pe Ranjit să râdă.

– Asta ar fi culmea! Dar nu contează; studenții ar simți cel puțin ce înseamnă să rezolvi o problemă mare, și asta ar trebui să le suscite interesul. Dădu din cap, mulțumit: O să încerc! Dar se face târziu și tu trebuie să te trezești devreme, așa că îți mulțumesc și hai să încheiem.

– Ar fi bine să încheiem înainte să mă prindă mama încă treaz, fu de acord Vorhulst. Dar mai e un lucru despre care vreau să-ți vorbesc, Ranjit.

Ranjit, pe punctul de a se ridica să plece, se opri cu mâinile pe brațele fotoliului, gata să se scoale.

– Da?

– M-am tot gândit la acel comitet pentru care ai fost solicitat să lucrezi la Pace Prin Transparență. Mi se pare că am putea avea nevoie de așa ceva pentru scară. Oameni celebri care să supravegheze ceea ce facem și din când în când să povestească lumii. Oameni celebri ca tine, Ranjit. Crezi că ai putea lua în considerare...?

Ranjit nu-l lăsă să termine.

– Indiferent ce-mi ceri, zise el, răspunsul e da. La urma urmelor, tocmai mi-ai salvat viaţa!

Şi „da" rămase... ani mai târziu Ranjit se gândea cu uimire cât de mult îi schimbase viaţa acel cuvânt simplu.

La câţiva ani-lumină vieţile celor o sută patruzeci de mii de Unu-Virgulă-Cinci din flota de depopulare a Pământului se aflau de asemenea în pragul unei schimbări.

După calculele navigatorilor Stocaţi-Maşină, flotila se afla la mai puţin de treisprezece ani pământeni de momentul atacului asupra rasei umane deja condamnate. Acela era un punct important pentru Unu-Virgulă-Cinci. Însemna că era timpul pentru o acţiune importantă.

În toată flota, în fiecare colţişor al oricărei nave, echipe tehnice special antrenate verificau fiecare instrument sau maşinărie care funcţiona şi le opreau pe cele mai multe dintre ele. Propulsia de bază, oprită; asta însemna că flota plutea acum pur şi simplu către Pământ – cu toate că deja cu o viteză atât de mare, încât, după legile lui Einstein, accelerarea în continuare ar fi fost foarte dificilă şi foarte probabil inutilă. Filtrele de aer: oprite. Imediat înseşi exalaţiile Unu-Virgulă-Cinci aveau să înceapă să contamineze aerul pe care îl respirau. Bateriile energetice, oprite. Razele de căutare, oprite. Instrumentele care monitorizau funcţionarea tuturor sistemelor care nu puteau fi oprite nici măcar pentru scurt timp – închise.

Dintr-odată armada Unu-Virgulă-Cinci nu mai era o flotă în viteză de vase de război îndreptându-se către locul unui conflict; devenise brusc o adunătură de epave aproape lipsite de energie fiind gata să se ciocnească una de alta. Flota nu putea rămâne mult timp în asemenea stare.

Însă Unu-Virgulă-Cinci nici nu aveau nevoie de ea mult timp. Imediat ce ultima echipă raportă că tot ce putea fi oprit fusese

oprit, Unu-Virgulă-Cinci începură să-și dezbrace ultimele vestigii ale armurii lor protectoare și ale sistemelor de menținere a vieții. Apoi începu cea mai sălbatică orgie sexuală pe care și-o putea imagina un Unu-Virgulă-Cinci.

Timp de aproximativ o oră.

Apoi creaturile palide care erau partea organică a Unu-Virgulă-Cinci se cățărară în grabă înapoi în armurile lor. Pe fiecare navă echipele tehnice își refăcură rapid traseele, pornind tot ceea ce opriseră, și orgia încetă.

De ce făceau asta Unu-Virgulă-Cinci?

Dintr-un motiv pe care majoritatea oamenilor l-ar înțelege foarte ușor. Unu-Virgulă-Cinci, fie în armuri, fie dezbrăcați până la micile lor trupuri organice, nu semănau absolut deloc cu oamenii, dar aveau unele trăsături în comun. Niciun Unu-Virgulă-Cinci nu voia să moară fără să lase în urmă un descendent viu care să-i ia locul. În bătălia care îi aștepta exista categoric o șansă diferită de zero ca unii dintre ei sau chiar toți să moară. Așadar în acea uniune colectivă multe – cu puțin noroc, poate cele mai multe – dintre femele aveau să rămână însărcinate. Cei treisprezece ani pământeni dinaintea conflictului final reprezentau timpul minim necesar pentru ca ele să livreze nefericiții mici nou-născuți mașinilor-creșă, apoi copiii să crească maturizându-se până la stadiul pubertății.

Știind acest lucru, părinții își puteau permite să lanseze un atac.

Bineînțeles, nicio ființă umană nu știa asta, astfel că toate cele nouă miliarde își vedeau de treburile lor zilnice, fără ca vreunul dintre ei să știe că, începând din acea zi, propriii lor nou-născuți puteau doar să se aștepte să experimenteze primele indicii ale maturității sexuale înainte de a fi șterși de pe fața pământului.

29.

SPERANŢE ÎNMUGURITE

În cele din urmă, Ranjit nu-şi începu următorul seminar cu ipoteza Goldbach. Myra avu o altă sugestie, iar el învăţase s-o asculte pe Myra.

În prima zi în care înfruntă clasa petrecu cea mai mare parte a orei de început cu probleme organizatorice – răspunzând la întrebări despre politica lui privind testările şi notele, anunţând în care zile nu se va ţine cursul din motive de importanţă majoră, începând să-i cunoască pe unii dintre studenţi. Apoi întrebă:

– Cât de mulţi dintre voi ştiu ce este un număr prim?

Aproape toate mâinile din sală se ridicară. Vreo cinci studenţi nu mai aşteptară să fie recunoscuţi, ci strigară diverse versiuni ale definiţiei: un număr care poate fi împărţit, fără rest, numai prin unu sau prin el însuşi.

Era un început promiţător.

– Foarte bine, le spuse Ranjit. Deci doi este număr prim şi trei este număr prim, dar patru se poate împărţi nu numai la el şi la

unu, ci și la doi. În consecință nu e număr prim. Următoarea întrebare: Cum se generează numerele prime?

Clasa se agită, dar nicio mână nu se ridică imediat. Ranjit le zâmbi studenților.

– Grea întrebare, nu-i așa? Există câteva scurtături sugerate, multe dintre ele necesitând calculatoare de dimensiuni mari. Dar singura cale care nu cere altceva în afară de un creier, o mână și ceva de scris – dar generează garantat toate numerele prime până la orice limită pe care vrei s-o stabilești – se numește sita lui Eratostene. Oricine poate folosi sita. Adică, oricine care are suficient timp.

Se întoarse și începu să scrie pe tablă un șir de numere, de la unu la douăzeci. Scriind, vorbea:

– Există și o poezioară mnemotehnică să vă ajute să țineți minte:

Ștergeți doi și ștergeți trei,
Sita lui Eratostene.
Apoi multiplele sublime,
Numerele rămase-s prime.

– Uitați cum funcționează, continuă el. Priviți lista de numere. Ignorați-l pe unu; e un fel de înțelegere între gentlemenii teoriei numerelor că unu nu are ce căuta aici și nu ar trebui numit prim, pentru că aproape fiecare teoremă din teoria numerelor devine instabilă dacă se include unu. Astfel că primul număr din listă e doi. Acum parcurgeți lista și ștergeți toate numerele pare. Adică orice număr divizibil cu doi, după doi însuși – patru, șase, opt și așa mai departe.

Făcu acest lucru.

– Acum cel mai mic număr care a rămas, după inițialul doi și unu despre care pretindem că nu există, este trei, așa că ștergem nouă și toate numerele în continuare care sunt divizibile cu trei.

Ne rămân astfel doi, trei, cinci, șapte, unsprezece și așa mai departe. Am generat o listă cu primele numere prime. Am mers numai până la douăzeci pentru că mă dor mâinile când scriu liste lungi, dar sita funcționează pentru oricâte numere. Dacă vreți să scrieți primele nouăzeci de mii de numere – adică totul de la unu până la aproximativ nouăzeci de mii – ultimul număr rămas va fi cel de-al o mielea prim, și le-ați avea scrise și pe toate cele de dinaintea lui.

Ranjit aruncă o privire la ceasul de pe perete, așa cum îi văzuse făcând pe mulți dintre proprii lui profesori:

– Acum, pentru că avem curs de trei ore, declar o pauză de zece minute. Întindeți-vă picioarele, folosiți toaletele, discutați cu vecinii – faceți ce vreți, dar vă rog să fiți înapoi pe locurile voastre la și jumătate, când o să începem partea serioasă a seminarului.

Nu așteptă să-i vadă dispersându-se, ci se îndreptă rapid spre ușa privată care ducea în birourile de pe hol. Folosi și el toaleta – fă pipi ori de câte ori ai ocazia, după cum circula o legendă urbană că și-ar fi sfătuit cândva supușii o regină a Angliei – și telefonă repede acasă.

– Cum merge? întrebă Myra.

– Nu știu, răspunse el sincer. Până acum au fost cuminți și destul de mulți dintre ei au ridicat mâna când am pus întrebări. Se gândi o clipă: Cred că pot spune că sunt moderat optimist.

– Ei bine, zise soția lui, eu nu sunt. Adică nu moderat. Cred că o să-i dai gata; când vii acasă o să sărbătorim.

Erau toți la locurile lor când reveni la catedră, cu un minut înainte ca limba lungă a ceasului să ajungă la șase. Semn bun, gândi Ranjit plin de speranță, și trecu imediat la treabă.

– Câte numere prime există? întrebă el fără introducere.

De data asta mâinile se înălţară mai încet, dar aproape toţi se descurcară. Ranjit indică o fată din primul rând. Ea se ridică şi spuse:

– Cred că există un număr infinit de numere prime, domnule.

Dar când Ranjit o întrebă de ce credea asta, ea lăsă capul în jos şi se aşeză fără să răspundă.

Un alt student, un băiat ceva mai mare decât ceilalţi, strigă:

– A fost demonstrat!

– Într-adevăr a fost, fu de acord Ranjit. Dacă faceţi o listă cu numerele prime, indiferent cât de multe aveţi în listă sau cât de mare este cel mai mare dintre ele, întotdeauna se vor găsi alte numere prime care nu sunt pe listă. Anume, hai să considerăm că suntem cam prostuţi şi credem că cel mai mare de pe lista noastră, nouăsprezece, este şi cel mai mare număr prim care poate să existe. Aşa că facem o listă cu toate numerele prime mai mici decât nouăsprezece – adică de la doi la şaptesprezece, şi le înmulţim între ele. Doi ori trei ori cinci şi aşa mai departe. Putem să facem asta pentru că, deşi suntem proşti, avem un calculator foarte bun.

Ranjit lăsă timp să se stingă cele câteva râsete, apoi continuă:

– Deci am făcut înmulţirea şi am obţinut un produs. Adăugăm la el 1 şi obţinem un număr N. Ce ştim noi despre N? Ştim că s-ar putea dovedi el însuşi prim pentru că, prin definiţie, dacă se împarte la oricare din acele numere rămâne rest 1. Dacă se întâmplă să fie un număr compus, nu poate avea vreun factor aflat în listă, din aceleaşi motive. Aşadar am dovedit că, indiferent câte numere prime punem în listă, există întotdeauna unele şi mai mari care încă nu sunt pe listă, şi în consecinţă numărul lor este infinit. Făcu o pauză, uitându-se la studenţi: Ştie cineva cine a demonstrat asta?

Nu se ridică nicio mână, dar diverse nume fură strigate:

– Gauss?

– Euler?

– Lobacevski?

Şi, din ultimul rând:

– Amicul dumneavoastră Fermat?

Ranjit le zâmbi.

– Nu, nu Fermat, şi niciunul dintre cei menţionaţi de voi. Demonstraţia e mult mai veche. Aproape de pe vremea lui Eratostene, dar nu chiar. Omul se numea Euclid şi a făcut asta undeva pe la 300 î.Hr.

Ridică mâna avertizându-i prieteneşte.

– Acum o să vă arăt altceva. Uitaţi-vă la lista cu numere prime. Observaţi de câte ori două numere prime sunt impare consecutive. Se numesc perechi prime. Poate cineva ghici câte perechi prime există?

Urmă o agitaţie, dar linişte, până când un student curajos strigă:

– O infinitate?

– Exact, aprobă Ranjit. Există un număr infinit de perechi prime... şi tema voastră/pentru acasă este să găsiţi demonstraţia.

Astfel că la cina din acea seară Ranjit fu mult mai vesel decât îl văzuse Myra în ultimul timp. Îşi informă familia:

– Glumesc cu mine. O să meargă!

– Bineînţeles, zise soţia lui. N-am nicio îndoială. Şi nici Tashy.

Într-adevăr, mica Natasha, care acum avea voie să li se alăture adulţilor la masă, părea să asculte cu atenţie din scaunul ei înalt, când intră valetul.

– Da, Vijay? zise Mevrouw ridicând privirea. Pari îngrijorat. S-a întâmplat ceva jos?

El scutură din cap.

– Nu jos, doamnă. S-a dat la ştiri ceva ce cred că aţi dori să ştiţi. A mai avut loc un atac din acelea cu Tunetul Tăcut, în America de Sud.

De data aceasta nu numai o singură țară fusese întoarsă la era preelectronică. Erau două. Nicăieri pe tot cuprinsul Venezuelei și Columbiei nu mai suna vreun telefon, nu se mai aprindea o lumină la apăsarea unui buton, niciun televizor nu mai prezenta imagini.

Restul mesei fu completat de conversații ocazionale despre seminarul lui Ranjit sau despre cât de bine folosea Natasha lingura. Ecranele din cameră, niciodată utilizate în timpul meselor pentru că Mevrouw considera asta ceva barbar, erau acum pornite.

Ca și în Coreea, existau doar puține scene din interiorul celor două țări proaspăt subjugate, pentru că sistemele locale erau toate distruse. Pe ecrane se derulau câteva imagini schițate ale avioanelor cargo aparținând Pax per Fidem – de tipul celor cu posibilitate de aterizare și decolare pe pistă scurtă pentru ca să poată evita aparatele de zbor încremenite pe aerodromuri – transportând același gen de trupe și de echipamente care se revărsaseră peste granițele Coreei de Nord. În general la televiziune apăreau purtători de cuvânt – care spuneau cam aceleași lucruri pe care le spuseseră și despre Coreea – și o mulțime de înregistrări prezentând evenimentele care duseseră la actualul dezastru.

Secolul XXI nu fusese favorabil niciuneia dintre cele două țări. În Venezuela era vorba de politică, în Columbia de stupefiante; în ambele țări avuseseră loc violențe și frecvente crize guvernamentale, provocate de decizia foștilor baroni ai drogurilor de a prelua unele dintre afacerile cu petrol ale vecinilor lor, acum mult mai profitabile.

– Pax per Fidem a lovit mai întâi Coreea de Nord pentru că ea nu avea niciun prieten adevărat în lume, îi spuse Ranjit soției lui. De data asta au lovit două țări dintr-odată fiindcă aveau prieteni diferiți – SUA sprijină Columbia încă din anii nouăzeci, iar Venezuela a fost apropiată și de Rusia, și de China.

– Dar acum sunt mult mai puține morți, zise Mevrouw gânditoare. N-am cum să fiu nefericită din cauza asta.

Myra oftă.

– Dar crezi că o să ne fie mai bine când întreaga lume va fi condusă de Oceania, Eurasia și Estasia? întrebă ea.

30.
VEŞTI GROZAVE

La terminarea seminarului, niciun student nu reuşise să producă o demonstraţie riguroasă a infinităţii perechilor de numere prime, dar Ranjit nici nu se aşteptase s-o facă cineva. Nici dr. Davoodbhoy. Totuşi la prima întâlnire postseminar era vizibil mai fericit decât înainte. Flutură zâmbind comentariile studenţilor.

– Ascultă aici: „Am avut sentimentul că nu învăţam numai matematică; învăţam despre ce înseamnă matematica." „Foarte bine. Dr. Subramanian nu ne tratează ca pe nişte copii, ci mai degrabă ca pe noi membri ai echipei sale de cercetări." „Pot participa şi la următorul său seminar?" Ce i-ai răspunde – aruncă din nou o privire foii – acestei fete, Ramya Salgado?

Ranjit păru stânjenit.

– O ştiu; a fost foarte activă la seminar. Poate dacă avem nevoie de cineva care să încălzească clasa.

– O, făcu dr. Davoodbhoy, nu cred că trebuie să-ţi faci griji din cauza asta. Vrei să mai ţii unul, nu-i aşa? Te-ai gândit la un subiect? Poate ceva de genul ipotezei Riemann?

– La asta există demonstrații, îi reaminti Ranjit.

– Unii nu consideră că ar fi satisfăcătoare. Oricum, a existat și o demonstrație pentru Fermat – a lui Wiles – și asta nu te-a împiedicat să găsești una mai bună.

Ranjit se gândi, apoi clătină din cap.

– Mă tem că Riemann e prea complicat ca să atragă pe cineva care nu e matematician profesionist. Cum să faci un student obișnuit să fie interesat de modul în care sunt distribuite zerourile din funcția zeta a lui Riemann? Există subiecte mai bune. Prelucrarea lui Euler a ipotezei Goldbach, de exemplu. Asta e aur curat. „Toate numerele întregi pozitive pare mai mari decât 4 pot fi exprimate ca sumă a două numere prime." Șase e trei plus trei, zece e cinci plus cinci... sau șapte plus trei dacă vrei. Oricine poate înțelege asta! Numai că nimeni nu a demonstrat-o – încă.

Davoodbhoy cugetă o fracțiune de secundă, apoi aprobă.

– Dă-i drumul, Ranjit. S-ar putea chiar să particip la unul dintre cursuri.

Din acest moment, pe măsură ce anii treceau, Ranjit începu să-și dea seama că într-adevăr îi plăcea să predea. Fiecare semestru aducea o nouă grămadă de studenți pasionați și avea bineînțeles grija recenziilor lunare, iar Natasha creștea devenind dintr-o fetiță promițătoare o fată ceva mai mare semnificativ mai promițătoare. Dacă cineva în lume împărtășea îngrijorarea Myrei că cei trei sponsori ai Pax per Fidem își vor împărți lumea între ei, nu dădea niciun semn. Tunetul Tăcut era un cuceritor amabil în America de Sud așa cum fusese și în peninsula coreeană. Lista victimelor nu era mai lungă. Problemele hrănirii și îngrijirii populației brusc lipsite de tehnologie erau rezolvate cât se putea de repede. Lumea exterioară urmărea, comenta și părea să creadă că Pax per Fidem făcuse un lucru rezonabil de bun.

Ranjit știa că o parte a motivului pentru care lucrurile mergeau atât de bine o constituia planificarea meticuloasă în avans. Cu săptămâni înaintea atacului cele două vechi portavioane încă funcționale fuseseră încărcate cu tot ceea ce era necesar, bunurile fiind furnizate în special de Rusia și China. Pe deplin pregătite, fuseseră trimise în golful Mexic – în „misiune de antrenament“ spunea anunțul de rutină al Departamentului Apărării – de fapt gata să înceapă aprovizionarea cu ajutoare de urgență aproape înainte ca ecourile exploziei nucleare a Tunetului Tăcut să se fi stins. Chiar și Myra trebui să admită că efectele nu fuseseră rele.

Într-o dimineață de duminică leneveau în grădină, doar ei trei. Ranjit analiza unele posibilități de curs pe ecran, Myra urmărea apatică știrile, în timp ce Natasha, care se apropia de cea de-a douăsprezecea aniversare, exersa înotul pe spate în piscină. Atunci Myra ridică ochii, oftând.

– Se pare că vor ajunge la o înțelegere, îi spuse ea soțului ei. Kenya și Egiptul și celelalte țări care depind de apa din Nil.

El îi zâmbi liniștitor.

– Așa mă gândeam și eu.

De fapt în niciun caz nu ar fi garantat că o vor face într-o vreme, cu nu mai mult de șase luni în urmă, când cele două state principale își mobilizaseră forțele militare considerabile și-și trimiseseră armatele să se încrunte una la cealaltă. Apoi Consiliul de Securitate al ONU le făcuse favoarea unuia dintre avertismentele sale în cuvinte dure.

– Presupun că acum Consiliul de Securitate e luat mult mai în serios, cu Tunetul Tăcut mereu la pândă, reflectă Myra.

Ranjit demonstră ce soț inteligent era omițând orice „ți-am spus eu“. Nu zise decât:

– Mă bucur că se descurcă. Ascultă. Ce-ai zice ca următorul meu seminar să fie despre ipoteza Collatz?

Myra păru nedumerită.

– Nu cred că am auzit vreodată de asta.

– Probabil că nu, admise Ranjit. Mulți oameni n-au auzit. Bătrânul Lothar Collatz n-a avut parte niciodată de publicitatea pe care o merita. Uite, să-ți arăt. Întoarse ecranul ca să poată vedea amândoi: Alege orice număr – ceva cu mai puțin de trei cifre; merge la fel de bine și cu numere mari, dar durează prea mult. Ai ales?

Myra încercă:

– Păi, să zicem, opt?

– Bun. Acum împarte-l la doi, și continuă să-l împarți la doi până când nu mai obții un rezultat număr întreg.

Ascultătoare, Myra rosti:

– Opt, patru, doi, unu. La asta te refereai?

– Exact la asta. Stai o clipă să le pun pe ecran... Bine. Asta este ceea ce numim prima regulă Collatz: când numărul e par, se împarte la doi până când nu se mai obține număr par. Acum alege un număr impar.

– Hm... cinci?

Ranjit oftă.

– Bine, o să facem cu cele simple. Acum o să aplicăm regula numărul doi. Dacă numărul e impar, îl înmulțim cu trei și adăugăm unu.

– Cincisprezece... șaisprezece, oferi Myra.

– Bun. Acum ai din nou un număr par, deci ne întoarcem la regula unu. Să pun pe ecran.

În timp ce Ranjit tasta 8, 4, 2, 1 alături de celelalte numere, Myra înălță din sprâncene.

– Hm. Par la fel.

Ranjit îi zâmbi larg.

– Asta e ideea. Orice număr iei, chiar și cel mai mare număr la care te poți gândi, și lucrezi cu cele două reguli. Împarți la doi dacă e par, înmulțești cu trei și adaugi unu dacă e impar, și o să ajungi la rezultat unu de fiecare dată. Chiar dacă numerele cu care începi sunt mari – stai, o să-ți arăt.

Introduse câteva instrucțiuni de programare și alese numărul 27 pentru început. Folosind alternativ regulile unu și doi, ecranul afișă: 81... 82... 41... 123... 124... 62... 31... 93... 94... 47... 141... 142... 71... 213... 214... 107... până când Ranjit îl opri.

– Vezi cum oscilează numerele? E oarecum plăcut de urmărit, și uneori se ajunge la numere foarte mari – niște tipi de la Carnegie Mellon au obținut la numere cu mai mult de cincizeci de mii de cifre – dar în cele din urmă se ajunge întotdeauna la unu.

– Păi, zise Myra relaxată, sigur că da. De ce n-ar ajunge?

Ranjit îi aruncă o privire fierbinte.

– Noi, matematicienii, nu ne mulțumim cu evidențe intuitive. Noi vrem demonstrații! În 1937, Collatz și-a emis ipoteza, anume că acest lucru se întâmplă cu orice număr, până la infinit. Dar nu a fost niciodată dovedit.

Myra aprobă absent.

– Pare destul de posibil. Apoi, umbrindu-și ochii, se uită spre piscină și spuse cu voce ridicată: Ar fi bine să faci o pauză, Tashy! Doar nu vrei să te extenuezi.

Ranjit se grăbi să-și întâmpine fiica cu un prosop, dar se uita la soția lui. În cele din urmă întrebă:

– Myra? Pari puțin distrată. Ceva nu e în regulă?

Ea îl privi cu afecțiune, apoi cu un râs adevărat.

– Să nu fie în regulă? Deloc, Ranj. Doar că... Ei bine, încă nu am fost la doctor, dar sunt destul de sigură. Cred că sunt iar însărcinată.

31.

ZILELE CÂRLIGULUI SPAŢIAL

Pentru Myra de Soyza Subramanian cea de a doua sarcină fu chiar mai uşoară decât prima. De exemplu, soţul ei nu mai venea acasă deprimat de la o slujbă pe care s-o considere irelevantă; studenţii îl plăceau, lui îi plăceau studenţii, iar dr. Davoodbhoy era categoric mulţumit. Acum şi lumea exterioară era mai uşor de acceptat. O, câteva ţări păreau să nu se poată dezobişnui de a face ameninţări zgomotoase la adresa vecinilor lor. Însă abia dacă mai era câte cineva ucis.

Şi, cu toate protestele lui Beatrix Vorhulst, se mutară în cele din urmă în propria lor căsuţă – „mică" numai în comparaţie cu conacul Vorhulst – la doar câţiva paşi de una dintre cele mai frumoase plaje largi ale insulei, unde apa era caldă şi primitoare ca întotdeauna. Când se instalată în noua lor locuinţă, lumea exterioară nu mai părea atât de ameninţătoare. Micul Robert se putea bălăci în partea mai puţin adâncă a piscinei, în timp ce Natasha descoperea ape mai adânci ca să-şi demonstreze considerabilul (şi, susţinea Ranjit, evident moştenitul) talent la înot – atunci când

nu lua lecţii de navigaţie de la un vecin care deţinea un mic Sunfish. Ceea ce făcea traiul în casa lor extrem de plăcut era faptul că Mevrouw Vorhulst împărţise cu ei bucătarul favorit şi camerista favorită a Natashei, ca s-o scutească pe Myra de problemele gospodăriei.

Un alt mod în care cea de-a doua sarcină a Myrei se deosebea de prima venea din partea Natashei – de fapt, cel mai adesea Tashy. Tashy nu era o problemă. Când nu câştiga premii la înot – deocamdată numai în concursurile pentru copii, dar fusese surprinsă urmărind cursele adulţilor cu ochii îngustaţi şi intenţii evidente – era ocupată cu munca de asistentă a mamei sale, delegat şi bucătar secund. Astfel ajutată, Myra avea la dispoziţie zilnic un număr satisfăcător de ore pe care să le petreacă punându-se la curent cu ceea ce se petrecea în domeniul inteligenţei artificiale şi protezelor autonome.

Era destul de mult. Deja când Myra începuse să evalueze fiecare zvâcnire a unui muşchi în speranţa că ar putea fi începutul travaliului, era aproape gata să treacă din nou la treabă.

Bineînţeles, asta nu ţinu mult. După ce se născu copilul, fu înţărcat, învăţat la toaletă şi trimis la şcoală, Myra alunecase din nou în urma tovarăşilor ei. Era inevitabil.

Se înfuriase Myra din cauza legilor tiranice ale maternităţii? Erau clar nedrepte. Ele dictau că orice femeie care îşi dorea un copil trebuia să accepte decretul inflexibil al Mamei Naturi care cerea ca, pentru o perioadă de timp, funcţiile cognitive ale minţii ei să treacă pe planul doi faţă de cele ale maternităţii. Perioada trebuia să fie şi însemnată. Zece ani era minimul acceptat înainte ca o femeie pasionată de IA (sau medic, sau politician, sau chiar şef patiser) să poată reveni la cariera ei.

Evident nu era drept. Dar lumea era nedreaptă atât de cronic, încât Myra de Soyza Subramanian nu avea timp de pierdut cu

resentimente. Așa era lumea și nu o putea schimba. Ce rost avea să se plângă? Va veni timpul când ambii ei copii vor fi la universitate. Atunci va fi atât de liberă pe cât poate fi o ființă umană și va avea douăzeci, treizeci, poate chiar cincizeci de ani de viață productivă în care să descurce ițele profesiei alese de ea.

Numele jocului era satisfacție amânată. Nu trebuie să-ți placă regulile ca să joci după ele. Și, într-un fel sau altul, s-ar putea chiar să câștigi.

Și Myra și Ranjit se considerară mari învingători când se născu Robert Ganesh Subramanian. Părinții lui credeau că au dat lovitura cu doi copii minunați. Robert era un nou-născut gălăgios și sănătos care câștiga în greutate și putere cât de repede puteau spera Ranjit și Myra. Încercă să se răsucească în leagăn chiar mai devreme decât Natasha, și învăță la oliță aproape la fel de devreme. Toți prietenii lor declarau că era cel mai frumos copil pe care îl văzuseră vreodată, și practic nu mințeau. Robert era genul de bebeluș pentru imaginea căruia firmele producătoare de mâncare pentru copii ar fi plătit greu ca s-o poată pune pe etichetele lor.

Interesant, dacă exista cineva care să-l iubească pe micuțul Robert mai mult decât părinții lui, acea persoană era mica Natasha, care nu mai era atât de mică și începea deja să demonstreze aptitudini considerabile pentru atletism și educație, și obținea de la părinții ei aproape orice le-ar fi putut cere.

Ceea ce, în acest caz, era să o lase să aibă grijă de micuțul Robert.

De fapt, nu chiar tot ce ținea de îngrijirea lui. Nu și partea care includea situațiile cu adevărat rău mirositoare. Dar să-l îmbrace pe Robert, să împingă căruțul lui Robert, să se joace cu Robert – Natasha pretindea privilegiul de a se ocupa de aceste lucruri, iar după câteva ezitări îngrijorate la început, Myra îi acordă fiicei sale ceea ce ceruse.

În realitate Natasha se pricepea foarte bine la treaba asta. Când Robert țipa sau plângea, Natasha era de obicei cea care găsea cuvintele să-l potolească. Iar când îl lua mama lui, Natasha își trăia propria viață, la școală sau la antrenamentele zilnice de înot sau doar petrecându-și timpul cu prietenii... cel mai adesea combinând interesele, prietenii alăturându-i-se în piscină, sau Robert dormitând lângă ea în timp ce studia verbele limbii engleze, istoria Indiei sau a națiunilor sale satelit.

Bineînțeles, toate astea însemnau un lucru bun pentru Myra. Natasha eliberând-o de atât de mult din munca impusă de creșterea lui Robert, Myra nu rămânea așa de mult în urmă cu noutățile inteligenței artificiale cum se temuse. Iar ceea ce era bine pentru Myra cu siguranță era bine și pentru Ranjit, care își iubea la fel de mult soția – imprevizibil de tulburătoare – la fel ca în ziua în care se căsătoriseră.

Una peste alta, lucrurile mergeau bine pentru Ranjit Subramanian. Un seminar pe semestru era tot ce avea nevoie, decretase dr. Davoodbhoy, dar dacă tot era să-l facă ar fi bine să-l facă unul grozav. Astfel că sala de curs a lui Ranjit devenise exact amfiteatrul supradimensionat în care el fusese fermecat de poveștile lui Joris Vorhulst despre lumea sistemului solar. Dar nici nu mai avea douăzeci de studenți. Acum avea o sută. Fapt care, îl asigură dr. Davoodbhoy, îi dădea dreptul la luxul de a avea un asistent – fata aceea pasionată, Ramya Salgado, care acum avea și ea o diplomă și care îi îmbogățise atât de mult cel de-al doilea seminar – și libertatea propriilor „cercetări“ în restul fiecărui semestru. Davoodbhoy sugeră că astfel ar putea lua avans în orice demonstrație urma să desemneze drept temă la următorul curs.

Sau, își dădu seama Ranjit, era un timp potrivit pentru a explora țara sa natală așa cum intenționase încă de când Myra îl acuzase că ar fi mult prea limitat.

Ideea era mult mai atractivă decât fusese cu ani în urmă, căci însuşi turismul era mai atrăgător în lumea post-Tunet Tăcut. Puteau, de exemplu, să facă o croazieră pe Nil, cum îşi dorea Myra încă de când avea zece ani; Egiptul şi Kenya îşi concediaseră o mare parte dintre militari în timp ce ecologiştii din toate ţările implicate lucrau la găsirea unor căi de economisire a apei care să limiteze setea pentru apa Nilului. Familia Subramanian îşi putea duce copiii la Londra – sau Paris, sau New York, sau Roma – ca să-şi facă o idee despre cum era un oraş mare. Se puteau îndrepta spre fiordurile norvegiene, munţii Elveţiei sau junglele amazoniene; puteau într-adevăr merge aproape oriunde, dar de fapt se întâmplă altfel. În timp ce studiau încă broşurile turistice găsiră o scrisoare de la Joris Vorhulst. Scria:

> Mama îmi spune că vine vacanţa. Eu o să fiu la terminal pentru cel puţin o săptămână, începând cu prima zi a lunii viitoare. Ce-ar fi să veniţi zilele astea să vedeţi ce facem?

– De fapt, zise Myra, ar fi distractiv.

Iar Natasha adăugă:

– Categoric!

Chiar şi Robert, agăţat de scaunul Natashei şi ascultând fiecare cuvânt, ţipă ceva ce Natasha explică drept un da. Astfel că cei patru se pregătiră pentru prima lor excursie împreună.

Nu numai invitaţia lui Vorhulst îl făcu pe Ranjit nerăbdător să viziteze terminalul Cârligului. De fapt existau două motive, iar primul era comitetul de experţi la care Vorhulst îl convinsese să se alăture cu ani în urmă. Nu fusese atât de uşor cum promisese Vorhulst – fără şedinţe la care să trebuiască să participe, nici măcar voturi în anumite probleme, pentru că dacă apăreau probleme

suficient de supărătoare încât să necesite o decizie, acea decizie era luată de adevărații conducători ai întreprinderii, guvernatorii Chinei, Rusiei și Statelor Unite. Însă Ranjit primise lunar rapoarte privind progresul. Și acolo se simțea mâna grea a celor trei, pentru că în cea mai mare parte conținutul rapoartelor era strict secret și în general era denumit totul prin termenul criptic „construcția". Se dusese la fața locului doar de câteva ori, iar acele vizite fuseseră superficiale. Dacă ar fi aflat mai multe stând acolo Ranjit n-ar fi putut spune, dar era nerăbdător să afle.

Celălalt motiv era o surpriză chiar și pentru Ranjit. Familia Subramanian nu avea mașină – Ranjit și Myra mergeau cu bicicleta în cele mai multe locuri, uneori cu Natasha pedalând veselă înaintea lor și Robert legat pe un scaun pentru copii în spatele tatălui lui, iar când aveau nevoie de un mijloc de transport se găseau întotdeauna taxiuri. Dar universitatea promisese că le va împrumuta o mașină pentru excursie și Ranjit aflase de la zâmbitorul dr. Davoodbhoy:

– E special pentru tine. A trimis-o Pax per Fidem. E un design nou din Coreea transparentă – cu atâtea genii care obișnuiau să construiască arme acum libere pentru idei civile, au o mulțime de lucruri.

Iar când îi explicase ce poate să facă micuța vioaie cu patru locuri, Ranjit se întoarse la Myra surâzând larg de plăcere.

– Dă-mi o cană de apă, porunci el trăgând în fața casei. Uluită, ea se supuse. Fu chiar și mai uluită când el deschise ceremonios rezervorul de combustibil și turnă apa înăuntru, iar când porni motorul și îi ascultă mulțumit torsul, ea rămase total zăpăcită.

El îi dădu explicația pe care Davoodbhoy i-o dăduse lui.

– Bor, zise. Se numește propulsie Abu-Hamed, după nu știu cine, probabil persoana care a inventat-o. Știi că elementul bor e

atât de înfometat după oxigen încât îl extrage din compuși ca apa? Și când scoți oxigenul din molecula de apă, ce rămâne?

Myra se încruntă.

– Hidrogen, dar...

Zâmbind, el îi puse un deget pe buze.

– Borul e teribil de scump, și arderea combustibilului carbonic e mult mai ieftină așa că nimeni nu s-a ostenit cu el. Dar iată! Au descoperit cum să regenereze borul ca să poată fi refolosit. Așadar noi conducem o mașină nu numai cu emisii nepoluante, ea nu emite absolut nimic!

– Dar... începu Myra din nou. De data asta Ranjit opri gura soției sale cu a lui.

– Ia-i pe Natasha și pe Robert, o convinse el. Și bagajele. Hai să vedem cum merge motorul cu hidrogen.

Se dovedi că mergea foarte bine. Trebuiră să oprească de două ori ca să adauge apă în rezervor, sub privirile scandalizate ale oamenilor care lucrau în benzinării, dar micul autoturism mergea la fel de bine ca acelea vechi cu motoare pe combustibil fosil.

Mai erau încă zece kilometri până la terminal când Robert emise unul dintre țipetele lui care-ți opreau inima în loc. Myra călcă frâna, dar nu era niciun pericol imediat. Numai o priveliște tulburătoare. Lucrul la care Robert arăta cu mâna (și spunea „Păianjen!", „Urcă repede!" și „Multe, multe, multe!") era însuși cablul Cârligului, abia vizibil precum ceva care sclipea în soare. Dar ceea ce transporta, odată ce știai ce să cauți, era destul de vizibil. Erau păstăile cargo, una după alta, mărșăluind în sus spre cer și dispărând în primul strat de nori.

– Hm, făcu Ranjit. Se pare că într-adevăr funcționează, nu-i așa?

Așa era.

Drumul spre terminal era dublat de o cale ferată și în timp ce ei se apropiau, un tren – patruzeci și două de vagoane de marfă,

numără Natasha entuziasmată – îi depăşi şi dispăru într-unul dintre imensele hangare ale terminalului. La intrarea pentru maşini erau gărzi, dar familia Subramanian fu lăsată să treacă cu un salut amical şi un semn cu mâna în direcţia parcării pentru VIP.

Acolo fură întâmpinaţi de o asiatică frumoasă care se prezentă drept asistenta lui Joris Vorhulst.

– Domnul inginer Vorhulst abia aştepta să veniţi, îi informă ea, dar nu mai devreme de mâine. Însă e pe drum. Doriţi să mâncaţi ceva?

Ranjit deschise gura să spună că era o idee bună, dar fu depăşit de răspunsul mai rapid al soţiei lui.

– Nu încă. Dacă am putea arunca o privire...

Puteau. Fură atenţionaţi să stea departe de hangarele de încărcare şi, bineînţeles, să fie atenţi la camioanele şi tractoarele care transportau părţi componente şi piese neidentificabile ale unor obiecte fără îndoială interesante.

Ranjit contempla întreaga activitate cu o binevoitoare lipsă de înţelegere.

– Ce n-aş da să ştiu ce sunt unele dintre lucrurile astea, îşi informă el familia în general.

Tânăra Natasha strânse din buze.

– Păi, zise, pachetul ăla voluminos e motorul unei rachete ionice. Cred că balotul de lângă el sunt nanotuburile carbonice sub formă de folie – aş spune că sunt probabil o parte din pânza solară...

Ranjit se uită la fiica sa cu gura căscată.

– Ce te face să fii atât de sigură? întrebă.

Ea zâmbi larg.

– În timp ce vorbeaţi cu doamna, eu şi Robert ne-am învârtit prin jur şi am citit etichetele de pe lăzi. Cred că aici se construiesc nave spaţiale!

– Şi, strigă o voce familiară din hangar, ai perfectă dreptate, Tashy! Avem deja vreo două funcţionale.

Joris Vorhulst nu acceptă nicio obiecţie; el voia mâncare, mâncare serioasă srilankeză, iar dacă ei nu voiau să mănânce n-aveau decât să-l privească pe el. Reieşi că timp de cinci săptămâni fusese el însuşi pe Cârligul Spaţial, iar acum se întorcea de la supravegherea exact a acelor nave spaţiale a căror existenţă o dedusese Natasha.

– Cârligul chiar începe să tragă greutăţi, îi informă el fericit.

Cele două rachete robot deja furnizate lucrau ca gunoieri, dedicându-se curăţirii LEO de navele abandonate şi chiar de rezervoarele abandonate ale fostelor rachete vechi ruseşti şi americane. Odată găsite, li se montau vele solare controlate prin computere şi programate să se îndrepte către Gara Centrală. Acolo erau transformate. Nu mai erau periculoşii ucigaşi spaţiali zburând liberi. Deveneau simple materii prime pentru orice era necesar să fie construit.

– E foarte bine să trimiţi materiale de la suprafaţă, declară Vorhulst cu gura plină de ceea ce chiar şi Myra trebuise să admită că era un curry foarte bun, dar de ce am irosi ceva ce este deja acolo sus?

– Asta ai făcut acolo pe LEO? Ai adunat resturi ca să construieşti lucruri noi?

Vorhulst păru jenat.

– Practic, spuse, mă asiguram că cea de-a treia navă e gata de plecare. E cea care se îndreaptă spre Lună. Ştiţi că exploratorii-robot lucrează acolo deja de câţiva ani? Şi că au descoperit multe tuburi de lavă din acelea despre care vă povesteam la orele de astronomie?

– Nu ştiam, se plânse Ranjit. Rapoartele pe care le-au trimis comisiei de experţi au fost destul de sumare.

– Mda, admise Vorhulst, știu cum au fost. Sperăm că acum cei trei mari o să se mai relaxeze puțin, pentru că tuburile schimbă totul. Unul dintre ele se află chiar sub Sinus Iridium – „Golful Curcubeului". E o frumusețe. Are o mie opt sute metri lungime, iar cea de-a treia navă va aduce utilajele care să-l sigileze, fiindcă Lunar Development are un plan pentru el. Cei trei mari vor turiști, înțelegeți.

Myra păru sceptică.

– Turiști? Ultima dată am auzit că locuiau vreo unsprezece oameni în colonia lunară și costau o avere numai hrănirea lor și furnizarea aerului respirabil.

Vorhulst rânji.

– Pe vremuri da. Atunci trebuiau aprovizionați de pe suprafața Pământului, cu rachete. Dar acum avem Cârligul Spațial! O, categoric vor fi turiști. Și ca să le dăm un motiv bun să se ducă acolo, cei trei mari au tras câteva sfori, iar acum Comitetul Olimpic a făcut târgul.

Natasha, până atunci neobișnuit de tăcută, înălță capul:

– Ce fel de târg?

– Să țină acolo genul de concursuri care nu se pot desfășura pe Pământ, Țashy. Vezi tu, gravitația lunară e de numai 1,622 m/s^2, așa că...

Natasha ridică mâinile.

– Vă rog, doctore Vorhulst!

– E cam a șasea parte din gravitația la suprafața Pământului. Asta înseamnă că în clipa în care cineva ar practica un sport olimpic pe Lună, toate vechile recorduri din alergări sau sărituri ar fi bune de aruncat pe fereastră. Nici măcar tubul Sinus Iridium nu sunt sigur că e destul de înalt pentru un săritor în înălțime.

Ranjit păru sceptic.

– Crezi că oameni ar călători câteva sute de mii de kilometri numai ca să vadă câțiva atleți sărind?

– Cred, insistă Vorhulst. La fel și Lunar Development. Dar nu ăsta e punctul-cheie. Ce-ați spune de un concurs care nu a fost posibil pe Pământ? Cum ar fi o întrecere între oameni zburând prin puterea mușchilor?

Dacă se aștepta la un răspuns din partea lui Ranjit, fu dezamăgit. Se auzi zgomot de vase sparte când Natasha sări în picioare.

– Eu aș spune că sunt gata! strigă ea. Vreau să merg! Și, o să vedeți, o să câștig!

32.
AURUL NATASHEI

Şi chiar se duse acolo.

Nu imediat, desigur. Erau multe de făcut înainte ca prima Olimpiadă selenară din toate timpurile să poată avea loc – multe de făcut Lunii pentru ca acest lucru să fie posibil, de exemplu, şi destul de multe Cârligului Spaţial ca să poată transporta pasageri cu şanse rezonabile ca aceştia să ajungă vii la destinaţie. Acum când textele primite conţineau mai multe informaţii, Ranjit le devora imediat ce soseau, cu acea poftă de cadet spaţial pe care Joris Vorhulst i-o trezise cu mult timp în urmă.

Din fericire pentru liniştea sufletească a lui Ranjit, lumea părea să se îndrepte spre mai bine. A doua doză de Tunet Tăcut îi potolise pe unii dintre cei mai nesupuşi conducători ai lumii. Seminariile lui continuau să meargă destul de bine pentru ca dr. Dovoodbhoy să rămână mulţumit, iar mica sa familie continua să-i provoace o fericire statornică.

În special Natasha. Perspectiva colegiului în următorii câţiva ani nu reprezenta o problemă, dar mai era şi Olimpiada pe Lună

pe care i-o promisese dr. Vorhulst. Antrenamentele pentru așa ceva nu erau ușoare. Făcea ca antrenamentele pentru orice altă Olimpiadă să pară zece minute de sărituri matinale de încălzire.

Bineînțeles, Natasha nu era singura care se antrena pentru evenimentul fără precedent. Pretutindeni în lume tineri atleți se întrebau dacă puteau ajunge într-o formă suficientă pentru întrecerea de zbor. Întrucât misiunea de a se antrena trebuia îndeplinită sub tirania gravitației 1G cea lipsită de compromisuri, se cerea extrem de multă inteligență.

Existau două moduri de abordare a zborului prin puterea mușchilor. „Balunaticii" foloseau baloane cu gaz de diverse forme, astfel ca atletul să fie susținut în zbor și să-și utilizeze toată forța mușchilor la manevrarea unei elice fără să mai cheltuiască efort ca să stea ridicat. Pe de altă parte, bicicliștii cerului preferau să facă totul doar prin forța mușchilor. Pentru ei producătorii de articole sportive inventaseră rapid o întreagă gamă de dispozitive propulsate cu elice. Mulțumită nanotuburilor din carbon-60, aceeași moleculă care transformase Cârligul Spațial dintr-un vis într-un mijloc de transport funcțional, aceste dispozitive erau atât de ușoare încât chiar și pe Pământ puteau fi ridicate într-o singură mână – iar pe Lună, cu un singur deget!

Ceea ce lipsea acestor ambițioși atleți era o adevărată sală de antrenament la o șesime din gravitație. Trebuiau să facă tot ce puteau mai bine, de obicei folosind echipament cu contragreutăți ca să obțină un echivalent al gravitației selenare. Toate acestea cereau nu numai ingeniozitate. Cereau de asemenea o mulțime de bani.

Ar fi depășit cu mult puterea de cumpărare a unui profesor universitar, dar în acest scop necesitățile Natashei se bucurau de sprijinul considerabil al srilankezilor cu funcții înalte. Chiar și cei care nu erau interesați în mod special de evenimentele sportive

se bucurau să atragă atenția asupra faptului că Sri Lanka devenise cea mai mare poartă a lumii către spațiul cosmic. Astfel că banii erau garantați, și la periferiile orașului Colombo fu construită o mare sală de sporturi la gravitație lunară. Acolo Natasha practica după voia inimii ciclismul ceresc.

Sala se afla la numai zece minute distanță de casa lor, astfel încât familia Natashei era adesea prezentă printre spectatori. Uneori mai mult decât spectatori; Robert adora să-și privească sora mai mare plutind pe „cerul" sălii de sport – îi plăcea chiar și mai mult când în cele din urmă apărea puțin timp liber pe aparate. Atunci și Robert avea șansa să zboare.

Bineînțeles nu numai Natasha profita de sala cu gravitație scăzută. Candidați plini de speranță din toată insula cerșeau posibilitatea să-și testeze aptitudinile pe acele aparate, și peste treizeci dintre ei o obținură. Dar Natasha Subramanian își depășea mereu orice alt adversar.

Și, în ziua în care echipa Sri Lankăi se adună la terminalul Cârligului Spațial pentru a fi ridicată către prima sa experiență în spațiu, Natasha era cea care purta cu ea speranțele de victorie ale insulei.

Când își aruncă privirea peste prețurile propuse de companiile turistice pentru Olimpiada selenară, Myra icni:

– Of, Ranjit, gemu ea cu mâna apăsată pe inimă. N-o putem lăsa pe Tashy să concureze fără să fim acolo, dar cum să mergem?

Ranjit, care nu se așteptase la mai puțin, se grăbi s-o liniștească. Familiile competitorilor primeau un discount substanțial. La fel și membrii consiliului de experți, inclusiv el însuși, și când puneai la un loc două discounturi costul biletelor nu mai era decât cel mult scandalos.

Însă nu intangibil. Prin urmare Myra, Ranjit și micul Robert se prezentară la terminal. Ca oricine din lume care poseda un ecran

TV – adică, cu o bună aproximație, cam absolut toată lumea – urmăriseră reportajele fermecătoare care însoțiseră evoluția Cârligului Spațial până la transportul de pasageri. Știau cum funcționau capsulele pentru pasageri și cum te simțeai ridicat la cer cu o viteză constantă de câțiva metri pe secundă.

Ceea ce nu apreciaseră însă corect era cât de multe secunde, chiar și la acea viteză, dura drumul din Sri Lanka până la Sinus Iridium. Nu era o călătorie de plăcere.

În primele șase zile nu ajunseră decât până la centura inferioară Van Allen, când familia Subramanian – împreună cu celelalte familii de la bord, Kai, Kosba și niște norvegieni cu nume de nepronunțat – fură nevoiți să se înghesuie în adăpostul împotriva ucigașelor radiații Van Allen. Adăpostul era format dintr-o capsulă cu pereți tripli cu dormitoare și instalații sanitare. Cuprindeau toalete, lăudabil numite „băi“, și douăzeci – pe numărate, douăzeci – de paturi extrem de înguste ordonate în rânduri de câte cinci. Când trebuiau să se îndrepte către adăposturi luau cu ei micile uniforme speciale ale Cârligului (aproape lipsite de greutate, pentru a ușura încărcătura, și atât de rezistente la murdărie pe cât le putuse fabrica industria textilă, întrucât nu existau șanse să fie spălate), medicamentele dacă era cazul, și pe sine. Nu se putea aduce nimic altceva. Cel mai puțin dintre toate, modestia.

Lui Robert nu-i plăcea adăpostul. Plângea. La fel și nepotul familiei Kai. Nici lui Ranjit nu-i prea plăcea. Când se afla în adăpost tânjea după libertatea mai mare (cu toate că minimală) a capsulei neizolate, cu colțurile sale întunecoase, cauciucurile de gimnastică și ferestrele sale – lungi, înguste și groase, totuși minunat de transparente. Cel mai mult tânjea după paturile normale cu propriile lor lumini și ecrane și aproape la fel de mult spațiu în care să te întorci cât într-un sicriu de mărime medie. De fapt

suficient ca să permită din când în când compania cuiva, cu condiția să te afli în termeni extrem de intimi cu acel cineva.

Prima consemnare în adăpost dură numai patru zile. Apoi ieșiră din nou în spațiu liber... pentru încă nouă zile, după care țipetele alarmelor porniră din nou și veni vremea să caute iar adăpost în fața centurii superioare Van Allen.

Călătoria în spațiu devenise posibilă pentru aproape oricine. Dar cu siguranță nu devenise și ușoară. Sau, dacă tot veni vorba, grozav de plăcută.

Când ieșeau din centura superioară Van Allen se întâmplă un lucru nostim. Robert făcuse o pasiune pentru locul său favorit, panglica lungă de doi metri din plastic gros care reprezenta principala lor fereastră către universul exterior. Myra urca deja în centurile pentru exerciții fizice și Ranjit se gândea să se îndrepte spre patul lui unde să doarmă netulburat, când Robert se repezi în salturi la el, țipând de încântare. Un Robert încântat era chiar și mai greu de înțeles decât unul relaxat. Tot ceea ce reușiră să înțeleagă Myra și Ranjit fu unicul cuvânt „pește". Robert nu putea, sau nu voia, să clarifice mai mult, iar Natasha nu se afla la îndemână să traducă. Se afla însă o fetiță de trei ani care venise cu o altă familie în capsula lor. Ea ascultă un timp în liniște discuția lor, apoi, tot tăcută, îl luă pe Robert ca să-l învețe cum să facă ceea ce Myra recunoscu drept *tai chi*.

Aceea era micuța Luo, fiica unui cuplu din Taipei, unii dintre tovarășii lor de capsulă. Cu totul erau șase Kai, inclusiv bătrânele mame ale domnului și doamnei Kai, care lucrau în industria hotelieră. Ajunseseră astfel putred de bogați, așa cum era necesar să fie pentru a se număra printre primii turiști pe care contau organizatorii Olimpiadei. La fel era și familia din Coreea de Sud, și tânărul cuplu din Kazahstan. Norvegienii nu erau bogați în mod

deosebit, dar ei erau părinţii şi fratele unuia dintre cei mai buni săritori ai ţării lor şi deci erau îndreptăţiţi la discounturi.

Ceea ce era rău cu toţi ceilalţi şaptesprezece oameni care împărţeau capsula lor era că niciunul dintre ei nu vorbea engleza şi cu atât mai puţin tamila sau singhaleza. Cea mai tânără doamnă Kai vorbea fluent franceza, aşadar Myra avea pe cineva cu care să stea de vorbă. Ceilalţi vorbeau unul cu altul în rusă, chineză şi ceea ce Ranjit considera că probabil era germană, niciuna dintre acestea nefiindu-i de prea mult folos.

Oricum, nu la început. Însă timp aveau din plin. Săptămâni întregi până la punctul de la mijlocul drumului, încă altele până la final, unde capsula avea să fie atrasă pe orbită lunară, apoi o zi sau două până la aterizarea la Sinus Iridium.

În timpul acestei ultime etape Subramanienii nu se aflau niciodată la mai mult de câţiva paşi distanţă de ecranele pe care rulau ştirile, fiindcă atunci aveau loc fazele eliminatorii pe Lună. Întrecerea finală avea să aibă loc în pereche, un zburător înaripat contra unui balunist. Şapte înaripaţi făcuseră drumul ca să participe la seriile eliminatorii... iar când familia Subramanian ajunsese la finalul călătoriei lor, cu Luna însăşi atârnând gigantică în faţa ferestrelor lor, auziră cum fiica lor fu anunţată drept câştigătoarea selecţiei.

Pe atunci deja toţi adulţii deveniseră capabili să spună măcar câteva cuvinte în limba maternă a celorlalţi, şi le folosiră ca să-i felicite pe Subramanieni.

Natasha îşi întâmpină familia la liftul care îi aducea de la suprafaţă în Satul Olimpic, vorbăreaţă, fericită şi, spre uşoara surprindere a lui Ranjit, însoţită de un tânăr brazilian de culoarea cafelei. Amândoi purtau hainele minime pe care toată lumea le purta într-un mediu în care temperatura nu trecea niciodată de douăzeci şi trei de grade Celsius.

– El e Ron, le spuse ea părinților. De la Ronaldinho. E campion la o sută de metri.

Abia când Ranjit încercă să-și privească fiica prin ochii lui Ronaldinho din Brazilia își dădu seama cu adevărat cât de mult poate să semene o fată de cincisprezece ani cu o femeie matură atrăgătoare. Spre surprinderea lui, Myra nu părea deranjată. Strânse mâna acelui Ronaldinho cu o căldură aparent neprefăcută, în timp ce Robert sesiză prezența alergătorului numai cât să-l împingă din drum când, urlând, se aruncă în brațele surorii sale mai mari.

După ce acoperi capul lui Robert cu sărutări, Natasha șopti ceva la urechea lui Ron; el aprobă din cap și spuse părinților ei:

– A fost o plăcere să vă cunosc.

Apoi dispăru, săltând cu pașii lungi și lenți pe care îi încuraja gravitația selenară.

– Trebuie să se antreneze, zise Natasha. Finala mea e mâine, dar a lui are loc abia miercuri. O să vă ducă el bagajele în cameră, ca să vă pot oferi ceva bun de mâncare.

Ținându-l pe Robert de mână, deschise drumul. Cu ajutorul Natashei copilul învăță rapid o aproximare decentă a pașilor lui Ron. Ranjit fu mai puțin norocos. Descoperi că era mai ușor, chiar dacă mai puțin grațios, să execute salturi lente dintr-un punct în altul.

Nu avură mult de mers, și merită efortul să ajungă acolo. Mâncarea era diferită de furajele extrudate din capsula Cârligului atât cât se putea: o salată; un fel de carne, probabil șuncă, tăiată și făcută crochete; fructe proaspete la desert.

– Majoritatea sunt aduse de pe Pământ, le spuse Natasha, deși căpșunile și salata cresc într-un alt tub.

Nu despre mâncare voiau ei să audă. Ci despre ce făcea Natasha, cum se simțea. Natasha voia să afle totul despre călătoria lor, ascultând cu răbdarea oarecum amuzată a unui veteran care

trecuse deja personal prin toate acele lucruri. Deveni atentă când povestiră despre țipetele lui Robert și cuvântul „pește", cu toate că atunci când îl chestionă pe fratele ei în dialectul lor propriu el era mai interesat de fursecul lui decât să-i răspundă.

– Spune doar că a văzut ceva pe fereastră care semăna cu un pește. Nostim. Și alți oameni de aici povestesc că au văzut ceva pe drum.

Myra căscă.

– Probabil urină de astronaut congelată, zise ea somnoroasă. Vă amintiți poveștile alea despre echipajul lui Apollo care vedea ceva despre care credeau că sunt licurici spațiali? Ai zis cumva că avem o cameră? Cu un pat adevărat?

Natasha așa spusese, iar ei o obținură – și nu orice pat, ci unul care avea mai mult de nouăzeci de centimetri lățime, ceea ce însemna suficient spațiu pentru ca Myra și Ranjit să se ghemuiască acolo. Imediat ce îl văzură nu-i putură rezista. Doar un pui de somn, își spuse Ranjit, cu un braț în jurul soției lui care adormise deja. Apoi o să mă scol să explorez acest loc fascinant – a, adică după ce o să fac un duș din alea adevărate.

Aceasta era intenția lui serioasă. Nu fu vina lui că se trezi atunci când soția lui îl scutura ușor de umăr spunând:

– Ranj? Știi că ai dormit paisprezece ore? Dacă te scoli acum o să fie timp pentru un mic dejun decent și o privire prin tub înainte să ajungem la întrecere.

Unele evenimente olimpice fuseseră urmărite de mulțimi de sute de mii de oameni. Prin comparație, spectatorii acestor prime jocuri selenare erau aproape invizibili. Abia dacă erau suficienți oameni ca să ocupe cele o mie opt sute de scaune de mică gravitație care se cățărau pe pereții tubului, iar familia Subramanian avu

destul noroc să obţină locuri la mai puţin de o sută de metri de linia de sosire.

Pe când se îndreptau către ele pe interval, Ranjit se simţea cam la fel de bine ca în toată viaţa lui. Un somn lung şi adânc, un duş rapid în apă adevărată, deşi reprocesată – numai treizeci de secunde de pulverizare, dar te poţi uda foarte bine în treizeci de secunde – şi o privire în fugă prin împrejurimi marcaseră începutul unei zile bune. Fu surprins să afle că zonele de cazare se aflau nu în tubul imensului stadion, ci într-unul mai mic din apropiere, legate printr-un tunel făcut de mâna omului.

Dar era acolo! Pe Lună! Cu iubita lui soţie şi cu fiul său, în ziua care ar putea fi cea mai fericită din viaţa iubitei lui fiice!

Cu toate că atmosfera artificială din tuneluri avea numai jumătate din presiunea de pe Pământ la nivelul mării, fusese considerabil îmbogăţită în oxigen. Acest lucru era mai important pentru balunaticul care era adversarul Natashei, Piper Dugan, decât pentru ea însăşi, deşi în gravitaţia de 1/6 a Lunii el tot avea nevoie de o capacitate de treizeci de metri cubi de hidrogen ca să se ridice. Se întâmpla să fie australian. Când intră, însoţit de trei asistenţi la frânghii ca să se asigure că dispozitivul nu-i scapă, cilindrul aerodinamic cu hidrogen îi plutea deasupra capului.

La intrarea lui Dugan o orchestră invizibilă intonă ceea ce programul îi indica lui Ranjit că ar fi imnul naţional al Australiei, *Advance Australia Fair*, şi cea mai mare parte a publicului din partea opusă a tubului înnebuni.

– O-o, şopti Myra în urechea lui Ranjit. Nu cred că sunt destui srilankezi aici ca să egaleze asta şi pentru Tashy.

Evident nu erau, însă se aflau acolo un contingent masiv din vecina India şi unul chiar şi mai mare de oameni de toate naţionalităţile care întâmplător îşi acordaseră afecţiunea unei fete de pe o insulă mică. Când Natasha intră să-şi ocupe locul, avea un

singur asistent care ducea ceva asemănător unei biciclete fără roți, dar cu aripi subțiri, aproape ca niște pânze de păianjen. Și pentru ea cântă muzica – dacă era imnul Sri Lankăi era o noutate pentru Ranjit, care nici nu știa că există unul – dar fu aproape înecată în strigătele spectatorilor de pe partea ei de tub. Țipetele continuară în timp ce asistenții îi atașau pe competitori de mașinile lor – Piper Dugan suspendat de rezervorul său de hidrogen, cu mâinile și picioarele libere să pedaleze, Natasha așezată în unghi de patruzeci și cinci de grade pe șaua bicicletei ei cerești.

Muzica se opri. Strigătele se stinseră. Urmă un moment de liniște aproape completă... apoi se auzi trosnetul acut al pistolului starterului.

La început dirijabilul lui Dugan țâșni orizontal înainte în timp ce bicicleta Natashei rămase în urmă vreo zece metri înainte ca ea să poată prinde viteză.

Atunci începu să-și ajungă din urmă adversarul.

Urmă o cursă umăr la umăr aproape până la capătul stadionului, amândoi zburătorii fiind puternic încurajați de toată lumea – nu numai de puținii spectatori din tub, ci și de zecile și sutele de milioane care îi urmăreau oriunde în sistemul solar oamenii posedau un ecran.

Cu douăzeci de metri înainte de linia de sosire, Natasha își depăși adversarul. La final nici măcar nu mai erau apropiați, iar urletele, țipetele și uralele celor o mie opt sute de spectatori din tub erau cel mai puternic zgomot pe care Luna îl auzise de mulți ani.

Călătoria înapoi pe Pământ fu la fel de lungă și de restrictivă ca și cea în sus, dar cel puțin de data aceasta o aveau pe Natasha cu ei – și Natasha avea recompensele victoriei ei.

Acestea erau destul de impresionante, luate împreună. Părea că ecranul ei personal nu se stingea niciodată, plin cu mesaje de felicitare de la aproape toţi cunoscuţii şi de la un număr foarte mare de oameni pe care nu-i cunoştea. Preşedinţii Rusiei, Chinei şi Statelor Unite se găseau printre cei care îi urau numai bine, ca să nu mai pomenim de conducătorii tuturor statelor membre ale Naţiunilor Unite. Şi dr. Dhatusena Bandara din partea Pax per Fidem, şi aproape toţi foştii ei profesori şi prieteni şi părinţii prietenilor. La fel şi cei la care ţinea ea, ca Beatrix Vorhulst şi întregul ei personal casnic. Asta fără a-i lua în considerare pe cei care voiau ceva de la ea – programe de ştiri în căutare de interviuri, reprezentanţi ai câtorva zeci de mişcări şi organizaţii de caritate cerşind o sponsorizare. Nu în cele din urmă, Comitetul Internaţional Olimpic însuşi îi promitea proaspetei campioane un loc în planificata cursă de nave spaţiale cu pânze solare, care urma să se ţină imediat ce aveau să existe nave spaţiale cu pânze solare viabile pe LEO care puteau fi scutite de munca urgentă de a organiza sistemul solar.

– Păi, asta e din cauză că acum sunt tot mai presaţi de cei trei mari, pot să pariez, îşi informă Myra familia. Vor să pună la cale totul imediat în propriul lor avantaj.

Soţul ei o mângâie pe umăr.

– Şi care scopuri ar fi astea? întrebă el tolerant. După părerea ta, ei deja deţin cam totul.

Myra strâmbă din nas în direcţia lui.

– O să vezi, spuse, fără să specifice ce anume trebuia să vadă.

Se aflau în apropierea centurii superioare Van Allen înainte ca volumul apelurilor sa scadă suficient cât să permită tovarăşilor lor să reia apelurile spre casă neglijate. De data asta împărţeau capsula cu încă şaisprezece persoane, două familii bogate de bulgari, cu toate că Ranjit nu reuşi să deducă de unde provenea bogăţia lor,

și o mână de canadieni la fel de bogați. (În cazul lor, vaca de muls era petrolul din deșertul petrolifer Athabasca.) Ranjit se simți obligat să-și ceară scuze celorlalți pasageri pentru că Natasha acaparase liniile de comunicație. Totuși ei nu acceptară.

– Fie binecuvântată, spuse cea mai în vârstă dintre femeile canadiene. Asemenea lucruri nu se întâmplă des în viața unei fete. Oricum canalele de știri au rămas deschise. În general puzderia de noi povești despre farfurii zburătoare, dar ați auzit despre Egipt și Kenya?

Familia Subramanian nu auzise, iar când aflară fură la fel de încântați ca toți ceilalți. Kenya și Egiptul nu numai că ajunseseră la o înțelegere privind împărțirea în mod echitabil a apelor Nilului, dar ambele state, în urma unui plebiscit rapid organizat, votaseră să se alăture voluntar acordului de transparență.

– Dar asta e foarte bine! zise Ranjit.

Însă exact atunci se auzi țiuitul alarmei de radiații și trebuiră să meargă din nou în adăpost.

Ranjit oftă și deschise drumul, urmat de Natasha care stătea de vorbă cu una dintre fetele canadiene și de soția lui ținându-l pe Robert de mână.

Durå câteva minute ca toți cei douăzeci să-și verifice paturile, în fluierul continuu al alarmelor. În timp ce Myra își umfla caricatura de pernă, se opri, privi în jur și întrebă:

– Unde e Robert?

Răspunsul sosi din partea unei canadience:

– Stătea la ușă acum un minut.

Nu mai trebui să spună altceva. Ranjit ieșise deja pe ușă, strigându-l pe Robert peste zgomotul sirenelor. Nu-i luă mult să-și găsească fiul, care privea atent pe fereastră la ceața policromă care era centura Van Allen, și nici măcar atât ca să-l târască înăuntrul adăpostului, trântind ușa după ei.

– E teafăr, își asigură familia – și pe ceilalți, toți îngrijorați și adunați în jurul ușii. L-am întrebat ce naiba făcea acolo și tot ce a spus a fost „pește".

Printre toate sunetele exprimând ușurarea amuzată, bunicuța canadiană strânse din buze.

– Spune că i s-a părut că vede un pește? întrebă. Pentru că s-a dat la știri ceva ce au văzut alți oameni din Cârlig – un fel de obiecte metalice, cumva ascuțite la ambele capete. Bănuiesc că s-ar putea spune că seamănă cu un pește.

– Aceleași lucruri pe care oamenii pretind că le văd peste tot, confirmă ginerele ei. Am crezut că e doar o altă nebunie care a cuprins lumea, dar știu și eu? Presupun că e posibil să fie ceva adevărat.

În același timp acei foarte adevărați Nouă-Membre purtau o aprinsă dezbatere în mica lor navă în formă de canoe.

Decizia de a ridica scuturile camuflante pentru ca acei primitivi de pe Pământ să-i poată vedea le păruse la vremea respectivă o idee bună. Făcând asta, Nouă-Membre încercau să vorbească toți o dată prin rețeaua cu bandă îngustă care le permitea să comunice fără să fie interceptați de oamenii de pe planetă. Exista un unic subiect de discuție: Oare făcuseră bine ceea ce făcuseră?

Pentru a răspunde, ordinele permanente fură revăzute și aplicate vizibilității, și analizate de către toți. Experții în comunicații între Nouă-Membre și Marii Galactici meditară îndelung înainte de a emite o opinie. Întrucât fuseseră antrenați din copilărie să înțeleagă orice nuanță a oricărei instrucțiuni primite de la Marii Galactici, opiniile lor fură ascultate cu atenție și descoperirile lor aproabate aproape în unanimitate.

Exprimat în termenii pe care i-ar putea utiliza un avocat pământean, acestea erau: Marii Galactici interziceau categoric ca Nouă-Membre să intre în contact cu incontrolabila rasă umană. Însă nu li se ordona să aibă vreo grijă deosebită ca oamenii să nu le suspecteze prezența.

În consecință, experții judecară că Marii Galactici nu-i puteau pedepsi pe Nouă-Membre prea sever pentru ceea ce făcuseră. Și, traseră concluzia experții, din înregistrare reieșea limpede că Marii Galactici aveau o oarecare noțiune despre justiție, sau despre ceva asemănător. Așa că puteau să dojenească. Puteau chiar să pedepsească. Dar era foarte puțin probabil să răspundă prin exterminarea întregii rase Nouă-Membre.

Alte rase protejate ale Marilor Galactici nu aveau nici măcar o astfel de șansă. Unu-Virgulă-Cinci n-o aveau. Nici Stocații-Mașină. Niciuna dintre rasele supuse Marilor Galactici nu avea acest gen de simț al umorului, nici nu ar fi îndrăznit vreodată o asemenea infracțiune. Cel puțin până atunci.

33.

SUFERINŢĂ PERSONALĂ ÎNTR-O LUME FERICITĂ

Apele Nilului probabil nu aveau să mai amenințe vreodată pacea lumii, pentru că atât Egiptul, cât și Kenya votaseră în favoarea Pax per Fidem cu o marjă rezonabilă. Chiar înainte ca pacificatorii Pax per Fidem să ajungă la fața locului, echipe de hidrologi kenyeni începuseră să permită accesul în clădirile de control din jurul barajului Aswan, și ambele țări își deschiseseră depozitele de rachete (deși sărăcăcioase) controlului internațional. Transparența industriei grele, așa cum era ea, urmă imediat.

Nu erau ultimele. Cele patru state din Africa Subsahariană care își disputaseră apele unui lac de dimensiuni medii văzuseră ce pățise acela dintre ele care trimisese o forță armată ca să le alunge pe celelalte trei. Când acesta – avertizat corespunzător și nepăsător față de avertisment – gustă din Tunètul Tăcut, toate celelalte trei se alăturară de la început contractului.

Apoi avu loc un eveniment major.

Republica Germană dezbătu, argumentă și în cele din urmă organiză un uriaș plebiscit intern. Teribilele lor amintiri naționale ale unor extinse și violente bătălii pierdute copleșiră acel uneori generator de necazuri sentiment al destinului german. Semnară și ei. Își deschiseră granițele Națiunilor Unite, desființară simbolica armată pe care o menținuseră și semnară proiectul de Constituție mondială a Pax per Fidem.

Erau vremuri fericite pentru popoarele planetei Pământ.

Existau numai două lucruri care umbreau bucuria familiei Subramanian. Primul îl împărțeau cu întreaga omenire, anume acele iritante apariții care tot continuau să se arate – noaptea în orașe, în aer deasupra vaselor maritime în plină zi și chiar – poate ca „peștele“ micului Robert – în spațiu. Unii oameni le numeau „banane de bronz“, alții „submarine zburătoare pitice“, alții le dădeau nume mai greu de tipărit. Dar nimeni nu știa exact ce erau. Ufologii devotați le considerau dovada irefutabilă că farfuriile zburătoare sunt reale. Scepticii duri suspectau că unul sau mai multe dintre statele puternice ale Pământului dezvoltau o armă misterioasă care nu semăna cu nimic din ceea ce fusese creat înainte.

Însă toată lumea era de acord că niciun astfel de obiect nu făcuse vreunui om vreun rău detectabil. Comedienii începuseră să glumească despre ele, căci oamenilor nu le fusese niciodată frică de lucrurile de care râdeau.

Însă pentru familia Subramanian mai era ceva.

Robert începuse să meargă singur mai devreme decât majoritatea copiilor, dar de când se întorseseră de pe Lună părinții lui observară ceva ciudat. Întreaga familie se bucura de perioadele de joacă dintră băi și culcare. Micul Robert dădea drumul genunchiului mamei lui ca să se aventureze acolo unde îl momea sora lui mai mare. Și atunci câteodată, fără niciun avertisment, Robert

cădea. Se prăbușea ca un sac de cartofi și zăcea o clipă acolo, cu ochii închiși. Apoi deschidea ochii și se ridica șovăitor în picioare, zâmbind și gângurind pentru el ca de obicei, îndreptându-se spre Natasha care aștepta.

Era ceva nou... și înfricoșător.

Aceste scurte episoade nu păreau să-l supere pe Robert. Nici nu părea să observe ce se petrecea. Însă se mai întâmplă o dată. Și încă o dată.

Problema respectivă era o pată pe fericirea de altfel ideală a Myrei și a lui Ranjit.

Nu erau chiar îngrijorați, pentru că Robert era evident sănătos din orice alt punct de vedere. Dar își puneau întrebări. Se simțeau vinovați, cel puțin Ranjit, pentru că el fusese cel care îl lăsase pe Robert să evadeze din camera securizată atunci când intrau deja în centura Van Allen. Cine știe dacă nu primise suficiente radiații de tip nepotrivit cât să-i facă rău copilului?

Myra nu credea asta nici măcar o secundă, dar vedea îngrijorarea în ochii soțului ei. Deciseră să apeleze la un medic.

Îi aleseră pe cei mai buni și mai experimentați care existau, chiar mai mulți. Oriunde el și Myra își duceau fiul, faima lui Ranjit era de partea lor. Personalul medical al echipei care ieșea să-l întâmpine nu erau niște tineri de circa treizeci de ani, abia ieșiți din școlile de medicină (și prin urmare recent instruiți în cele mai noi descoperiri medicale), ci aveau în jur de șaizeci de ani, deținători ai cunoștințelor unei generații anterioare și acum cel puțin șefi de departamente. Toți erau onorați să-l aibă pe celebrul dr. Ranjit Subramanian în clădirea lor – spital, clinică, laborator, orice – și toți aveau de oferit aceleași vești triste.

Robert era un copil sănătos din aproape toate punctele de vedere. Adică toate mai puțin unul. Undeva ceva mersese prost. „Creierul este un organ foarte complex" spuneau toți – sau intenționau,

căci unii dintre ei găseau alte fraze prin care să exprime vestea proastă. Posibil să fi fost o alergie nebănuită, o rană la naștere, o infecție nedetectată. Următorul lucru pe care îl spuneau toți era în general același. Nu exista niciun medicament, procedură chirurgicală, ceva care să-l facă pe Robert „normal", pentru că toate testele lor concordau asupra unui punct: fiul lui Ranjit Subramanian și al Myrei de Soyza regresase. Acum dezvoltarea lui intelectuală era oarecum mai înceată decât se așteptaseră.

Familia Subramanian trecuse deja printr-o listă întreagă de specialiști. Unul dintre aceștia, un pedriatru specializat în patologia limbajului, fu cel care aduse teama în inimile părinților lui Robert.

– Robert a început să sară consoanele – „'aie" și „'asă" de exemplu, raportă el. Ați observat cumva dacă vorbește cu voi ca și cu tovarășii lui de joacă?

Ambii părinți confirmară din cap.

– La vârsta asta deja majoritatea copiilor își modifică obiceiurile verbale în funcție de cel cu care stau de vorbă. Pentru voi ar putea fi „dă-mi aia", pentru un alt copil „dă-m'aia". Și cum e cu claritatea? Îmi imaginez că voi înțelegeți se spune, dar prietenii și rudele?

– Nu întotdeauna, admise Ranjit.

Myra îl corectă.

– De obicei nu, zise ea. Și pe Robert îl supără asta uneori. Există vreo șansă să-i treacă cu timpul?

– O, da, răspunse ferm patologul. Albert Einstein nu a vorbit nici măcar așa de bine pe când era copil. Dar e ceva ce trebuie să urmărim cu atenție.

Însă când Myra puse întrebarea următorului medic, acesta rosti pios:

– Sunt momente când pur și simplu nu putem chestiona voința lui Dumnezeu.

Nimeni nu spunea: „Iată anumite lucruri pe care le puteţi face ca să-l ajutaţi pe Robert să se vindece.“

Dacă existau astfel de lucruri, medicina nu părea să le cunoască. Toate „progresele“ în înţelegerea stării lui Robert ajunseseră la vreo zece episoade neplăcute. Cum ar fi legarea lui Robert de o targă în timp ce i se făcea o radiografie a capului. Sau raderea părului de pe cap ca să i se poată lipi pe craniu o bandă magnetică. Sau fixarea lui pe un pat cu rotile şi introducerea centimetru cu centimetru într-un tub RMN... toate astea duseră la un singur efect: micul Robert Subramanian, căruia nu-i fusese niciodată frică de nimic în scurta sa viaţă, începea să plângă ori de câte ori se apropia de el cineva îmbrăcat în alb.

Medicina realizase totuşi ceva util. Produsese medicamente care să-i controleze căderea – ei o numeau „petit mal“, pentru a o distinge de „grand mal“, adică epilepsia, ceea ce nu era. Nu mai regresa. Dar medicii nu aveau nicio pilulă care să-l facă pe Robert la fel de inteligent ca tovarăşii lui de joacă.

Apoi într-o dimineaţă se auzi o bătaie în uşă. Iar când Ranjit, gata să urce pe bicicletă şi să plece spre biroul său de la universitate, deschise uşa, cel care stătea în faţa lui era Gamini.

– Aş fi sunat să întreb dacă pot veni pe la voi, Ranj, zise el, dar mi-a fost teamă că o să spui nu.

Răspunsul lui Ranjit fu o îmbrăţişare năvalnică şi viguroasă.

– Eşti un prost, îi spuse el celui mai bun şi mai vechi prieten al său. Eu am crezut invers. Am crezut că eşti supărat pe noi pentru că ţi-am refuzat oferta pe vremuri.

Relaxat, Gamini zâmbi trist.

– Practic, zise, nu sunt sigur că ai făcut o greşeală. Pot să intru?

Bineînţeles că Gamini Bandara putea să intre, şi primi îmbrăţişări de la Myra şi de la micuţul Robert. Robert se bucură de cea

mai mare atenție, fiindcă Gamini nu-l mai văzuse până atunci, dar după aceea Robert ieși împreună cu bucătarul ca să se joace cu mozaicul lui, iar adulții se așezară pe verandă.

– N-o văd pe Tashy, remarcă Gamini acceptând o ceașcă de ceai.

– E pe mare, navighează, îi informă Ranjit. Iese mult – zice că se antrenează pentru o mare competiție la care plănuiește să participe. Dar pe tine ce te aduce în Lanka?

Gamini strânse din buze.

– Știi că urmează alegeri prezidențiale în Sri Lanka? Tata are de gând să demisioneze din consiliul Pax per Fidem și să revină să candideze. Speră că dacă va fi ales va putea aduce Sri Lanka în cadrul acordului.

Ranjit păru sincer mulțumit.

– Merită puterea pentru asta! Ar fi un președinte grozav.

Făcu o pauză și Myra spuse ceea ce Ranjit nu voia.

– Se pare că te îndoiești, observă ea. E vreo problemă?

– Absolut, îi zice Gamini. E vorba de Cuba.

Într-adevăr nu era nevoie să spună mai mult, fiindcă firește Myra și Ranjit urmăriseră evenimentele de acolo. Cuba era și ea în pragul unui plebiscit în privința Pax per Fidem.

De asemenea era destul de sigur că va fi aprobat. Cuba fusese scutită de obișnuitele orori ale lumii a treia. Fidel Castro provocase mult rău, dar în același timp făcuse și un oarecare bine – Cuba avea o populație educată; o rezervă bogată de doctori, infirmieri și alți experți în domeniul sănătății foarte bine pregătiți; un corp de experți în epidemii. Și niciun singur cubanez nu murise de foame de mai bine de jumătate de secol.

Însă celălalt lucru pe care îl făcuse Castro fusese inflamarea pasiunilor partizane. Unii dintre fiii și nepoții – și fiicele! – cubanezilor care plecaseră să lupte și să moară pentru revoluția mondială

în zeci de țări diferite nu o uitaseră. Supraviețuiseră puțini dintre foștii luptători, cu toate că acum aveau optzeci de ani sau mai mult, dar mai erau capabili să apese pe un trăgaci sau să pună focosul unei bombe. Cât de mulți astfel de oameni existau? Oricum nu suficient de mulți ca să pună sub semnul întrebării rezultatul plebiscitului. Când voturile fuseseră numărate, dezarmarea, pacea și noua Constituție obținuseră mai mult de optzeci de procente din total. Dar doisprezece angajați ai Pax per Fidem fuseseră împușcați, nouă dintre ei loviți - foștii luptători pentru socialism știau să mânuiască o armă - și doi dintre cei răniți muriseră.

– Mda, făcu Ranjit după o clipă, da, tragic, dar ce legătură are asta cu Sri Lanka?

– Are cu America, zise Gamini furios. Și cu Rusia și cu China, pentru că ei nu fac nimic. Dar America vrea să trimită acolo vreo șase companii de militari ai SUA. Militari! Cu arme automate și, sunt aproape sigur, chiar tancuri! Când întreaga idee a Pax per Fidem este că noi nu folosim niciodată forța letală!

Toată lumea rămase tăcută un timp.

– Înțeleg, zise Myra și se opri.

Ranjit fu cel care vorbi:

– Continuă, Myra. Ai dreptul. Spune „Ți-am zis eu".

34.

PENTOMINO ŞI MAŞINI

Natasha Subramanian repeta virajele în vânt pe apele puţin adânci din apropierea casei părinţilor ei când văzu ciudatul autoturism galben. Cobora pe una dintre străduţele care duceau pe plajă, ezitând la fiecare intersecţie. După ce coti, strada pe care se afla era cea pe care se afla casa familiei Subramanian. Din poziţia ei pe placa de windsurf nu putea vedea casa în sine, dar asupra străzii următoare avea o vedere bună. Maşina nu apăru acolo. Deci trebuia să se fi oprit la una din casele din sectorul lor, iar Natasha nu se putea stăpâni să nu se întrebe dacă nu cumva era a lor.

Întrucât era de asemenea conştientă că se apropia timpul prânzului, era un moment bun ca să vină la mal. Când o făcu, observă că maşina galbenă parcase într-adevăr pe aleea lor... dar până să ajungă ea acasă autoturismul suferise o schimbare bizară. Cea mai mare parte a scaunului din faţă, inclusiv spaţiul alocat şoferului, dispăruse. Apoi, intrând în bucătărie, zări un bărbat foarte bătrân în rasă de călugăr stând la masa lor şi privindu-l pe Robert cum rezolvă un puzzle. Alături de el se afla bucata lipsă din maşină,

balansată pe două roţi cu anvelope de cauciuc şi emiţând un zumzet blând.

Trecuseră ani de când Natasha nu-l mai văzuse pe bătrânul călugăr, dar îl recunoscu imediat.

– Eşti Surash, cel care îi schimba scutecele tatei. Credeam că eşti pe moarte, spuse ea.

Mama ei îi aruncă o privire tăioasă, dar Surash zâmbi şi o mângâie pe cap.

– Într-adevăr eram pe moarte, zise. Încă sunt, toţi suntem, dar nu mai sunt imobilizat. Nu de când mi s-a dat asta. Îl alungă pe Robert şi arătă spre obiectul pe roţi din spatele scaunului: Am promis să le arăt părinţilor tăi cum funcţionează. Vino cu noi, Natasha.

Când Surash făcu tranziţia din scaunul de la masă în cel al dispozitivului său pe două roţi, Natasha putu să vadă cât de fragil şi de şubred era în realitate. Dar odată aşezat, roti de volanul vehiculului cu o mână fermă şi se îndreptă vioi spre uşa pe care tatăl ei se grăbi să i-o deschidă.

Surash potrivi cu spatele dispozitivul cu două roţi în partea din faţă a automobilului şi se auziră sunete de angrenare. Secţiunea principală a maşinii extinse nişte gheare puternice care fixară scaunul la locul lui. Un şuierat înăbuşit veni dinspre motor şi un nor de un alb pur ieşi din ţeava de eşapament.

– Puteţi pune mâna dacă vreţi, strigă Surash. Tot ce se arde în chestia asta e doar hidrogen simplu.

– Ştim despre maşinile alimentate cu hidrogen, îl informă Ranjit.

Bătrânul călugăr dădu din cap cu blândeţe.

– Dar despre asta ştiţi? întrebă şi demonstră cum, odată scaunul lui cu două roţi ataşat, întreaga maşinărie devenea un autoturism potrivit deplasării pe şosea care îl putea transporta confortabil oriunde ar fi vrut.

Apoi, Myra insistă, era timpul pentru prânz. Și pentru discuții prietenești. Îndelungate. Surash voia să audă totul despre munca lui Ranjit la universitate, despre speranțele Natashei de a-și folosi talentul de navigator la marea cursă spațială a vaselor cu pânze solare care urma să aibă loc peste un an, despre surprinzătorul talent al lui Robert de a rezolva puzzle-uri, despre străduința Myrei de a ține pasul cu restul specialiștilor în profesia ei. Și chiar mai mult își dorea să le povestească despre cât de grozav mergeau lucrurile în marele templu din Trincomalee și despre locurile pe unde fusese cu mașina lui – peste tot pe insulă, se lăuda el, în efortul de a încheia un pelerimaj demult visat la cel mai faimos templu hindus din Sri Lanka – și, mai presus de toate, cât de bine mergea mașina lui.

Și de unde provenea acel minunat nou autoturism?

– Din Coreea, răspunse prompt Surash. Abia au început să-l scoată pe piață, și unul dintre ai noștri a reușit să obțină unul pentru mine. O, făcu el aproape jubilant, nu e bine că de când nu mai depunem atâtea eforturi pentru războaie și pregătiri de războaie suntem în stare să facem atât de multe în alte domenii? De exemplu, ceea ce se numește detector de rezonanță nucleară cvadripolară care să folosească la detectarea minelor îngropate, și mai e ceva asemănător unui mic robot pe șenile care îl urmează, curăță molozul de mine și le dă la o parte pentru ca nimeni să nu fie rănit! Se curăță acum aproape toate vechile câmpuri de luptă de pe lângă Trinco. Și mai există și un spray cu hormoni modificați genetic adaptat ADN-ului țânțarilor care răspândesc boala care îndoaie, și mici avioane-robot care se plimbă și-l împrăștie. Și încă multe altele. Așa că datorăm multe acelui Tunet Tăcut!

Ranjit aprobă, privind la soția lui. Care clătină din cap și zise:

– Eu n-am susținut niciodată că e ceva absolut rău, nu-i așa?

Când în cele din urmă Surash plecă, cu ciudata și complicata lui mașină scuipând aburi pe când se îndepărta de casă, Ranjit se întoarse înăuntru.

– E un bătrân minunat, îi spuse Myra.

Ranjit aprobă fără ezitare.

– Știi pe unde a umblat cu dispozitivul ăla? A pornit din Naguleswaram, la nord de Jaffna. Nu știu câte alte temple a vizitat, dar a fost la Munneswaram, chiar la nord de Colombo, și evident nu putea vizita orașul fără să se oprească să ne vadă. Acum se îndreaptă spre sud către Katirkamam, cu toate că în zilele noastre templul e cel mai probabil utilizat de budiști. Și cred că o să treacă și pe la terminalul Cârligului Spațial. Ezită, apoi adăugă gânditor: E foarte interesat de știință, știai?

Myra îl privi tăios.

– Ce e, Ranjit?

– Of... Ridică din umeri, dar nu abandonă subiectul. Ei bine, primul lucru pe care l-a făcut când am ieșit afară a fost să-mi reamintească faptul că încă mai am vechea casă a tatălui meu care stă goală.

– Dar slujba ta e aici.

– Da, i-am spus asta. Apoi m-a întrebat dacă m-a surprins că vorbea atât de fluent despre lucruri legate de știință, ca noua lui mașină. A zis: „Am învățat de la tatăl tău, Ranjit. Poți să crezi într-o religie și totuși să iubești știința." După aia a devenit serios și a întrebat: „Dar invers? Poate cineva să iubească știința și totuși să-l venereze pe Dumnezeu? Cum sunt copiii tăi, Ranjit? Ce fel de educație religioasă le dai?" Nu a așteptat un răspuns pentru că știa care va fi acesta.

– Ah, făcu Myra, pentru că și ea știa care era răspunsul, și știa că să-l rostească l-ar fi rănit pe Surash. Discutaseră de mai mult timp problema religiei, ea și cu Ranjit, și amândoi gândiseră la fel. Dacă Ranjit cita un filozof obscur din secolul XX, „Toate religiile

au fost inventate de diavol ca să-l ascundă pe Dumnezeu de omenire", ea îi replica prin „Cea mai mare tragedie din întreaga istorie a omenirii ar putea fi jefuirea moralității de către biserică. Biserica nu știe ce să facă cu moralitatea. Consideră că moralitatea este definită de voința unei persoane inexistente."

Însă Myra știa cât de mult ținea soțul ei la bătrânul călugăr. Lipsindu-i orice idee prin care să-i satisfacă pe toți, schimbă subiectul:

– Ai văzut ce făcea Robert pentru Surash când ai venit tu?

El clipi.

– Nu... a, stai puțin. Făcea unul din micile lui puzzle-uri, nu-i așa?

– Nu chiar așa de mic, Ranjit. Ceea ce făcea el în bucătărie avea cinci sute de piese. Și mai făcea încă ceva.

Se opri acolo, zâmbind. Ranjit mușcă momeala.

– Ai de gând să-mi spui ce anume? întrebă.

– Mai bine să-ți arăt. Hai sus în camera lui.

Nu mai spuse nimic până nu ajunseră acolo. Robert, stând în fața ecranului cu imagini de animale, privi în sus cu un zâmbet larg pe față.

– Robert, iubitule, îi spuse mama lui, vrei să-i arăți tăticului tău ce pentomino ai tu?

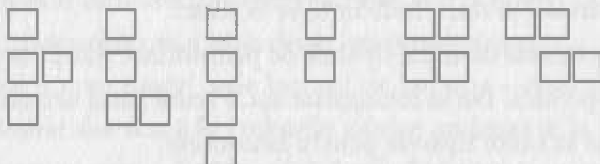
Vestea că fiul său era interesat de pentomino nu era cu adevărat un șoc pentru Ranjit. Și el fusese fascinat de ele, la vârsta de cinci sau șase ani, și el fusese primul care încercase să trezească interesul băiatului. Îi explicase cu răbdare lui Robert despre micile piese:

– Știi cum arată un domino, două pătrate lipite între ele. Ei bine, dacă lipești trei pătrate se numește trimino, și poate avea două forme – una ca litera I mare, alta ca L mare. Înțelegi ce vreau să spun?

Robert urmărise cu gravitate demonstraţia tatălui său, dar nu se angajă să declare că a înţeles. Oricum, Ranjit continuase:

– Dacă treci la patru pătrate ai un tetramino, care poate lua patru forme...

Desenă repede:

– Rotaţiile şi reflexiile nu se pun, adăugă, apoi trebui să explice ce erau rotaţiile şi reflexiile. Niciuna dintre formele de tetramino nu e deosebit de atrăgătoare, dar când se ajunge la cinci pătrate unite între ele lucrurile încep să progreseze!

Pentru că, zicea el, există douăsprezece forme pentomino. Unite toate între ele rezultă o suprafaţă de şaizeci de pătrate.

De unde se ridică imediat întrebarea: se poate construi o suprafaţă de şaizeci de pătrate – să zicem un dreptunghi de cinci pe doisprezece, sau unul lung şi subţire de doi pe treizeci – folosind toate cele douăsprezece piese de pentomimo, astfel încât întreaga suprafaţă să fie acoperită şi să nu mai rămână niciun pătrat în afară?

Răspunsul – care îl fascinase pe Ranjit cel de cinci ani – era nu numai că se poate, ci că există nu mai puţin de 3 719 posibilităţi! Dreptunghiurile de şase pe zece au 2 339 căi de rezolvare, cele de cinci pe doisprezece 1 010 şi aşa mai departe.

Cât de mult din toate acestea trecuseră dincolo de masca de afecţiune veselă a lui Robert, Ranjit n-ar fi putut spune. Apoi Robert schimbase îndatoritor programul de pe calculatorul său. Imediat începu să ruleze imagini cu diverse piese de pentomino – toate construcţiile pentru cinci pe doisprezece, apoi pentru zece pe şase, şi aşa până la sfârşit.

Ranjit era acum speriat și încântat în egală măsură. Robert cel „handicapat" identificase și etalase absolut toate variantele de pentomino – o sarcină la care Ranjit însuși renunțase cu ani în urmă!

– Eu... eu... cred că e minunat, Robert, începu el, întinzându-se spre fiul lui să-l îmbrățișeze.

Și atunci se opri, holbându-se la ecran.

Terminase de etalat tiparele de pentomino. Ranjit se așteptase să se oprească. Nu se întâmplase așa. Făcuse pasul următor și continuase să caute tiparele pentru hexomino.

Ranjit nu-i pomenise niciodată fiului său despre hexomino. Era un subiect prea complicat pentru ca Robert să aibă vreo speranță să înțeleagă, Ranjit era sigur. Păi, existau treizeci și cinci de hexomino-uri diferite, iar dacă le întindeai obțineai o suprafață de două sute zece unități. Din acest motiv tânărul Ranjit le considerase neprimitoare și dezamăgitoare în acele îndepărtate zile ale copilăriei sale. Orice persoană rațională ar presupune că există un număr cu adevărat astronomic de dreptunghiuri formate din acele două sute zece unități care poate fi acoperit exact de cele treizeci și cinci de hexomino-uri. S-ar înșela. Niciun dreptunghi, indiferent de dimensiunile laturilor, nu poate fi acoperit prin niciun tipar de hexomino. Întotdeauna, ireparabil, vor rămâne cel puțin patru spații goale.

Categoric ar fi fost prea dificil și prea frustrant pentru micul handicapat Robert.

Dar evident micul Robert din lumea reală nu fusese deloc descurajat! Ecranul computerului său rula tipar după tipar de hexomino. Robert nu se mulțumise să renunțe. Avea de gând să le verifice el însuși pe toate.

Când Ranjit își îmbrățișă fiul, forța îmbrățișării aproape că îi rupse oasele; Robert se zbătu și mormăi, deși în general de plăcere.

Ani de zile oamenii care ar fi trebuit să-i ajute pe Myra și Ranjit în „problema Robert" le oferiseră aceeași consolare nesatisfăcătoare: Nu vă gândiți la el ca la un incapabil. Gândiți-vă că are „capacități diferite".

Dar acest lucru niciodată nu avusese sens pentru Ranjit. Nu până în acea zi când descoperi ceva ce fiul lui nu numai că putea să facă, ci făcea chiar mai bine decât oricine altcineva.

Obrajii îi erau umezi – de lacrimi de bucurie – când familia coborî în cele din urmă la treburile zilnice amânate și la lumea reală. Și pentru prima dată în viață Ranjit Subramanian aproape că își dori să existe cu adevărat un Dumnezeu – orice fel de Dumnezeu – în care să fi crezut, ca să poată să-i mulțumească cuiva.

În acel moment „Bill", în drumul său spre casă, se opri pentru scurt timp în vecinătatea acelei oarecum deranjante planete ai cărei locuitori o numeau Pământ. Cu toate că oprirea nu fu lungă, fu de ajuns ca să fie inundat cu miliarde și miliarde de biți de informație privind activitățile curente ale condamnaților locuitori ai Pământului și, cu mult mai important, activitățile extraordinare pe care reprezentanții locali ai Marilor Galactici, Nouă-Membre, își luaseră libertatea să le întreprindă.

Nu se putea spune ce anume din ceea ce făcuseră Nouă-Membre fusese în măsură să-i îngrijoreze pe Marii Galactici. Marii Galactici nu aveau de ce să se teamă de câteva miliarde de mamifere umane zdrențătoase, cu armamentul lor demn de milă – genul de arme nucleare care explodau și loveau în lucruri, sau celălalt gen de arme nucleare care generau pulsuri electromagnetice care interferau distructiv cu propriile pulsuri electromagnetice ale adversarului. Asemenea probleme rudimentare erau nesemnificative pentru Marii Galactici. Ei se temeau de ele așa cum un om care are pe mână bombe H s-ar teme de blestemul unei țigănci.

Oricum, lăsându-i pe oameni să afle de existența lor, Nouă-Membre făcuseră ceva care, chiar dacă nu le era strict interzis, nici nu le era clar permis.

Era necesară o trecere la acțiune. Trebuiau luate decizii.

Pentru prima dată Bill se întrebă dacă el singur trebuia să ia aceste decizii sau era nevoie să se alăture celorlalți Mari Galactici ca să mediteze asupra implicațiilor unor asemenea hotărâri.

35.

UTILIZĂRILE VACCINULUI

Dr. Dhatusena Bandara demisionă într-adevăr din consiliul Pax per Fidem ca să poată candida la preşedinţia Sri Lankăi. Ceea ce îl lăsă pe Ranjit cu gura căscată fu înlocuirea în consiliu a bătrânului Bandara cu fiul său: prietenul din copilărie al lui Ranjit Subramanian făcea acum parte din echipa care manevra Tunetul Tăcut.

Astfel că Ranjit se duse uimit la culcare, iar când se trezi în dimineaţa următoare mai apăruse ceva de care să se mire. Aroma micului dejun nu era genul preferat în general de Myra. Şi mai ciudat, când ieşi de la duş şi începu să se îmbrace, o auzi în depărtare pe soţia lui cântând ceva ce suna ca un imn de la şcoala de duminică din amintirile copilăriei ei. Uluit, îşi trase pe el o cămaşă şi se grăbi să coboare în bucătărie.

Într-adevăr Myra cânta veselă. Se opri când intră Ranjit, îşi ţuguie buzele pentru un sărut de bună dimineaţa şi îi făcu semn spre masă.

– Începe cu sucul, îl instrui ea. Ouăle sunt gata într-un minut.

Ranjit recunoscu ceea ce gătea ea.

– Omletă? Şi cârnaţi, şi cartofi prăjiţi. Ce e, Myra, ţi-e dor de California?

Ea îi zâmbi afectuos.

– Nu, dar îmi place genul ăsta de mâncare din când în când, şi vreau să sărbătoresc. Ranj, m-am trezit cu o idee în minte! Ştiu cum să-l facem fericit pe Surash şi să ne păstrăm şi principiile intacte!

Ranjit goli paharul de suc şi o urmări cu plăcere pe Myra aşezând partea solidă a meniului pe farfuria lui.

– Dacă poţi să faci asta, declară, o să-i spun lui Gamini să te ia în consiliul de conducere al Pax per Fidem.

Ea îi zâmbi din nou, dar nu spuse decât:

– Poţi să mănânci patru cârnaţi? Tashy nu s-a atins de ei. A zis că o să ia ceva la universitate.

Ranjit îi răspunse zâmbetului cu o parodie de încruntare.

– Myra! Încetează cu discuţiile despre cârnaţi şi spune-mi cum să-l facem pe Surash fericit!

– Ei bine, zise ea aşezându-se lângă el şi turnându-şi o ceaşcă de ceai, astăzi e ziua când trebuie să-l duc pe Robert la vaccin, ştii. Am avut un vis despre asta. În vis Robert era acasă, se juca la computer, numai că era înţepat peste tot cu nişte săgeţi mici răsucite din hârtie, iar când i-am scos una din umăr şi m-am uitat la ea, am văzut că erau versete din Biblie.

Încruntarea lui Ranjit se adânci.

– E perfect normal să ai un vis care exprimă grija pentru imunizarea copilului, o informă el.

– O, da, iubitule, zise ea drăgăstoasă, dar împotriva a ce era imunizat? Le facem copiilor vaccinuri cu variolă ca să se imunizeze şi n-o să mai aibă probleme cu variola când o să crească. Aşadar dacă îi injectăm cu versete din Biblie în copilărie – mă gândesc la genul de şcoală de duminică la care mă duceam eu când eram mică – n-ar fi oare...

– Imunizați împotriva religiei adulților! exclamă Ranjit. Se ridică și o cuprinse în brațe: Ești cea mai grozavă soție pe care am avut-o vreodată, îi spuse. E o idee minunată! Numai că... Ezită: Crezi că Natasha o să vrea să-și rupă timp din programul ei încărcat ca să meargă la școala de duminică?

– Da, admise Myra, asta e o problemă. Nu putem decât să încercăm s-o convingem.

Dar când Natasha se întoarse acasă de la centrul de antrenament cu pânze solare, radia de fericire.

– A venit! strigă, fluturând o foaie de hârtie în fața părinților săi. Am primit confirmarea pentru cursă!

Ranjit nu se îndoise niciodată, dar se alătură sărbătorii, ridicând-o într-o îmbrățișare de urs... apoi lăsând-o jos cât mai repede, pentru că fiica lui era deja cu trei centimetri mai înaltă decât el și cu un trup compus în special din mușchi. Myra îi oferi un sărut de felicitare, apoi începu să studieze documentul care purta sigiliul oficial al Comitetului Olimpic Internațional.

– Sunteți zece confirmați, observă ea. Cine e acest R. Olsos din Brazilia? Alt pilot de nave cu pânze. Îmi sună familiar.

Natasha emise ceva ce putea fi numit chicotit.

– E Ron, îi spuse ea mamei ei. Ronaldinho Olsos, băiatul de la suta de metri pe care l-ați cunoscut pe Lună.

Myra îi aruncă o privire cercetătoare.

– Când a încetat să mai fie alergător și a devenit navigator solar?

– O, făcu Natasha alene, s-ar putea să fiu amestecată în asta. Era mereu gelos pe ceea ce făceam eu. Am păstrat oarecum legătura de atunci.

– Înțeleg, zise Myra, care nu știuse nimic de asta. Oricum, întrucât și Myra de Soyza fusese cândva adolescentă și își amintea destul de bine cât de puțin își dorise ca părinții ei să se amestece

în experiențele ei cu băieții, nu forță nota. O trimise pe cameristă la cea mai apropiată cofetărie bună după un tort pentru Natasha care să nu fie pentru o zi de naștere, dar categoric sărbătoresc, pe care îl decoră ea însăși cu o schiță aproximativă a navei solare cu care va concura Natasha, și transformă cina acelei seri într-o petrecere.

Familia Subramanian era obișnuită cu petrecerile. Datorită experienței considerabile deveniseră de asemenea și foarte pricepuți, astfel încât atunci când Natasha suflă în lumânările de pe tortul ei și își puse dorința respectivă (care nu trebuia dezvăluită nimănui, în special părinților ei) simțeau cu toții o veselie caldă, afectuoasă. Atunci Robert o strânse în brațe pe sora lui mai mare și îi șopti ceva la ureche.

Ceva ce o făcu să pară surprinsă. Se întoarse către părinții ei.

– E adevărat? O să-l puneți pe Robert să meargă la biserică?

– Nu la biserică, spuse tatăl ei. E o școală de duminică. Am verificat, au o clasă care i-ar face bine – să învețe poveștile despre Iisus, predica de pe munte și toate celelalte. Iar Surash ar fi bucuros să afle că nepoții tatălui meu nu sunt crescuți complet separat de religie...

Natasha scutură din cap îmbufnată.

– Nu mă deranjează să fiu ținută departe de religie. Iar Robert spune că vreți să merg și eu! Sincer, nu credeți că deja am destule de făcut? Școala, antrenamentele cu pânza solară...

– E doar o seară pe săptămână, o informă mama ei. Nu vorbim de o școală de duminică pentru tine. Tu ai participa la întâlnirile grupului adolescenților de la biserică. Da, discută din când în când despre Biblie, dar își petrec majoritatea timpului cu proiecte prin care să facă lumea un loc mai bun.

– Ceea ce, deocamdată, adăugă tatăl ei, înseamnă în mare parte să lucreze la campania lui Bandara Senior pentru preşedinţie. Presupun că ţi-ar plăcea să ajuţi.

Era de netăgăduit pentru Natasha, la fel şi pentru restul familiei. Bătrânul Bandara fusese cel care convinsese universitatea să înfiinţeze laboratorul de simulare a zborului cu pânză solară care îi dădea Natashei cele mai mari speranţe că se va descurca bine în cursa care urma. Laboratorul fusese cu ordine de mărime mai puţin costisitor decât camera cu gravitaţie lunară în care se antrenase pentru competiţia de pe Lună; era ceva mai mult decât o încăpere în care toţi cei şase pereţi erau ecrane. Dar programele computerelor erau complexe – şi scumpe. Fusese o investiţie majoră pentru universitate, iar pentru familia Subramanian ar fi fost total imposibilă.

– Şi, zise mama ei trecându-i Natashei ecranul calculatorului ei personal, am o poză a grupului de la o petrecere pe plajă în urmă cu câteva săptămâni. Par nişte puşti cu care ţi-ar plăcea să te împrieteneşti.

– Hm, făcu Natasha, studiind cei aproximativ douăzeci de tineri de pe ecran.

Nu comentă faptul că cel puţin patru dintre băieţii din poză arătau extrem de bine. Nici mama ei, cu toate că era destul de sigură că acel subit reapărut Ron din Brazilia nu era deloc mai drăguţ.

– Bineînţeles, zise Myra, depinde numai de tine. Dacă tu consideri că nu...

– O, bănuiesc că aş putea încerca o dată sau de două ori. Cum aţi spus, asta l-ar face fericit pe Surash.

Când Bill se întoarse să se reunească pe sine cu roiul său de Mari Galactici, nu era pregătit pentru vesela năvală sentimentală adusă de experienţă. Fusese tot timpul detaşat cu diverse treburi,

devenise ceva ce nu făcea parte din precedenta lui experiență de viață. Fusese singur. Și apoi, reunit cu tovarășii săi, nu mai era singur și jubila.

Aproape că era dificil pentru el să părăsească din nou roiul.

Bineînțeles, nu avea de ales. Roiul îi împărtășise preocupările și necesitatea lui de a fi cinstit. Poate că acei nefericiți umani nu mai reprezentau o amenințare pentru pacea galaxiei. Dacă așa era, poate nu era cinstit să fie exterminați.

Marii Galactici erau întotdeauna severi și uneori nemiloși. Dar nu alegeau deliberat să fie necinstiți.

Astfel că Bill făcu salturile care îl aduseră înapoi în vecinătatea micului soare galben în jurul căruia orbita planeta și trimise două mesaje.

Primul era către armada Unu-Virgulă-Cinci, aflată acum la numai o fracțiune de an-lumină de planeta pe care fuseseră instruiți s-o depopuleze. „Anulați instrucțiunile de depopulare" începea mesajul. „Opriți. Decelarare absolută. Folosiți măsurile de urgență dacă este necesar."

Al doilea mesaj era pentru armada, dar și pentru Nouă-Membre înșiși. Le ordona ca nicio altă dovadă a prezenței lor să nu mai fie dată oamenilor de pe Pământ...

Ceea ce crea o mică problemă operatorilor Stocați-Mașină ai celor o sută cincizeci și patru de nave ale armadei.

Ei înțeleseră ordinele, dar acestea erau mult mai ușor de dat decât de ascultat. Într-o navă spațială nu puteai pur și simplu să calci pe frână. Nici nu existau frâne. Un singur lucru putea fi făcut pentru a începe decelerarea, iar ei îl făcură imediat. Însemna o risipă teribilă de energie electrică și fluid de lucru, bineînțeles, dar asta nu conta. Acele utilități, ca orice altceva în universul observabil, aparțineau la urma urmelor Marilor Galactici. Dacă ei considerau potrivit să le risipească, nu era decât treaba lor.

Însă cea de-a doua parte a instrucțiunilor îi tulburau pe Unu-Virgulă-Cinci. Li se ordona să evite să fie observați de specia care făcea subiectul acțiunii lor.

Nu conta că Nouă-Membre le trădaseră deja acoperirea. Când Unu-Virgulă-Cinci turnară gigajouli de energie în motoarele lor, provocând o strălucire explozivă de gaze ionizate din o sută cincizeci și patru de torțe mamut arzând toate o dată, cum mai puteau să rămână nevăzuți?

36.

PREGĂTIREA PENTRU CURSĂ

Unii oameni s-ar fi putut aştepta ca petrecerea de *bon voyage* a competitorilor în cursa de navigaţie solară să se ţină într-o sală gigantică dintr-un oraş ca New York, Beijing sau Moscova. Nu fu aşa. Adevărat, camerele de filmat erau prezente şi tot ceea ce se petrecea în raza lor de acţiune ajungea pe ecranele lumii întregi. Însă locul unde se aflau camerele era mica sală a terminalului şi – numărând pe toată lumea, inclusiv cei şapte competitori, echipajele lor, membrii apropiaţi ai familiilor şi foarte puţini invitaţi VIP – nu erau mai mult de două sute de persoane acolo.

Myra avea suspiciunile ei în privinţa motivului. Fără îndoială oricare două dintre cele trei mari nu erau dispuse s-o lase pe a treia să organizeze evenimentul. Dar nu spuse nimic. Apoi o zări pe fiica ei, înaltă şi serioasă alături de ceilalţi şase concurenţi, în timp ce arbitrul le prezenta o recapitulare de ultim moment a regulilor cursei.

– Nu-i aşa că arată bine? îi şopti ea soţului ei, cunoscând răspunsul.

Îl obținu. Ranjit nu avea mai multe îndoieli decât ea că Natasha era nu numai cel mai isteț și mai priceput navigator cu pânza solară, dar și arăta minunat, chiar puțin îngrijorător de bine și de matură pentru cei șaisprezece ani ai ei. Se concentră asupra celei mai periculoase părți a scenei.

– Uite-l pe brazilianul ăla, Olsos, chiar lângă ea, îi arătă soției sale.

Ea îi strânse mâna.

– Ron e în regulă, îi spuse cu înțelepciunea provenită din faptul că ea însăși fusese cândva o fată de șaisprezece ani. Apoi: O, bună, Joris.

Vorhulst o îmbrățișă și cei doi bărbați își strânseră mâinile.

– O să înceapă într-un minut, le spuse el. Voiam doar să vă salut – și să vă spun că s-au făcut pariuri printre inginerii Cârligului. Banii mei i-am pus pe Natasha.

Myra spuse:

– De asta erați voi, inginerii, emoționați cu ceva timp în urmă?

Vorhulst clipi nedumerit.

– O, aia. Nu. A sosit un mesaj urgent de la Evenimente Aeriene din Massachusetts. Tocmai s-a observat o supernovă al naibii de strălucitoare în Centaurus, dar cu niște caracteristici ciudate. Zâmbi: Aproape că m-a făcut să-mi doresc să fi rămas la astronomie.

Apoi, când arbitrul urcă pe podium și toți spectatorii se îndreptau spre locurile lor, le spuse:

– Ne vedem mai târziu!

Era un singur vorbitor la ceremonie, și anume nou-alesul președinte al Republicii Sri Lanka, Dhatusena Bandara. Avea într-adevăr un aspect prezidențial, cu un chip bătrân puternic și silueta suplă a unui om care niciodată nu s-a lăsat pe tânjeală. Dar când vorbea era neoficial, aproape comic.

– Sunt câteva țări, spuse el celor câțiva selectați în public, care ar fi dorit ca acest eveniment să fi avut loc într-un oraș mare, dar voi vă aflați aici. Asta nu din cauză că țara mea e mai merituoasă ca oricare alta. Pur și simplu pentru că, prin șansa geografiei, Sri Lanka este sediul Cârligului Spațial. Fără Cârlig această cursă nu ar fi putut avea loc. Pe voi cei șapte minunați tineri și tinere Cârligul vă va duce pe orbita circumterestră joasă. Cârligul a fost cel care a transportat navele voastre la punctul de start, bucată cu bucată, iar acum aceste bucăți sunt aproape complet asamblate, formând navele cu care voi veți participa la cea mai măreață dintre toate cursele. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toți, și să ne vedem cu bine acasă după încheierea competiției.

Și cu asta se încheie, urmând doar îmbrățișările și sărutările de rămas-bun înainte ca piloții și echipajele lor să se deplaseze spre platforma de încărcare a Cârligului Spațial. Ranjit observă, nu fără mulțumire, că Ronaldinho Olsos din Brazilia se îmbarca în prima capsulă, în timp ce Natasha era printre cei care mergeau cu cea de-a treia.

După ce își luară rămas-bun de la Natasha, pentru a patra sau a cincea oară și reușiră în cele din urmă să-l desfacă pe Robert din brațele ei, restul familiei Subramanian, ca toată lumea, începu să se îndrepte către autobuze.

Acolo, drept în drumul lor, stătea Joris Vorhulst, singur și vorbind agitat la telefon.

– Așadar, Joris, zise Myra când se apropiară de el, acum ce te mai îngrijorează? Au mai descoperit o supernovă?

Tonul ei era vesel. Expresia lui Vorhulst nu era. Închise ecranul telefonului și scutură din cap.

– Nu tocmai. Ceea ce au văzut s-ar putea să nu fi fost deloc o supernovă, acum că telescoapele spațiale se aliniază ca să se poată

privi mai bine. E mult mai aproape decât ar trebui să fie o supernovă. Posibil să fie chiar în norul lui Oort.

Myra se opri, cu mâna pe piept.

– O să facă necazuri concurenților...?

Vorhulst scutură din cap.

– Oh, nu e niciun pericol. Nu. Navigația solară are loc pe orbită joasă. Lucrul ăla, orice ar fi, se află la mare, mare distanță. Dar mi-aș dori să știu ce e.

Acolo unde navele cu pânză solară erau aproape complet asamblate, mateloții lor nu erau singuri.

Nimeni nu văzu micuța navă a Nouă-Membre, pentru că își refăcuseră demult scutul fotonic. Dar echipajul Nouă-Membre era la fel de nedumerit ca și Joris Vorhulst, cu toate că din motive cu totul diferite. Acele șapte nave cu pânze aproape complete – la ce foloseau? Nu păreau să poarte niciun fel de armă. Acest lucru îi ușură pe Nouă-Membre de una dintre griji, dar mai rămânea una. Niciunul dintre Nouă-Membre nu avea ideea de ce erau capabile acele nave. Și acesta nu era ceva ce Nouă-Membre să dorească să raporteze stăpânilor lor Mari Galactici.

37.

CURSA

Nava ei se numea *Diana*, nume ales de însăși Natasha Subramanian. Nu zburase niciodată. Acum era gata. Stătea ancorată de nava-mamă cu imensul disc al velelor întins pe greement, deja umflat de vântul puternic și tăcut care sufla printre lumi. Cursa era pe punctul de a începe.

– T minus două minute, rosti radioul din cabina ei. Verificare încrucișată pentru confirmare.

Unul câte unul, căpitanii răspunseră. Natasha recunoștea fiecare voce – unele tensionate, altele aproape inuman de calme – căci erau vocile prietenilor și rivalilor ei. În toate locurile în care se găseau oameni abia dacă existau vreo douăzeci de persoane care posedeau abilitățile necesare navigării cu un iaht solar. Se aflau toți acolo, pe linia de start ca Natasha sau la bordul navelor escortă, orbitând la treizeci și șase de mii de kilometri deasupra Ecuatorului terestru.

– Numărul Unu, *Funigel.* Gata!

– Numărul Doi, *Woomera*, totul în ordine.

– Numărul Trei, *Raza de Soare*. OK!

– Numărul Patru, *Santa Maria*, toate sistemele pornite.

Natasha zâmbi. Acela era Ron Olsos, bineînţeles, pe care ea îl plăcea, deşi poate nu tot atât de mult cum părea s-o placă el pe ea. Replica brazilianului fusese un ecou din primele zile ale astronauticii, tipic tendinţei lui Ron către teatral.

– Numărul Cinci, *Lebedev*. Suntem gata.

Era rusul, Efremii.

– Numărul Şase, *Arachne*. Şi noi OK.

Hsi Liang, o tânără dintr-un sat situat la nord de Chengdu, în umbra munţilor Himalaya. Apoi, la sfârşitul seriei, era rândul Natashei să rostească cuvintele care aveau să fie auzite peste tot în lume în fiecare casă:

– Numărul Şapte, *Diana*. Gata pentru victorie!

Ronaldinho n-are decât s-o înghită, gândi ea trecând la ultima verificare a tensiunilor în greementul ei.

Pentru Natasha, plutind lipsită de greutate în mica ei cabină, pânza *Dianei* părea să acopere cerul. Aproape că putea. Acolo afară, gata s-o elibereze din legăturile gravitaţiei pământene, erau mai mult de cinci milioane de metri pătraţi de velatură, conectată la capsula de comandă prin aproape o sută de kilometri de corzi grilă. Acei kilometri pătraţi de pânză din plastic aluminizat, groasă de numai o milionime de centimetru, aveau să genereze destulă forţă – spera ea! – ca s-o treacă prima peste linia de sosire de pe orbita lunară.

Din nou difuzorul din perete:

– T minus zece secunde. Porniţi instrumentele de înregistrare!

Cu ochii încă fixaţi pe valul pânzei, Natasha atinse butonul care pornea toate camerele de filmat şi dispozitivele de înregistrat ale *Dianei*. Velatura era cea care îi aprindea imaginaţia. Ceva care era în acelaşi timp atât de uriaş şi atât de fragil era dificil de cuprins

cu mintea. Încă și mai greu de crezut era că acest snop strălucitor o putea remorca în viteză prin spațiu doar prin energia pe care și-o atrăgea de la soare.

– ...cinci, patru, trei, doi, unu. Detașați!

Șapte cuțite cu tăiș de diamant controlate de computere retezară șapte odgoane subțiri în aceeași clipă. Apoi vasele fură libere. Până în acel moment iahturile și navele de serviciu ocoliseră Pământul ca o singură unitate, legate ferm între ele. Acum ambarcațiunile începeau să se disperseze ca niște semințe de păpădie plutind pe o adiere.

Iar cea care avea să plutească prima peste orbita Lunii avea să fie câștigătoarea.

La bordul *Dianei* niciunul dintre simțurile trupului Natashei nu sesiză schimbarea. Nici nu se așteptase; singurul lucru care dovedea că fusese exercitat un impuls era mișcarea instrumentelor de bord, care acum indicau o accelerație de aproape o miime din gravitația Pământului.

Era, bineînțeles, aproape ridicol de mică. Și totuși era mai mult decât reușise vreodată o navă cu pânză solară, exact așa cum promiseseră proiectanții și constructorii *Dianei*. Asemenea accelerație nu mai fusese niciodată obținută într-o velatură de dimensiuni mai mari decât ale unei jucării, dar era acum. Cu o astfel de progresie – calculă rapid, zâmbind când rezultatul apăru pe bord – va avea nevoie de numai două rotații în jurul Pământului ca să obțină o viteză suficientă ca să părăsească orbita joasă și să se îndrepte spre Lună. Apoi întreaga forță a radiației solare va fi în spatele ei.

Întreaga forță a radiației solare...

Zâmbetul Natashei persistă gândindu-se la toate tentativele pe care le făcuse ca să explice despre navigația solară audienței

compuse din potențiali susținători sau doar curioși de pe Pământ. „Întindeți mâna spre soare, cu palma în sus", le spunea ea. „Ce simțiți?" Apoi, când nu primea niciun răspuns, poate numai „puțină căldură", începea să le explice principiile navigației solare. „Dar mai există ceva. Presiune. Nu, nu multă. De fapt atât de puțină încât probabil nu o simțiți, cu mult mai puțin de un miligram pe toată palma. Dar să vedeți ce poate face această presiune slabă!"

Atunci scotea câțiva metri pătrați de material și îl arunca spre public. Foița argintie se răsucea și se rotea ca un fum, apoi plutea spre tavan pe unda de aer cald creată de căldura trupurilor umane. Natasha continua:

„Puteți vedea cât de ușoară e pânza. Kilometrul pătrat desfășurat de iahtul meu cântărește mai puțin de o tonă. E tot ce ne trebuie. Este suficient cât să colecteze două kilograme de radiație solară, pentru ca vela să înceapă să se miște... iar velatura va trage *Diana* după ea. Desigur, accelerația va fi slabă - mai puțin de o miime din G - dar hai să vedem ce se poate face cu un impuls atât de neînsemnat.

În prima secundă, *Diana* se va deplasa cam jumătate de centimetru. Practic nici chiar atât, fiindcă velatura se va desfășura suficient de mult și prima mișcare nici nu va putea fi măsurată."

Se întorcea spre ecranul de pe peretele sălii, pocnind din degete ca să-l pornească. Apărea vasta, deși aproape impalpabila, suprafață semicilindrică a pânzei, apoi focaliza pe capsula pasagerului - nu cu mult mai mare decât o cabină de duș dintr-un motel - care avea să fie casa Natashei pe timpul săptămânilor de tranzit.

După aceea continua:

„Totuși după un minut mișcarea devine detectabilă. Deja am acoperit douăzeci de metri, iar viteza a ajuns la aproximativ un kilometru pe oră... mai rămân numai câteva sute de mii de kilometri până la orbita Lunii."

Adesea în acel moment se auzea un vag chicotit din public. Natasha le întorcea zâmbetul și aștepta calmă până se stingea, înainte de a continua:

„Nu-i chiar rău, să știți. După prima oră vom fi la șaizeci de kilometri de punctul de pornire și deja ne vom deplasa cu o sută de kilometri pe oră. Și vă rog să rețineți unde ne aflăm! Toate astea au loc în spațiu, unde nu există frecare. Odată ce pui ceva în mișcare, se va mișca veșnic, fără să fie încetinit de altceva decât de gravitația obiectelor îndepărtate. Veți fi surprinși să aflați ce viteză va prinde nava noastră accelerată la o miime de G după prima zi de călătorie. Aproape trei mii de kilometri pe oră; totul de la impulsul dat de presiunea luminii solare pe care nici măcar nu o puteți simți!“

Ei bine, îi convinsese. În cele din urmă toată lumea fusese convinsă, sau cel puțin oamenii din posturi sus-puse, cei care luau deciziile. Fundații, indivizi, trezorerii ale celor trei mari națiuni (și sume mici din zeci de trezorerii mai puțin importante) se uniseră să acopere facturile amețitoare pentru acest eveniment. Însă erau răsplătiți. Competiția de zbor liber din acel străvechi tub selenar declanșase scânteia turismului pe Lună. Acum acest nou eveniment avea deja cea mai mare audiență din istorie. Iar băieții mari își închiriau deja navele, multe dintre ele cu pânze solare, ca să înceapă investigarea bogatelor materii prime ale sistemului solar.

Și iat-o pe tânăra Natasha de Soyza Subramanian, chiar în miezul acestor lucruri!

Diana avusese un start bun. Acum Natasha avea timp să arunce o privire celorlalți competitori. La start se dezbrăcase de cea mai mare parte a hainelor, fiindcă nu era nimeni în jur să o vadă. Apoi, mișcându-se cu grijă – existau amortizoare de șocuri între

capsula ei de control și greementul delicat al pânzei, dar Natasha era hotărâtă să nu-și asume niciun risc – se poziționă la periscop.

Erau acolo celelalte nave, semănând cu niște bizare flori argintii plantate pe câmpiile întunecate ale spațiului. Sud-americana *Santa Maria*, cu Ron Olsos la cârmă, la numai optzeci de kilometri distanță. *Santa Maria* aducea mult cu un zmeu de copil, dar un zmeu cu o latură care măsura mai mult de un kilometru. Dincolo de ea se afla cosmodina rusească *Lebedev*, semănând cu o cruce de Malta; teoria, după cum știa Natasha, era că velele care formau cele patru brațe late puteau fi folosite pentru manevre. Prin constrast, australiana *Woomera* era o simplă parașută rotundă de modă veche, cu toate că avea cinci kilometri circumferință. *Arachne* de la General Spacecraft, după cum îi sugera și numele, arăta ca o pânză de păianjen – și fusese construită pe aceleași principii, de către navete-robot pornind în spirală de la un punct central. *Funigelul* lui Eurospace avea un design identic, deși o idee mai mic. Iar *Raza de Soare* a Republicii Populare Chineze era un inel plat, cu o gaură largă de un kilometru în centru, rotindu-se încet pentru a fi întinsă de forța centrifugă. Era o idee veche, Natasha știa, dar nimeni nu reușise vreodată s-o facă să funcționeze bine. Astfel că ea era destul de convinsă că nava asiatică va avea probleme când *Raza de Soare* avea să înceapă să schimbe direcția.

Acest lucru, desigur, urma să se întâmple peste încă șase ore, după ce toate cele șapte iahturi solare treceau de primul sfert al orbitei geostaționare de douăzeci și patru de ore. Acolo, la începutul cursei, se îndreptau cu toții direct către soare – alergând în fața vântului solar. Fiecare trebuia să parcurgă cea mai mare parte a primei ture înainte ca legile mișcării orbitale să-i propulseze în jurul Pământului. Ajunși în acel punct, erau aruncați brusc în direcția soarelui. Atunci conta cu adevărat măiestria pilotului.

Însă nu acum. Acum Natasha nu-și făcea griji din pricina navigației. Își examină atent cu periscopul velatura, verificând fiecare punct de articulare a greementului. Tijele giulgiului, benzi înguste de folie din plastic neargintat, ar fi fost invizibile dacă n-ar fi fost acoperite cu vopsea fluorescentă. Acum în vizorul Natashei se vedeau linii tensionate de lumină colorată, dispărând la sute de metri spre gigantica întindere a pânzei. Fiecare tijă avea propriul ei troliu electric, nu mai mare decât rotița de pe undița unui pescar, troliile, controlate de computer, se roteau constant, trăgând sau slăbind tijele după cum pilotul automat ajusta pânza la unghiul corect față de soare.

Pentru Natasha, jocul luminii pe imensa oglindă a velei era minunat de privit. Pânza se ondula în oscilații statice, trimițând imaginile multiple ale soarelui în marș pe ea până când dispărea peste margini. Bineînțeles, acele oscilații nu reprezentau o problemă. Asemenea vibrații lejere erau inevitabile într-o structură atât de vastă și de fragilă, și de obicei inofensive. Oricum, Natasha le urmărea cu grijă, atentă la semnele care ar putea duce la valurile catastrofale cunoscute drept „contorsiuni". Ele puteau rupe o pânză în bucăți, dar computerul îi spunea că tiparul actual nu prezenta niciun pericol.

Când se asigură că totul era pus la punct – și nu înainte! – își permise să-și acceseze computerul personal. Întrucât totul trecea prin filtrul dispozitivului de comandă înainte de a ajunge la ea, iar membrii acestuia erau atenți să lase să treacă numai mesajele de pe o listă anterior aprobată, era scutită de fluxul nesfârșit de urări de succes și rugăminți pentru o favoare sau alta. Avea un singur mesaj de la familia ei, unul de la Gamini și unul de la Joris Vorhulst. Atât. Era bucuroasă să le primească. Niciunul nu cerea un răspuns.

Natasha se gândi pentru o clipă să se culce. Bineînțeles, cursa abia începuse, dar avea nevoie de somn ca să-și păstreze ritmul propriu. Toate celelalte iahturi aveau echipaje formate din două persoane. Puteau dormi cu rândul, dar Natasha Subramanian nu avea pe nimeni s-o ajute.

Desigur fusese propria ei decizie – amintindu-și de un alt navigator solitar, Joshua Slocum, care cu mult timp în urmă își condusese singur barca, *Spray*, în jurul lumii. Dacă Slocum putuse s-o facă, susținea Natasha, putea s-o facă și ea. Avea și un motiv bun să încerce. Performanțele unui iaht solar erau invers proporționale cu masa pe care trebuia s-o deplaseze. O a doua persoană, cu toate proviziile necesare, ar fi însemnat adăugarea a încă trei sute de kilograme, iar acest lucru putea determina ușor diferența dintre victorie și înfrângere.

Așa că Natasha își prinse curelele elastice ale cabinei de talie și picioare. Ezită o clipă. Ar putea fi interesant, se gândi, să preia câteva dintre noile transmisii, în special ca să vadă dacă vreun astronom găsise vreo logică acelei ciudate non-supernove care înflorise uluitor de strălucitoare pe cerul austral, apoi dispăruse pur și simplu...

Disciplina câștigă în fața curiozității. Își plasă electrozii inductori de somn pe frunte, fixă timpul la trei ore și se relaxă. Foarte ușor, pulsurile hipnotice vibrau pe lobii frontali ai creierului ei. Spirale colorate de lumină se extinseră sub pleoapele ei închise, lărgindu-se spre infinit.

Apoi nimic.

Ceea ce o aduse înapoi pe Natasha din somnul ei fără vise fu sunetul metalic al alarmei. Se trezi instantaneu, cu ochii scanând instrumentele de bord. Trecuseră numai două ore... dar deasupra accelerometrului pulsa o lumină roșie.

Impulsul scădea. *Diana* pierdea energie.

Antrenamentul aducea disciplină. Disciplina prevenea panica. Oricum, Natasha avea inima în gât în timp ce își desfăcea centurile de siguranță ca să treacă la acțiune. Primul gând fu că se întâmplase ceva cu pânza. Poate dispozitivele antirăsucire se defectaseră și velatura se contorsionase. Dar când verifică aparatele care măsurau tensiunile din tijele pânzei, ceea ce citi era ciudat. Pe o latură a velei datele erau normale. Pe cealaltă, valorile scădeau încet sub ochii ei.

Apoi înțelese. Natasha apucă periscopul pentru o imagine generală a marginilor pânzei. Da! Acolo era problema... și putea proveni dintr-un singur motiv.

Imensa umbră cu margini bine delimitate care începuse să alunece peste argintul sclipitor al pânzei *Dianei* spunea întreaga poveste. Întunericul se întindea peste o latură a navei Natashei ca și cum un nor ar fi trecut între ea și soare, întrerupând lumina, oprind slaba presiune care împingea vasul.

În spațiu nu existau astfel de nori.

Natasha rânji îndreptând periscopul spre soare. Filtrele optice intrară imediat în funcțiune ca s-o salveze de la orbirea instantanee, iar ceea ce văzu era exact ceea ce se așteptase să vadă. Semăna cu un zmeu uriaș care aluneca peste suprafața soarelui.

Natasha recunoscu imediat forma. La treizeci de kilometri la pupa, sud-americana *Santa Maria* încerca să producă o eclipsă artificială pentru Natasha.

– Ha, Senhor Ronaldinho Olsos, șopti Natasha, asta-i cea mai veche șmecherie din carte!

Chiar așa și era, însă una perfect legală. Încă de pe vremea curselor pe ocean căpitanii făcuseră tot posibilul să fure vântul adversarilor lor.

Dar numai incompetenții erau fraieriți în felul ăsta, iar Natasha de Soyza Subramanian nu era incompetentă. Micul ei computer – de dimensiunile unei cutii de chibrituri, dar echivalând o mie de experți umani ronțăitori de numere – analiză problema o fracțiune de secundă și emise rapid corecțiile de curs.

Jocul se juca în doi. Zâmbind, Natasha întinse mâna să oprească pilotul automat și să facă ajustările în greement...

Acest lucru nu se întâmplă.

Micuțele trolii rămaseră nemișcate. Dintr-odată nu mai recepționară nicio comandă, nici de la computerul pilotului automat, nici de la omul care ar fi trebuit să controleze totul.

Iahtul solar *Diana* nu mai păstră cursul. Enorma velă începu să se curbeze...

Apoi să se îndoaie...

Ondulațiile materialului începură să se transforme în valuri mari, neregulate. Și materialul delicat al pânzei atinse și apoi depăși tensiunea maxim admisă.

Comodorul observă imediat că *Diana* avea probleme. Imediat observă și restul flotei și disciplina menținută prin radio se evaporă într-o clipă. Ron Olsos fu primul care ceru o navetă utilitară cu combustibil chimic care să-l scoată de pe iahtul său ca să poată ajuta la căutarea Natashei Subramanian printre epava colapsată care fusese cândva nava solară *Diana*. Nu fu și ultimul. În mai puțin de o oră cursa se despărțise în mai mult de douăzeci de nave de toate felurile rotindu-se în jurul grămezii boțite rămase din frumoasa *Diana*, făcând tot posibilul să nu se ciocnească. Nave spațiale care posedau tehnologie spațială adunară cât mai mult echipaj posibil și porniră căutarea.

Căutară prin fiecare fald al enormei pânze șifonate – vizual atunci când erau nevoiți și cu scanere în infraroșu atunci când

acestea erau prezente. Scanerele prindeau imediat orice semnal slab al unui corp uman cald orinde în pânza distrusă.

Căutară în tot spațiul din jurul avariatei *Diana*, sperând ca Natasha să fi fost cumva aruncată în urma unui accident necunoscut...

În principal căutară în micuța cabină a *Dianei*.

Acest lucru nu dură mult. Fiind numai ea la bord, nu era nevoie de intimitate; capsula *Dianei* ocupa numai câțiva câțiva metri cubi de spațiu și niciun loc posibil în care să te ascunzi.

Dar ea nu era acolo. Din câte putură să-și dea seama căutătorii, Natasha Subramanian nu era nicăieri.

38.

CĂUTAREA NATASHEI SUBRAMANIAN

Cele trei sferturi ale familiei Subramanian rămase pe Pământ se hotărâseră să continue cu o viață cât de cât normală, în timp ce celălalt sfert hoinărea prin spațiul cislunar într-o construcție din plastic și fibră de carbon. În consecință, după ce îi trimiseră Natashei ultimul mesaj urându-i noroc, Ranjit se sui pe bicicletă să se îndrepte spre biroul său. Myra întrevăzuse posibilitatea unei ore întregi, poate două, în care să încerce să se apuce să citească din rezerva ei crescândă de reviste ceea ce era de spus în unele dintre cele mai fierbinți subiecte din domeniul IA și al protezelor. Darul câtorva ore doar pentru ea nu era frecvent. Apăreau atunci când Robert dormea, sau când era la școala specială, sau, ca acum, o urma peste tot plin de solicitudine pe cameristă, ajutând-o – mai precis, „ajutând-o" – la îndatoririle ei matinale privind strânsul paturilor și curățenia prin camere.

Așadar, cu o ceașcă de ceai răcoritor pe masă – și, desigur, cu programul de știri deschis pe ecranul din cameră în cazul, deși improbabil, că ar apărea ceva neașteptat referitor la cursa Natashei –

Myra încerca să priceapă unele din articolele revistelor când îl auzi pe fiul ei plângând din tot sufletul.

Ridică privirea şi o văzu pe cameristă aducându-l.

– Nu ştiu ce s-a întâmplat, doamnă, zise menajera cu o voce şocată. Goleam coşurile de gunoi când Robert s-a aşezat subit jos şi a început să plângă. Robert nu plânge niciodată, doamnă!

Ceea ce Myra, bineînțeles, ştia şi ea la fel de bine. Aşa că Myra făcu ceea ce miliarde de alte mame făcuseră, încă de pe vremea australopitecilor. Îşi luă fiul în brațe şi îl legănă blând, murmurându-i în ureche. Asta nu îl opri din plâns, nu, dar lacrimile se mai liniştiră, devenind suspine. Myra se întreba dacă acest eveniment neobişnuit şi tulburător – dar care cu siguranță nu era vital – impunea să-şi sune soțul la serviciu, când auzi țipătul înăbuşit al cameristei. Myra ridică ochii.

Acolo pe ecran era imaginea iahtului solar al fiicei sale. În afară de faptul că una din margini era uşor îndoită în sus, arăta exact ca în urmă cu o oră. Dar acum sub imagine era o bandă roşie pe care scria: „Accident în cursa selenară?“ Iar când sonorul fu dat mai tare, în remarcile agitate ale prezentatorului nu exista niciun semn de întrebare. Ceva rău se întâmplase cu *Diana*. Cel mai rău dintre toate, pilotul *Dianei* – adică fiica iubită a Myrei – nu răspundea la apelurile de urgență ale comodorului, şi se părea că răul petrecut cu iahtul solar îi răpise cumva pilotul.

Îngrijorarea teribilă a Myrei Subramanian era poate cea mai personală nenorocire pe care o putea simți cineva, dar nu o suporta singură. Cu cât mai mult navetele utilitare săpau în misterul a ceea ce se petrecuse cu *Diana*, cu atât misterul părea să nu aibă nicio şansă de a fi dezlegat.

Lucrătorii de pe nava comodorului intraseră de mult în acțiune şi ajunseseră la capsula de comandă a *Dianei*. Reuşiră să intre,

o cercetară, nu găsiră nici urmă de pilot. Dar nu asta era cel mai rău. O examinare mai amănunțită dezvălui faptul că jurnalul singurei supape de intrare a capsulei spunea că aceasta nu mai fusese deschisă de când Natasha însăși se îmbarcase și începuse cursa. Deci Natasha nu numai că lipsea; nici măcar nu părăsise vreodată capsula de comandă.

Toate acestea, bineînțeles, erau imposibile. Dar categoric adevărate.

De asemenea, comodorul și echipajul lui avea câteva zeci de alte probleme pe care să încerce să le rezolve, toate dintr-odată. Mai erau și celelalte șase iahturi solare, care nu se mai aflau într-un șir ordonat și acum erau în pericol să se ciocnească unul de altul, piloții lor fiind distrași de ceea ce i se întâmplase celui de-al șaptelea din grupul lor. Se dădu ordinul ca toți să-și strângă velatura și să aștepte să fie culeși. Rămâneau astfel șase mici gloanțe de materie care trebuiau urmărite și cumva conduse spre orbite de parcare care să nu amenințe traficul în spațiu... dar nu chiar acum. De acele probleme se puteau ocupa în mod sistematic atunci când timpul avea s-o permită.

Însă în ceea ce se întâmplase cu Natasha Subramanian nu era nimic sistematizat. Dispariția ei, în circumstanțele în care avusese loc, era pur și simplu imposibilă. Toate aceste lucruri erau foarte rele pentru toți cei implicați, iar după aceea se înrăutățiră.

În următoarele treizeci și șase de ore întreaga familie Subramanian rămasă se adună în bucătărie, cu tot cu menajeră și bucătar. Când Robert se trezi din somn criza de plâns trecuse, cu toate că el nu părea capabil să le explice părinților despre ce fusese vorba – până când îl întrebară dacă avea vreo legătură cu sora lui și el replică:

– 'Atasha a ado'mit fe'cită.

La cină mâncă cu poftă, spre deosebire de toți ceilalți. Nici nu dormiră prea mult, ațipind în fotolii și întinzându-se câte o jumătate de oră pe canapeaua de sub fereastra bucătăriei. Dar niciunul dintre adulți nu îndrăzni să se îndepărteze de ecran mai mult de câteva minute, de frică să nu fie anunțată subit vreo explicație a ceea ce se întâmplase.

Nu fu anunțată niciuna.

O, știri erau. O informare îngrijorătoare veni de la căutătorii de pe orbita circumterestră joasă, și spunea că acum erau escortați de câteva zeci de obiecte zburătoare arămii care oferiseră lumii prima dovadă solidă că farfuriile zburătoare, sau ceva asemănător farfuriilor zburătoare, erau reale. De ce se aflau acolo? Ce voiau ele? Speculațiile erau intense, dar nu apăru nicio explicație, și astfel atenția lumii se întoarse asupra altor probleme. Atenția se întoarse spre acel punct din norul lui Oort unde astronomii văzuseră ceva care semăna puțin cu, dar nu era, o supernovă. Acum expunerile fotografice mai îndelungate, cu grupuri mai puternice de telescoape conectate între ele, arătau că într-adevăr existase o radiație de nivel scăzut care categoric nu se găsise acolo în studiile precedente ale aceleiași zone. Atenția se întoarse spre remorcherele care trăgeau treptat toate cele șapte iahturi concurente pe orbite sigure – cele șase rămase nevătămate și grămada de material șifonat care fusese *Diana* Natashei. Atenția se întoarse spre toate capitalele și orașele importante ale lumii, niciunul dintre acestea neducând lipsă de „experți“ capabili de discuții interminabile pe tema întâmplărilor – fără să crească cu nimic gradul de înțelegere a lor.

Apoi începu să sune telefonul. A doua zi situația nu se îmbunătăți, și nici în zilele următoare.

Ultimul lucru pe care l-ar fi dorit Myra Subramanian era să-și lase copilul rămas în afara razei ei vizuale, dar când stătu de

vorbă cu Ranjit căzură de acord că ar fi și mai rău să-l supere pe Robert mai mult decât era deja. A doua zi era duminică. Robert mergea la școala de duminică. Acea duminică nu era cu nimic diferită – cu toate că Myra stătu într-o cameră goală din apropiere tot timpul cât Robert, ca toți ceilalți copii handicapați din grupul special al bisericii, o asculta politicos pe femeia care îl asista pe pastor citindu-le povești din Biblie și colora desenele cu ceea ce fetița de lângă Robert numea „Iisus Hristos pe o încrucișare". Lunea se desfășura atelierul la care unul dintre consilieri considerase că lui Robert i-ar plăcea să participe. Acolo, Robert Subramanian – băiatul care descoperise de unul singur piesele de hexomino! – învăța cu răbdare și aparent cu plăcere cum să umple o cutie decorativă de creioane colorate cu câte un creion din fiecare culoare, pentru a fi vândute în micul magazin de cadouri al atelierului.

Cel puțin plânsul lui Robert încetase. Îngrijorarea, nedumerirea, groaznica suferință a pierderii nu se terminaseră însă pentru Myra sau Ranjit. Nici apelurile nu încetau, de la toți cunoscuții și de la un număr incredibil de persoane pe care nu le cunoșteau deloc. Unele erau o adevărată pacoste. Ronaldinho Olsos, de exemplu, cerându-și iertare în caz că ei simțeau că el ar fi fost în vreun fel vinovat; T. Orion Bledsoe, din Pasadena, cu simpatie superficială, dar mai mult ca să întrebe dacă Ranjit avea vreo idee, orice fel de idee, pe care dintr-un motiv oarecare nu o comunicase deja autorităților, privind ceea ce se întâmplase cu fiica lui.

Apoi erau reporterii.

Ranjit crezuse că punctul culminant al invaziei în intimitatea lui avusese loc după ce *Nature* publicase demonstrația ultimei teoreme a lui Fermat. Se înșelase. Ce se întâmpla acum era mult mai rău. Cu toate că președintele ales Bandara aranjase ca poliția să păzească împrejurimile casei Subramanian, ei erau eficienți

numai acolo şi nicăieri în rest. Odată ce Ranjit se urca pe bicicletă să plece, era o pradă uşoară. Astfel că nu se duse la universitate mai mult decât era strict necesar. După cină o lăsa pe Myra să studieze articolele din revistele ei şi pe Robert jucându-se cu bilele lângă ea, şi se retrăgea în dormitorul principal ca să-şi pună la punct următorul seminar.

Atunci se întâmplă.

Myra ridică ochii de pe ecran, încruntându-se. Auzise ceva – un ţiuit electronic îndepărtat, poate – şi în acelaşi moment văzuse un fulger de lumină aurie venind pe sub uşă.

Următorul lucru pe care îl auzi fu vocea soţului ei, un amestec de bucurie şi groază.

– Dumnezeule! striga. Tashy, tu eşti cu adevărat?

După aceea nimic n-o mai putu reţine pe Myra de Soyza Subramanian departe de acea cameră. Când izbi uşa de perete îl văzu pe soţul ei holbându-se la cineva care stătea lângă fereastră. Era o femeie tânără. Era îmbrăcată cu minimum pe care l-ar purta orice fată care ştie perfect că niciun străin n-are s-o vadă.

Era o costumaţie pe care Myra o văzuse destul de des purtată de fiica ei prin casă. Repetă strigătul soţului ei – „Tashy!" – şi făcu ceea ce orice mamă ar fi făcut în asemenea circumstanţe absurde, se aruncă asupra fetei, încercând s-o strângă în braţe.

Ceea ce se dovedi imposibil.

La un metru de siluetă ceva o încetini pe Myra, iar zece centimetri mai târziu o încremeni. Nu era ceva ca un zid. Nu era nici măcar ceva tangibil. Se putea spune că era ca o briză călduţă căreia nu i se putea opune rezistenţă.

Orice ar fi fost, Myra încremeni chiar acolo, la distanţă de un braţ de orice parte a acelei siluete care purta chipul copilului pe care îl născuse, îl crescuse şi îl iubise.

Şi care acum nici măcar nu se uita la ea. Ochii ei erau fixaţi pe Ranjit. Când vorbi, zise:

– Nu e relevant să discutăm cine sunt eu, doctor Subramanian. Important este că trebuie să vă pun multe întrebări şi trebuie să răspundeţi la toate.

Şi apoi, fără să aştepte replica lui Ranjit, fără vreo explicaţie sau chiar simpla politeţe, interogarea începu.

„Multe" întrebări?

Da, cu siguranţă acesta era cuvântul potrivit. Continuară la infinit – după ceas, timp de aproape patru ore – şi acopereau, ei bine, totul. „De ce multe dintre triburile voastre îşi distrug armele?" „Specia voastră a trăit vreodată în pace?" „Ce înseamnă cuvântul «demonstraţie» aplicat cercetărilor dumneavoastră precedente asupra teoremei lui Fermat?" Şi unele chiar şi mai ciudate: „De ce masculii şi femelele voastre se împerechează adesea chiar şi când femela nu poate concepe?" Şi: „Nu aţi calculat o populaţie optimă pentru planeta voastră?" Şi „De ce numărul populaţiei actuale îl depăşeşte atât de mult?" „Există zone de mulţi kilometri pătraţi pe planeta voastră care au o populaţie umană foarte redusă. De ce nu aţi relocat acolo unii dintre oamenii din centrele urbane aglomerate?"

În tot acest timp Myra stătea acolo încremenită. Putea vedea totul. Nu se putea mişca. Vedea, şi dorea să ajute, strădaniile soţului ei de a face faţă interogatoriului în ciuda propriei lui uluiri neajutorate.

Şi ce întrebări! „Uneori" întreba ea – sau lucrul acela – cu o voce lipsită de inflexiuni care ar fi putut proveni de la un cadavru reanimat – „cuvântul pe care îl folosiţi pentru un ansamblu de oameni este «ţară», alteori «naţiune». Sunt două concepte diferenţiate, poate, de mărime?"

Presupusul tată al siluetei scutură din cap.

- Nicidecum. Există unele ţări cu numai câteva sute de mii de locuitori şi altele - China, de exemplu - cu aproape două miliarde. Dar în ambele cazuri e vorba de state suverane - adică naţiuni, se corectă el.

Silueta tăcu o clipă. Apoi:

- Cum a fost luată decizia de a anihila capacitatea electronică a naţiunilor, ţărilor sau statelor suverane Coreea de Nord, Columbia, Venezuela şi altele?

Ranjit oftă.

- În consiliul Pax per Fidem, presupun. Probabil va trebui să-i întrebi pe unul dintre ei pentru un răspuns mai precis - să zicem pe Gamini Bandara sau pe tatăl lui. Când silueta tăcu din nou, adăugă nervos: Bineînţeles, pot specula. Ai vrea să fac asta?

Ochii care nu erau ochii Natashei îl priviră timp îndelungat. Apoi silueta zise:

- Nu.

Urmară un ţiuit pătrunzător, o învolburare rapidă a aerului, şi silueta dispăru.

Myra se putea mişca din nou, şi o făcu. Alergă lângă soţul ei şi îşi aruncă braţele în jurul lui. Stătură în tăcere, îmbrăţişându-se, până când o bătaie puternică la uşa din faţă îi făcu să tresară. Când camerista deschise, cel puţin zece poliţişti intrară în fugă căutând să aresteze pe cineva. Căpitanul, cu răsuflarea tăiată, gâfâi:

- Scuze. Locotenentul de serviciu a văzut pe fereastră ce s-a întâmplat şi ne-a alertat, dar când am ajuns aici pur şi simplu nu ne-am putut apropia de casă. Nici măcar nu am putut atinge peretele... Scuzaţi-mă.

Duse telefonul la ureche, în timp ce Myra îi asigura pe polițiști, care căutau sârguincios prin toate colțurile casei, că niciunul dintre ei nu pățise nimic.

Căpitanul puse la loc telefonul la centură.

– Doctor Subramanian? L-ați menționat pe Gamini Bandara, fiul președintelui, în conversația dumneavoastră cu acea... Se opri, căutând cuvântul potrivit prin care să completeze propoziția și negăsindu-l. Cu aceea, încheie el.

Ranjit aprobă din cap.

– Da, cred că da.

– M-am gândit eu, zise cu greu polițistul. Acum este supus și el aceluiași interogatoriu ca și dumneavoastră, de către aceeași persoană.

Toate acele știri ajunseră la fiecare om care poseda sau avea acces la un televizor. Totuși nimeni nu înțelese prea mult. Nici ceea ce mai rămăsese din familia Subramanian, nici restul omenirii. Nici măcar hoarda Unu-Virgulă-Cinci care atârna prinsă în capcană pe transportoarele lor de trupe, plutind prin norul lui Oort.

Acele ființe aveau preocupări mult mai urgente decât cele ale rasei umane. Pentru Unu-Virgulă-Cinci era în regulă să li se ordone să amâne anihilarea rasei umane, dar ordinele pe care le dăduseră Marii Galactici nu păreau a ține cont de ceea ce implica îndeplinirea acestor ordine.

Era o problemă de numere. Cam o sută patruzeci de mii de Unu-Virgulă-Cinci se îmbarcaseră inițial pe transportoare. Acesr număr nu se modificase timp de mai mult de zece ani. Însă, nedorind să piară fără descendenți care să le continue linia genetică, Unu-Virgulă-Cinci își permiseseră luxul acelei scurte și violente explozii de sexualitate.

Rezultatele acelei orgii se născuseră deja. De fapt, erau deja aproape pe deplin adulți...

Însă armada nu fusese echipată ca să țină în viață un număr atât de mare de indivizi timp îndelungat.

Regeneratoarele mecanice care fuseseră construite astfel încât să furnizeze aer, apă și hrană pentru o sută patruzeci de mii de Unu-Virgulă-Cinci erau forțate să facă față unui număr aproape dublu de indivizi. Începeau să cedeze sub această presiune. Și imediat aveau să apară crizele. Curând după aceea, moartea.

Și ce aveau să facă Marii Galactici în această privință?

39.

INTEROGĂRILE

În acea noapte familia Subramanian nu avu parte de prea mult somn – de fapt nimeni, indiferent de fusul orar, pentru că cea mai mare parte a lumii stătea cu sufletul la gură în fața ecranelor la orice oră. Mai întâi îl văzură pe Gamini Bandara, purtând numai un imens prosop de baie, așezat pe marginea unei căzi și chestionat de aceeași copie fidelă a Natashei Subramanian care îl interogase și pe tatăl ei. Nu apăru imediat o explicație despre cum ajunsese să se întâmple respectivul eveniment.

Subiectul principal al acestor întrebări avea legătură în general cu fondarea Pax per Fidem, dezvoltarea armei Tunetul Tăcut și structura de comandă a grupurilor care planificau și executau misiunile acestuia. Gamini răspunse la fiecare întrebare cât putu mai bine. Pentru detaliile tehnice ale Tunetului Tăcut scutură din cap și numi pe cineva din echipa de ingineri care îl construise. Pentru povestea despre ce a spus cui ca să demareze proiectul, orientă interogarea către secretarul general al ONU. Când întrebările virau spre eterna predilecție a rasei umane pentru războaiele între

vecini, Gamini îşi ceru iertare. Acest lucru data de la începuturile istoriei umane, spuse el, dar el picase la singurul curs de istorie antică pe care îl urmase vreodată. Însă profesoara care îl predase era încă la Şcoala de Studii Economice din Londra.

Aşa era, cu toate că în acel moment se afla în concediu în Belize. Anchetatorul o depistă la nişte ruine locale numite Altun Ha. Acolo, în plină lumină a soarelui înăbuşitor, cu o sută de antropologi, turişti, ghizi şi (finalmente) poliţia statului Belize privind şi auzind fiecare cuvânt rostit, dar incapabili să se apropie de participanţi, pseudo-Natasha ceru şi obţinu un rezumat de istorie militară a rasei umane. Profesoara îi oferi tot ce voia. Începu cu primele naţiuni recunoscute – sumerienii, akkadienii, vechii babilonieni şi hitiţii – în acele vremuri de demult înainte ca ceea ce este numit „civilizaţie“ să explodeze dincolo de valea fertilă dintre Tigru şi Eufrat pentru a cuceri Egiptul, China, Europa şi în cele din urmă întreaga lume. Oriunde mergeau oamenii, oricare le-ar fi fost vecinii, oricât de bogat ar fi fost traiul lor, da, ei tot îşi luau porţia regulată de războaie sângeroase şi ucigaşe.

În total simulacrul Natashei Subramanian interogă aproape douăzeci de oameni. Orice întreba, ei răspundeau – nu neapărat fiind întrebaţi mai întâi. Cel mai încet în răspunsuri fu un proiectant de bombe nucleare din Amarillo, Texas, care refuză să-i dea detalii despre construcţia armei nucleare cuprinse în Tunetul Tăcut. Nu răspunse nici chiar când i se interziseră mâncarea, apa sau dreptul de a folosi toaleta... până ce în final admise că dacă preşedintele Statelor Unite îi dădea permisiunea să vorbească, el se va supune. Interviul care urmă cu preşedintele dură mai puţin de douăzeci de minute înainte ca acesta, evaluând situaţia şi impactul ei probabil asupra vieţii şi confortului său, zise: „Of, la dracu’, spune-i ce vrea.“

Interogările non-stop ale simulacrului se întinseră cu totul pe vreo cincizeci şi una de ore. Apoi dispăru pur şi simplu. Iar când Ranjit şi Myra comparară înregistrările ultimului şi primului interogatoriu, fură uimiţi să constate că buclele ei se aflau în acelaşi loc. Nu se citea oboseală pe faţa sau în vocea ei. Hainele sumare nu erau pătate de inevitabilele firimituri de mâncare (care mâncare? nu fusese văzută mâncând) sau de frecarea involuntară de un perete văruit.

– Pur şi simplu nu-i reală, se minună Ranjit.

Soţia lui spuse:

– Nu, nu e. Dar unde e cea reală?

Pentru că Myra şi Ranjit erau la urma urmelor doar simpli oameni, aveau nevoie de odihnă. Nu aveau parte de ea. Astfel că Myra lăsă instrucţiuni stricte servitorilor să nu fie deranjaţi înainte de ora zece dimineaţa, în afară de cazul când sfârşitul lumii ar fi părut iminent.

Apoi, când Myra deschise un ochi, văzu faţa îngrijorată a bucătarului aplecată peste ea şi descoperi că era abia cu puţin peste şapte, îi dădu un cot rapid în coaste soţului ei nemişcat. Asta în caz că într-adevăr venea sfârşitul lumii, fiindcă nu voia ca el să-l rateze.

Şi într-adevăr, cine să spună că nu era aşa? Veştile pe care le aducea bucătarul relatau că „supernova" din Oort se trezise din nou la viaţă, cu toate că numai cu o mică parte din energia desfăşurată înainte. Pe măsură ce din ce în ce mai multe dintre marile telescoape optice ale Pământului se balansau ca să poată privi mai bine, se dovedi că nu exista o singură sursă pentru noua emisie de radiaţii. Erau mai mult de o sută cincizeci de surse şi (după cum spunea prezentatorul ştirilor, în acelaşi timp îngrijorat şi foarte confuz) analiza Doppler mai demonstra ceva în privinţa lor.

Toate se mişcau. Se mişcau în direcţia generală a interiorului sistemului solar, de fapt în direcţia Pământului însuşi.

Reacţia lui Ranjit fu una tipică pentru el. Privi în gol timp îndelungat. Apoi făcu „Hm" şi se întoarse pe partea cealaltă, probabil ca să continue să doarmă.

Myra se gândi să încerce acelaşi lucru, dar o scurtă tentativă îi dovedi că era imposibil. Trecu minuţios prin ritualurile matinale şi sfârşi în bucătărie acceptând o ceaşcă de ceai, dar nu şi conversaţia, de la bucătar. Ca să-l evite, îşi luă ceaiul în grădină să se gândească.

Gândirea era ceva la care Myra de Soyza Subramanian se pricepea destul de bine. Totuşi în dimineaţa aceea nu-i mergea. Poate din cauză că bucătarul lăsase televizorul deschis în bucătărie şi chiar şi de afară Myra putea să audă vocile în surdină – nespunând nimic de interes real, pentru că agenţiile de ştiri nu ştiau nimic interesant care să nu fi fost spus în primul lor anunţ. Poate era din cauză că lucrul la care ea voia cu adevărat să se gândească era enigma inexplicabilei apariţii care semăna atât de mult cu fiica ei, dar nu era ea. Poate de vină era doar căldura soarelui de dimineaţă, împreună cu extenuarea ei.

Myra adormi.

Cât timp dormi întinsă pe şezlong în lumina soarelui, nu putea spune. Când ceva o trezi, observă imediat că soarele era remarcabil mai sus pe cer, iar bucătarul şi camerista făceau ridicol de mult zgomot în bucătărie.

Apoi auzi vocea slabă de la televizor din cauza căreia făceau ei atâta zgomot. Era o transmisie, prinsă din întâmplare de unul dintre monitorii de pe orbita circumterestră joasă, şi provenea de la grupul orbitând de iahturi spaţiale care fuseseră cândva

concurenţii primei curse solare organizate vreodată. Vocea era una pe care atât Myra, cât şi Ranjit o cunoşteau bine.

– Ajutor, spunea glasul familiar. Trebuie să mă scoată cineva din capsulă înainte să se termine rezerva de aer. Vocea încheia cu o informaţie inutilă pentru Myra şi Ranjit: Sunt Natasha de Soyza Subramanian, fost căpitan al iahtului solar *Diana*, şi habar n-am ce caut aici.

40.

GALERIA DE PORTRETE

Cu douăzeci și patru de ore în urmă, Myra Subramanian ar fi putut jura că exista un singur lucru pe care și-l dorea pe lume, și anume că afle că, în ciuda tuturor probabilităților, fiica ei era vie și nevătămată. Asta fusese atunci. Acum avea acea dovadă. Avea chiar și dovada echipelor de urgență care răspunseseră imediat S.O.S.-ului Natashei. Ele transmiseseră prin radio lumii care aștepta că tânăra dispărută nu numai că era în viață și după câte își puteau da seama sănătoasă, ci acum și în siguranță, pentru că se afla în rachetele lor îndreptându-se deja spre punctul de conexiune al LEO cu Cârligul Spațial.

Pentru Myra nu era suficient. Acum voia ca fiica sa să fie în brațele ei. Nu la mii de kilometri distanță, fără vreo șansă de a ajunge acolo fizic tot timpul săptămânilor cât îi lua Cârligului s-o aducă acasă.

În acea seară Myra studia știrile în speranța că va găsi ceva care să nu fie nici înspăimântător nici de neînțeles, când țipătul ei îl aduse pe Ranjit în viteză.

– Uite! strigă ea, fluturând mâna spre imaginea de pe ecran. Care aproape îi smulse un țipăt și lui Ranjit, căci ceea ce priveau era fiica lor Natasha – și nu, era convinsă de asta, nu acea copie ireală a Natashei sale care petrecuse aproximativ cincizeci de ore chestionând atâția membri ai rasei umane.

Ranjit nu știa ce spunea și nici nu-i păsa în acel moment. Se îndreptă spre biroul lui, cu Myra alături, lăsând în urmă imaginea de pe ecran. Nu-și pierdu timpul încercând să obțină o legătură telefonică obișnuită cu capsula Cârligului care o aducea înapoi pe fiica lui adevărată. Rangul avea privilegiile lui. Apelă la canalele executive care îi erau deschise fiind membru al consiliului de administrație al Cârligului Spațial și în mai puțin de un minut propria lui fiică se uita la el de pe patul din capsula antiradiații. Dură ceva mai mult ca reala Natasha s-o asigure pe mama ei că această Natasha – cu părul ciufulit, sutienul pătat, deloc asemănătoare cu imaculata Natasha-anchetatorul – era cu adevărat acea Natasha pe care o voia Myra.

De asemenea era, după cum reuși în cele din urmă să-și convingă părinții, vie și nevătămată, deși absolut incapabilă să spună cum ajunsese să sfârșească în capsula în care cu siguranță nu se aflase atunci când fusese căutată.

Toate astea erau bune, dar nu suficiente ca s-o satisfacă pe Myra. Pierzându-și o dată fiica în mod înspăimântător și aparent irevocabil, nu era pregătită să renunțe la prezentul contact. Poate nu ar fi făcut asta ore întregi dacă Natasha însăși nu ar fi pus capăt convorbirii. Ridică ochii de la cameră întâi iritată, apoi uimită și în final cu ceva apropiat de teamă.

– O, Dumnezeule, strigă. Asta e copia mea despre care se vorbea? Pe canalele de știri – du-te să vezi cu ochii tăi!

Se duseră, și apoi revăzură totul de la începutul mesajului creaturii. Începea cu o explozie de lumină. Apoi imitația de Natasha rostea fără nicio introducere:

– Vă salut, membri ai rasei umane de pe Pământ. Avem trei probleme să vă comunicăm, după cum urmează.

Unu – acel membru al Marilor Galactici prezent înainte în apropiere a părăsit această zonă astronomică, noi presupunem că pentru a se alătura tovarășilor săi. Nu se știe când va reveni sau ce va face atunci.

Doi – principalii noștri conducători au ajuns la concluzia că veți considera mai ușor să discutați cu noi dacă știți cum arătăm. În consecință vom prezenta imagini cu aproximativ cincizeci și cinci dintre cele mai active specii de partea Marilor Galactici, începând cu noi înșine, care suntem cunoscuți sub numele de Nouă-Membre.

Trei, și final – Unu-Virgulă-Cinci nu se pot întoarce acum acasă din cauza lipsei proviziilor necesare. Stocații-Mașină preferă să nu plece fără ei. Prin urmare ambele specii vor coborî pe planeta voastră. Cele trei specii menționate îi includ pe toți cei însărcinați cu problemele generate de cei ca voi. Însă nu vă alarmați. Marii Galactici au anulat ordinele de sterilizare a planetei voastre. În orice caz, când sosesc Unu-Virgulă-Cinci, ei vor ocupa teritorii pe care voi nu le utilizați. Aici se încheie comunicația.

Și se încheie. Myra și Ranjit se uitară unul la altul stupefiați.

– Ce zone crezi că o să ocupe? întrebă Myra.

Ranjit nu încercă să-i răspundă, pentru că el personal avea o întrebare mai urgentă.

– Ce bănuiești că au vrut să spună prin sterilizarea planetei?

Creaturile care își spuneau Nouă-Membre nu numai că le arătară toate ființele așa cum promiseseră – iar și iar, pe toate ecranele

lumii - dar le oferiră şi un comentariu însoţitor. „Noi ne numim Nouă-Membre", spunea vocea, „pentru că, după cum vedeţi, avem nouă membre. Există câte patru pe fiecare latură utilizate în general pentru transport. Cel de la spate este folosit pentru orice altceva."

Pe fiecare ecran era o imagine a creaturii pe care o descria vocea.

– Seamănă cu un gândac! exclamă bucătarul.

Chiar semăna, dacă un gândac ar fi putut purta centuri din material metalic lucios între fiecare pereche de membre. După cum promisese vocea, mai exista un alt membru la capătul trupului, ceva ca trompa unui elefant gândi Myra, dar mai subţire şi suficient de lung ca să ajungă la capătul din faţă unde păreau să se afle gura şi ochii.

Iar dacă Nouă-Membre păreau bizari - mă rog, să recunoaştem, erau suficient de bizari din orice punct de vedere normal - următorii competitori pe listă erau categoric şi mai ciudaţi. A doua specie prezentată aducea cel mai mult cu un fel de iepuraş slab, cu toate că unul de o culoare lila nesănătoasă în loc de mai familiarul roz. (Comentariul însoţitor folosea referitor la ei denumirea Unu-Virgulă-Cinci, chiar cu ceva timp înainte ca oamenii să ştie de ce.) Cea de-a treia era cea mai asemănătoare ca aspect fiinţelor umane (cu toate că nu foarte mult) dintre nou-descoperiţii tovarăşi de galaxie ai omenirii. Alte specii prezentate mai târziu pe parcursul emisiunii se bucurau de până la douăsprezece membre şi poate şi mai multe tentacule (uneori erau greu de distins cu certitudine). Însă acea a treia specie, cu numele ciudat de Stocaţi-Maşină, avea numai familiarele două braţe, două picioare şi un singur cap. Nu exista nicio posibilitate de a evalua dimensiunile. Puteau fi de mărimea unei marmote sau uriaşi ca nişte monştri de circ, dar categoric nu erau genul de fiinţă pe care să vrei s-o întâlneşti într-o noapte întunecoasă. Erau hidoşi. De fapt cel mai amabil

epitet folosit de oricare dintre comentatorii de știri din lume pentru descrierea lor fusese „diabolic".

Apoi ecranele deveniră și mai stranii. Creaturile care urmară aveau toate culorile imaginabile, adesea mai multe culori ciocnindu-se una de alta în tipare ca de camuflaj care răneau ochii. Existau game de pene rare și țepoase; aveau orice arhitectură imaginabilă; iar acelea erau numai formele bazate pe carbon. Cele care arătau cel mai mult cu niște aligatori îndesați în costume demodate de scafandru nu mai fură atât de ușor de înțeles, până când se dezvălui că proveneau dintr-o lume cu o atmosferă la fel de brutală ca fundul oceanelor pământene, iar fluidul funcțional al biologiei lor era dioxidul de carbon suprasaturat.

Practic prezentarea pe care Myra nu se putea abține să n-o numească „circul ciudaților" nu se încheie cu etalarea celor cincizeci și cinci cele mai avansate specii ale galaxiei. Era un spectacol continuu. După ce fiecare specie își avu momentul de glorie pe ecranele Pământului, procesiunea reîncepu, din nou cu Nouă-Membre. Diferența era că de data aceasta exista un context. Extratereștrii erau prezentați împreună cu navele lor spațiale în formă de banană și alte părți ale lumii lor, iar comentariul însoțitor era diferit.

Desigur, totul era interesant. După a treia tură Subramanienii aflaseră că, comparativ cu dimensiunea aproximativă a uneia dintre navele lor, un Nouă-Membre obișnuit nu putea avea mai mult de optsprezece sau douăzeci de centimetri lungime. Și, conform comentariului la cea de-a doua apariție a Stocaților-Mașină, acel nume reprezenta exact ceea ce erau. Erau stocați în computere. Trupurile biologice expuse erau istorie, acum fiecare membru al acelei rase supraviețuia numai sub formă de depozit electronic. Astfel îl informă Myra pe Ranjit când el se întoarse după ce-l dusese pe Robert cel adormit în pat.

– Hm, făcu, întorcându-se în fotoliul favorit. E convenabil. Presupun că poți trăi la infinit, nu crezi?

– Probabil, acceptă ea. Eu mă duc să-mi fac un ceai. Vrei?

Voia. Când ea reveni cu cele două cești, ecranul îl arăta pe un Nouă-Membre înlăturând materialul dintre două articulații ale altuia și apoi frecând carnea expusă cu cel de-al nouălea membru al său.

– Hei, zise Myra punând o ceașcă în fața soțului ei. Ce face, îl spală pe celălalt?

– Poate îi schimbă uleiul. Cine știe? Auzi, toate astea sunt înregistrate, de ce nu-l închidem acum și să ne întoarcem când vrem?

– Bună idee, spuse Myra întinzându-se și stingând televizorul în locul lui. Oricum voiam să te întreb ceva. Ce anume nu am văzut în parada asta?

Ranjit aprobă din cap.

– Știu. Pe cei despre care vorbesc ei. Cei pe care îi numesc Marii Galactici.

– Exact ei, și par importanți. Și totuși nu ni-i arată.

41.

DIN NOU ACASĂ

Când Natasha, adevărata Natasha, se afla înapoi în patul ei din casa din Colombo, era de aşteptat ca explicaţiile adresate lumii de către non-Natasha să fi fost încheiate de mult. Ei bine, erau... oarecum. Adică, toate cele şaizeci şi două de ore fuseseră repetate de trei ori şi apoi se opriseră, dar din propriile lor motive Nouă-Membre încă mai dădeau spectacole la fiecare câteva zile.

Specia umană nu considera acest lucru o binecuvântare. Vocea Nouă-Membre nu vorbea numai în engleză. Repeta în aproape fiecare limbă şi dialect folosit de vreun grup de oameni suficient de mare ca să dispună pe undeva de spaţiu de emisie. Asta însemna un număr mare, destul de mare ca să ocupe conexiunile sateliţilor în detrimentul afacerilor umane.

Un alt efect fu că îi oferi Natashei o grămadă de timp ca să-şi studieze simularea care apărea pe ecran – tricoul minuscul, bucla rebelă de pe urechea stângă şi tot restul. Nu se schimba niciodată. Dar nici nu era un spectacol pe care Natasha să se bucure să-l privească.

– Îmi dă fiori, admise ea în fața părinților ei. Eu însămi, spunând lucruri pe care știu că nu le-am spus niciodată, dar sunt eu!

– Nu ești tu, iubire, îi spuse mama ei rezonabil. Te-au copiat cumva, presupun că pentru a avea pe cineva care să vorbească în numele lor și să nu arate ca un coșmar.

– Dar eu unde eram când ei făceau asta? Nu-mi amintesc nimic! L-am văzut pe Ron Olsos încercând să-mi fure vântul solar, și dintr-odată eram... Ei bine, nu știu unde. Un fel de nicăieri. Era doar călduț și confortabil – poate așa cum mă simțeam când eram încă în interiorul tău, mamă.

Myra clătină din cap uluită.

– Robert ne-a spus că erai fericită.

– Presupun că eram. Și următorul lucru pe care îl știu e că stăteam la comenzi, strigând după ajutor, cu *Diana* prăbușită toată în jurul meu.

Myra o mângâie pe braț.

– Și ai primit ajutor, iubito, pentru că ești aici. Și fiindcă ai pomenit de Olsos, mai ai încă patru mesaje venite de la el în timp ce dormeai. Toate spun cât de rău îi pare și întreabă dacă te poate vedea ca să-și ceară scuze.

Acest lucru o făcu în sfârșit pe Natasha să zâmbească.

– Bineînțeles că poate, zise. Doar că nu chiar acum. Există vreun mic dejun?

Pentru majoritatea omenirii acele repetiții fără logică a transmisiei extraterestre însemnau o teribilă risipă de timp și de resurse de comunicații. Însă nu pentru toată lumea. Membrii micului cult al sataniștilor văzuseră imaginile prestocare ale Stocaților-Mașină și deciseseră imediat că umanoizii cu blană țepoasă erau cu adevărat reprezentarea diavolului – la fel cum deciseseră instantaneu și alte câteva milioane de spectatori – dar, comentau ei, nu era un

lucru rău. Maiestatea Sa Satanică trebuia venerată, nu urâtă. Scripturile o dovedeau, dacă erau citite cum trebuia, căci Lucifer fusese alungat din rai din cauza asasinatului înfăptuit de îngerii rivali. „El nu este duşmanul nostru", spunea rapsodic unul dintre episcopii lor. „E împăratul nostru!"

Ceea ce aleseseră să creadă puţinii membri ai bisericii, în general din sud-vestul Americii, nu prezenta prea mare importanţă pentru omenire – cu excepţia a doi factori. Mai întâi, era îngrijorătoarea remarcă privind „sterilizarea" Pământului. Implica faptul că acele orori extraterestre aveau capacitatea de a distruge omenirea dacă aşa voiau, iar asta nu era ceva uşor de uitat. Şi, în al doilea rând, sataniştii nu mai erau o mână de ţicniţi. Chiar şi un ţicnit ar fi recunoscut cum sună oportunitatea bătând la uşă. Profitară de ocazie. Orice satanist care avea în organizaţie un statut mai înalt decât cel de lustruitor de strane apăru imediat la orice talk-show îl voia. Speranţa lor era ca lumea să fie plină de alţi ţicniţi ca ei, dar care pur şi simplu nu erau recrutaţi în venerarea Satanei fiindcă nu fuseseră încă convinşi că acesta exista. Sataniştii sperau ca aceşti ţicniţi să fie aduşi în rândurile lor de imaginea demonicilor Stocaţi-Maşină.

Aveau dreptate. Până să se încheie cea de-a treia prezentare a respingătoarelor creaturi numite Stocaţi-Maşină, aproximativ o sută de mii de convertiţi subit implorau împărtăşania întru Satana. La prima reluare, congregaţia bisericii sataniste număra deja milioane, iar două secte sataniste competitoare – adică eretice – se luptau cu ea pentru membri. Alte culte şi pseudoreligii prosperau şi ele, dar niciuna atât de mult ca sataniştii.

Cu toţii erau, bineînţeles, ţicniţi.

– Sau pe-aproape, îi spuse Ranjit lui Gamini Bandara când telefonă. De ce-ţi faci griji din cauza lor?

– Pentru că și o persoană țicnită poate apăsa pe trăgaci, Ranj. Nu-i așa că Natasha a primit amenințări cu moartea?

Ranjit se gândi un timp înainte de a răspunde. Fiica lui insistase foarte mult să nu se vorbească despre asta, totuși...

– Păi, da, admise el. Chestii stupide. Ea nu le ia în serios.

– Ei bine, eu le iau, îl informă Gamini, la fel și tata. A dat ordin să vă fie păzită casa douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru și să aveți și gărzi care să vă însoțească dacă vreunul dintre voi iese.

Ranjit scutură din cap.

– Nu cred că e necesar... începu.

– Nu contează ce crezi tu, zise Gamini vesel. Tata e președinte acum, așa că el e cel care dă ordinele. Oricum, dacă n-ar fi federalii, ar fi altcineva. Și prietenul tău Joris Vorhulst a primit amenințări. A instalat deja o serie de paznici înarmați în jurul bazei Cârligului Spațial. Acum se gândește să pună forțele de securitate ale Cârligului în jurul oricui are legătură cu proiectul. Inclusiv tu.

Ranjit deschise gura să protesteze – nu atât pentru că nu ar fi suportat ideea de a fi păzit douăzeci și patru de ore pe zi cât anticipând reacția fiicei lui – dar Gamini nu-i lăsă nicio șansă.

– Așa că vezi, Ranjit, zise el împăciuitor, oricum o să se întâmple. N-are rost să te opui. Și, să știi, asta ar putea să vă salveze viețile.

Ranjit oftă.

– Pentru cât timp? întrebă.

– Cel puțin până ajung aici acei Unu-Virgulă-Cinci, zise Gamini gânditor. Pe urmă, cine știe?

Bună întrebare, admise Ranjit în sinea lui. Rămânea doar întrebarea foarte diferită cum avea să le anunțe pe Myra și pe Natasha despre plan.

Ocazia se ivi aproape imediat. Cum încheie convorbirea cu Gamini se duse să-și caute familia și îi găsi pe veranda din spatele casei cu binocluri, studiind constelațiile care conțineau o mare

parte a norului lui Oort. Trecându-i binoclul Natashei, Myra îi spuse soțului ei:

– Se apropie. Tashy? Lasă-l și pe tata să se uite.

Ea îl lăsă. Ranjit nu avu nicio dificultate să găsească pata strălucitoare de lumină care – după cum spuneau experții – venea de la emanațiile rachetelor de decelerare ale armadei Unu-Virgulă-Cinci care se apropia. Nu era pentru prima oară când o vedea. Chiar înainte de a se anunța că acei Unu-Virgulă-Cinci au de gând să rămână, telescoapele gigantice ale Pământului furnizaseră detalii mult mai amănunțite și imagini mult mai detaliate pentru emisiunile de știri ale lumii.

Dar ei se apropiau.

Ranjit coborî binoclul și-și drese vocea.

– Era Gamini la telefon, spuse și relată ceea ce îi povestise.

Dacă se așteptase ca fiica lui să obiecteze la amestecul adulților în viața ei, se înșelase. Ea ascultă cu răbdare, dar tot ce spuse fu:

– Gărzile astea sunt ca să ne protejeze de nebunii sataniști, nu? Dar cine – flutură mâna spre stelele de deasupra capului – o să ne protejeze de ei?

Aceasta era întrebarea pe care și-o punea toată lumea – și-o punea sieși și încerca să-i întrebe chiar pe invadatori, jumătate dintre cei mai importanți oameni ai lumii încercând să vorbească în microfoane care transmiteau întrebarea lor în direcția armadei care se apropia. Existau multe întrebări, referitoare la planurile lor, intențiile, motivele pentru care veniseră de fapt pe Pământ – multe, multe întrebări, în multe limbi, de la mulți oameni mari și mici.

Nu primiră niciun răspuns.

Rasa umană nu făcea față cu ușurință situației. Peste tot pe Pământ – și în tunelele de lavă de pe Lună, și pe orbită, și oriunde puseseră piciorul ființele umane – oamenii erau stresați de ceea ce

avea să urmeze. Nici chiar familia Subramanian nu era imună. Myra își rodea din nou unghiile, cum nu mai făcuse de la începutul adolescenței. Ranjit petrecea ore întregi la telefon cu aproape fiecare persoană importantă pe care o cunoștea (și asta însemna foarte mulți oameni importanți), în speranța că vreunul dintre ei ar putea avea de împărtășit vreo idee înțeleaptă care lui nu-i venise. (Nu aveau.) Între timp, Natasha încerca obsesiv să-l învețe pe micul Robert să citească în portugheză. Apoi într-o dimineață, când luau micul dejun, se auzi dintr-odată o erupție de glasuri ridicate de afară. Când Ranjit deschise ușa să se uite, văzu patru gardieni în uniformă cu pistoalele scoase și îndreptate spre jumătate de duzină de necunoscuți. De fapt, nu toți erau necunoscuți. Majoritatea erau tineri, încruntați, cu mâinile ridicate, dar în mijlocul lor se afla cineva pe care, deși arăta oarecum mai în vârstă decât ultima dată când îl întâlnise, Ranjit îl recunoscu imediat.

– Colonele Bledsoe, zise. Ce cauți aici?

Situația ceru câteva negocieri. Ca urmare, lt.-col. (ret.) Bledsoe primi permisiunea să intre în casă, cu toate că numai însoțit de căpitanul gărzilor, cu pistolul în mână. Escorta lui Bledsoe rămase afară, așezați pe jos cu mâinile deasupra capului și restul echipei srilankeze asigurându-se că rămân așa.

S-ar putea presupune că Bledsoe se simțea oarecum dezavantajat. Nu era adevărat.

– Mulțumesc că m-ați lăsat să intru să vorbesc cu voi, zise. Nu voiam să le dau mână liberă băieților mei asupra gărzilor voastre.

Ranjit nu era sigur dacă trebuia să fie amuzat sau furios, dar decise să nu încerce să-și dea seama. Trecu direct la subiect:

– Despre ce să vorbim? întrebă.

Bledsoe dădu din cap.

– Corect, hai să nu mai pierdem timpul. Mă aflu aici ca reprezentant al președintelui Statelor Unite, iar el este convins că omenirea nu-și permite să-i lase pe acei extratereștri asasini să aterizeze pe Pământ.

Primul impuls al lui Ranjit fu să întrebe cum își propunea președintele Statelor Unite să împiedice acest lucru, dar soția lui i-o luă înainte:

– Ce-l face pe președintele dumneavoastră să creadă că poate vorbi în numele întregii omeniri? De exemplu, Rusia și China n-au și ele ceva de spus în privința asta?

Spre surprinderea lui Ranjit, Bledsoe părea să se fi așteptat la întrebare.

– Trăiți în trecut, doamnă Subramanian. Considerați că ar mai exista cei trei mari. Nu-i așa. Rusia și China nu mai sunt decât niște tigri de hârtie! Nu trebuie luate în considerare.

Continuă să explice, pe un ton disprețuitor, că ambele erau preocupate de probleme interne pe care încercau să le păstreze secrete.

– Republica Populară China, expuse el, aproape că a pierdut controlul asupra provinciei Jilin în favoarea mișcării Falun Gong, iar ei nu-și pot permite așa ceva. O, desigur, n-ați auzit niciodată de provincia Jilin, nu-i așa? Însă de acolo guvernul chinez obține mare parte din cereale, ca să nu mai pomenim de automobile și vagoane. Da, ați auzit bine. Agricultură *și* industrie! Iar Falun Gong se răspândește peste granița cu Mongolia Interioară.

Clătină din cap într-un mod care ar fi putut fi compătimitor dacă micul zâmbet din colțul gurii n-ar fi fost atât de evident malițios.

– Și rușii? Stau chiar și mai prost. Cecenia e ca o rană infectată. Acolo trăiesc musulmani, și orice jihadist islamic din lume care încă mai vrea să omoare eretici se va duce în Cecenia să pună mâna pe armă – și așa s-au dus unele dintre cele mai importante

conducte de petrol ale Rusiei. Iar dacă Cecenia se dezlănţuie în cele din urmă, mai sunt şi alte provincii cărora nimic nu le-ar plăcea mai mult decât să-i urmeze exemplul.

Myra comentă:

– Asta pare să vă bucure.

Bledsoe îşi ţuguie buzele.

– Să mă bucure? Nu. Ce-mi pasă mie ce probleme au chinezoii şi rusnacii? Dar cu siguranţă asta simplifică lucrurile când trebuie să trecem la acţiune şi preşedintele nu e nevoit să-şi facă griji în privinţa luării lor la bord. Aici intervii dumneata cu familia, Subramanian. Preşedintele are un plan. Iar voi faceţi parte din el.

Atitudinea pe care Ranjit şi familia sa o avuseseră faţă de musafirul neinvitat nu fusese niciodată mai mult decât călduţă. Acum se congelă ca gheaţa antarctică.

– Ce vreţi? întrebă Ranjit, pe un ton care sugera că despre orice ar fi fost vorba existau foarte puţine şanse să se obţină.

– E simplu, zise Bledsoe. Vreau ca fiica voastră, Natasha, să apară la televiziune şi să povestească cum, în timp ce era prizoniera lor, ei i-au spus că „sterilizarea" Pământului înseamnă uciderea tuturor fiinţelor umane pentru ca extratereştrii să îl poată lua în stăpânire.

Natasha interveni imediat.

– Nu s-a întâmplat asta, domnule Bledsoe. Nu-mi amintesc deloc că aş fi fost captivă.

Tatăl ei ridică o mână.

– Ştie că e o minciună, iubito, îi spuse. Bine, Bledsoe. De ce vrei să inciţi la ură împotriva acelor creaturi?

– Fiindcă mai devreme sau mai târziu vom fi nevoiţi să le nimicim. Cum altfel? O, o să-i lăsăm să aterizeze. Dar atunci tu, Subramanian, o să apari să anunţi că fiica ta ţi-a încredinţat fapte care consideri că lumea trebuie să le cunoască, şi apoi va veni şi Natasha să-şi spună povestea.

Părea încântat de proiect, se gândi Ranjit.

– Şi pe urmă? întrebă.

Bledsoe ridică din umeri.

– Îi distrugem. Îi lovim mai întâi cu Tunetul Tăcut ca să nu poată face nimic. Apoi aruncăm asupra lor toate forţele aeriene americane cu toate bombele şi rachetele pe care le pot căra, şi toate intercontinentalele. Nucleare şi de alte feluri. Garantez că n-o să rămână nimic mai mare decât vârful degetului după ce terminăm.

Myra pufni, dar Ranjit fu cel care vorbi.

– Bledsoe, eşti nebun. Crezi că ei nu au propriile lor arme? Tot ce o să reuşeşti o să fie uciderea a câtorva mii de piloţi – şi o să-i superi rău pe extratereştri.

– De două ori greşit, zise Bledsoe cu dispreţ. Toate avioanele americane sunt teleghidate, cu echipajul aflat în siguranţă la sol. Şi nu contează dacă creaturile alea se supără. Noi avem o vorbă în State, Subramanian. „Trăieşte liber sau mori." Sau tu nu crezi în asta?

Myra deschise gura să răspundă în numele tuturor, dar Ranjit i-o luă înainte.

– Lucrul în care nu cred, zise, este să spunem minciuni care duc la moartea unor fiinţe, chiar dacă nu sunt oameni. N-o să facem ce vrei tu, Bledsoe. Cred că ceea ce trebuie să facem este să apărem la televizor, da, dar spunând lumii ce ne-ai propus tu.

Bledsoe îi aruncă o privire otrăvitoare.

– Crezi că ar avea vreo importanţă? La dracu', Subramanian, ştii ce înseamnă „contestabil"? Eu sunt contestabil. Dacă faptul devine public, preşedintele doar o să clatine din cap şi o să spună: „Bietul colonel Bledsoe. A făcut ceea ce a crezut că e bine, dar cu totul din proprie iniţiativă. Eu nu am autorizat niciodată un asemenea plan." Poate unii reporteri o să mă sâcâie un timp, dar eu pur şi simplu n-o să discut cu ei şi foarte repede o să se dezumfle

totul. Ca lider al forţei predominante pe această planetă, este de datoria preşedintelui să apere ţările mai slabe, iar el a hotărât că atacul este cea mai bună soluţie. Eu mă supun dorinţei preşedintelui. Despre asta ce spui?

Ranjit se ridică.

– Bine, vreau să trăiesc liber, dar nu despre asta discutăm aici, nu? E vorba de alegerea între a trăi într-o lume unde oameni ca tine sunt la conducere şi una condusă de monştri solzoşi şi verzi din spaţiu; ei bine, eu s-ar putea să aleg monştrii. Acum ieşi afară din casa mea!

42.

O MARE DEPRESIUNE

Când în cele din urmă flota Unu-Virgulă-Cinci coborî pe suprafața Pământului, fu acompaniată de un imens spectacol de artificii. Totuși etalarea pirotehnică nu avea aceleași motive cum le-ar fi avut întoarcerea unei flote spațiale umane. Toate vechile capsule construite de oameni, Mercury, Soiuz și navetele spațiale, loveau la întoarcerea acasă atmosfera terestră cu o izbucnire de flăcări, motivul fiind unul simplu. Nu aveau altă soluție. Trebuiau să încetinească la reintrarea în atmosferă, iar frecarea cu aerul era singura care punea să le frâneze coborârea suficient cât să permită aterizarea în siguranță pe sol.

Pe de altă parte, navele Unu-Virgulă-Cinci nu aveau nevoie de frecarea cu aerul. Coborârea lor era încetinită de un mecanism complet diferit. Își orientau pur și simplu rachetele ionice spre spate, la putere maximă, pentru a servi drept frâne. Era un mod de aterizare lin și unul care le oferea un control mai precis al punctului de aterizare.

De asemenea necesita enorm mai multă energie, dar conservarea energiei nu era o prioritate pentru Unu-Virgulă-Cinci.

Una dintre problemele observatorilor umani era să-și dea seama unde alesese armada să se așeze. O presupunere anterioară fusese undeva în deșertul Libiei, posibil pe plajele Mediteranei. Fu rapid revizuită optându-se spre un loc puțin mai spre nord-est, probabil undeva în provinciile de altfel deșertice din nord-vestul Egiptului.

Nu durã mult până când experții de la știri veniră cu denumirea „Depresiunea Qattara".

Myrei și lui Ranjit le luă și mai puțin să-și pună în funcțiune motoarele de căutare.

- Qattara asta e cea de-a cincea ca adâncime dintre depresiunile lumii, anunță Myra citind de pe ecran. Ajunge până la o sută treizeci și trei de metri sub nivelul mării.

- Și e la numai cincizeci și șase kilometri de mare, adăugă Ranjit cu ochii pe propriul lui ecran. Și - stai o clipă! - într-un fel e cea mai mare depresiune de pe suprafața Pământului, adică de pe uscat, cu mai mult de patruzeci de mii de kilometri pătrați situați sub nivelul mării.

Era nelocuită, după cum aflară amândoi, cu excepția triburilor nomade de beduini și a turmelor lor, și aparent lipsită de valoare pentru oricine - cel puțin nu pentru o ființă umană. Singurul moment în care păruse vreodată să conteze pentru oameni fuseseră cele câteva săptămâni în care avusese o importanță reală în timpul acelor războaie din secolul XX dintre germani și englezi. Impracticabila depresiune Qattara îi prinsese pe germani într-o capcană unde englezii le putuseră provoca pagube grele în ceea ce purta numele de Bătălia de la El Alamein.

În acel moment Myra și Ranjit abandonară căutările, considerându-le neproductive.

– Nu cred că de asta au ales-o extratereștrii, zise în cele din urmă Ranjit. Adică, din cauză că e ușor să te aperi acolo împotriva unei armate.

– Atunci de ce? întrebă Myra.

Aici Ranjit se încruntă, dar nu răspunse. Petrecură următorul sfert de oră inventând motive din ce în ce mai improbabile, până când știrile începură din nou. Ceea ce avea de spus reporterul era că primele fanfaronade oficiale tocmai sosiseră de la Cairo. Tonul său era beligerant.

De fapt, tabloul nu era chiar cel adevărat. Transmisiunea venea într-adevăr din Cairo, dar nu aparținea unui egiptean. Vorbitorul era ambasadorul american. Guvernul egiptean, informa el lumea, îi ceruse să transmită el răspunsul lor. Zona numită Munkhafad al-Qattar-ah, spunea el, făcea parte integrantă din statul suveran al Republicii Arabe Egipt. Intrușii nu aveau niciun drept să se afle acolo. Li se ordona să părăsească imediat teritoriul egiptean altfel vor avea de suportat consecințele.

Era evident că avuseseră loc întâlniri secrete, iar următoarele cuvinte ale ambasadorului nu lăsau nicio îndoială asupra subiectului lor:

– Republica Arabă Egipt, proclama el, este unul dintre cei mai vechi și mai apropiați aliați ai Americii. Intrușii se vor confrunta atât cu forța militară a Egiptului, cât și cu cea a Statelor Unite.

– Of, Doamne, murmură Ranjit. Îmi miroase iar a T. Orion Bledsoe.

– Dumnezeu să ne ajute acum, îi spuse nereligioasa Myra soțului ei și mai puțin religios.

Situația ar fi putut fi ușurată dacă extratereștrii care aterizau pe Pământ și-ar fi făcut timp să anunțe care erau planurile lor pe termen lung. Nu fu oferită nicio explicație. Poate că extratereștrii

nu se puteau descurca decât cu un singur lucru o dată – sau credeau că oamenii primitivi de pe Pământ nu puteau – pentru că singurul lucru pe care îl făceau, fără încetare, era să-și țină promisiunea de a arăta omenirii, iar și iar, absolut fiecare rasă din galaxie.

Un timp fusese destul de interesant. Însă acel timp trecuse. Cam singurii spectatori care îi mai urmăreau erau producătorii de filme horror cu buget redus, în căutare frenetică de idei pe care să le transmită departamentelor de machiaj, plus ceea ce mai rămăsese din rândurile tot mai restrânse ale taxonomiștilor, fiecare fiind intoxicat cu o subită și amețitoare viziune că ar putea deveni un Carolus Linnaeus (subclasa Alien Biota) al secolului XXI.

Bineînțeles, nimic din toate acestea nu reprezenta o problemă pentru rasa umană. Exista totuși o problemă, constând din două părți.

Mai întâi era ocuparea exagerată de spațiu de emisie pe toate canalele de comunicație ale lumii. Transmisia în sine a catalogului de ființe inteligente ale galaxiei nu consumase prea mult din el. Diferența o făcea obiceiul politicos al extratereștrilor de a transmite tot ce aveau de spus într-o mare parte din cele vreo șase mii nouă sute de limbi ale lumii.

Dar chiar și asta îi incomoda numai pe cei câțiva a căror emisiune preferată fusese îndepărtată. Mult mai serioasă era interferența comunicaților, în special cea privind negocierile secrete între numeroase forțe armate ale lumii.

Un apel scurt de la Gamini Bandara confirmă lucrul de care Ranjit era deja sigur. Nu, nu fusese decizia voluntară a guvernului Egiptului cea care provocase zăngănitul de săbii din declarațiile ambasadorului american. Vechiul prieten egiptean al lui Dhatusena Bandara, acum ambasadorul Egiptului în Sri Lanka, Hameed Al-Zasr, îi explicase totul la telefon tatălui lui Gamini.

– A reuşit să obţină o legătură privată cu tata. Americanii i-au presat şi ei nu s-au putut opune. A fost un tip american pus pe acţiune, a spus tata...

– Sigur că da. Vechiul vostru prieten, colonelul Bledsoe, pot să pariez.

Gamini păru uimit când spuse:

– Probabil că ai dreptate. Oricum, Al-Zasr zice că Egiptul nu şi-a uitat obligaţiile asumate faţă de Pax per Fidem, dar sunt încă în proces de implementare. Schimbarea nu este completă, iar Egiptul e prea sărac ca să se opună SUA. Sunt implicate miliarde de dolari americani în ajutoare umanitare.

– La naiba, făcu Ranjit.

Iar când îi relată conversaţia Myrei, ea spuse cam acelaşi lucru.

– Ar fi trebuit să bănuim, zise. Să sperăm că nu ajunge mai rău.

43.

ATERIZAREA IMIGRANŢILOR

În familia Subramanian, micul Robert era probabil cel mai puţin afectat de înspăimântătoarele evenimente din lumea în care trăiau. Adevărat, plânse puţin mai mult în acele zile. Însă nu părea că îl întristează starea lumii exterioare. Mai degrabă era vorba de nefericirea evidentă a părinţilor lui. Robert făcea faţă problemei fiind excepţional de cuminte – îi dezmierda, îi îmbrăţişa, chiar îşi mânca toate legumele fără să se certe şi mergea la culcare fără să protesteze când i se spunea că e timpul. Încerca să-i înveselească repetând cuvinte şi fraze învăţate la şcoala de duminică. „'Egula de au'" spunea el liniştitor, şi „poa'tă-te cu cei'aţi".

Bineînţeles, să-l asculte pe Robert amintindu-şi de lecţiile de la şcoala de duminică despre Regula de Aur nu îmbunătăţeau lucrurile pentru Ranjit şi Myra. Nu fură nemulţumiţi când el începu să se intereseze de lucrurile care erau prezentate pe ecranele de ştiri – atunci când putu să găsească un canal care nu era supraîncărcat cu ciudaţii locuitori ai galaxiei.

Acolo era arătat ce făceau invadatorii Unu-Virgulă-Cinci în depresiunea Qattara. Toţi sateliţii de spionaj care nu erau forţaţi să repete bestiarul galactic fuseseră aduşi să acopere acea aproape uitată parte de lume.

Imediat ce armada Unu-Virgulă-Cinci ateriză, deveni limpede de ce folosiseră rachete pentru decelerare în locul simplei frecări cu aerul. Fricțiunea atmosferică ar fi făcut praf navele lor spațiale. Nu erau aerodinamice. Nu aveau nici măcar forma simplă de tub, ca vasele pigmeu ale Nouă-Membre. Navele Unu-Virgulă-Cinci semănau mai degrabă cu nişte pomi de Crăciun decât cu orice proiect aerodinamic, cu cuburi, sfere şi poligoane atârnând de corpul principal sub tot felul de unghiuri.

Acest lucru explica dorinţa lor de a cheltui combustibilul cu decelerarea. O reintrare în atmosferă de tip rachetă le-ar fi transformat în cea mai strălucitoare ploaie de meteoriţi, rapid urmată de câmpuri sclipitoare de rămăşiţe acoperind mii de hectare.

Odată aterizaţi în şiruri ordonate, Unu-Virgulă-Cinci arătară la ce foloseau toate acele adaosuri groteşti. Unele dintre ele aveau aspectul unor tentacule; acelea se detaşau, se mişcau câteva momente indecise, apoi plecau târâş în explorarea noilor împrejurimi. Altele se legau între ele şi se îndreptau spre apele sălcii ale oazei, pentru ce anume Ranjit nu-şi putea da seama.

– Nu e apă potabilă, zise. Sper că sunt conştienţi de asta.

Myra îi studie chipul.

– Ştii, spuse ea meditativ, arăţi mult mai fericit de când Joris a sunat să anunţe că s-a renunţat la dinamitare. Acum te preocupă ce au de băut creaturile astea Unu-Virgulă-Cinci.

Întrucât ceea ce spunea soţia lui era adevărat, Ranjit nu încercă să protesteze.

– E așa cum ne tot spune Robert, zise. N-ar trebui să ne pu'tăm cu a'ții cum nu am vrea să se poarte ei cu noi. Mie personal nu mi-ar plăcea ca alții să mă împuște.

Myra zâmbi, apoi fu captivată de ceea ce se petrecea pe ecran. Unele din bucățile și piesele mașinăriilor extraterestre se detașaseră de navă, se târâseră până la o dună și începuseră s-o mestece.

– Sapă un tunel, se minună Myra. Ce crezi, o fi un fel de adăpost antibombardament în caz că îi atacă cineva?

Ranjit nu-i răspunse. Ideea că extratereștrii s-ar putea aștepta la un atac armat era extrem de plauzibilă, dar n-ar fi vrut s-o spună...

Nici nu fu nevoie, pentru că toate ecranele cu știri care încă mai aparțineau rasei umane se stinseră deodată. Fură rapid înlocuite de o reporteriță agitată care informă în grabă audiența că președintele Statelor Unite ceruse urgent spațiu de emisie pentru un anunț de „importanță mondială“.

– Acestea sunt cuvintele președintelui, informă nervoasă prezentatoarea de pe ecranul Subramanienilor. Deocamdată nu știm nimic în plus, doar că este un fapt aproape lipsit de precedent să... Ce?

Puse întrebarea cuiva invizibil, dar răspunsul fu evident. Nu-i mai rămase timp decât să spună:

– Doamnelor și domnilor, președintele Sta...

Apoi ecranul redeveni pentru scurt timp negru. Când se lumină din nou, arăta un grup de bărbați și femei plini de importanță (dar și de îngrijorare) adunați în jurul unei mese care suporta o pădure de microfoane. Ranjit privi scena cu puțină uimire; nu era zona obișnuită de la Rose Garden, sau Biroul Oval, sau oricare din celelalte peisaje preferate de obicei de către președinte. Adevărat, exista un uriaș steag american în spatele grupului, așa cum cerea întotdeauna președintele. Dar ceea ce vedea Ranjit din încăperea în care se aflau îi era nefamiliar – fără ferestre, abia

luminată cu proiectoare, cu o gardă de corp formată din soldați ai Marinei Statelor Unite stând în poziție de drepți, cu degetele pe trăgaciul armelor.

– O, Dumnezeule, șopti Myra. Sunt în adăpostul nuclear.

Dar Ranjit abia o auzi. Descoperise ceva el însuși.

– Uite cine stă între președinte și ambasadorul egiptean. Ăla nu e Orion Bledsoe?

El era. Totuși nu avură timp să-i comenteze prezența, fiindcă președintele începuse să vorbească.

– Prieteni, rosti, cu inima grea am venit în fața voastră pentru a vă spune că invazia – da, invazie; nu pot găsi alt cuvânt care să descrie ce s-a întâmplat – invazia planetei noastre de către aceste ființe din spațiu a depășit limita până la care poate fi tolerată. Guvernul Republicii Arabe Egipt a cerut explicit ca aceia care au comis acest act de agresiune să înceteze imediat pregătirile de război și să se retragă de pe teritoriul egiptean. Agresorii nu numai că au refuzat să se supună acestei cereri, care este conformă cu legile internaționale, dar nici măcar nu au avut curtoazia să ne anunțe că au primit-o.

În consecință guvernul aliaților noștri, Republica Arabă Egipt, pregătește o coloană de blindate care să traverseze deșertul și să alunge invadatorii de pe pământul lor. Mai mult, președintele Republicii Arabe Egipt a chemat Statele Unite să respecte tratatele existente ajutând la efortul armat de alungare a acestora.

Veți înțelege că nu am altă opțiune decât să fiu de acord cu această cerere. În consecință, am dat ordin celei de-a șasea, a douăsprezecea, a paisprezecea și a optsprezecea forțe aeriene să distrugă tabăra inamicului. Își permise un ușor zâmbet: În majoritatea circumstanțelor aceasta ar fi o decizie strict secretă, dar simt că prezentând forțele care au fost practic aduse să elimine agresorul voi

ajuta la convingerea invadatorilor extratereştri că trebuie să înceteze imediat activităţile lor provocatoare şi să-şi declare intenţia de a părăsi teritoriul egiptean.

Preşedintele se întoarse să se uite pe ecranul său, tocmai la timp pentru ca scena de pe ecranele din întreaga lume să arate realitatea pe care o promisese preşedintele. Din toate direcţiile avioanele de luptă, ordonate în formaţiuni şi V-uri precise, se îndreptau către o singură ţintă: depresiunea Qattara. Ranjit recunoscu unele dintre ele – aparate de zbor supersonice; imense vechi B52, iniţial desfăşurate în Războiul din Vietnam şi încă puternice; micile, rapidele şi invizibilele bombardiere de luptă – Ranjit numără cel puţin o duzină de tipuri diferite de aeronave, toate erau în drum spre acelaşi punct de pe hartă...

Şi apoi, subit şi fără niciun avertisment, nu mai erau.

Lui Ranjit i se păru extrem de asemănător cu una dintre acele capcane radio pentru câini, când animalul primeşte un şoc de la un cablu îngropat ori de câte ori încearcă să treacă în goana lui dincolo de un anumit punct. Avioanele făceau acelaşi lucru. Atunci când atingeau un anumit punct de-a lungul unui perimetru circular având în centru depresiunea Qattara, tiparele ordonate ale V-urilor şovăiau, încetau să mai fie coerente, unul câte unul îşi pierdeau energia. Nimic nu explodă. Nu apărură flăcări sau vreun semn de acţiune ostilă. Tot ce se întâmpla era că puternica flotă aeriană nu mai expunea torţele de flăcări eliminate din reactoarele lor. Acestea se stingeau.

Lipsite de putere, avioanele făceau tot posibilul să planeze spre sol, dar asta însemna foarte puţin. În câteva minute ecranele arătau patru-cinci sute de ruguri funerare, fiecare marcând punctul în care un membru al puternicei forţe de atac izbise pământul, combustibilul rămas în rezervoare explodând pe loc.

În interiorul perimetrului taberei invadatorilor, diverse părți de mașinării își făceau de lucru fără să le acorde nici cea mai mică atenție, ținându-se strict de misiunile lor obscure.

Pentru Unu-Virgulă-Cinci depresiunea Qattara era pur și simplu raiul.

Le plăcea în mod special apa sălcie a oazei. Era mai curată ca orice apă pe care o văzuseră de generații întregi pe planeta lor. O, desigur, existau unele substanțe chimice care trebuiau filtrate. Dar abia dacă era contaminată radioactiv și nu conținea niciun emițător de pozitroni!

Și aerul! Aproape că putea fi respirat fără filtru! Adevărat, era cam cald – în jur de patruzeci și cinci de grade Celsius, sau poate o sută zece grade Fahrenheit, după cele câteva moduri confuze pe care populația umană le folosea pentru măsurarea temperaturilor – dar după ce vor fi terminat de săpat tunelul de la de depresiune la mare vor avea din plin apă răcoroasă din Mediterana care să facă un climat locuibil.

De fapt erau atât de fericiți pe cât putea fi rasa înrobită a unor ființe cu proteze serioase, cu excepția unui singur aspect supărător.

Ca de obicei, Nouă-Membre erau cei care făceau necazuri. Nouă-Membre fuseseră de acord cu distrugerea navelor atacatoare fiindcă în realitate viața niciunei ființe inteligente băștinașe nu fusese pusă în pericol, toate aeronavele de luptă fiind bineînțeles comandate de la distanță. Dar, supărător, atacul distrusese totuși câteva vieți umane.

Un grup de prospectori petrolieri avuseseră ghinionul să-și plaseze seismometrele chiar acolo unde se prăbușise unul dintre bombardierele americane. Adevărat, numai unsprezece oameni fuseseră uciși, mai puțin de 0,0000001 procente din rasa umană. După orice calcul rațional nu prea era un motiv de îngrijorare.

Dar Nouă-Membre continuau să facă scandal din cauza asta. Ideile umane de dreptate și compensații nu erau la fel ca ale lor, după cum aflaseră trăgând cu urechea la toate activitățile importante ale oamenilor și la destul de multe neimportante. În cele din urmă consiliul Unu-Virgulă-Cinci cedă. „Ce putem face ca să reparăm situația?" întrebară. „Adică în afară de a părăsi acest loc extraordinar de plăcut ca să ne întoarcem pe planeta noastră, ceea ce nu avem de gând să facem."

„Compensații", răspunseră imediat experții Nouă-Membre. „Trebuie să-i plătiți. Prin programul nostru de spionaj am constatat că aproape tot ce nu merge bine în afacerile acestor oameni poate fi reparat plătind compensații, sub formă de bani. Sunteți dispuși să faceți asta?"

Nu dură mult până ca Unu-Virgulă-Cinci să răspundă la acea întrebare. „Bineînțeles că suntem", spuseră imediat conducătorii lor. „Ce înseamnă «bani»?"

44.

NEÎNŢELEGERI INTERNAŢIONALE

O zi mai târziu şi la oarecare distanţă de Qattara familia Subramanian îşi termina micul dejun. Natasha şi Robert purtau deja costumele de baie aşteptând să se termine obligatoria, şi impusa de mama, perioadă de treizeci de minute pauză după o masă înainte să poată merge pe plajă. Ranjit, cu o ceaşcă de ceai răcindu-i-se în mână, se încrunta la ecran. Acesta prezenta efervescenta colonie Unu-Virgulă-Cinci văzută de unul dintre puţinii sateliţi controlaţi încă de oameni, iar Ranjit se încrunta la ea de ceva timp.

Când Myra se gândi la toate astea, se minună ce găsea soţul ei atât de fascinant la ecran, dar mintea ei era mai mult la seria de mesaje sosite în acea dimineaţă. Reţinu câteva ca să le studieze mai bine şi strigă la Ranjit:

– Harvardul vrea să ştie dacă eşti interesat să le ţii iar discursul de deschidere. A, uite unul şi de la Joris. Spune că ei continuă să primească mesaje de ameninţare, dar dacă există într-adevăr satanişti

care plănuiesc să atace Cârligul, categoric nu se află într-o zonă de douăzeci de kilometri în jurul bazei. Şi... Stai aşa! Ce-i aia?

Ceea ce o opri pe Myra fusese un „Hm!" speriat al soţului ei, şi când privi în sus văzu şi despre ce era vorba. Imaginea aeriană dispăruse, satelitul fusese preluat din nou de către extratereştri pentru propriile lor scopuri şi o figură familiară prindea formă pe ecran. În spatele Myrei fiica ei pufni:

– Of, la naiba! Iar sunt eu!

Aşa era. Sau cel puţin indestructibila non-Natasha, cu mica buclă atârnându-i peste urechea stângă, cea care fusese prezentată atât de frecvent de când lumea începuse să se destrame. Myra oftă.

– Aş fi preferat să fi avut mai multe haine pe tine, încercă ea, dar fu scutită de replica acidă a fiicei ei când figura începu să vorbească.

– Vă transmit un mesaj din partea celor identificaţi drept Unu-Virgulă-Cinci, în prezent localizaţi în numita depresiune Qattara pe planeta numită de voi Pământ. Mesajul este următorul: „Regretăm profund pierderea de vieţi umane în urma defensivei în faţa atacului vostru. Vom plăti compensaţii în valoare de o mie de tone de aur metalic de puritate 99 urmat de cinci de 9, dar cerem nouăzeci de zile pentru procesarea metalului din apa mării. Vă rugăm să ne informaţi dacă oferta este acceptată." Aici se încheie mesajul lor.

Figura dispăru, structurile sclipitoare ale coloniei reapărură şi Ranjit se întoarse să se uite la soţia şi copiii lui. Rosti incredul:

– Cred că au făcut un stoc de copii ale Natashei pe care să le folosească pentru anunţuri.

Myra zâmbi neîncrezătoare.

– Nu ştiu, dar ai auzit ce au spus? Aproape că sună bine. Dacă încearcă să se revanşeze pentru ceea ce s-a întâmplat, avem o speranţă.

Ranjit dădu din cap gânditor.

– Știi, zise el minunându-se, de atât de mult timp n-am mai auzit o veste bună încât nu mai știu cum să sărbătoresc. Bem ceva?

– E prea devreme, replică imediat Natasha. Oricum, Robert nu bea și nici eu nu prea beau mult. Voi faceți ce vreți. Noi doi mergem pe plajă.

– Iar eu cred că o să sun la birou. Mă întreb ce crede Davoodbhoy despre asta, spuse Ranjit, sărutând mâna soției lui.

– Atunci duceți-vă toți, făcu Myra.

Stătu o clipă gânditoare. Apoi oftă, își turnă niște ceai proaspăt și își permise să revină la ceea ce începea să semene cu o lume din nou normală.

Gândurile despre distrugere și dezastre nu dispăruseră cu totul din mintea ei. Însă acum erau suportabile, nu mai deranjante ca un junghi ocazional într-un molar care îți amintește să-ți faci programare la dentist – o, nu neapărat luna viitoare, dar poate cealaltă. Așa că Myra se întoarse la mesajele dimineții. Era unul de la nepoata ei Ada Labrooy care îi povestea plină de speranță că acea stare de „stocare-mașină“ despre care vorbeau creaturile extraterestre suna foarte apropiat de ceva asemănător inteligenței artificiale la care ea însăși lucrase după cum i se părea de o viață întreagă, și avea oare Natasha vreo posibilitate, orice fel de posibilitate, să le ceară detalii? Zeci de texte de la alți oameni, toți nutrind iluzia că Natasha cea reală ar putea cumva trimite vreun mesaj extratereștrilor. Și, îngrijorător, o scrisoare de la templul din Trincomalee relatând că bătrânul călugăr Surash suportase cea mai recentă operație suficient de bine, dar pe termen lung situația era cel puțin incertă.

Cu buzele strânse de îngrijorare, Myra reciti cuvintele triste. Surash însuși îi sunase să le spună că va trebui să urmeze o nouă procedură, dar ceea ce spusese el suna ca echivalentul aproximativ

al unei extirpări de amigdale. Mesajul de față suna mult mai serios. Oftă și trecu la următorul...

Și se încruntă. Acesta îi era adresat personal lui Ranjit. Venea de la Orion Bledsoe și spunea: „Prin prezenta vă reamintesc obligațiile stipulate în Legea din 2014 privind Serviciul militar uniform ale cetățenei americane Natasha de Soyza Subramanian. Se poate prezenta la orice birou al armatei SUA pentru evaluare. Acest lucru trebuie făcut în următoarele opt zile, altfel vor urma penalizări."

Era prea târziu s-o mai prindă pe Natasha și s-o anunțe despre această nouă propunere pentru cariera vieții ei. Însă Ranjit se afla în raza de strigare, iar când Myra îl desprinse de telefon și-i arătă mesajul, el făcu „Hm!" Apoi, pentru a-i clarifica sensul: „La dracu'!"

Astfel că acum familia Subramanian avea o nouă și cu totul neașteptată serie de griji. Nici lui Ranjit, nici Myrei nu le trecuse vreodată prin minte că faptul geografic al nașterii fiicei lor pe pământ american i-ar da Americii vreun drept de a o rechiziționa. Exista un singur pas care clar trebuia făcut, iar ei îl făcură.

Când Ranjit căută de urgență ajutor la Gamini Bandara, vechiul său prieten îl lăsă un moment să aștepte, apoi, cu scuze, o perioadă mult mai lungă.

Totuși când reveni părea mai puțin îngrijorat.

– Ranjit? Ești încă acolo. Bun. Am vorbit cu tata și deja a telefonat avocaților. Vrea ca tu să vii până la el. Făcu o pauză de o secundă, apoi continuă aproape jenat: Problema e grămada aia de noroi, Bledsoe. Trebuie să discutăm despre el, Ranj. Tata o să trimită un avion după tine. Ia-o pe Myra. Și pe Natasha. Și, la naiba, și pe Robert, dacă tot o faci. Vă așteptăm.

Avionul care sosi pentru ei în acea seară nu era nici pe departe la fel de mare ca acela care îl salvase pe Ranjit din captivitate. Avea

o singură stewardesă, care nu era deloc la fel de drăguță precum celelalte, dar mai avea și ceva neașteptat. Un vechi prieten, stând în ușă să-i întâmpine. Myra se uită de două ori la el, apoi surâse.

– Doctor De Saram, ce surpriză plăcută!

Nigel De Saram, omul care fusese cândva avocatul lui Ranjit, acum secretarul de stat al președintelui Bandara, se supuse unei îmbrățișări, apoi indică tuturor scaunele care înconjurau o masă lungă.

– O să stăm de vorbă pe drum, zise punându-și centura de siguranță.

În timp ce avionul prindea viteză pe pista de decolare, citi textul pe care i-l adusese Myra, iar când se apropiau de altitudinea de croazieră era gata. Se întoarse spre Natasha.

– Cred că e clar ce trebuie făcut; am accesat toate legile SUA și deciziile tribunalelor pe această temă în timp ce veneam încoace. Primul lucru pe care trebuie să-l faci este să renunți la cetățenia americană; documentele ar trebui să fie întocmite la biroul meu atunci când ajungem. Ar fi fost bine s-o faci cu ani în urmă, bineînțeles, adăugă. E vina mea că nu m-am asigurat că ai făcut-o.

– Deci asta-i tot ce trebuie să facem ca să rezolvăm situația? întrebă Ranjit incredul. Dacă cea mai mare putere de pe Pământ încerca să-i îmbrace fiica în uniforma sa, el nu era dispus să riște.

Bătrânul avocat păru șocat.

– Bineînțeles că nu! Înseamnă doar că întreaga problemă este pasată tribunalelor americane. Dar asta va dura ani și – nu știu dacă ați fost atenți – în America urmează alegeri prezidențiale. Se pare că cel mai probabil nu va câștiga administrația actuală. Sper că următoarea va schimba linia politică. În acest timp te rog să stai departe de America.

Natasha își aruncă brațele în jurul lui.

– Mulțumesc, suspină.

Tatăl ei, pe un ton jenat, repetă mulțumirile și adăugă:

– Presupun că nu era nevoie să te târâm până aici.

– Ah, făcu avocatul, asta-i altă problemă, nu-i așa? Domnul președinte Bandara vrea să discute cu tine despre un fost militar american pe nume Orion Bledsoe.

Aici interveni Myra.

– El e cel care a clocit ideea cu înrolarea lui Tashy.

Avocatul scutură din cap.

– Nu e limpede dacă a fost ideea lui sau a venit mai de sus. Ceea ce știu eu este că el se află acum la Bruxelles pentru discuții cu Banca Mondială.

Myra păru și mai îngrijorată.

– Despre ce? întrebă.

– Le transmite ordinele din partea americanilor, spuse posomorât avocatul. Pregătesc o declarație care va fi dată publicității mâine dimineață și prin care vor anunța că un asemenea influx de aur nu poate fi permis pentru că ar dezechilibra structura financiară mondială.

Ranjit se încruntă și-și țuguie buzele.

– Asta e posibil, admise. Ar însemna o intrare peste noapte în sumă de... cât? Miliarde de dolari de capital proaspăt. Repercusiunile ar fi serioase. Ca să nu mai pomenim ce se va întâmpla cu prețul aurului pe piețele lumii. Apoi ridică din umeri: Chiar nu vă invidiez. Eu nu știu cum aș aborda o astfel de problemă.

Dar avocatul clătina din cap.

– Nu cred că președintele va fi de acord. El speră că l-ai putea măcar ajuta – voi toți. O să vă întâlniți în scurt timp și o să vrea să audă totul despre acest Bledsoe. După aceea vrea să încerce să găsească o soluție.

Președintele Sri Lankăi nu era singurul care convocase un fel de trust al creierelor. Pretutindeni pe planetă unii dintre cei mai

inteligenți și mai bine informați oameni se luptau cu aceleași chestiuni. Pax per Fidem își adunase propriile consilii, iar la sediile lor se stabilea ce sateliți ar putea fi folosiți pentru colectarea celor mai puternice și mai inteligente voci...

Și, cine știe, poate ar fi reușit, dacă americanii nu ar fi avut încă o pârghie de pus la lucru. Era un anunț, prezentat ca o rutină de către purtătorul de cuvânt obișnuit al administrației, dar deloc de rutină prin efectele sale asupra situației:

„Doamnul președinte ar dori să se înțeleagă", spunea purtătorul de cuvânt zâmbind camerei de luat vederi cu acel zâmbet de om obișnuit care îi servise la sute de anunțuri nedigerabile, „că și America are o pretenție validă la compensații din cauza inutilelor pagube severe suferite de navele aeriene din forțele de menținere a păcii."

45.

CĂUTAREA UNEI SOLUŢII

Când Nigel De Saram escortă familia Subramanian în biroul prezidenţial, primul lucru care îl izbi pe Ranjit fu cât de mult îmbătrânise Dhatusena Bandara. Nu era chiar cu totul ceva neaşteptat. Preşedintele se apropia de nouăzeci de ani. Însă acum părea cu mult mai fragil decât ultima dată când Ranjit se aflase în aceeaşi încăpere cu el, la învestire. Totuşi când îi întâmpină vocea lui era clară şi puternică. Le sărută pe Myra şi pe Natasha şi le oferi o strângere de mână impresionant de tinerească atât lui Ranjit, cât şi lui Robert – spectacol urmat de fiul lui, cu diferenţa că Gamini îi îmbrăţişă pe ambii bărbaţi Subramanian în loc să le strângă mâinile.

– Vă mulţumesc că aţi venit, zise Gamini. O să vină ceai pentru adulţi – îi făcu cu ochiul Natashei, care îi întoarse un zâmbet de apreciere pentru promovare – şi suc de fructe pentru Robert. Şi dacă Robert oboseşte să ne audă vorbind, e o consolă de jocuri lângă fereastră.

– E foarte bine, spuse Myra. Îi place să joace şah 3D cu computerul.

– Atunci e bine. Nigel v-a luminat asupra problemelor cu înrolarea?

– Cred că da. Sper, în orice caz, zise Ranjit.

– Atunci hai să trecem la problemele noastre. Bătrânul Orion Bledsoe ne-a făcut o grămadă de necazuri. Să începem, te rog, ascultând ce treabă are cu tine.

Nigel De Saram răspunse rapid şi concis. Gamini înălţă capul şi se adresă Subramanienilor:

– Aţi observat cumva de unde a venit mesajul?

Myra scutură din cap. Ranjit se încruntă.

– De fapt, am remarcat ceva. Nu a venit de la Washington. Şi nici de la biroul lui din California. Cred că s-ar putea să fi fost de undeva din Europa.

Gamini îi aruncă o privire tatălui său, care înclină grav din cap.

– De la Bruxelles, zise preşedintele. Din cauza presiunilor făcute de americani, Banca Mondială a ordonat egiptenilor să refuze oferta de aur, iar colonelul Bledsoe a fost cel care a aplicat presiunile.

Gamini Bandara vorbi:

– Toate astea sunt din vina mea. Bledsoe părea a fi omul de care să mă pot folosi ca să obţin pentru tine permisele de care aveai nevoie ca să te alături Pax per Fidem. Bineînţeles, toate astea erau treaba guvernului american. Nu voiau ca cineva implicat în proiectul Tunetul Tăcut să nu aibă permisele de securitate maximă, iar Bledsoe părea să fie cel care le putea obţine pentru tine. Clătină trist din cap: O decizie proastă. Ar fi trebuit să procedez altfel. De atunci ne-a tot făcut probleme.

Tatăl său spuse:

– N-are rost să discutăm a cui a fost vina. Chestiunea e ce poate fi făcut? Egiptul chiar are nevoie de bani.

Myra se încruntă.

– De ce trebuie să asculte de Banca Mondială? De ce nu acceptă pur şi simplu oferta personajelor venite din spaţiu?

– Ah, draga mea Myra, zise preşedintele cu tristeţe, ar fi bine să poată. Banca va fi nevoită să treacă la represalii – să anuleze fondurile care stă în puterea ei să le anuleze, reţinând garanţiile pe care le poate reţine şi încetinind orice alte operaţiuni. Scutură din cap: Din păcate, americanii au dreptate în privinţa efectelor unei asemenea infuzii de capital nou; ar provoca probleme teribile pe pieţele internaţionale. Ne-ar duce la faliment.

Coborî privirea. Stând turceşte pe podea alături de el, Natasha Subramanian dădea semne de suferinţă.

– Vrei să spui ceva, draga mea? întrebă.

– Păi, da, recunoscu ea. De fapt, de ce este Egiptul sărac? Credeam că marele baraj de la Aswan i-a făcut bogaţi.

Preşedintele zâmbi cu tristeţe.

– Foarte multă lume crede asta. Aswan poate produce o cantitate mare de energie electrică, dar nu poate face două lucruri deodată. Când maximizează producţia de energie electrică, taie resursele alocate agriculturii şi atunci au şi mai multă nevoie de hrană. Scutură din cap: Banii ar putea face minuni pentru Egipt. S-ar construi sute de uzine electrice, de exemplu.

– Dar de ce nu pot face asta? întrebă Natasha.

Preşedintele îi aruncă o privire îngăduitoare.

– Le-ar plăcea, zise. Dar nu pot. Nu au banii necesari. Nu au avut timp îndelungat. Astfel că singurul mod în care pot construi uzine noi este schema CPOT – construcţie, proprietate, operare, transfer. Industria privată plăteşte pentru construirea uzinelor pe care le deţine, colectând toate profiturile o perioadă de timp înainte de a le transfera statului. Dar până atunci uzinele sunt vechi şi poate nu atât de sigure cum ar trebui. Clătină iar din cap: Toate astea,

adăugă, mi le-a spus confidențial prietenul meu Hameed. Ar fi foarte neplăcut pentru el dacă americanii ar afla că mi-a povestit mie.

Natasha oftă.

– Atunci ce putem face?

Primi un răspuns dintr-o sursă neașteptată. Robert ridică ochii de pe ecran.

– 'Egula de au', spuse el cu reproș.

Nigel De Saram îl privi afectuos.

– S-ar putea să ai dreptate în privința asta, Robert, spuse.

Gamini Bandara se încruntă.

– În ce privință să aibă dreptate?

– Păi, Regula de Aur. Știți voi, „Poartă-te cu ceilalți așa cum ai vrea să se poarte ei cu tine." E cea mai simplă descriere a unei lumi binevoitoare pe care o cunosc, și dacă toată lumea ar face așa – noi, americanii, extratereștrii, toți – sunt convins că multe probleme ar dispărea pur și simplu.

Gamini privi gânditor la vechiul prieten al tatălui său.

– Regula de Aur nu e o noțiune religioasă. Au mai spus-o și alții în alte cuvinte, fără să invoce o autoritate supranaturală. De exemplu Immanuel Kant, omul rațiunii pure. El a spus... – De Saram închise ochii pentru un moment, apoi recită frazele bine învățate: „Să acționezi doar pe baza acelei maxime conform căreia ceea ce poți și în același timp îți dorești trebuie să devină o lege universală." Nu e exact asta Regula de Aur a lui Robert? Kant o numea „imperativul categoric". Prin asta voia să spună că aceasta este regula pe care fiecare ființă umană – și presupun că și fiecare ființă extraterestră, dacă și-ar fi imaginat Kant astfel de lucruri – ar trebui să și-o stabilească drept regulă de bază în comportament, fără nicio excepție. Ciufuli drăgăstos părul băiatului: Acum, Robert, tot ce trebuie să faci e să-l convingi pe tatăl tău să demonstreze această anume teoremă și lumea va deveni un loc mai bun.

Se uită în partea opusă a camerei unde Ranjit se instalase în fața ecranului care prezenta numeroasele activități ale Unu-Virgulă-Cinci.

– O să vrei să încerci, Ranjit? strigă.

Când Ranjit ridică în cele din urmă ochii, pe chipul său era o expresie angelică, dar nu se uita la De Saram.

– Gamini, zise, îți amintești când, cu ani și ani în urmă, noi doi discutam ceva despre un curs pe la care trecusem eu? Despre o idee a israelienilor – o numeau proiectul hidrosolar – pentru generarea de energie electrică la Marea Moartă?

Gamini nu pierdu mai mult de o jumătate de secundă căutând printre vechile amintiri.

– Nu, răspunse. Despre ce discutam?

– În sfârșit mi-am dat seama pentru ce sapă Unu-Virgulă-Cinci acel tunel! proclamă Ranjit triumfător. Probabil construiesc o uzină electrică! Bun, americanii n-o să-i lase pe extratereștri să le dea toți banii ăia egiptenilor, dar nu pot obiecta dacă extratereștrii produc energia electrică de care Egiptul are cu adevărat nevoie!

46.

AFACEREA

Întrucât trebuiau luate decizii importante, vreo optsprezece-douăzeci de vizitatori din spațiu erau adunați la un loc – atât Nouă-Membre, cât și Unu-Virgulă-Cinci, chiar și vreo doi Sto-cați-Mașină, piloții armadei. Locul în care se aflau fusese cândva echivalentul punții amiralului pentru armata invadatoare a Unu-Virgulă-Cinci. Acum reprezenta echivalentul aproximativ al Kremlinului sau Biroului Oval. Înghesuiala era dezgustătoare pentru Unu-Virgulă-Cinci, întrucât majoritatea purtau numai veșmintele minime de protecție și prin urmare erau mai expuși decât oricând înainte sunetului, imaginii și mirosului tuturor celorlalți.

Dintre toți Unu-Virgulă-Cinci cea mai puțin fericită de toate aceste nedorite recepții senzoriale era cea însărcinată cu ferirea lor de necazuri. Titlul ei oficial era „Responsabil cu Indentificarea Efectelor Nedorite“, dar de obicei își spunea pe scurt „Responsabil cu Grijile“. De fapt, Responsabila cu Grijile ura cel mai mult să fie obligată să suporte un discurs despre tehnologia antică umană prezentat de judecătorul-șef al Nouă-Membre. De fapt,

Responsabila cu Grijile nu-i prea agrea pe Nouă-Membre în niciun fel de relație, în special una care ar putea implica atingerea scârbosului lor cel de-al nouălea mic membru. Însă uneori nu avea de ales.

Partea de gadget-uri umane despre care li se preda acum era destul de importantă pentru oameni. De fapt nu era ceva prea ingenios, admise Responsabila cu Grijile în sinea ei. Apa venea din mare, cădea în depresiunea Qattara și acolo turbine rotitoare generau electricitate.

– Și această electricitate, îl întrebă Responsabila cu Grijile pe oratorul Nouă-Membre, este ceea ce vor creaturile astea?

Nouă-Membre spuse:

– Asta e ceea ce le-ați promis voi. Am o copie a acordului dacă vrei să-l vezi.

Ființa ținea o bară de date în membrul manipulant. Responsabila cu Grijile se cutremură și se îndepărtă puțin. Întrucât nu voia ca negocierile să eșueze, oferi un comentariu puțin mai constructiv:

– Când ați propus asta prima dată, zise, am crezut că vă gândiți să-i învățați să acumuleze energia vidului așa cum facem noi. Mă bucur că nu vom face asta. Când s-ar fi întors Marii Galactici s-ar putea să fi fost supărați.

Nouă-Membre nu răspunse. Responsabila cu Grijile îl presă:

– Și problema pe care ei o numesc imperativul categoric?

Nouă-Membre își acoperi un căscat.

– Așa vor să-și guverneze planeta creaturile astea. Vor ca noi să facem la fel. Și de fapt – arătă cu cel de-al nouălea membru spre unul dintre piloții Stocați-Mașină care urmărea conversația cu propriul lui translator Nouă-Membre – un oarecare transfer de tehnologie a și început deja.

Responsabila cu Grijile, care știa asta foarte bine, oftă.

– Și când se întorc Marii Galactici, ce le spunem?

Nouă-Membre şuieră nerăbdător.

– Pot să se întoarcă în următoarea secundă sau peste zece mii de ani. Timpul nu e la fel pentru ei. Îi cunoşti pe Marii Galactici.

Responsabila cu Grijile îl privi un timp în tăcere pe Nouă-Membre. Apoi, înfiorându-se în interiorul armurii uşoare, spuse:

– În realitate nu-i cunoaştem deloc. Însă neavând o opţiune mai bună, acceptăm propunerea. Şi, dacă avem noroc, până se întorc Marii Galactici am putea să fim morţi cu toţii.

Înainte ca Responsabila cu Grijile să se întoarcă la centrul de comandă insistă să fie spălată cu gaze ionizate. Chiar şi aşa, înainte de a intra se opri în uşă să adulmece.

Acest lucru provocă celorlalţi ocupanţi echivalentul Unu-Virgulă-Cinci al unui schimb de zâmbete amuzate. Cel numit Managerul însă fu cel care luă cuvântul.

– Au plecat, Responsabilă cu Grijile, îi strigă el. Chiar şi mirosurile lor au dispărut. Nu mai ai de ce să te temi.

Responsabila cu Grijile îi aruncă o privire plină de reproş în timp ce se aşeza. Dar el era la urma urmelor nu numai superiorul ei în ierarhia Unu-Virgulă-Cinci, ci şi, atunci când era posibil, perechea ei.

– Ştii că nu mă tem de Nouă-Membre, îl informă ea pe el şi mai ales pe ceilalţi din încăpere. Vrei să-ţi spun de ce nu-mi plac?

Managerul rosti bând:

– Te rog, Responsabilă cu Grijile.

– Nu numai din cauza mirosului lor supărător şi nici pentru că cel de-al nouălea membru al lor, care este organul folosit la manipularea lucrurilor, este de asemenea şi organul lor sexual. Dar creaturile astea sunt dezagreabile. Uneori folosesc acel membru ca să mă atingă, ceea ce este ofensator. Dar nu au ce face în privinţa biologiei lor, nu-i aşa?

– Nu, Responsabilă cu Grijile, nu au, confirmă Managerul și din partea celorlalți prezenți se auziră șuierături ascuțite de aprobare. Ceea ce pot face, totuși, se referă la modul în care îi învață și îi îndrumă pe aborigenii acestei planete ca să devină la fel de civilizați ca noi. Nu mai putem accepta ca toate afacerile noastre cu ei să trebuiască desfășurate prin intermediul Nouă-Membre fiindcă numai ei le pot vorbi limbile.

Șuierăturile încetară brusc. Chiar și Managerul păstră tăcerea un moment înainte de a continua:

– Superiorii noștri nu vor ca noi să putem comunica direct cu alte specii. De asta numai Nouă-Membre au fost autorizați să-și utilizeze abilitățile lingvistice.

Responsabila cu Grijile fu fermă:

– Dar superiorii noștri nu se află acum aici. Avem numai un curs corect pentru viitor. Trebuie să începem imediat să învățăm limbajele umane... Sau ați prefera ca atunci când aceste ființe umane vor progresa să se ia după Nouă-Membre și nu după noi?

47.

DESPĂRŢIREA

Când Ranjit și Myra se duseră să-l vadă pe Surash, trecuse ceva timp de la întâlnirea lor precedentă – două operații, după cum ajunsese bătrânul călugăr să măsoare timpul. Lumea lor – lumea tuturor celor vii de pe Pământ – se înnoise de două ori și continua să se schimbe.

– Nu e vorba doar de tehnologie, îi spuse Ranjit soției sale. E, ei bine, ceva mult mai prietenos. Egiptenii nu sperau decât la o parte din energia de la Qattara. Unu-Virgulă-Cinci nu erau obligați să le-o dea pe toată.

Myra nu răspunse imediat, așa că Ranjit îi aruncă o privire rapidă. Se uita la apele golfului Bengal, cu ceea ce ar fi putut fi un surâs vag pe chip. Când simți ochii soțului ei fixând-o, surâsul se lărgi.

– Hm, făcu ea.

Ranjit, râzând, își întoarse atenția asupra drumului.

– Draga mea, zise, ești plină de surprize. S-au terminat lucrurile care să te facă suspicioasă?

Myra cugetă.

– Probabil că nu. Însă acum nu mă pot gândi la unele importante.

– Nici chiar americanii?

Ea își țuguie buzele.

– Acum că acel oribil Bledsoe e urmărit de justiție, nu. Nu cred că președintele o să mai facă valuri un timp. Pentru unii ca Bledsoe a fost inventată noțiunea de „contestabil".

Ranjit asculta în liniște, dar nu prea se gândea la ceea ce spunea ea. Mai degrabă se gândea la Myra în sine, în special la norocul său incredibil de a o avea. Aproape că nu auzi ceea ce îi spunea.

– Poftim?

– Întrebam dacă tu crezi că poate fi reales?

Înainte de a răspunde, Ranjit coti pe drumul care urca spre locul unde îi aștepta Surash.

– Nu. Dar nu cred că asta contează. A jucat rolul de dur atât cât a putut. Acum o să vrea să se arate afectuos.

Myra nu răspunse până când Ranjit nu parcă mașina. Apoi îi puse o mână iubitoare pe braț.

– Ranj, știi ceva? Mă simt cu adevărat relaxată.

Zilele de libertate ale bătrânului călugăr se încheiaseră. Zăcea pe un pat îngust, cu brațul stâng imobilizat astfel ca pădurea de tuburi să poată curge nestânjenită de la răzorul de flori format de dozele multicolore de medicamente de la capul patului la venele din încheietura lui.

– Salutare, dragilor, zise când intrară ei, cu un glas neclar și metalic din cauza microfonului incorporat în laringe. Vă sunt recunoscător că ați venit. Am de luat o decizie, Ranjit, și nu știu ce să fac. Dacă tatăl tău ar mai trăi l-aș întreba pe el, dar el nu mai e, așa că apelez la tine. Să-i las să mă stocheze într-o mașină?

Myra inspiră adânc.

– Ada a fost aici, zise.

Bătrânul călugăr nu putea da din cap, dar reuși o mișcare a bărbiei.

– A fost, într-adevăr, recunoscu el. Eu am invitat-o pe doctor Labrooy. Medicina nu mai poate face nimic pentru mine decât să lase aparatele să respire în locul meu și să-mi prelungească suferința. La știri s-a spus că Ada Labrooy are o altă posibilitate. Pretinde că poate face ceea ce au învățat-o acei oameni din spațiu. Pot să-mi părăsesc trupul și să trăiesc ca un program de computer. Nu m-ar mai durea nimic.

Tăcu o clipă înainte de a găsi puterea să continue.

– Totuși există un preț. Drumul spre mântuire prin fapte bune din karma yoga nu ar mai fi posibil pentru mine, cred, dar jnana yoga și bhakti yoga – calea cunoașterii și calea devoțiunii – încă mai există. Dar știi cum mi se pare mie asta?

Ranjit scutură din cap.

– Nirvana, spuse bătrânul călugăr. Sufletul meu ar fi eliberat din ciclul etern.

Ranjit își drese glasul.

– Asta este ceea ce caută toată lumea, așa spunea tata. Tu nu vrei?

– Ba da, din toată inima! Dar dacă e o amăgire? Nu-l pot păcăli pe Brahman!

Stătea întins pe spate în pat, cu ochii bătrâni fixați imploratori asupra lui Ranjit și a Myrei.

Ranjit se încruntă. Dar Myra vorbi. Puse o mână pe încheietura lui slabă și spuse:

– Dragă Surash, noi știm că n-ai face niciodată ceva dintr-un motiv josnic. Pur și simplu fă ceea ce crezi că e corect. Și așa va fi.

Și cu aceasta luă sfârșit conversația lor.

Când ieșiră din nou afară Ranjit inspiră adânc.

– Nu ştiam că Ada e gata să încerce înregistrarea unei fiinţe umane.

– Nici eu, zise Myra. Ultima dată când am vorbit mi-a spus că se pregăteau să înregistreze un şoarece alb.

Ranjit se înfioră.

– Iar dacă Surash greşeşte, sub forma asta se va reîncarna.

– Ei bine, zise Myra practică, dacă o să se reîncarneze – ceea ce este credinţa lui, nu a mea – sunt convinsă că nu va fi într-o fiinţă rea.

Tăcu un moment, apoi zâmbi:

– Hai să vedem ce s-a ales de casa noastră.

Casa care fusese a tatălui lui Ranjit începuse acum să arate efectele reamenajării Myrei – un dormitor mare pentru Ranjit şi Myra acolo unde fuseseră două mai mici, trei băi (şi o jumătate de baie la parter pentru musafiri) acolo unde fusese numai una. Însă niciuna nu era terminată, iar trecerea pe lângă toate grămezile de cărămizi, ţevi şi alte materiale de construcţie era o treabă care făcea sete. Myra sugeră:

– Ce zici să mergem să înotăm puţin?

Ideea era minunată şi Ranjit aprobă imediat. În douăzeci de minute erau în costumele de baie şi pe biciclete în drum spre pontonul ancorat cel mai aproape de stânca Swami.

Pentru că adâncimea apelor din apropiere cădea brusc la o sută de metri şi chiar mai mult, îşi luară echipamentul de scufundare. Acesta cuprindea cele mai moderne rezervoare din fibră de carbon capabile să păstreze aerul la presiunea de o mie de atmosfere. Nu plănuiau în mod special să coboare la o asemenea adâncime, dar întotdeauna era de văzut sub apă istoria violentă a zonei. Acolo – cu aproape patru secole în urmă, când Trinco era dominat de invadatorii portughezi – căpitanul lor distrusese templul

original într-un acces de furie religioasă. (Faptul că propriii ei strămoși se număraseră printre vandali nu diminua cu nimic interesul Myrei.) În jurul stâncii fundul mării era încă acoperit de coloane sculptate ușor de recunoscut.

Odată ajunși sub apă, Ranjit și Myra se opriră să inspecteze o ușă elaborat lucrată. Ranjit îi adresa soției sale o mișcare din cap simulând reproșul în timp ce urmărea o spărtură care ștersese basoreliefurile în formă de lotus, când lumina de deasupra scăzu brusc.

Privind în sus prin apa sclipitor de limpede, Ranjit zări o siluetă uriașă trecând chiar pe deasupra lor.

– E un rechin-balenă! strigă el în acuafon, atât de tare încât vocea lui se distorsionă ajungând să semene cumva cu cea a bătrânului călugăr recompusă de microfonul său din gât. Hai să mergem să ne împrietenim cu el!

Myra zâmbi și aprobă din cap. Nu era pentru prima dată când ea și Ranjit întâlneau în apele din jurul Trincomalee acești mâncători de plancton uriași și cu totul inofensivi. La o lungine de zece metri ei erau navele principale îngrijite de un alai de remore, unele atașate prin orificiile de sucțiune, altele înotând pline de speranță în apropierea gurilor enorme în așteptarea unor resturi de mâncare din care să se ospăteze.

Ranjit începu să-și umfle compensatorul de flotabilitate, ridicându-și lent linia de plutire. Se aștepta ca Myra să-l urmeze în același ritm și se sperie când îi auzi vocea, extrem de stăpânită, dar evident încordată.

– Ceva nu e în regulă cu pompa mea, gâfâi ea. Te ajung într-o clipă.

Apoi urmă un șuierat violent de aer când flotorul ei se umplu brusc. Ranjit fu aruncat într-o parte în timp ce ea era trasă violent în sus.

În astfel de momente chiar și cei mai experimentați scufundători intră în panică. Myra făcu greșeala fatală de a încerca să-și țină respirația.

Când Ranjit o prinse din urmă pe ponton, era deja prea târziu. Sângele îi picura din gură și el nu fu sigur că înțelese ultimele cuvinte șoptite de ea.

Le reluă în minte stând în cabina elicopterului medical care sosise exact la timp ca să-i confirme ceea ce el știa deja.

Ceea ce spusese ea fusese „Ne vedem în următoarea viață". Se aplecă să-i sărute fruntea rece.

Apoi se adresă pilotului elicopterului:

– Dă-mi voie să-ți folosesc telefonul. Trebuie să vorbesc imediat cu doctor Ada Labrooy.

48.
SUFLETUL DIN MAŞINĂ

Dacă exista un pacient pentru care dr. Ada Labrooy să treacă peste orice piedică, acesta era iubita ei mătuşă Myra. Însă nu stătea totul în puterea ei. Aparatura extraterestră care putea face operaţiunea se găsea din fericire în apropiere, pregătită să-l transforme pe bătrânul Surash într-o formă abstractă care să continue să trăiască în interiorul maşinilor. Dar piesele nu fuseseră încă asamblate. Unele erau depozitate pe coridor la uşa camerei de spital a lui Surash, unele se aflau împachetate în curte, câteva erau încă în camioanele care le aduseseră de la Cârligul spaţial. Dura ceva timp până să fie unite toate.

Timp în care nemiloşii agenţi ai descompunerii se străduiau să facă trupul Myrei inutilizabil.

Trebuiau să câştige timp. Exista un singur mod de a o face. Când Ranjit dădu buzna în încăperea unde era prelucrat ceea ce mai rămăsese din soţia lui, înţelese în sfârşit de ce încercaseră atât de mult să-l ţină afară. Myra nu stătea pe un pat de spital. Era scufundată într-un rezervor de apă cu cuburi de gheaţă pe jumătate

topită plutind la suprafață. Benzi de cauciuc la gât și abdomen lăsau spațiu de lucru tehnicienilor specializați în conservare, care injectau fiecare în trupul Myrei un lichid de răcire în timp ce adevăratul sânge purpuriu al soției sale se scurgea în... toaletă? Da, acolo ajungea!

Din spatele lui o voce rosti:

– Ranjit.

Se întoarse, cu o expresie încă oripilată pe chip. Tonul Adei Labrooy fusese prietenos, dar privirea ei era severă.

– N-ar trebui să fii aici. Nu-i ceva frumos. Aruncă o privire la un cadran și adăugă: Cred că ne încadrăm în timp, dar tu ar trebui să ieși de aici și să ne lași să lucrăm.

El nu protestă. Văzuse tot ce suporta să vadă. După o căsnicie lungă și fericită, văzuse trupul gol al soției lui de nenumărate ori, rozaliu și sănătos, dar acum avea o nuanță albăstrui-violet la care nu suporta să se uite.

Așteptarea fu infinită, sau așa păru, dar în cele din urmă ajunse la final. Ranjit stătea într-o anticameră, privind în gol, când dr. Labrooy intră, cu o față rumenă și chiar fericită.

– Merge bine, Ranjit, spuse ea așezându-se lângă el. Am reușit să stabilim toate interfețele. Acum așteptăm să se încheie transferul de date.

Ranjit traduse pentru el:

– Asta înseamnă că Myra e stocată în mașină? N-ar trebui să fie cineva acolo în timpul ăsta?

– E cineva, Ranjit. Ridică brațul arătându-i un ecran de la încheietura mâinii: Monitorizez fluxul. Să știi că avem noroc că Marii Galactici au obiceiul să depoziteze câteva eșantioane din fiecare specie pe care o extermină, astfel că Stocații-Mașină aveau deja echipamentul necesar înainte de a ajunge aici.

Ranjit se încruntă auzind cuvântul.

– Cum adică să „depoziteze“? Ceva ca, știu și eu, un fel de sicriu sau urnă?

Ada îi întoarse încruntarea.

– Nu ești la curent cu știrile, Ranjit? Nu e deloc așa ceva. E ca Stocații-Mașină înșiși. Ei sunt ceea ce s-ar putea numi mașini în stadiul doi. Stadiul unu este efectuarea de copii perfecte ale persoanelor și depozitarea lor drept mostre. Stadiul doi este să li se dea viață în interiorul mașinii... – stai puțin, zise ea când se auzi un sunet ca de clopoțel.

Ochii i se opriră pe ecranul de știri în timp ce ridica brațul și vorbea în dispozitivul de la încheietură. O secundă mai târziu ecranul se stinse. Când se lumină din nou, inima lui Ranjit se opri, căci ceea ce era acum arătat era soția lui așa cum o văzuse ultima dată, purtând costumul de baie ca mai înainte, dar acum zăcând nemișcată pe un pat de spital...

Nu, nu nemișcată. Ochii i se deschiseră. Avea o expresie nedumerită, dar curioasă atunci când ridică mâna și o roti studiindu-i degetele.

– O vezi într-o simulare, îl informă Ada cu mândrie. Mai târziu o să învețe cum să simuleze orice mediu vrea și cum să interacționeze cu ceilalți în simulare.

Șopti din nou în obiectul de la încheietura mâinii. Ecranul se stinse din nou.

– Totuși nu am fost cinstiți cu ea. Să-i lăsăm intimitate până se obișnuiește cu ceea ce i se întâmplă. Noi doi o să bem un ceai și eu o să încerc să răspund la toate întrebările tale, presupunând că ai câteva.

O, Ranjit chiar avea întrebări. Ceaiul din ceașcă, nebăut, se răcea în timp ce el încerca să înțeleagă ce se petrecea. În cele din urmă se auzi un alt clopoțel și Ada zâmbi.

– Cred că acum poţi să vorbeşti cu ea, zise şi făcu semn cu capul spre ecran, care brusc o arătă din nou pe Myra. Bună, mătuşă Myra, spuse Ada ecranului. Programul de informare ţi-a comunicat tot ce era nevoie să ştii?

– Aproape. Myra îşi atinse părul, neîngrijit de când ieşise din apa care o ucisese: Trebuie să aflu cum să mă aranjez puţin, dar nu mai voiam să aştept. Bună, Ranjit. Mulţumesc că mi-ai salvat... mă rog, meta-viaţa, presupun, sau cum poţi să-i spui.

– Cu multă plăcere, fu tot ce reuşi să spună Ranjit.

Apoi, fiindcă Ada se ridica pentru ca ei doi să poată vorbi în intimitate, îi spuse Adei:

– Stai puţin. Nu trebuie să fii mort ca să fii stocat astfel, nu-i aşa? Adică, dacă eu aş vrea, m-ai putea pune pe aceeaşi scenă cu ea? Şi atunci am fi ca doi oameni în carne şi oase, împreună?

Ada păru alarmată.

– Păi, da, zise ea. Ar fi continuat, dar Myra, vorbind de pe ecran, i-o luă înainte.

– Dragă Ranjit, las-o baltă. Oricât aş vrea să te am aici cu mine, nu trebuie s-o faci. N-ar fi cinstit faţă de Tashy, sau Robert, sau... La naiba, hai să recunoaştem. N-ar fi cinstit faţă de lume.

Ranjit se holbă la ecran.

– Hm, făcu. Apoi, după o gândire de o clipă: Dar deja mi-e dor de tine, se plânse.

– Sigur că da. Şi mie mi-e dor de tine. Totuşi nu e ca şi cum nu ne-am mai putea vedea niciodată. Programul de informare spune că putem vorbi ca acum ori de câte ori vrem.

– Hm, făcu iar Ranjit. Dar nu ne puteam atinge, iar eu aş putea trăi ani de zile de-acum încolo.

– Ani mulţi, sper, dragul meu. Dar asta o să ne dea ceva care să merite aşteptat.

PRIMUL POSTAMBUL

Viața lungă, lungă, a lui Ranjit Subramanian

Aici se încheie povestea noastră despre Ranjit Subramanian.

Nu s-ar putea spune că nu a trăit – sau „trăit" – destul de mult timp și după aceea. Așa a făcut, mai întâi o viață „normală", apoi stocat într-o mașină. Mai mult, a avut multe apariții fascinante și pline de culoare în „viața" sa post-mortem, sub formă de ansamblu de tipare electronice. Însă multe dintre acestea nu sunt relatate aici. Nu fiindcă nu ar fi interesante, căci sunt. Ci numai pentru că sunt extrem de multe. Pentru noi există alte lucruri mult mai importante de făcut decât să rememorăm ce s-a petrecut cu fragmentul imaterial al originalului organic Ranjit Subramanian care a fost păstrat și a continuat să trăiască în continuare timp de mulți ani.

A existat însă acest lucru.

S-a întâmplat mult mai târziu în viața sa electronică, pe vremea când Ranjit realizase deja majoritatea întreprinderilor turistice pe care și le dorise dintotdeauna. (Adică explorase aproape întreaga suprafață a lui Marte, la fel și chiar mult mai interesanta rețea de peșteri subterane, plus multe alte planete sau sateliți importanți ai sistemului solar și numeroase corpuri cerești de dimensiuni mai mari din norul lui Oort.) În acel moment Myra plecase într-o călătorie spre miez pentru că întotdeauna își

dorise să vadă o gaură neagră închizându-se. În cele câteva milenii cât avea să lipsească ea, Ranjit se relaxa ocupând versantul unui munte virtual din fibre de stică. (El se relaxa gândindu-se la teorema P = NP. Asta îl ţinea ocupat deja de câteva zeci de ani, fără a se întrevedea vreun final.) Ranjit crease acel munte virtual în jurul său în scopul de a fi singur, şi fu o surpriză pentru el să observe pe cineva târându-se în sus pe pantă în direcţia lui.

Intrusul era nu numai un străin, ci şi unul care arăta foarte ciudat. Avea ochii mici, structura osoasă a feţei foarte scofâlcită şi era înalt de vreo trei metri. Când ajunse la zona unde aştepta Ranjit se aruncă pe un scaun (care nu existase înainte de sosirea străinului), inspiră de câteva ori exagerat de adânc şi spuse:

– Să vedem. „Frumoasă ascensiune, nu-i aşa?" Ce ar fi potrivit să spun?

Ranjit fusese deranjat de prea mulţi necunoscuţi pe parcursul ultimelor milenii ca să mai aibă rezerve de amabilitate. Nu răspunse. Întrebă pur şi simplu:

– Cine eşti şi ce vrei?

Străinul păru în acelaşi timp mirat şi mulţumit.

– Înţeleg, zise. Direct la subiect. Foarte bine. Aici presupun că ar trebui să spun „Mă numesc..."

Însă nu pronunţă un nume adevărat. Emise doar o explozie de sunete dezarticulate, urmată de:

– ...dar îmi poţi spune simplu „Studentul", fiindcă mă aflu aici ca să studiez manierismele şi procesul tău de gândire.

Ranjit se gândi să-l arunce pe intrus de pe împrejmuirea lui privată construită cu atâta grijă, însă acesta avea ceva amuzant.

– O, zise, bine, atunci studiază. De ce vrei să faci asta?

Străinul îşi umflă obrajii.

– Cum să-ţi explic? E un fel de aniversare a întoarcerii Marilor Galactici...

– Stai aşa, făcu Ranjit. Marii Galactici s-au întors în cele din urmă?

– Bineînţeles că da, după – stai să văd, conform calculelor voastre – aproximativ treisprezece mii de ani. Nu înseamnă foarte mult în timp

galactic, dar e suficient pentru schimbări majore ale ființelor umane, ca mine. O, și ca tine, desigur, adăugă politicos. În consecință am început să recreăm acele evenimente, și întrucât tu ai fost un minor participant la unele dintre ele, eu am fost ales să te recreez.

– Vrei să spui că faceți un fel de film despre asta și tu o să joci rolul meu?

– O, cu siguranță nu un „film". Dar da, eu o să te „joc".

– Hm, zise Ranjit. Nu am fost prea atent la ce s-a petrecut în ultimul timp. Nici măcar n-am știut că Marii Galactici s-au întors.

Străinul se arătă surprins.

– Sigur că s-au întors. Le-au spus la Nouă-Membre și Unu-Virgulă-Cinci că au să lipsească numai pentru scurt timp. Așa a fost. Bineînțeles, cu toate că după standardele lor treisprezece mii de ani înseamnă scurt timp, după ale noastre nu. Se pare că Marii Galactici au fost foarte surprinși că noi ne-am dezvoltat atât de repede. Ei nu aveau experiența unei specii inteligente căreia să i se permită să evolueze în ritm propriu, întrucât au împiedicat metodic orice astfel de evoluție la speciile pe care le-au descoperit. Dar nu cred că s-au supărat fiindcă au scăpat de o povară. Își mișcă buzele un timp, experimentând, apoi reluă: Vrei să mai spui o dată „hm" pentru mine, te rog?

– Hm, făcu Ranjit, nu atât pentru a onora cererea, cât pentru că nu se putea gândi la un alt răspuns la ceea ce tocmai auzise. Ce vrei să spui? Scăpați de care povară?

– Să conducă lucrurile, spuse străinul, analizând expresia de pe fața lui Ranjit și încercând să o reproducă. Nu că ei n-ar fi făcut treabă bună, în cea mai mare parte. Dar e o greșeală să împiedici dezvoltarea atâtor specii interesante. Și deși echipa tehnică a fost în general în regulă, trebuie să admiți că ceea ce au făcut la constanta cosmică a fost de-a dreptul jenant.

Ranjit se ridică în picioare.

– Ei bine, zise, dacă Marii Galactici nu mai conduc lucrurile, n-ar trebui să preia altcineva sarcina?

– Sigur că da, spuse străinul nerăbdător. M-am gândit că știi. A preluat-o cineva. Noi.

AL DOILEA POSTAMBUL

Mulțumiri, și Alte mulțumiri

După cum a observat unul dintre noi pe undeva, există o definiție care consideră un gentleman un om care „niciodată nu este grosolan din întâmplare". În aceeași idee, considerăm că un adevărat scriitor de science fiction nu trebuie niciodată să preia eronat un adevăr științific canonic din întâmplare.

Totuși aici cuvintele importante sunt „din întâmplare", fiindcă există momente în scrierea unei povestiri științifico-fantastice când autorul este obligat să-și aroge o anume libertate științifică, fiindcă altfel povestea nu se leagă. (De exemplu, știm cu toții că nu se pune problema deplasării cu viteze mai mari decât a luminii. Însă dacă nu ne lăsăm personajele s-o facă, o întreagă serie de povestiri interesante nu ar mai putea fi scrise.)

Așadar când ne permitem asemenea libertăți considerăm că e cinstit ca scriitorii să le admită. În lucrarea de față există trei asemenea cazuri:

1. La începutul secolului XXI nu exista nicio navă spațială cu viteza celei pe care Joris Volhulst o descrie atunci când vizitează norul lui Oort. Am fi vrut, dar nu exista.

2. Nu există nicio demonstrație lungă de cinci pagini a ultimei teoreme a lui Fermat, așa cum spune Ranjit Subramanian, iar unul dintre

noi consideră că nici nu este posibil să existe fiindcă problema s-ar putea să fie net imposibil de decis.

3. Sri Lanka nu poate fi în realitate un terminal al Cârligului Spațial fiindcă de fapt nu se află la Ecuator. Într-un volum anterior unul dintre noi a rezolvat problema mutând Sri Lanka mult mai în sud. Însă decât să repetăm acest lucru în cazul de față am preferat să alegem o soluție oarecum diferită. La urma urmelor, Ecuatorul nu este decât o linie imaginară. Am ales pur și simplu să ne-o imaginăm cu câteva sute de kilometri mai la nord.

În final am vrea să ne exprimăm recunoștința pentru amabilitatea câtorva persoane, ca de exemplu pentru lămuririle oferite de dr. Wilkinson de pe Drexel Math Forum privitor la ceea ce a realizat în realitate Andrew Wiles prin demonstrația sa de o sută cincizeci de pagini, și pentru asistența dincolo de limitele profesionale acordată de prietenul nostru Robert Silverberg și, prin el, principalului lector de la Oxford University din Marea Britanie.

AL TREILEA POSTAMBUL

Ultima teoremă a lui Fermat

Am considerat că ar fi util să dăm mai multe detalii despre ceea ce este de fapt teorema lui Fermat, dar nu am putut găsi mai înainte un loc pentru astfel de discuții care să nu dăuneze, aproape fatal, ritmului narativ al povestirii. Așadar iată-l la final... și, dacă faceți parte din acel mare procent al omenirii care nu o știe deja, credem că o să considerați că a meritat așteptarea.

Povestea celei mai faimoase probleme matematice începe cu o schiță neoficială a unui avocat francez din Toulouse din secolul al XVII-lea. Numele avocatului era Pierre de Fermat. Legile nu ocupau în totalitate timpul lui Fermat, așa că se juca uneori cu matematica – amator, dar, ca să-i oferit credit, de fapt o persoană cu pretenții solide de a fi numit unul dintre cei mai mari matematicieni ai tuturor timpurilor.

Numele faimoasei probleme este ultima teoremă a lui Fermat.

Una dintre cele mai mari atracții ale teoremei este faptul că nu e deloc greu de înțeles. De fapt, pentru majoritatea oamenilor care o întâlnesc pentru prima dată este greu de crezut că a demonstra ceva atât de elementar încât poate fi socotit pe degete a constituit o sfidare pentru toți matematicienii lumii timp de peste trei secole. De fapt originile problemei

se regăsesc cu mult mai mult timp înainte, pentru că Pitagora însuși, pe la 500 î.Hr., a definit-o în cuvintele singurei teoreme matematice care a devenit un clișeu:

„Pătratul ipotenuzei unui triunghi dreptunghic este egal cu suma pătratelor celor două catete."

Pentru cei care au ajuns măcar la matematica elementară de liceu, putem vizualiza un triunghi dreptunghic și să scriem teorema lui Pitagora sub forma $a^2 + b^2 = c^2$.

Alți matematicieni au început să cerceteze probleme înrudite cu relația lui Pitagora imediat după ce el a emis-o (asta e treaba matematicienilor). S-a descoperit că există multe triunghiuri dreptunghice cu laturi numere întregi care se potrivesc ecuației. De exemplu, un astfel de triunghi cu catete de cinci respectiv douăsprezece unități va avea o ipotenuză de treisprezece unități... desigur, 5^2 plus 12^2 chiar fac 13^2. Unii au căutat alte posibilități. De exemplu, oare exista un triunghi cu laturi numere întregi care să aibă o relație similară pentru cuburile laturilor? Adică ar putea a^3 plus b^3 să dea vreodată c^3? Dar numere la puterea a patra, sau de fapt orice numere cu exponent mai mare decât doi?

În zilele dinaintea apariției calculatoarelor mecanice, cu atât mai mult a celor electronice, oamenii și-au petrecut vieți întregi irosind hectare de hârtie acoperite cu calculele necesare încercând să găsească răspunsul la astfel de întrebări. Așa au făcut și cu această problemă. Nimeni nu a găsit vreo soluție. Mica și amuzanta operație funcționează pentru pătrate, dar pentru niciun alt exponent.

Apoi toată lumea a încetat să mai caute, pentru că Fermat i-a oprit cu o singură frază mâzgălită. Fermecătoarea micuță ecuație care funcționează pentru pătrate nu va funcționa niciodată pentru orice alt exponent, a spus el. Categoric.

Acum majoritatea matematicienilor și-ar publica declarația într-o revistă de matematică. Însă Fermat era un tip ciudat și nu ăsta era stilul lui.

El a făcut o mică notă pe spațiul liber al unei pagini a exemplarului său din anticul volum grec de matematică numit *Arithmetica*. Notița spunea: „Am găsit o demonstrație cu adevărat miraculoasă a acestei probleme care nu încape pe această margine prea îngustă."

Ceea ce a făcut ca această mâzgălitură de mână să devină atât de importantă a fost magicul cuvânt „demonstrație".

O demonstrație este un medicament puternic pentru matematicieni. Necesitatea unei demonstrații - adică a unei dovezi logice că o propoziție dată trebuie întotdeauna și în mod necesar să fie adevărată - reprezintă distincția dintre matematicieni și cea mai mare parte a oamenilor de știință „serioși". Pentru fizicieni de exemplu e destul de ușor. Dacă un fizician azvârle o serie de protoni cu viteză mare pe o țintă din aluminiu de zece sau de o sută de ori și de fiecare dată obține același amestec de particule răspândite, i se permite să presupună că orice alt fizician care face același experiment altundeva va obține întotdeauna aceeași selecție de particule.

Matematicianului nu i se permite o asemenea lejeritate. Teoremele lui nu sunt statistice. Trebuie să fie definitive. Niciun matematician nu are voie să spună că un enunț matematic este „adevărat" până când, cu o logică impecabilă și de necombătut, nu a construit o demonstrație care se arate că întotdeauna se va întâmpla așa - chiar arătând că dacă nu ar fi așa s-ar ajunge la o evidentă și absurdă contradicție.

Atunci începe adevărata cercetare. Acum ceea ce căutau matematicienii era demonstrația pe care Fermat pretindea că o găsise. Mulți dintre cei mai mari matematicieni - Euler, Goldbach, Dirichlet, Sophie Germain - au făcut tot posibilul să găsească demonstrația care le scăpa printre degete. La fel și alte nume mai puțin importante, cu sutele. Din când în când câte unul dintre ei, obosit, sărea în picioare cu o exclamație de bucurie și pretindea că a găsit soluția. Asemenea așa-zise „demonstrații" apăreau cu sutele; au existat o mie doar pe o perioadă de patru ani la începutul secolului XX. Dar toate au fost rapid demontate de alți

matematicieni care au descoperit că autorii făcuseră greşeli fundamentale de fapt sau de logică. Lumea matematică începea să creadă că marele Fermat se înşelase şi nu se va găsi niciodată o demonstraţie a enunţului său.

Însă nu aveau cu totul dreptate să tragă această concluzie.

O demonstraţie viabilă şi definitivă a teoremei lui Fermat a apărut aproape de finalul secolului XX. S-a întâmplat între anii 1993 şi 1995 când un matematician britanic pe nume Andrew Wiles, care lucra la Universitatea Princetown din Statele Unite, a publicat pentru ipoteza veche de trei sute cincizeci de ani a lui Fermat o demonstraţie finală, completă, lipsită de erori. Problema fusese rezolvată.

Însă era dificil ca toată lumea să fie satisfăcută.

În primul rând, demonstraţia lui Wiles era ridicol de lungă - o sută cincizeci de pagini cu scris mărunt. Mai rău, conţinea părţi pe care nicio fiinţă umană nu le putea citi - şi în consecinţă nu putea să confirme că ar fi lipsite de erori. Numai un program de calculator le putea verifica. Iar cel mai rău dintre toate era faptul că demonstraţia lui Wiles nu putea fi cea pe care şi-o aroga Fermat, pentru că se baza pe demonstraţii şi proceduri care nu fuseseră cunoscute de Fermat sau de oricine altcineva în acele vremuri. Aşadar mulţi mari matematicieni au refuzat să o accepte...

Inclusiv, aşa cum tocmai am văzut, unul cu adevărat grozav, deşi fictiv. Vorbim despre cel al cărui cămin era departe de al lui Fermat atât în spaţiu, cât şi în timp, anume cel numit Ranjit Subramanian despre care povesteşte această carte.

AL PATRULEA POSTAMBUL

Autorii

Atât Sir Arthur C. Clarke, cât și Frederik Pohl au câștigat numeroase premii pentru lucrările lor. Amândoi au fost declarați „Grand Masters of Science Fiction" de către SFWA, organizația oficială a scriitorilor de science fiction, și amândoi au colaborat cu mulți alți scriitori în decursul anilor. Însă niciodată înainte nu au mai colaborat unul cu celălalt la un roman.